

တိပိဋကဓိ

မွန်းဝါရီမြား

ခင်ခံစား

BURMESE
CLASSIC

www.burmeseclassic.com

ထုတ်ပြန်ခြင်း

မြန်မာစာ၊ ၂၀၁၅

ပုဂ္ဂိုလ်ခြင်း

ပထမအကြမ်း၊ ၁၀၀၀ အှု

အဗုံးပလင်

Eagle

အတွင်းနှင့် မျက်နှာဖုံးပနီးသီ

ဇော်မောင်

အတွင်းပလင်

ထက်အာကာ

ဘဏ်ရပ်

ငွေဆိမ်စည်

ဘန်ဖိုး

၂၂၀၀ ကျပ်

ဦးဝင်းချီ (ရွှေဝါယာအုပ်တိုက်) ၁၀၉၇၂၊ အမှတ် ၂၁၂၊ ၃၁ လမ်း၊ ရန်ကုန်

မြိုက် ထုတ်ဝေ၍ ဒေါ်ချီရီအား (ရွှေဝါယာအုပ်တိုက်) ၁၀၈၂၂၊ အမှတ်

၃၃၀-၃၃၂၊ အောက်ပွဲနှင့်တောင်လမ်း၊ ပုဇွန်တောင်မြို့နယ်၌ မျက်နှာဖုံးနှင့်

အတွင်းစာသားများကို ရှိက်နိုပ်ပါသည်။

စည်းကုံးကြီး (မဂ္ဂဇင်းဝွေးရည်များ)

ခင်ခင်ထူး

၃၂၀ ခွ

ခင်ခင်ထူး

စည်းကုံးကြီး (မဂ္ဂဇင်းဝွေးရည်များ)/ ခင်ခင်ထူး။

- ရန်ကုန်။

ရွှေဝါယာ၊ ပထမအကြမ်း၊ ၂၀၁၅

၂၉၈ - စာ ၁၂ X ၁၈ စင်တီ။

(၁) စည်းကုံးကြီး (မဂ္ဂဇင်းဝွေးရည်များ)

၂၄၀။	အငွေမတနဲ့ အထွေထွေလိပ္ပါ	ရှုံးစာတည်းအဖွဲ့
၂၄၁။	စတုဇ္ဈာတနဲ့ မြန်မာစာ	ဒေါက်တာသန်းထိုက်
၂၄၂။	အငွေမတနဲ့ ပထဝိဝင်	ရှုံးစာတည်းအဖွဲ့
၂၄၃။	ပြည်တွင်းစစ်က ဘာရာလဲ	အေးမောင်ကျော်၊ ရွှေရိုးညီး
၂၄၄။	ပညာမှိုး တက္ကသိလိယင်တနဲ့ ပင်ရင်းမြန်မာစာ အဖြေခုံ	ဒေါက်တာမှိုးဟိန်းဇော်
၂၄၅။	ဇော်ဟိတ် ဝတ္ထုများ (စတုဇ္ဈာတကြိမ်)	ရွှေ့ဒေါ်း
၂၄၆။	မြို့ပြိုးမွားများ (ရတိယအကြိမ်)	နောင်းမြင့်
၂၄၇။	အဖြူဂုံး မည်သူအနက်ဆိုးသနည်း (တတိယအကြိမ်)	မင်းကျော်
၂၄၈။	မဒမ်ကျော် (တတိယအကြိမ်)	တင်မောင်မြင့်
၂၄၉။	ရွှေ့ဒေါ်း ပင်တိုင်ဇာတ်ကောင်ဝတ္ထုများ (ပထ်မအကြိမ်စုစုပေါ်မျှ)	ရွှေ့ဒေါ်း
၂၅၀။	ဂျပန်ရိုးရာပုံပြင်များ	ခင်မောင်တိုး (မိုးမိတ်)
၂၅၁။	ဇရာဝတီတဲ့က မန္တုလေး	ရွှေ့ငုံး
၂၅၂။	အပင်များ	မောင်တင်း (ရွှေ့)
၂၅၃။	ပညာမှိုး စာစီစာကုံး	ဒေါက်တာမှိုးဟိန်းဇော်
၂၅၄။	အောင်မြင်သော သစ်ခွဲစိုက်ပျိုးရေး (ရုတိယအကြိမ်)	နောက်းရိုး
၂၅၅။	ကမ်းပူည့် ဆွဲ့မိုး (ရုတိယအကြိမ်)	မိချမ်းဇော်
၂၅၆။	ခုံထောက်မောင်စံရွား မူကွဲဝတ္ထုမှိုးများ	ရွှေ့ဒေါ်း
၂၅၇။	မယိုင်ဗူး နိုင်လိုက်တာမှု လွန်သာသွားရော	အောင်သစ်လွှဲ (လွှဲလွှဲ)
၂၅၈။	ပုံတူ မန္တုလေး	ရွှေ့ငုံး
၂၅၉။	ဒီမိုကရော် မြတ်နဲ့သူများသို့ စာပေလက်အောင်	စန္တာရွှေ့
ယော		
၂၆၀။	စည်းကုံးကြီး	ခင်ခင်ထူး

- အမှာစာ
- ၁။ ရေချမ်းအိုး
- ၂။ ကျွဲ့ကျွဲ့
- ၃။ များက်သိုး
- ၄။ တိုက်နဲ့
- ၅။ ကတ္တဝါ
- ၆။ ဘယားအိတ်
- ၇။ ရှိုးကောင်မရဲ့ အရက်အိုး
- ၈။ မဂေါက်စံသရက်
- ၉။ ရွှေတောင်ပို့

အမှာစာ

(၁)

ကျွန်မ၏ တတိယခြေက် မရှင်း ဝုဇ္ဇရည်များ စုစည်းမှုကို
‘စည်းကုံးကြီး’ မရှင်းဝုဇ္ဇရည်များ ထို အမည်ပေး ဖြစ်ပါသည်။
ထုတ်ဆေ့ခြီးသော ရှုနှစ်အပ်က ‘ကြာဆစ်ကြီး မရှင်းဝုဇ္ဇရည်များ’
နှင့်၊ ‘ယိုးစည်းကြီး’ မရှင်းဝုဇ္ဇရည်များ တို့ ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်မ
စိတ်ကူးလက်ရ ရေးဖြစ်သမျှ ဝုဇ္ဇတိပေါင်းချုပ်၊ မရှင်းဝုဇ္ဇရည်
ပေါင်းချုပ်တိုင်းကို အညာကျေးလက် နိမိတ်ပုံကလေးတွေပါအောင်
အည်ပေးလေ့ရှိရာ သည့်တစ်ခါလည်း ‘စည်းကုံးကြီး’ ဆိုသည့် လုည်း
ဆိုဟာရက ကျွန်မရင်ထဲ ရောက်နှင့်နေခဲ့သည်။

(၂)

‘စည်းကုံးကြီး’။

ကျွန်မ အချယ်နှင့် ဘဝနေထိုင်မှုအရ မြို့ပြယဉ်ကျေးမှုထဲမှာ
အနုကြာခဲ့သည့်တိုင် လျှန်းလျည်းကို ကျွန်မ မမေနနိုင်ပါ။ ကျွန်မ

ကြီးပြင်းရသည့် ဘဝတွေနှင့်လည်း ဆိုင်ပါလိမ့်မည်။ စရာဝတီ၊ ထင်းလူ၊ အိုးလူ၊ လက်လျှော်လူ၊ ဖက်လျှော်လူ၊ လူည်းယဉ်းလည်းကြံးတွေနှင့် ကြီးပြင်းခဲ့ရတာ မဟုတ်လား။

ကျွန်မတို့ ရွာတွေမှာ ဒါမီတစ်ဒါမီ လူည်းတစ်စီး မဂိုင်ဆိုင်နှင့် ကြသည့်တိုင် လူည်းကောင်း လူည်းညံသာ ကွာချင်ကွာမည်။ လူည်းတစ်စီးတော့ ရှိအောင် ထားကြရသည်။ ကျေးတော်ရွာတွေမှာတော့ လူည်းသည် ခရီးသွားရာ၊ ပစ္စည်းသယ်ရာ၊ သစ်ခင်းစိုက်ခင်းသုံးရာ ယာဉ်ဖြစ်သည်။ သည်ကနဲ့၊ အချိန်အထိ တော်မင်္ဂလာဆောင်တွေမှာ နှစ်ဖက်မိဘတိုင်တွေရား နားတစ်ရှည်း လူည်းတစ်စီးတော့ ပါအောင် လက်ဖွဲ့ကြတုန်း။ ပျိုတို့လူ ယာ မလုပ်တတ်တာ လုပ်တတ်တာယား၊ နှစ်ကိုယ် မချို့ရှင်းသို့ ချို့ရှင်းတူ နာပြာတုတ်ကယ်နှင့်ဆိုတာလို့ မောင်နှင့် မယ်တို့၏ တူနှစ်ကိုယ်ဘဝတွင် လူည်းကလည်းရှိပါမှ။ ကလေးဘဝ ကတည်းက လူည်းပေါ်မှာ ကြီးပြင်းခဲ့ရသူတွေဆိုတော့ လူည်းပေါ်ဟာ ရတွေကို အကြားနာခဲ့ကြသူချည်းပင်။

“ငါသား လူည်းရုတိုင်မှာ စွပ်ထားတဲ့ အဖော် ဖိန်ပြုတဲ့စမ်း”

“လူည်းဖနောင့် ချောင်နေသဟ... လူည်းမီးချေရ ဦးမကွာ”

“အမာ ဖိုးသံတုတ် လူည်းဦးပန်း ဒေါင်းရုပ်ကလေးက လျချက် များ... ဘယ်သူ့လက်ရာများပါလိမ့်”

“လာမယ်နေ့ ပဲသိမ်းပြီးရင် အသားကောင်းရှာပြီး လူည်းသန်နှစ်ချောင်း ရဲ့ရှိုးမယ်”

“မင်းလူည်းက နေ့တုံး (ဆင့်တုံး) လေးလွန်းမှတ်သယ်...နားတော့ ရှိုးကရော်ဟ”

“ထမ်းပိုးကျည်းတစ်ချောင်းပျောက်သဟေး... ထမ်းပိုးတုံးမှာ သေချာစွဲပါတယ်”

သည်အသေတွေက ဖိုးလင်းဘာနှင့် ကြားရမြှုပင်။ ကြားရသူက လူည်းတစ်စီး၏ ဘယ်အရာကို ပြောနေမှန်းသိကြသူ နည်းပင်။ လူည်းသန်ဆိုတာက လူည်းအိမ်ဆီက လူည်းထမ်းပိုးတုံး ခံကို ဖြားဦးသူလူ့သာန်သွားဆုံးသော သစ်ချောင်းအစုံကို ခေါ်ခြင်းဖြစ် မျှ လူည်းထမ်းပိုးတုံး ဆိုတာကတော့ နားနှစ်ကောင် ပုံးတင်ပြီးရန်း ပါ ပွတ်ခံလုံးချေသာစ်သားတုံးရှည်းဖြစ်သည်။ ထမ်းပိုးတုံးအဖြေး အော် အော်ကိုမှာ ထမ်းပိုးကျည်းနှစ်ချောင်းလျှို့ရှာ အပေါက်နှစ်ပါက်စီ ရှိကြသည်။ ထမ်းပိုးတုံးတစ်လျှောက် နားပခုံး မပြေးသာအောင် ချုပ်သားသော စွမ်းတိုင်နှစ်ချောင်းကို ထမ်းပိုးကျည်းဟု ခေါ်ကြသည်။ လူည်းဖနောင့် ခေါ်ကြသည့် လူည်းဘီးသံပတ်ခွေ ချောင်နေလျင် ပြတ်ထဲတဲ့ပြီး မီးဖုတ်ကာ ရောလောင်းချုပြင်းဖြင့် ကျပ်ပေးရသည်။ ခါကို လူည်းမီးချေသည် ဆိုကြပါ၏။

(၃)

စည်းကုံးကြီး ဆိုတာကကော်၊ စည်းကုံးကြီးကလည်း လူည်းအော် အရေးပါပါ၏။ လူည်းအိမ်ဆီက ထွက်လာသော လူည်းသန်ဆိုချောင်းနှင့် နားနှစ်ကောင်ပခုံး တင်ရသော လူည်းထမ်းပိုးကို ချော်လုပ်ထားရသောလွှန်ကြီး ဖြစ်သည်။ ရှေးအခါက လွန်ကြီးဆုံးလွှာ အော်သွေ့ဝါတစ်ကောင်၏ သားရေကို ကျစ်ထားသောကြီးဟု ချို့ကြပါသည်။ သည်ဘက်ခေတ်မှာလည်း ကွဲသားရေ၊ နားသားရေကို

ကျေစြီးပြု၏ စည်းကြနှောင်ကြတုန်း ဖြစ်၏။ လူညွှေးသန်နှင့် လူညွှေးထမ်းပိုးတုံးကို မြိမ်းကြီးတွဲစေရန် ရှစ်ပတ်တုပ်နှောင်ရသောကြိုးကို စည်းကုံးကြီးခေါ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ စည်းကုံးကြိုးတစ်ချောင်း တပ်ထား လျှင် ဆယ့်လေး၊ ငါးနှစ်အထိ သုံးပေရွှေ့။

တစ်ခါတော့ အဘက အိပ်ရာဝင်ချိန် ကွပ်ပျော်ရိုင်းမှာ ကျွန်မတို့ မောင်နှုန်းမတစ်တွေကို မေးဖူးသည်။

“ငါမြေးတွေကို အဘ မေးစမ်းပါ၌ဦးမယ်... လူညွှေးထမ်းပိုးနဲ့ လူညွှေးသန်ကိုထပ်ပြီး စည်းကုံးကြိုးနဲ့ ချဉ်သာတော့ ဟုတ်ပါရဲ့... လူညွှေးသန်ကိုအပေါ်က ထားသလား လူညွှေးထမ်းပိုး အပေါ်က ထားသလား”

အဘက ညာကြိုးမောင်မှ မေးတာဆိုတော့ ကျွန်မတို့ မောင်နှုန်းတစ်တွေအားလုံး အိမ်ရှေ့က လူညွှေးထောက်ခွဲ ထောက်ထားသည့် လူညွှေးကို ပြေးမကြည့်နိုင်၏ တစ်ယောက်မျက်နှာ တစ်ယောက်ကြည့်ပြီး ပြုးကြရုံသာ။ ဟုတ်ပါရဲ့။ ကျွန်မတို့မောင်နှုန်းမတစ်တွေ နေ့တိုင်းလို လူညွှေးပေါ်အပမ် လူညွှေးပေါ်စား၊ သည်လူညွှေးနဲ့ ခရီးတွေသွား။ သတိမထားမိကြတော့ ကောက်ကာင်ကာ မဖြော်နိုင်။

ကျွန်မက အချေယ်နှင့်မမျှ ချက်ခဲနဲ့ ဖြော်ညွှေးဆို၏။

“လူညွှေးထမ်းပိုးက အပေါ်က လူညွှေးသန်က အောက်က... နှစ်ထပ်ထပ်ပြီးမှ စည်းကုံးကြိုးနဲ့ တုပ်တာရယ်”

“အစစ်ပေါ့ ငါ မြေးရာ... မနက်ကျေရင် မင်းတို့ကောင်တွေ ငါမြေးမ မထူးကို ရွာတစ်ပတ် ကျော်းကြစ်မှု”

ကျွန်မကလည်း သိလွှန်းလို့ဟုတ်မည် မထင်။ လူညွှေးထမ်းပိုး

တဲ့နှင့် လူညွှေးသန်ဆုံးရာ ဆုံးချက်မှာ လူညွှေးဦးကျော်သရေ လူညွှေးဦး အနဲ့ခေါ်သည့် ကျေးရုပ်တစ်ရပ်၊ ဥအောင်းရပ် တစ်ရုပ်ရပ်၊ လူမျှတော်ရပ် တစ်ရုပ်ရပ် ရှိတာတ်သည်ဖြစ်ရာ ထိအရှုံးကြမ်းကိုမြင်တိုင်း ကျွန်မ ပေါ်သော်က ဖြော်ပေးရန် အမြဲ့သာတတ်သည် ဆိုပါ၏။ ကျွန်မတို့ အိမ်က လူညွှေးမှာတော့ အဘလက်ရာ လည်ပင်းရည် ကြိုးကြောင်းရှုံးတုပ်ထားသည်။ ထိုအရှုပ်က လူညွှေးထမ်းပိုးနှင့် လူညွှေးသန်ဆုံးရာတော် စည်းနောင်းထားတတ်သည်ဖြစ်၍ သည်နေရာက လူညွှေးဦးဖွံ့ဖြိုးစည်းပုံကို ကျွန်မ အလွတ်ရန်ပြီး။ သည်ဆာ့ အဘမေးခွန်းကို ကျွန်မ ဖြော်နိုင်တာပေါ့။ ရွာက လူညွှေးတိုင်းကို လူညွှေးဦးကျော်သရေအဖြစ် ဘာရုပ်စွဲ တပ်ထားသလဲဆိုတာ ကျွန်မ အိမ်တမ်းကြည့်နေကျွေး။ အဘက စည်းကုံးကြိုး အရေးပါပိုကို ပြောပြုသူရှိသည်။

“လူညွှေးအိမ်မှ က ထွက်လာတဲ့ လူညွှေးသန်နဲ့ စွားနှစ် ကောင် ပုံးတင်ရှုန်းရတဲ့ လူညွှေးထမ်းပိုးတုံးကို စည်းကုံးကြိုးက ချည်တုပ်ထားတာဆိုတော့ လူညွှေးအဖို့ရာ အရေးပါတဲ့ တုပ်ကြိုးနောင်းကြိုးပေါ့... စွားနှစ်ကောင် ထမ်းပိုးထမ်းရှုန်းသမျှ စည်းကုံးကြိုးနိုင်ပါမှလည်း အိမ်မက တစ်ပါတော်းပါတာ ငါမြေးရဲ့... လူညွှေးအိမ်လူညွှေးမော်၏ လူညွှေးထမ်းပိုးကို စည်းကုံးကြိုးနှင့် ခိုင်နှင့် ချည်ရသလိုပဲ မိသားစုများ၊ အိမ်ထောင်စုများမယ် သံယောဇ္ဈားဆိုတဲ့ မေတ္တာရွှေ့ကြိုးနဲ့ ရှစ်ဖွဲ့မှ မျိုးရင်းအွေ့များ တစ်မြို့တစ်လုံး အရှည်ပါတယ်”

အခုတော့ အသာမရှိတော့ပြီ။ အဖေ မရှိတော့ပြီ။ ဆွဲထဲမျိုးထဲက ရွယ်အိန္ဒယ်မ ဆွဲရင်းမျိုးရင်းတို့လည်း ကံကုန်ကြပြီ။ ပင်မကိုင်းက ဖြာရသော အဘက်ခက်မများသဖြய် နောင်းဆွဲနောင်းမျိုးတို့၏ မေတ္တာစည်းကုံးကြီးကြောင့် ရေးကန်းမခြား ဆွဲဆွဲမျိုးမျိုး ဝေးဝေးနီးနီး သံယောဉ်ကြီးကြရတာကလည်း အညာဓလေ့ ရွာဓလေ့ မြန်မာဓလေ့ ပေလား။

တစ်ခါတော့ ရွာအပြို့စ္စ အမှုညီ ဘထွေးအိမ်မှာ ချိတ်ထားသည့်စည်းကုံးကြီး အဟောင်းတွေထဲက တစ်ကြီးကို ကျွန်မ ဖြုတ်ယူလာခဲ့သည်။ အဘကို သတိရရှိ ဖြစ်ပါသည်။

(၄)

သည်တစ်ကြိမ် မဂ္ဂဇ်း ဝေါ်ရောင်းများ စုစည်းမှုကို ‘စည်းကုံးကြီး’လို့ အမည်ပေးပါသည်။ အမည်ပေးရသော ကျွန်မ ခံစားမှုကိုလည်း ပြောခဲ့ပါပြီ။ သည်စုစည်းမှုမှာ ဝေါ်ရောင်း ၉ - ပုံစံ ပါဝင်သည်။ မဂ္ဂဇ်းအသီးသီးတွေ ပါဝင်ခဲ့ကြသော ဝေါ်ရောင်းများပင်၊ ကုန်ကုန်ကြီး၊ ရေချမ်းအိုး၊ များက်သိုး၊ တိုက်နဲ့ ဘယားအိတ်၊ ကတ္တဝါ၊ ရွှေတော်ပို့၊ ကိုးကျောင်မရဲ့ အရက်အိုး၊ မဂေါက်စံသရက်တို့ ဖြစ်ပါသည်။ တစ်ချို့ ဝေါ်တွေက မဂ္ဂဇ်းတွေမှာ ပါခဲ့တာ ကြာပါပြီ။ တစ်ခုပြည့်လေတော့ စာအုပ်အဖြစ် မထုတ်ဝေဖြစ်ခဲ့ပါ။ ခရီးခတ်းများလို့ ဝေါ်တို့ ဝေါ်ရောင်း အရေးကျောညွှေကြားက တစ်အုပ်စာဖြစ်ရတော့လည်း ကျွန်မ ကိုယ်တိုင် ဝင်းသာရသည်။

ဝေါ်များကို ကျွန်မ ဖြုန်ဖတ်ဖြစ်သည့်အခါမှာတော့ စိတ်ကူးဖြင့်

ကြေးသော ဝေါ်ရောင်းတွေမဟုတ်ဘဲ ကျွန်မနှင့် ပူးချည် ရွာချည်၊ ဝေါ်နီးချည်၊ တိုင်ချည်ဖောက်ချည်ရိုက်သော ဘဝတွေထဲက ဘတ်ရပ် ဆွဲကို ဖွဲ့မိတာများသလို ခံစားရသည်။ ဟုတ်လည်း ဟုတ်ပါရဲ့။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ကျွန်မအဖို့ရာ ချစ်သော မနောနှင့် ရေးခဲ့တာချည်းပါလေ သို့ တစ်ကိုယ်က ကျော်မိတာလည်း အမှန်ပါ။ ကျေးတော့နေတို့၏ ဘဝပဲရို့များကတော့ ရေးစရာချည်း မဟုတ်လား။

သည်ဝေါ်ရောင်းများကို ဖော်ပြပေးခဲ့ကြသော မဂ္ဂဇ်းများနှင့် အယ် ဦးဘများ၊ သရုပ်ဖော်ပေးကြသော ယန်းချိပ်ညာရှင်များ၊ ချုစွဲရွာသော ဘုန်းမ စာဖတ်ပရိသတ်များ၊ အထူးသဖြင့် ဝေါ်ရောင်းတွေကို စိတ်ရည် သက်ရောင်းစောင့်စားထုတ်ဝေပေးသည့် ဦးဝင်းချို့၊ ဒေါ်ချို့ချိုးအေး (ရုံး ဘအုပ်တိုက်မိသားစု)နှင့် စိုင်းဝန်းကြသူများကို ကျေးဇူးတင်ပါကြပ်း ဆော်ပြလိုပါသည်။ စာဖတ်ပရိသတ်နှင့် ကျွန်မအဖို့ရာတော့ စည်းကုံး ပြုးသဖြယ် မေတ္တာစည်းနောင်မှုတွေက် ရစ်ဖွဲ့ခိုပြီလိုလည်း ဆိုချင် ခြင်းတော်း။

‘မေတ္တာရန်း၊ သင်းပုံးပုံး၊ ရှင်းသန်း၊ ကြည်လင်စေ’

ခင်ခင်ထူး

အောက်တိုဘာ၊ ၂၀၁၅

မန္တလေး

* * *

ခရာမြို့အိုး

ခင်ခင်ထဲ့
။

ရေချမ်းအိုး

(၁)

သည်နှစ် ရူလိုင်လ ၂၉ ရက်နေ့မှာ သမီး ခြောက်နစ်ပြည့်ပါ
သည်။ ကျောက်ပြင်မှာ သနပိခါးသွေးမှုသော ဝဝပုံပုံ သမီးကလေး
လို့ အောင်ရင်း လွန်ခဲ့သော ခြောက်နှစ် ရူလိုင်လကို ကျွန်မ သတိရ^၁
မေ့ခဲ့၏။ ထိုစဉ်က ကျွန်မတို့ ဓရာဝတီမြစ်ကမ်းက ကန်တော်ကြီး
ခြောက်ခြမ်းအိမ်ရာခေါ်သည့် မြစ်မျက်နှာပြု တိုက်ခန်းတွေမှာ နေခဲ့
သည်။ ကျွန်မတို့ အိမ်ထောင်းအစက တိုက်ခန်းရားနေခဲ့ကြ
သည်။ များကိုတော့ အနီးမောင်နဲ့ ဘမ္မာခကလေးတွေ စုကာ ဆောင်း
ဖြင့် ဂိုယ်ပိုင်တိုက်ခန်း ဝယ်ဖြစ်ကြသည်။ အခန်းဆယ်ခန်းတွဲ
ဆောင်တိုက်၏ အပေါ်ဆုံးထပ်ဆိုတော့ ဓရာဝတီမြစ်ကိုဆီး၍ မြင်
သည်။ ရူလိုင်လဆိုတော့ မြစ်ရေတွေက မြစ်ကမ်းပါးတိုက် မောက်
ကြီးလျှော့နေသည်။ ဘယ်အချိန်များ ဘာရီးကျိုးလေမလဲ နှီးရို့မဲ့
ခြောက်အောင် ထူးထူးကဲက မြစ်ရေတွေတိုးသည့်နှစ် ဖြစ်သည်။

ပုံမှန်အတိုင်းဆိုလျှင် မြစ်က တာရီးလမ်းမနှင့် တော်တော်လေး ဝေးသည်။ မြစ်ရေတွေ တိုးလာလို့လည်း မပူမိ။ သည်လိုပဲ နှစ်စဉ် ဝါဆိုဝါခေါင်ဆိုလျှင် မြစ်ရေက တာရီးကို ခေါင်းဝင်ချွဲဖော်။ သို့ သော ထိန္ဒဗုံး (၂၀၀၄ ခုနှစ်) ရေတိုးပုံက ကမ်းဦးစတုတ်တိုက် တိုး ခြင်းဖြစ်၏။ တာရီးလမ်းမနှင့် တစ်တော်တွေချာ သဲ အိုးအိုးတွေကား၊ အောက်ထပ် နည်းနည်းသာတိုးလျှင် တာရီးကို ရေကော် ရုံပင်။ ကျွန်မမှားလည်း မပေါ်မပါးကြီးနှင့်၊ တာရီးကျိုးလျှင်... သေး ထပ်တိုက်ပေါ်က ဆင်းပြီးဖိုပင် မလွယ်သည်အဖြစ်။ တရာ့ အိုးရိုး လွန်သူတို့ မြစ်နှင့်ဝေးရာကို ပြောင်းကြချွဲကြ ဖြစ်နေတာကလည်း ကျွန်မ မျက်စီအောက်မှာပင် မြင်နေသည်။ မင်းဝံတောင်တန်းကြီးနှင့် ထိစပ်နေသာ မြစ်ရေပြောင်ကျယ်ကြီးကို ဝေးမောရင်း ကျွန်မ စိုးရို့မြစ်အိုးတာလည်း အမှန်ပင်။ အမေ့အိမ် ပြောင်းနေရရင် ကောင်းမလား။ မထူးပါ။ အမေ့ အိမ်ကလည်း ဖြစ်ကမ်းပါး မေးတင်ဆိုတော့ ဖြစ်လာလျှင် လွတ်စရာမရှိ။ သည်လိုအခိုန်မှာပင် ကျွန်မ မွေးဖွားမည့်ရှက် ရောက်လာခဲ့သည်။ နန်းတော်သေးရုံကြီးမှာ သမီးကို မွေးခဲ့သည်။ အေးရုံမှာ ကျွန်မ ဆယ်ရက်ကြာနေ့ခဲ့ရသည်။ အေးရုံက ဆင်းလာတော့လည်း ရေမကျောင်းသေး။

“မေမေ... သမီးမွေးတဲ့အကြောင်း ပြောပြု...”

နည်းနည်းကလေး စကားတတ်လာတော့ သမီးက သူမွေးသည့် နောက်တွေအကြောင်း မေးလေ့ရှိပါ၏။ ကျွန်မတို့က ဖွေးဖွေးလေး မွေးတဲ့နောက်... အစုံကာ ပြောပြနေကျခိုတော့ သတိရတိုင်း အောင်း ဖြစ်သည်။ သည်အကြောင်းများပြောလျှင် သမီးက မျက်လုံးကလေး ဂိုင်းနေအောင် ပြုးရင်း နားထောင်နေတတ်ပါသည်။

“သမီးမွေးတဲ့ ရက်တွေတုန်းက မြစ်ထဲမှာ မြစ်ရေတွေ အများ ကြီးပဲ။ မေမေက သမီးကိုယ်ဝန်ကြီးနဲ့ အေးရုံကို သွေးနေတာပေါ့။ သမီးမွေးမယ့်ညာက မေမေက သမီးလေး ကျွန်မမှပါစေ၊ နေကောင်းပါ ဆာ ရုပ်ရောပါစေ၊ မျက်မြင် နားကြားရှိပါစေ၊ ကိုယ်လက်အကိုစဲလ် ပါစေလို့ ဆုတောင်းနေတာပေါ့။ မနက်မိုးလင်းတော့ သမီးကိုမွေးဖို့ သွေးနေနောက်တို့ ဝင်ရတယ်။ ဒက်ဒီအောင်တို့ ဒက်ဒီကြီး ဦးသန်းဝင်းတို့ အော်ကျိုးတို့ရှိတော့ မေမေက မကြောက်ဘူး။ တစ်ခြား ဆရာဝန်ကြီး ကျွောကလည်း အများကြီး ရှိတာလေး။ ဒက်ဒီကြီး ဦးသန်းဝင်းက အော်လိုက်ကိုခြေပြီး မွေးပေးလိုက်တော့ ဖွေးဖွေးလေးက အင် အင်လို့ ပြေား ထွက်လာရေား။ မာမိကျိုးက အသာကောက်ပြီး အနှစ်ကလေးနဲ့ သွေးတာပဲ...”

“သမီးယ်ယ်က အင် အင်လို့ ငိုတာနော်၊ သနားစရာလေး”

သူကိုယ်သူ သနားစရာလေးဆိုလို့ ရယ်ကြရသည်။

“ပြေားဦး...”

“အဲဒါပဲပေါ့ သမီးရုံး... မာမိကျိုးက ကောက်ယူသွားပြီး အပြင် အတော်မှာ စောင့်နေတဲ့ ပါပါကို သွားပြောတော်ပေါ့။ ပါပါက ဟယ်... အားအွေးလေးပါလားလို့ ပြောတော်ပေါ့...”

“သမီးက ပါပါလို့ ခေါ်သေးလား”

“မွေးကာစနိတော့ ဘယ်ခေါ်တတ်ဦးမှာတုန်း... အင် အင် ပြောတတ်သေးတာလေး”

“သမီးက မေမေ နို့တာပေါ့၊ ဟုတ်လား”

“အာဘဲပါတော်၊ သမီးက နှစ်ရှင် မလွတ်တော့ဘူး။ မေမေက သော်ကို မနိုက်ကိုလို ခေါ်တာ”

သည်လိုစကားမျိုးကို မကြာမကြာ ပြောရသည်။ ပြောတိုင်းလည်း ကိုယ်ဝင်စားပါသည်။ သူမေးချင်တာ ဖောက်မေးတတ်သေး၏။ မျက်လုံးကလေးတွေက တောက်တောက်စားစား။ လူဘဝ လူ့လောက ထဲကို သူဘယ်လို ရောက်လာသလဲဆိတာကို အမြဲ စိတ်ဝင်စားတတ်တာကလည်း သမီး၏ ထူးခြားမှပင်။ သူကို မနိုက်ကိုလို ခေါ်တာကို လည်း သတောကုသည်။ သမီးက တကယ်လည်း မနိုက်ကို ဖြစ်ခဲ့သည်။ လေးနှစ်သမီးအထိ နှစ်မှပျက်။ ကလေး အထူးကုဆရာတန်ကြီး ဆရာ ဒေါက်တာဦးအသက်ခင်က နှစ်နှစ်အထိ မိခင်နှစ်တိုက်ကျွေးပါ လမ်းညွှန်သဖြင့် သမီးနှစ်နှစ်အချယ်အထိ ကျွန်မ မိခင်နှစ်တိုက်ပါ သည်။ သို့သော် နှစ်နှစ်ပြည့်တော့လည်း ဖြတ်မရ။ သုံးနှစ်ပြည့်တော့လည်း ဖြတ်မရ။ သည်လိုနှင့် လေးနှစ်ထဲ ကူးလာခဲ့သည်။ လေးနှစ်ဆိုတော့ ကောင်းကောင်း သိတတ်ပါပြီ။ ငါးကိုငါးကိုင်းနေးနေး ဆူဆူ ပူးလုပ်လိုလည်း မရ။ လူကြားသူကြားမရောင် အကျိုလ်တတ်သဖြင့် ဆိတ်ရခွဲရတာလည်း ခဏေခဏာ။ သမီးကလည်း မျက်ရည်ကျရတာ ခဏေခဏာ။ နှီးပြုတော်ချင်လှပြီ။ လေးနှစ်ဆိုတော့ လွှဲလှပြီ။ အမောက် ပြောပြတော့ ငါးမြေး စိုပါစေအော် အောက်ကလေးရှိတာ မှတ်လိုဆိုသည်။ ဆရာဒေါက်တာဦးအောင်မြင့် အိမ်လာတော့လည်း ကလေးက အာသာရှိနေရင်တိုက်ပါ။ နော်တော့ ပြတ်သွားမှာပါဟု ပြောပါသည်။ ဒါကိုကြားထားသည့် သမီး တစ်ရက်တော့ ကျွန်မကိုပြန်ရန်တွေ့သည်။

“မေကြီး မြတ်က ငါမြေး နှစ်ပါစေအော်တဲ့၊ ဒက်ဒီအောင်မြင့် ဆလည်း စိုပါစေအော်တဲ့... မေမေကို ပြောတယ်မဟုတ်လား...ဟင်”

ကျွန်မမှာ စိတ်မဆိုးဘဲ ကြိတ်ပြီးလိုက်မိရပါ၏။ ကျွန်မတိုးမောင်နှစ်ကိုရော သမီးကလေးကိုပါ စောင့်ရောက်ခဲ့ကြသော ဆရာ ထဲကြီး၊ ဆရာဝန်မကြီးများ၏ ကျေးဇူးကြောင့် ကျွန်မတို့ရော၊ သမီးကလေးပါ လုမြေ့ချုပ်ခဲ့တာကိုလည်း ကျွန်မ အမြဲအောက်မောပါ၏။ ဆရာ ဒေါက်တာ ဦးအောင်ကြီး၊ ဒေါက်တာ ဦးသန်းဝင်း၊ ဒေါက်တာ ဦးအောင်သက်စင်၊ ဆရာဒေါက်တာ ဦးအောင်မြင့်၊ ဒေါက်တာ ဒေါသိတာ ဦးသော ဆရာဝန်ကြီးများ၏ မေ့လွှာကြောင့် ဂိုယ်စိတ်နှစ်ပါး၊ ကျွန်းမာ ခြင်းသည် ကျွန်မတို့ မိသားစာဖို့ရာ အလွန်ထူးကွဲ့ဘဲ ရရှိသော အောင်ကြီးတစ်ပါး ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ ဒေါက်တာ စောလှိုင်း၊ ဒေါက်တာ ဦးအောင်ညွှန် (ဆရာ ကျော်စွာထက်)၊ ဒေါက်တာ ဦးဝင်း (ဆရာ ပျော်စွာ)၊ ဒေါက်တာ ဝင်းမြင့် (ဆရာ ထက်ပြိုးဝေ) စသော ချုစ်ခင် သည် ဆရာဝန်များကလည်း မေ့လွှာပြောကြသည်သာ။ လူးရှိုးမြို့ အဲလုံး၍ စောင့်ရောက်ကြသော ဒေါက်တာ ဦးအောင်ကျော်မြင့်၊ ဒေါက်တာ ကျော်ကျော် (ရွှေဘို့)၊ ဒေါက်တာ ကျော်ကျော် (ဓမ္မာင်)၊ ဒေါက်တာ လင်းထွေ့ စသည့် စာပေမြတ်နိုးကြသူ ဆရာဝန်များကို ချုစ်ခင်လေးအာရပါ၏။

သည်လထဲမှာပဲ သမီးခြားက်နှစ်ပြည့်ပြီ။ သမီးမွေးနှေ့ရယ်လို့ အောင်မှားနား မလုပ်နိုင်သောလည်း ဘရားကြီးကို သွားရောက်ခြော်ရှင်း တတ်အားသမျှ လှုံးခိုးခဲ့ကြသည်။ အမောက် ကန်တော့ သမီးကျောင်းက အတန်းဖော်သူငယ်ချင်းများအဖို့ရှု့ဗာ အာဟာ

ရ ဒါန ပြခဲ့သည်။ အမေဆီရောက်တော့ အမေက ဆုတွေ တသီကြီး
ပေးရှာသည်။ ကျွန်မ အစ်ကိုမောင်တွေက မွေးခဲ့ကြသလျှေ မြေးတွေကို
တဖြေဖွေတပိုက်ပိုက် ပြစ်ထိန်းကျောင်းခဲ့သော အမေခမျာ ကျွန်မ
သမီးကျတော့မှ အနေဝံသရတာကို စိတ်မကောင်းဖြစ်ရှာသည်။

“ အမေကြီး အသက်ကြီးချိန် လာတိုက်သာကိုး ငါမြေးရဲ့ နှိမ့်
အမေကြီးက ခေါ်ထားပါအော ငါမြေးလေး ကျွန်မဟပါစေ၊ ချမ်းသာ
ပါစေ၊ စာတွေတတ်ပါစေ၊ ငါမြေးက ကကောင်းပါအော ဆရာဝန်
ကြီးတွေ ဗိုင်းဗိုင်းလည်နေသာ ညည်းအမေတုန်းက ဒေါက်တာ လူး
ဗုဒ္ဓဟူးကြီးခဲ့ရသာ၊ တို့မြေးမြိမ်းမြိမ်း ဒေါက်တာလူးဗုဒ္ဓဟူးခဲ့ ကလေး
လွှဲကြီး သူ့ခိုင်ခံကျသာပဲ... အပေါက်ဆိုး သဘောကောင်းကြီး...”

အမေပြာမှ သကိရာသည်။ ကျွန်မတို့ ထွယ်ထွယ်က ဒေါက်တာ
လူးဗုဒ္ဓဟူးဆီ သွားရမတဲ့ဆိုလျှင် ကျွန်မတို့မှာ မျက်ရည်နှင့်မျက်ခြက်၊
အပေါက်ဆိုး သဘောကောင်းကြီးတဲ့။ အမေခကားမကြာ့နဲ့ ကျွန်မ
မျက်စိတ် ဒေါက်တာလူးဗုဒ္ဓဟူးကို ကွက်ကွက်ကွင်းကွင်းကြီး မြင်
ယောင်လာပါသည်။

တကယ့်ကို အပေါက်ဆိုး သဘောကောင်းကြီး။

(၂)

ဒေါက်တာလူးဗုဒ္ဓဟူးဆိုတာက ကျွန်မတို့ရွှေတွေက တော့သူ
အောင်သားတွေ ခေါ့ကြသည့်အမည် ဖြစ်ပါသည်။ အမေတို့က သာက်
တာလူးဗုဒ္ဓဟူး ခေါ့ကြသည်။ ထိုစဉ်က ကျွန်မတို့ မိသားစု မြင်းခြား
မြို့တွေ နေထိုင်ကြသည်။ အမေက လျေလျေကို အမေက မြင်းခြားမြေတွေကို
ဆူးထဲမှာ အိုးရောင်းသည့် အိုးသည်။ ကျွန်မတို့ မောင်နှမ ခြောက်
အသက်စလုံး မြင်းခြားမြို့တွေ မွေးကြခြင်းဖြစ်ပါ၏။ ဒေါက်တာလူး
ဗုဒ္ဓဟူး ဆိုသည့် ကုလားလူမျိုး၊ ဆရာဝန်ကြီးမှာ ထိုစဉ်က မြင်းခြား
မြို့တွေ အလွန် နာမည်ကြီးသည်။ ကျွန်မတို့က သုံးလေးတန်း၊ အစ်ကို
ပြောဆုံးကဗျာမှ ဆယ်စုစုံစုစုံလောက် ရိုပါလိမ့်မည်။ အောင် ကျွန်မ အတန်း
ရုလာဆတော့မှ ဆရာဝန်ကြီးတိုက်ရှေ့က စာတန်းကိုဖတ်ရင်း အမည်မှန်
ထို သိရပါ၏။

ဒေါက်တာ လူးလို့ဟူသူ့တဲ့။

မြို့ကတော့ ဒေါက်တာ လူးဗုဒ္ဓဟူး ခေါ့ကြမှာပေါ့။ မြင်းခြား
ခြောက်လက်က ကျွန်မတို့ အဘိုးအဘွားမှားနေထိုင်ရပါ၊ ကျွန်မတို့
ရွှေတွေမှာတော့ သည်လို့ ဂိုဏ်သာ ဟန်ကျပ်နက် မခေါ်ဟတ်ကြပါ။

သူတေသနပေါ်လာရွှေ့ကို မြန်မာအာနှင့် လားလွှာဟူး ခေါ်ကြရာက တစ်နယ်လုံး ဒေါက်တာ လားလွှာဟူး တွင်လေ၏။

ဆရာဝန်ကြီး နေထိုင်ရာတိက်က မြင်းမြို့မြို့လယ်ကျသည်။ နှစ် ထပ်တိက်ကြီးဖြစ်၍ အောက်ထပ်သည်ပင် မှတ်ခဲ့မြင့်မြင့်ကြီး ခဲ့ထား လေရာ ကျွန်းမာရို့တို့ ကလေးများအဖြိုတော့ အတော်မြင့်သော တိုက်ကြီး ဖြစ်ပါ၏။ လျေကားထစ်ကျယ်ကျယ် လေးငါးထစ်တွင်လည်း ယ်းနှီး ကလေးတွေ သင့်ကာတင်တားသဖြင့် အဂျာန် အမြင်တင့်တယ်သော ဆေးခန်းကြီးဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။ ညာက်တွင်လည်း မီးရောင်တွေ ထိန်ထိန်လို့ နေတတ်သည်။ ဒေါက်တာလားလွှာဟူး၏နေး ကုလား မကြီးကု့ အသားဖြူဖြူး မိန့်မခေါ်ကြီးဖြစ်သည်။ အသားမည်းမည်း ကုလားမျိုးတော့ မဟုတ်။ ထို့ကြောင်း အတော်ဆောင်ရွက်သော တစ် ယောက်လည်း ဖြစ်သည်။ နှုတ်ခမ်းနိုင်ရဲ့ နှုံးတွင် အနီးကိုတစ်စက် တို့ထားသော ကုလားမကြီးက လျေကားထိုင်တွင် ကုလားထိုင်ကြီး ခင်းကာ ယင်တစ်ခုပြင် ထိုင်နေတတ်သည်။ တိုက်ကြီးထဲမှာ ကလေး လူကြီး လူတွေတစ်လျေကြီး တွေ့ရသောလည်း ဘယ်သူတွေ့က ဘယ် လို့ တော်စပ်မှန်းတော့ မသိ။ ဒါကလည်း ကျွန်းမ ဖြတ်သွားဖြတ်လာ မြင်ရသော ဒေါက်တာ လားလွှာဟူး၏ အခြေအနေသာ ဖြစ်သည်။ အောက်ထပ်ခန်းမကျယ်ကြီးက ဆေးခန်းဖြစ်ပြီး ခုတင်သုံးလုံးရှိသည်။ ဆေးပါရီကြီး ရှိသည်။ အကုသူနာဖြူဆရာတာမ ရှိ မရှိ မမှတ်မိတော့ပါ။

“ညည်းက ညည်းသမီး လေးနှစ်ဦး နှစ်မြဲပြတ်သာ ပြောနေ၊ ညည်း ငယ်ငယ်က ဘာထူးတုံး၊ နှီးအဖြတ်ရခက်လို့ လားလွှာဟူးမိန့်မ ဆရာ ဝန်ကတော်ကြီးက ကူဖြတ်ပေးရသာတော်... သူသိမ်းထားတဲ့ ဆေး

တော်လေး တစ်တော်ရှိသည်။ နှိန့်ဖက်ကို ရရန်သွေးလိမ်းတဲ့ ဉာဏ်လိုက်တော့ တို့မာ ပလဆေးဆိုင်က မှတ်ခါးပါအော ငါဖြင့် အံ့ဩပိသေးမှတ်လို့...”

အမေပြောပြတော့လည်း သမီးကလေးက ကျွန်းမာပါတာ ထင်ပါ ခဲ့ အောက်မေ့ရတော့သည်။ ဟုတ်ရှာမှာပါပဲ။ အမေက ခိုးသည်ဆို ဆော့ မြင်းခြီး မြောက်သွေးက ခိုးတန်းကို မနက်နေထွက်ပြီးဆိုလျင် ပြုဗြိပြု။ သွေးစည်ခို့နှို့သွားရတာကိုး။ ဆီမီးခွက်ကနေ စုံခိုးတွေ အထိ အမေ ရောင်းသည်။ အဖက ကျောက်မြောင်း နှယ်ငြိမ်းရွာတွေ ဘက်က ခိုးတွေ့၊ ရွှေ့လို့ နာက်ရွာတွေ့ဘက်က ခိုးတွေ အောင်တွေကာ သယ်လာတတ်သည်။ မြင်းခြီး ဖြစ်ဆိုကနေ မြင်းခြီး မြောက်သွေး အောက် ခိုးတွေကိုယ်တိုင် တင်ကြချကြသည်။ လူတွားလွှဲ ပိုက်ဆံ ဘုံးမှုံးကြော့ ဖြစ်သည်။ လှည်းခတောင် အောကြွေးမှတ်ရသေးသာလို့ အမေက ပြောပြုပါ၏။ စုံခိုးကြီးတွေဆိုလျင် အမေတူတစ်ယောက် ခုံ့အတူ မြစ်ကိုးပါးစောင်းကို လို့မဲ့လို့မဲ့တင်ရပါ၏။ အဖောများ ဘယ်လောက် ပင်ယ်းရှာလိမ့်မလဲ။ နောင်အော ခိုးသည်ဆို သာ ဖြတ်သကောအော့... သွေးခင်းထားတဲ့ အိုးပုံကို ဝါးလုံးနှင့်ရှိနိုက် ဦး ဂွဲရှင်တောင် အမြတ်ကျွန်းသယ် ပြောကြသာလို့ ပြောဖူးသောလည်း အီးတစ်လုံးကဲ့ရင် ငါဖြင့် မျက်ရည်ကျေရာသာလို့လည်း ဆီပြန်ပါ၏။ သည်လို သွေးကို မနက်ခင်းအောက်ပြီးနှင့်ဖို့ မနက်စောစောထကာ ခုံ့ကိုပြုတ်ခဲ့ရသည်။ သည်တော့ ဘယ်သားသမီးကိုမှ မိမ့်ပြန်ပြီး နှုံးတိုက်ခဲ့ရတာမရှိ။ မွေးပြီးသည်နှင့် မီးထွက်လျင် သွေးထဲပြောက် မြှင့်။

“ ညည်းအထက် အစ်ကိုနှစ်ယောက်က နှီဖြတ်ရသာ လွယ်ပါ ဘာ့၊ ညည်းအောက်က နှစ်ကောင်လည်း လွယ်ပါရဲ့၊ အိမ်ထောင့်က ရှားတောင်းလက်ပပ်ပင့်နဲ့ ပြီးခဲ့သာပါ၊ ညည်းနဲ့ အငယ်ဆုံးကောင်ပဲ အဖြတ်ရခက်လို့ လားဗုဒ္ဓဟူးကတော် ကျဖြတ်ခဲ့ရသာ၊ သူလည်း မှတ်ခါးနဲ့ အဆင်ပြုလို့နဲ့ တုပါရဲ့၊ မှတ်ခါးကူမှ ပြတ်တော့သယ်။ ဓမ္မေးသွားကာနဲ့များ နှီမလွှတ်ဘူး၊ တွယ်ထားတော့သာ၊ နှီကျွတ်ရင် ကရိုးကတိုး အော်တော့သာပဲ၊ ညည်းသမီး ညည်းသီးကပါသာ...”

အမေ ပြောတော့လည်း ရှယ်ချင်ခိုသား။ အမေရော အဖေပါ ဖြင့်ခြေသူ၊ မြင်းခြေသားများထုံးစံ ဒေါက်တာဗုဒ္ဓဟူးလားနှင့် လွတ်ခဲ့တာ မဟုတ်ဝေါး၊ အလွန်ခိုင်ကြသည်နောက်။ ကလေးခြောက်ယောက် အမြီး ဆက် ခေါင်းဆက် မွေးထားတာဆိုတော့ ကလေးတွေ ဖျားတိုင်းနှာ တိုင်း ဒေါက်တာလားဗုဒ္ဓဟူးသီး ပြောရတာနှင့် ဖောက်သည်များဖြစ်လို့ ဟု ဆိုလိုက်သေးသည်။

အဖေက လျော်းထဲမှာ စွဲစွဲ မိုးမိုး ဆောင်းဆောင်း၊ အော် လေပူ၊ ရေပူဇော်သိတော့ လျော်တစ်ခေါက်နိုက်တိုင်း ရောဂါတစ်ခုံး မျိုး ပါလာတတ်သည်။ သည်ကန္တော့ လျော်ဆိုက်လျှင် ဖောက်တစ်စွဲ ညောင်းဒေါက်တာလားဗုဒ္ဓဟူးသီး ရောက်ရသည်။ အဖေက လျော်သမား လူကြော်းကြော်းဆိုပေသီး ဆေးထိုးရမှာတော့ ကြောက်သည်။ ရေစွဲး အန်အိုးကြော်းထဲ ဆေးထိုးအပ်တွေ ထည့်ပြုတ်ရန် လေထိုးမီးဖိုကလေး တစ်လုံးနှင့် ရေစွဲးအိုးကို အမြှတ်း အပူပေးထားပြီး လေလျော်တိုင်း တရှုံးရှုံးလေထိုးလော်ရှိသည် ဆိုပါသည်။ လူနာရောက်လာလျှင်

ဆာဂါကို အရင်မမေးသေးဘဲ ရောဂါနှင့်မဆိုင်သည့် မေးခွန်းတွေ ဘသီဌီး မေးတတ်သည်နောက်။

“ ကိုမောင်ညိုး... သည်တစ်ခေါက် ကြောပါလား၊ ဘယ်တွေ အောက်ခဲ့သလဲ...”

“ ဓမ္မာင်တုန်းဘက်ကန္တော် ချောင်းတွေထဲဝင်ရတာကိုး ဆရာရဲ့ အော်လမေးလာက် ကြောသွားသယ်”

“ ဘာချောင်းတွေလဲ၊ ရွာတွေရှိသေား... လူတွေ ဘာလုပ်စား ပြောလဲ”

“ ချောင်းလက်တက်တွေ အများကြီး ရှိသယ်။ ရွာတွေလည်း အော်သွေးဘူး... လူတွေက စပါးနဲ့ ငါး လုပ်ကြသာပဲ...”

“ မူတိုးစားနိုင်နေနိုင်ကြသေား... ချောင်းလည်းကြသေား”

“ သည်လိုပါပဲ၊ ဆင်းရဲသူ ဆင်းရဲသားများတော့ လုပ်မှုစားရ ဘာကိုး ဆရာရဲ့...”

“ လူဆိုတာ နည်းနည်းလုပ်ပြီး များများနားရမယ်... နည်းနည်း ပေါ်ပြီး ဝေးလင်လင်စားနိုင်ရမယ်... ကျွန်းမာအောင် နှိမ်နိုင်ရမယ်... အိုးရမှာ တာဝန်ရှိတယ်...”

“ ဟုတ်ပါရဲ့...”

“ ဘာ ဟုတ်ပါရဲ့လဲ၊ ကျွန်းပြောတာ မှန်ရဲ့လား... ခင်ဗျား ဘာထူးသလဲ၊ လျော့နဲ့ သွားရတယ်၊ ပင်ပန်းတယ်၊ ပြန်လာ ဘူး ရောဂါကုရတယ်။ ဘာကောင်းသလဲ”

“ ဆင်းရဲအတာ ပါသာကိုး ဆရာရဲ့... လျော်စွဲလျားရွှေ့အောင် အော်လုံး တွေ့နဲ့ ထိုးထိုးသွားလာပြီး စားရသာပဲ...”

“ဆင်းရဲမေတာဆိတာ မရှိဘူး၊ ခင်ဗျားကို ဘယ်သူပြောသလဲ ဆင်းရဲမေတာဆိတာ၊ ခင်ဗျားတို့ ဒါကို ယုံတယ်၊ ယုံတော့ ဆင်းရဲ တယ်၊ ဆင်းရဲရင် ရောဂါရတော့ ဆရာဝန်ဆီ လာ ရတယ်...”

“ဒါကတော့ ဆရာကို အားကိုးတာကိုး...”

“ဆရာဝန်ကို အားမကိုးနဲ့... ဘုရားသခင်ကိုအားကိုး... က ပြော... ခင်ဗျား ဘာဖြစ်သလဲ...”

“မော မောနဲ့ ဆရာ”

“မောတယ်... ခင်ဗျား တစ်ယောက်တည်းမဟုတ်ဘူး၊ လူတိုင်း မောနဲ့ကြတယ်၊ အနီးရမကောင်းရင် တိုင်းပြည့်မှာ လူတိုင်းမောတယ် ဟုတ်ရဲလား”

အဖေ ပြောပြောပြသော ဒေါက်တာလားဗုဒ္ဓဟူးနှင့် တွေ့ဆုံးခဲ့ဖြစ်ပါ၏။ ကျွန်းမတို့ ငါးတန်းခြောက်တန်းဆိုတော့ ၁၉၇၅ ခုနှစ် ပတ်ဝန်းကျင်။ ထိစွဲက တိုင်းရေးပြည့်ရေးတွေ့ကို အဖော်များ စဉ်းစာ အေားမရှိ။ နိုင်ငံရေးကိုလည်း တော့သူတောင်သား အဖော်များ လုပ်ကြည့်နိုင်တာမဟုတ်။ လျော်စွဲများရွှေမှ သားသမီးတွေက ထမင်းစာ ရမှာကိုပဲ သိသူဖြစ်သည်။ ဆရာဝန်ကြီးမျက်နှာထားက တည်တည် လေသံကမာမာ၊ ထစ်ခဲ့ရှိ အနီးရအကြောင်းချဉ်းပါတော့ လူနာခမာ ချွေးသီးချွေးပေါ်ကျလာရာက ရောဂါတစ်ဝက် ပျောက်ရသည်ဟု ဆို၏။ အဖော်ကို ချစ်ခင်လိုစတာလည်းပါသည်။ နဲ့လေသကောဆိုတဲ့ လည်းပါသည်။ အဖော်မှာ မဟုတ်ပါ။ ဒေါက်တာလားဗုဒ္ဓဟူး ဆေးကို ရောက်လာသမှု မေးခွန်းများနှင့် မလွှတ်နိုင်။ အငောက်အင်း

လွှတ်နိုင်။ သို့သော ဒေါက်တာလားဗုဒ္ဓဟူး ကုသလျှင် မပျောက်မရှိ နှင့် ယုံကြည့်ကြသည်။ ဆေးလိုက်သူအဖြစ် အားကိုးကြသည်။ အမေ ခြားသလို အပါက်ဆိုး သဘောကောင်းကြီး ဖြစ်သည်။ ဆရာဝန် ဆီပေသိ ဘာသူ့တွေ့ရလို ဘာဆရာဝန်လဲဆိတာ ဘယ်သူကမှ မဆန်း လိုကြပါ။ တိုက်ရှုက ဆိုင်းဘုတ်မှာတော့ ရေးထားသား။ မြိုက ခြားတာတော့ ဂေါ်ရခါးလူမျိုးဟု ဆုံးကြသည်။ မြန်မာရည်လည် သလေက် စကားကလည်း တတ်လှသည်။ သူ့ကို အားလုံးက သားဗုဒ္ဓဟူး ခေါ်ကြတာလည်း သိပါ၏။ ကုလားဆရာဝန်ကြီးလို ခုံနှုန်းကြတာလည်း သိပါ၏။ သူ့ရှေ့မှာ ဘယ်သူကမှ နာမည်မခေါ် ပြသော ပြဿနာရပ်လိုတော့ မရှိ။ ကျွန်းမတို့ မိသားစု ဘာပုံဖြစ်ဖြစ် သူ့သားခန်း သွားကြရင်းက လူနာရင်းဖြစ်ကြရသည်။ အမေ ဧ ဇာကောင်းလို သွားတော့လည်း မေးသတဲ့။

“မမြတ် ရွေးထဲမှာ ဘာရောင်းသလဲ...”

“အိုး ရောင်းတာပါ ... မြှုနိုးတွေပေါ့...”

“အိုး မရောင်းနဲ့ ရွှေရောင်းပါ၊ ဘယ်လိုကြောင့် မြှုနိုး ရောင်းသလဲ...”

“ကျွဲပ်က ရွှေအိုးတောင် ရောင်းလိုက်ချင်သေးသာ ဆရာဝန် ပြောရှိ၊ ငွေနည်းနည်းလိုနေလို”

“ကျွဲ ရွေးမယ်၊ စာရေးပေးလိုက်မယ်။ မြင်းခြားကိုတိုက်မှာ များသုတ်ပါ၊ ဟိုက ဆီးမေးလိုနဲ့မယ်...”

အမေကမာက်တော့ ဆရာဝန်ကြီးကလည်း ဖြန့်စခဲ့်းဖြစ်သည်။ အားလုံးကတော်ကြီးက အနားလာပြီး ကုလားလို စကားတွေပြော

လျင် ဆရာဝန်ကြီးကလည်း ကုလားဂို ပြန်ပြောသည်။ ကြောတော့ ဆရာဝန်ကတော်ကြီး ထွက်သွားသည်။ သည်တော့မှ ရှူးခဲ့လေပူဗ္ဗာတ် ပြီး လူနာတွေကို ပြီးပြတ်သည်။

“ကုလားမတွေ အားကြီး နားပြီးတယ်၊ ကျူပ် နားကျ်ပြီး မယ်...”

လူနာတွေက သည်ဟာသကို အစွဲန် သဘောကျကြသည်။ မြင် မြို့မှာ ဒေါက်တာလားပုံဖူးမူး နာမည်ကြီးလာတော့ ရွာတွေကပါ လေ တစ်တန် လျည်းတစ်တန် ဆေးလာကျကြပါသည်။ မြစ်နားတန်းရွာ တွေ၊ ကြည်းတောက်နှီးရွာတွေက တောသူဓတောင်သားတွေက အားကို ကြသည်။ တစ်ခုတော့ ရှိသည်။ တောသူတောင်သားပိုပို ရောဂါရယ် လို့ ဖြစ်ပြီဆိုလျင် ရွာမှာပဲ ကျိုတ်ကျကြတာ များသည်။ ဘယ်လို့မှ မဟန်တော့မှ ဒေါက်တာလားပုံဖူးမူးဆီ လာကြခြင်းဖြစ်သည်။ ရောဂါ ငယ်လျင် အမြှောင်းမဟုတ်ပေသိ ရောဂါကြီးလျင်တော့ ရောဂါကျမ်းနှင့်ပြီ။ လူနာရှင်တွေက မျက်နှာကလေးတွေ ငယ်လို့။ ဆရာဝန်ကြီးက အခြေအနေကို သိပြီ။ မြင်းခြားရေးရုံးပါ၊ ချက်ချင်းပိုပါလို့ ပြောတတ်သည်။ ဒါဆိုလျင် အခြေအနေမကောင်းသူးဆိုတာ သိကြပြီ။

“သည်လူနာ ရောဂါဖြစ်တာ နှစ်လေလောက်ရှိပြီ၊ ရွာက ဆေးမြို့ တိန့်ကုတာ မပျောက်တော့မှ ကျူပ်ဆီရောက်လာတယ်၊ တစ်ခုခုဖြင့် ရင် ကျူပ် နာမည်ပျက်မယ်၊ လားပုံဖူးက လားကြောသပတေးဖြို့ မယ်...၊ ဘာကောင်းသလဲ...”

လူနာရှင်တွေမှာ ငါရမလို့၊ ရယ်ရမလို့၊ ကျွန်းမတို့ နေမကောင်းလျင်း အမေက ဆရာဝန်ကြီးဆီ ပိုပေးလေ့ရှိသည်။ ရေနေးအို

ခဲ့က ဆေးထိုးအပ်ကြီးကို ထုတ်၊ ဆေးပူလင်းကို ဂျစ်ဂျစ် ကြည်အောင် တံ့စဉ်းတိုက်ဖွင့်၊ ဆေးစပ်၊ ပြောခန့် ဆေးတစ်စက်၊ နှစ်စက် ပြန်ထုတ်၊ တင်ပါးလှန်ခိုင်းပြီး ဆေးထိုးဖို့ ပြင်သည်။ ကျွန်းမ လှို့ခဲ့ ကိုယ်တိုင် နေမကောင်းလို့ဖြစ်ဖြစ်၊ အစ်ကိုတွေ မောင်တွေ အမေကောင်းလို့ဖြစ်ဖြစ်ဖြစ် မြင်ရတာနှင့် တုန်နေအောင် ကြောက်ကြသည်။ ပေါ်ခါက ကျွန်းမ နေမကောင်းလို့ အမေ လိုက်ပို့ဖူးသည်။ ဆေးထိုး အပ်ကြီးကိုင်လျက်က ချက်ချင်းမထိုးဘဲ ကျွန်းမကို စကားတွေပြော ဆုတိသည်။

“မင်း ဘယ်နှုတန်း ရောက်ပြီလဲ၊ ငါ ထင်တယ်၊ ငါးတန်း ပြီးရှုံးယုယ်”

“မြောက်တန်းပါ...”

“မြောက်တန်း၊ တယ်ဟုတ်ပါလား၊ မင်းတို့ ဆရာမက ဘယ် ခဲ့တဲ့”

“ဒေါ်တင်မနီ...”

“ငါသိပြီ... ဝဝတုတ်တုတ်ကြီး မဟုတ်လား...”

“ဝန်ပိန်လေးပါ...”

“ဟုတ်ပါတယ်... အသားမည်းမည်း...”

“အသားဖြူတာယ်...”

“ဟုတ်ပြီ... သချာပြတာ... ဟုတ်တယ်နော်”

“မြန်မာစာ ပြတာပါ...”

“ကျောင်းလာရင် လမ်းလျောက်လာနေကျ မဟုတ်လား...”

“သိပါတယ်...”

“စက်ဘီးနဲ့ လာတာပါ...”

ကျွန်မနှင့် စကားတွေပြောရင်းက ဆေးထိုးလိုက်ခြင်းဖြစ်၍ ဒုံး
ခဲ့ နာသွားသော်လည်း ကြောက်စိတ်မရှိတော့ပါ။ ရယ်တောင် ရယ်
ရသေးသည်။

ကျွန်မ အောက်က မောင်ငယ် ဖိုးကျော် ခြေထောက်ညှင့်ရှုံး
တုန်းက မောင်နှမတွေအားလုံး စိတ်မကောင်းဖြစ်ကြရသည်။ ကတ်
ကြမ်းဆွဲးတွေပေါ် တက်ကစားကြရာက ဝါးခြမ်းချွန် ထိုးမိခြင်းဖြစ်
ပါသည်။ နည်းနည်းနောနော မဟုတ်။ ခြေဖဝါးက ဝင်သွားသည့်
ဝါးခြမ်းချွန်က ခြေချောင်းကလေးတွေထဲက ရှုထွက်လာသည်အထိ
နက်လှသည်။ အဖောကလည်း မရှိ။ အမောက် ရွေးထဲပြေးခေါ်ရသည်။
အမောက ဆိုင်ကို ဆိုင်နီးချင်းနှင့်အပ်ခဲ့ပြီး ဆိုက်ကားတစ်စီးနှင့် ပြေး
လာသည်။ အိမ်ရောက်တော့ ဖိုးကျော်ကို ဆိုက်ကားပေါ်တင်ပြီး ဒေါက်
တာ လားဗုဒ္ဓဟူး ဆေးခန်းကို ပြေးရတော့သည်။ ဆိုက်ကားဆိုတော့
ဖိုးကျော်က ရှေ့က၊ အမောက နောက်က။ ကျွန်မတို့ မောင်နှမတစ်တွေ
က ကုန်းကြောင်းလိုက်ကြရပါသည်။ အမောက ဖိုးကျော်ကို ကဲရပါ
မလား၊ လူကြီးတွေ မအားရသည့်ကြားထဲ အလုပ်ရှုပ်ရပါမလားဆိုကာ
တစ်လမ်းလုံး ခေါင်းခေါက်ရင်း ရူရှုဆံဆဲ လိုက်သွားခြင်းဖြစ်၏။
ဖိုးကျော်ချော့ ညျှောင့်ရှုံးသည့် ဒဏ်ရောက တော်တော်၊ အမေ ခေါင်း
ခေါက်တာက ပို့ဆိုကိုလည်း မှာလိုက်သေးသတဲ့။ မင်း ဘာမှမယ့်... နောက်
အသာက်တစ်ဖက် ကျွန်သေးတယ်တဲ့။ အိမ်ရောပေါ်တင်နေ ကောင်း
အင်းအိမ် ကောင်းကောင်းစားပါတဲ့။ ဖိုးကျော်က သည်အနာဂတ်
ကြောင်းပြု၍ ကျောင်းခွင့်ရက်ရည် ယူလိုက်ရသည်။ အိမ်မှာ လူ
ပြီးသာသဖြင့် ပထမဗျားစားပေး ဖြစ်သွားသည်။ ဖိုးလုံးတာနှင့်

“မျှတဲ့ဘူး။ မမြတ် တော့မှာ မွေးသလား မြို့မှာ မွေးသလား...”

“တော့မှာ မွေးသပါ ဆရာဝန်ကြီး...”

“ခင်ဗျား ငယ်ငယ်က သစ်ပင်ပေါ်က ပြုတော်မျှုးတယ်၊ နား
ခဲ့က ပြုတော်မျှုးတယ်၊ သံစူးဖူးတယ်၊ သံစူးတော့ ဖုန်တွေနဲ့ သိပ်
ပဲ့ ခုံဖိန်ပဲ့ရှိကိုလိုက်ဖူးတယ်၊ ထမင်းခိုးတည်ရင်း ရေဇ်းပူလောင်ဖူး
တယ်၊ ခင်ဗျား အမေက ငှက်ပျောပင်ကို ခုတ်ပြီး ငှက်ပျောအာအရည်
အဲကို အပူလောင်တဲ့ အရေပြားပေါ် ညွှန်ပေးဖူးတယ်၊ မဟုတ်ဘူး
အဲ ဟုတ်သလား”

“မှန်ပါတယ် ဆရာဝန်ကြီး...”

“အဲဒါနဲ့များ ကလေးကို ခင်ဗျားဘာလို့ တစ်လမ်းလုံး ခေါက်
သေးလဲ...”

အမေက နောင်အခါ သည်အကြောင်းရောက်လို့ ပြောပြရင်း
အောက်အောင်ရယ်သည်။ ဖိုးကျော်ကို ချက်ချင်းဆေးမကုဘဲ အမေ
အဲ ဆေါက်နေတာကို သဘောကျခြင်းဖြစ်သည်။ သူပြောတာတွေက
တုတ်အောတဲ့။ အဲရောတဲ့။ ဒေါက်တာလားဗုဒ္ဓဟူးက ဖိုးကျော်ခြေ
အောက်က ညျှောင့်ကို ခွဲထုတ်ပြီးချုပ်ပေးလိုက်သည်။ နွေစဉ် ပတ်တီး
အဲသို့ဟု ဆိုသည်။ ဆေးထိုးပြီး ဆေးဝါးတွေ ပေးလိုက်သည်။
အဲဘုံးကိုလည်း မှာလိုက်သေးသတဲ့။ မင်း ဘာမှမယ့်... နောက်
အသာက်တစ်ဖက် ကျွန်သေးတယ်တဲ့။ အိမ်ရောပေါ်တင်နေ ကောင်း
အင်းအိမ် ကောင်းကောင်းစားပါတဲ့။ ဖိုးကျော်က သည်အနာဂတ်
ကြောင်းပြု၍ ကျောင်းခွင့်ရက်ရည် ယူလိုက်ရသည်။ အိမ်မှာ လူ
ပြီးသာသဖြင့် ပထမဗျားစားပေး ဖြစ်သွားသည်။ ဖိုးလုံးတာနှင့်

လက်ဖက်ရည် အီကြာကျေးအသင့်။ ကျွန်မတိုက ဖိုးကျောစားတာကို
မျှော်ကြရသည်။ ဖိုးကျော် ချုပေးသည့် တစ်ပိုင်းတစ်ဖဲ့ ရဖိုးအရေး
ချွော်ရတာအမော်။

ကျွန်မတို့ ရွာတွေက ဒေါက်တာလားမှုဒ္ဓဟူးဆီ ရောက်ကြသွေ့
အကြောင်းလည်း စိတ်ရောက်ရပြန်ပါ၏။

(၃)

ဆရာဝန်ကြီး လားလုံးလိုလိုက ဒေါက်တာ
အုနွှေ့ဟူး ခေါ်ကြတာယားတော့။ ကျွန်မတို့ ဇွဲမျိုးများရှိရာ မြင်းမြို့
ပြောတို့လက်နယ်ကျေးရွာတွေက သီးမြားကြုံသလို ကင်ပွန်းတပ်ကြ
တွေ့ နှစ်ညွှေ့ ရှိပါသေးသည်။ တရာ့က ခါးထောက် ဆရာဝန်တဲ့။
တရာ့က ခေါင်းဖြူဆရာဝန်တဲ့။ တရာ့က နှုတ်ခမ်းမွေးဆရာဝန်တဲ့။
ထောက်ဆရာဝန် ဆိုတာကလည်း အကြောင်းရှိပါသည်။ ဆရာဝန်
ကြိုးပို့ ကြည့်လိုက်လျှင် တိုက်ရွှေ့မှာ ခါးထောက်နေတတ်မြင်းပြော့ကြ
တွေ့။ မြင်းမြို့မြို့လယ်လမ်းပေါ့ သွားလာနေကြသည့် မြင်းလွည်း
တွေ့ဘား၊ မော်တော်ကားတွေ့ကအ ဈေးသွားဈေးပြန်တွေ့ကို ခါး
ပေါ်ကြီးနင့် လိုက်ကြည့်နေလေ့ရှိသည်။ တရာ့က ဆရာဝန်ကြီးကို
ထောက်ကြသည်။ တရာ့က ပြီးပြကြသည်။ ဆရာဝန်ကြီးကတော့
သာကိုသရော ရှိချင်မှုရှိမည်။ ပြန်လှန် နှုတ်ဆက်ချင်မှု နှုတ်ဆက်ပါ
တွေ့။ သို့ပေသီ ဆရာဝန်ကြီးက အသိအမှတ်ပြုသည့်သဘောဖြင့်
သာဆတ်ဆတ် ပြောတို့ပါသည်။ မျက်နှာထားကတော့ ခုံ
တွေ့ဘား။ အေးခန်းရောက်လာသွေ့ကို နောက်နေကျ ဆရာပန်
ပြော့တွေ့ရဲလား အောက်မူရသည်။

“ရှေ့ဗျာ… မထူးနှယ်… ခါးကြီးထောက်ပြီး လိုက်ကြည့်မဲ့
သာများ ကျောချမ်းစရာပါဟာ၊ ပေါင်းကြည့်တော့လည်း လူသော
ကောင်းကြီးပျော် နှင့်ကြီးတော် မသန်းပျရောဂါ မြင်းခြားတိုက်ကုတော့
ငါးကိုလိုက်ငန်းလိုက်သာများ ရစရာမရှိဘူး၊ တစ်လလောက် ခေါ်ကု
သာ တစ်လလုံးငါးကိုသာပဲ၊ ရောဂါစင်မှ ရွာဖြစ်ရမယ်ဆိုတော့ ငါမှာ
ပကဗေား နှစ်းကလေး ရွာဖြစ်ဖော်ရသေးသာ၊ အေးဖိုးကန်တော့ရှာ့က
ဘယ်လောက်မှန်းမှ မသိသာ။ ပျောက်တော့ မလာနဲ့တော့တဲ့၊ ခင်ဗျား
မိန့်းမပျောက်ပြတဲ့၊ ငါးက ဆရာကန်တော့ချင်လို့ အေးဖိုးဝါးခါးခ ပြောပါ
ဆိုတော့ ငုံကျောသီးမှည့်မှည့် နှစ်ဖီးယူခဲ့၊ နားနှုန်းပုလင်းယူခဲ့၊ ရွာ
က မအန်းကြက်ဉာဏ်လုံး ယူခဲ့သဲ့ပျော်။ အဲသာ အေးဖိုးယူသာပဲတဲ့
အဲရော၊ မအန်းကြက်ဆိုတာ အပျို့ကြက်ကို ပြောသာကိုး ဟ… ဘယ်
နှယ် ဥအုလိမ့်မတဲ့…”

ကျွန်းမ ဘကြီး ဘိုးတိုးက ပြောပြခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ နှစ်ခမ်း
မွေး ဆရာဝန်ဆိုတာကတော့ အဖျားကော့ကော့ နှစ်ခမ်းမွေးမထူးမပါး
ရှိခြင်းကြောင့် ဖြစ်၏။ တစ်ခေါင်းလုံး ငွေရောင်တောက်နှုန်းဖြင့်
ရွာက ခေါင်းဖြူဗျာဝန်လို့ ခေါ်သူက ခေါ်ကြသည်။ တစ်ခါက
ကျွန်းမတို့နှင့် ဆွေပျိုးနီးစပ်သော ဘကြီးခေါင်နှင့် ဆရာဝန်ကြီးတို့
ယိုပ်တိုက်တိုးကြသည်။ ဘကြီးခေါင်က သွော်ကြီးနှင့်ဖြစ်၍ တစ်ဦး
လုံးနှင့် ငါးဘကြီးဆိုရလောက်အောင် ရွာနှင့် အစေးမကပ်သော လူ
ကန်လုန်ကြီး ဖြစ်ပါ၏။ လုကလည်း ကျွန်းမာသလို အသက်အခွဲယ်
နှင့် မထူးနှယ်အောင် သန္တစ်းလှ သည်။ ရောဂါဟူ၍ ကြီးကြီးမှားမား
မရှိဘဲ သလိုပေးသလိုလို ခေါင်းခြားကိုးသလိုလိုနှင့် သည်အွေး

အေးရောက်လာခြင်း ဖြစ်သည်။ တစ်ရက်တော့ ခွဲဟပ်ရာက သွေးပါ
သွေး။ ရွာအေးနှင့် ကုသည်။ သက်သာသည်။ တစ်လလောက်ရှိတော့
ချောင်းဆိုရာက သွေးတွေ ဆက်တိုက်ဆိုသလို ပါလာသည်။ ရွာက
ခဲ့ကိုတာ လားမွှေ့ဟူးနှင့်ပြီး တိုက်တွန်းကြသည်။ ဘကြီးခေါင်က
လွှား လူ့ကန်လန်း။ ဘယ်သူ့ဆရာလုပ်တာမှမခဲ့ဘဲ ပေတေတာ
ခဲ့အန်၏။ ကုလားဆရာဝန် မပြချင်ပေါင်ကွာဟုပင် ဆိုလိုက်သေး၏။
ကုလားဆရာဝန် မပြချင်တော့လည်း မြင်းခြာ့ရာ တတ်သိ ကျွမ်းကျင်
ခဲ့သွေး မြှင့်မာလူပျော်း ဆရာဝန်ကြီးတွေ ပြပါလားလို့ ပြောကြသည်။
ခဲ့ကိုလည်း ဘကြီးခေါင်က လက်မခဲ့၊ လူဆိုတာ သေနွေ့စွေ သေမှာ
ခဲ့သွေး ကတ်ဖူးတိုက်၏။ ရောက်ဆုံး မျော့မျော့ကျို့တော့မှ လူည်းပေါ်
ခေါ်တင်ကာ ဒေါက်တာလားမွှေ့ဟူးဆီ ပြီးလာခဲ့ကြရသည်။
ဆရာဝန်ကြီးက နားကြပ်နှင့် စစ်သည်။ အချိန်လူ စစ်ဆေးသည်။
ခြေးခေါင်က စိတ်မရည်။

“ခင်ဗျား အေးလိပ်သောက်သလား၊ သောက်ရင်ဖြတ်ပါ”

“အေးလိပ်ကို ဆယ့်လေးနှစ်သားက သောက်သာ၊ ခု အသက်
ဆယ်ကျော်မှ ရောဂါဖြစ်ရရောလား၊ မဟုတ်သေးပါဘူး”

ဘကြီးခေါင်က စိတ်လက်တစ်ဆစ်ဆိုတော့ ဆရာဝန်ကြီးကို
ခဲ့လုပ်သည်။ ဆရာဝန်ကြီးက ဒါမျိုးတွေ ကြုံးဖူးလှပေါ်ဆိုသည်
ခြားဖြစ်သာ ဘကြီးကို ကြည့်သည်။ ပက်နှစ်ဖက်က ခါးကို
သာက်လျက်။ အဆုပ်တွေ မကောင်းကြောင်း၊ အေးမာတ်မှန်ရှိက်ရှိ
ကြောင်း၊ ရောဂါသေချာလျင် အေးဝါးကို ရက်ရှည်စားရမှုဖြစ်
ကြောင်းဘွဲ့ ပြောပြသည်။ ဘကြီးခေါင်က ထဲပေပေါ် ဆရာဝန်ကြီးက

ဘုရားထိုင်ချုထိုင်ပြီး စကားတွေပြောတော့သည်။ အသံခပ်တင်းတင်း။

“နှေ့း၊ ခင်ဗျား ဘယ်ဗျာကလဲ၊ ဘာလုပ်သလဲ”

“ဉာဏ်က ကျေပ်က စွားအရောင်းအဝယ်လုပ်သယ”

“စွားအရောင်းအဝယ်လုပ်တာ ခက်သလား”

“မခက်ပါဘူး၊ အတွေ့အကြုံပေါ့...”

“ဟုတ်ပြီ၊ ခင်ဗျား အခု ကျေပ်ဆေးခန်းလာတာ ဘာလာလုပ်သလဲ၊ စွားလာဝယ်တာလား”

“ဟာ... ဘယ်ဟုတ်ပါမတုံး၊ ကျေပ်မိန်းမနဲ့ ကျေပ်တူကဆေးကုရမယ်ဆိုလို့ လိုက်လာသာ”

“မေးကုရမယ်ဆိုလို့ ခင်ဗျားလာတယ်၊ ခင်ဗျားမှာ ရောဂါရိလိုလား...”

“မသိဘူးလေ၊ ခင်ဗျားက စိသိမှာပေါ့... ကျေပ်က လူနာဟာကို...”

“မှန်တယ်... ခင်ဗျားကိုယ်တိုင် လူနာလို့ပြောပြီ၊ ကျေပ်ကခင်ဗျားထက်ပိုသိတဲ့ ဆရာဝန်၊ ဆရာဝန်ဆိုတာ ရောဂါရိ အရောင်းအဝယ် လုပ်တဲ့လူမဟုတ်ဘူး၊ အသက်ကယ်တဲ့လူ၊ လူတွေကိုကယ်ဖို့နှစ်ပေါင်းများစွာ ဆေးပညာတွေ သင်ခဲ့ရတဲ့လူ၊ သာမည့် မဟုတ်ဘူး၊ ခင်ဗျားမှာ ရောဂါရိတယ်၊ ကျေပ်နဲ့ မကုချင်လည်းဖြစ်တယ်။ ဆရာဝန်တစ်ယောက်ယောက်နဲ့တော့ ခင်ဗျားကုကို ကုရတော့မယ်။ မကုရင် ခင်ဗျား ဒုက္ခာရောက်လိမ့်မယ်၊ ရောဂါရိတာ ခင်ဗျား ပါက်တိုင်းခဲတဲ့ ခင်ဗျားမိန်းမ မဟုတ်ဘူး၊ ခင်ဗျားတူ မဟုတ်ဘူး၊ ရောဂါတ်တိုင်းခဲတဲ့ ခင်ဗျား ပို့ဆိုတယ်...”

သည်တော့မှ ဘကြီးခေါင်ခဲများ ဖျော်သွားသည် ဆို၏။ ဘကြီးခေါင်တဲ့ ကျွန်မအစ်ကိုက ပြောပြခြင်းဖြစ်သည်။ “ငါနဲ့မနှစ်... ဘေးမွှေ့ဟူးက ချက်ပိုက်ချက်တော့ဟာ၊ ဘကြီးခေါင်ဆိုသာ ဒိုက်ခိုက်ကို ကျေသွားတော့သာ” တဲ့။ ဒေါက်တာလားမွှေ့ဟူးနှင့်ပင် ဘကြီးခေါင် ရောဂါပြောပျောက်ခဲသည် ဆိုပါသည်။ အဖောကဆိုလျင် “က ဘေး ဆရာဝန်မို့သာပေါ့ဟာ၊ ကမွှတ်တောင် ဖတ်ရောထင်သာ...” ငါတ် ပြောမှုပါသည်။ မာသည့်လူနာနှင့်တွေ့လျင် ဆရာဝန်ကြီးက နိုးသည် ဆို၏။

ထွေးလေးသစ်ကတော့ သွေးလေ ချောက်ချားရာက စိတ်ဆသောက်ကယ်ဖြစ်လာပြီး တော့ပြောတောင်ပြော၊ ရယ်တစ်ခါ ပို့ဆိုလုပ်းရောဂါ ဖြစ်သည်။ အကောင်းပကတိကန္ဒာ ထောက်တာ ချို့ဆော့ ဆွေမျိုးတွေက ဓာတ်ဆရာ၊ နတ်ဆရာတွေနှင့် ပြုကြသည်။ ပို့ဆိုပွဲထိုးရမည်ဆိုလို့ ထိုးရသည်။ ရိုးရာကိုင်သည်ဆိုလို့ ရိုးရာ ချို့ဆော့ ကပွဲ ချော့ပွဲတွေ လုပ်ပေးကြရသည်။ ရွာဆေးဝါးတွေနှင့် ဆာောင်းလေနိုးနိုး ကုကြသည်။ ထွေးလေးသစ်က ဒို့ရယ်ရယ်။ အာက်ဆုံးတော့ ရွာက ဒေါက်တာလားမွှေ့ဟူးနှင့် ပြုကြည့်ဖို့ ကာယ်ပေါ်ဆွေကို တိုက်တွန်းကြသည်။ ကာယ်ပေါ်ရှင်တွေကလည်း ရောဂါ ဆရာဝန် အစပ်တည့်ပါမလား တွေးကြသည်။

“ဟု... အေသည် ကူလားဆရာဝန်ကြီးက မိန်းမရောဂါကုတွန်း ပေါ်သေားဟဲ့၊ သာမျိုးဆိုသာက ဖမာဆေးကမဲ့ ဟုတ်သာကိုး...”

“အံမယ်လေး... လားမွှေ့ဟူးကဖြင့် ရောဂါမရေးပေါ်တော်း

ဘာရောဂါလသာ သူ့လက်နဲ့ထိ ပျောက်သဲဟာကို၊ ညည်းမို့ ရှို့ချွတ် ချားနေကြသယ်...”

နာက်ဆုံးတော့လည်း ကောင်းလိုကောင်းပြား ထွေးလေးသစ်ကို ခါးကထမီ ကြိုးစည်းကာ ဒေါက်တာလားပုံဖူးထဲ လာပြုကြုံ။ သည်တုန်းက မြင်းခြား ကျွန်မတို့အိမ်မှာ ရွာအည်သည်များ တည်းခိုရာ တည်းခိုခန်း ဖြစ်သည်။ ပဲရောင်း၊ နမ်းရောင်း၊ ကြက်သွန်ရောင်းကအဆ ဆေးလာကုသူအဆုံး အိမ်မှာတည်းကြသည်။ အိမ်မှာစတည်းချကာ တစ်လကိုးသီတင်း နေထိုင်ရင်း ချက်ပြုတစ်စားကြား လုပ်စရာရှိ လုပ် လိုက်ကြနှင့် တရာ်းရန်း။ သည်အထဲမှာ ဒေါက်တာလားပုံဖူးနှင့် ဆေးလာကုကြသွားထွေးလည်း ပါသည်။ ထွေးလေးသစ် ဆေးလာကု သည့် ကိုစွဲကို ကျွန်မ ရေးတေးတေးတေး မှတ်မိန္ဒပါ၏။ ရွာက ထွေးလေးသစ်ညီမ ထွေးလေးနှစ် လာတိုင်း သည်အကြောင်း စကား ရောက်ရသည်။

“မထူးနယ်... ကုလားဆရာဝန်ကြီးက ငါတို့လည်း ဝင်သွား ရော လူနာဘယ်ဟာတုးတဲ့၊ တို့က မသစ်ကို လက်ညီးထိုးပြတော့ အကောင်းကြီးပဲတဲ့၊ ဘာရောဂါတုန်းဆိုတော့ အကျိုးအကြောင်း ပြေ ပြတာပေါ့၊ ကိုင်း စင်ဗျားတို့ လူနာပြန်ခေါ်သွား... မနက်ဖြန့်ကျမှ ကျူပ်ကူမယ်တဲ့။ မနက်ကျ စောစောလာခဲ့တဲ့... မနက် တို့သွားကြတော့ သူ့တို့က်ကြီးထဲမှာ ကန်တော့ဖွဲ့တစ်ခွဲ ထိုးထားသာတော်။ သူကလည်း အောင်းထဲဝပါကြီး ပေါင်းထားသာတော်။ လူနာမပြောနဲ့တို့တောင် ဘာမှန်းမသိဘဲ ကြောက်နေကြသာ။ မျက်နှာကြီးက တည်းတည်းကြီးနဲ့ ညည်းထဲဝင်းဖြစ်၏။ ရွာတွေမှာ ရှိုက်တို့ကြသည် အဲခွဲအလန်းတွေ၊

သူ့လားထိုင်ပေါ်ကနေ ဝါက်တော့တာပဲ။ မသစ်က သူ့ကို မိန္ဒိုင် အောင်နတ်က လုပ်ထားသာလို့ သူ့ဟာသူ ယဉ်နေသာကိုးအော့ ရှို့ရာ သည် ကတော်ပေါ့အော့...”

“အဲဒါနဲ့ ပြောပါ၌း... ဘယ်လိုကုတာတုး...”

“ဘယ်လိုကုသယ်တော့ မပြောတတ်တော့ပါဘူးအော့ နှစ်တွေ ဦးကြေလှပေါ်ဟာ၊ ဒါပေသီ ကုလားဆရာဝန်ကြီးက သူ့ကိုယ်သူ သည်ကတော်ချုပ် ဘိုးတော်တဲ့တော်၊ ကတော်ဆယ်ပါး ကိုင်ထား သယ်ပေါ့အော့၊ မသစ်ဆိုတာ မျက်လုံးကိုပြုးလို့...”

“ကတော်ဆယ်ပါး ဆိုတာရှိလိုလား...”

“သူပါးစပ်ထိရှိသာ ပြောသာနေမှာပေါ့၊ ကောင်းကောင်းအေားအေားထဲတဲ့၊ လက်ဖွဲ့ချုပ်ပေးလိုက်မယ်ဆိုပြီး မသစ် လည်ပင်း ပြီးတော်ရောင်း ချုပ်ပေးလိုက်သာပဲ၊ နှစ်းရောင်ကိုထိနိလို့၊ ကုလား ပေါ်ဖွဲ့နေမှာပေါ့၊ နာက်ရက်ကစပြီး မသစ် စိတ်ပြုမြှင့်သွားတော့သာ ပဲ စိတ်ပြုမြှင့်သွားတော့မှ သူက ဆေးကုသာတော့၊ ရှင်းရှင်းပေါက် ဆာပါပဲအော့၊ မသစ်က ဆရာဝန်ကြီးကို ဆယ်ကတော်ချုပ် ဘိုးတော် ချိုးသာ တစ်သက်လုံး ယဉ်သွားချက်တော့ တို့က နာက်တော့မှ စဉ်းဆုံးကြေားပေါ့အော့၊ စိတ်အစွဲ ခွဲတဲ့သာောနမှာပေါ့။ ဆရာ အဲတွေးက အပေါက်ဆိုးသလောက် နာက်ပျော်ပျော်ထဲကအော့”

ကျွန်မတို့မှာ ထွေးလေးသစ် ဆေးကုသံ့အကြောင်းပြောလို့ အဲသွေ့ရသည်။ ဆရာဝန်ကြီးက ကန်တော့ဖွဲ့ထိုးပြီး ဘိုးတော်းပုံပဲတဲ့ ချိုးကြခင်းဖြစ်၏။ ရွာတွေမှာ ရှိုက်တို့ကြသည် အဲခွဲအလန်းတွေ၊

မြန်မာဘုရား မိရိုးဖလာကိစ္စတွေ၊ နတ်တွေ၊ ဓာတ်တွေကို ဒေါက်တာ
သားဗျာဟူးက သိသည်ဟု ဆိုကြပါသည်။

တစ်ခုတော့ ရှိပါ၏။ ရေဂါသည်တွေက ဆရာဝန်ကြီးဆို ချက်
ချင်း ရေဂ်မလာကြခြင်း ဖြစ်သည်။ တော်ရုံတန်ရုံ အဖျားရေဂါ
လောက်ပေသီ တစ်ရက်နှစ်ရက်နှင့် ပြီးရမည့်ကိစ္စက အဖျားတာရှည်
ပြီး မူရှိနိုင်မကယ်နိုင်ဖြစ်တော့မှ ရေဂ်လာကြတာကိုတော့ ဒေါက်တာ
လားဗျာဟူးက စိတ်ဆိုးတတ်သည်။ တစ်ခုတော့ များနေသည့်လူမှာ
ကို လှည်းနှင့်တိုက်ကာ ညာတွင်းချင်းရေဂ်လာခဲ့သည်။ ဆရာဝန်ကြီး
က လှည်းပေါ်တက်ပြီး စမ်းသပ် စစ်ဆေးသည်။ ပြီးမှ စင်ဗျားကို
ရွာပြန်ပြီး ကျင်းသာတူးထားတော့လို့ ပြောသဖြင့် လူမှာရှုံးများနှင့်
စကားများရသည် ဆိုတာလည်း အမေက ပြောပြလို့ သိရပါသည်။
ဆရာဝန်ကြီးက စိတ်ဆိုးနေသူတွေကို စကားတစ်ခွန်းပဲ မေးသည်။
လူသေတာ ထူးဆုံးသလားတဲ့။ မသေအောင်ကုန်တာကမှ ထူးဆုံး
တာတဲ့။ လှည်းပြန်မောင်းသွားတော့ လူမှာက လမ်းမှာပဲဆုံးသွားခဲ့
သည်။ နာက်ပိုင်းတွင် ဆရာဝန်ကြီးကို လာတောင်းပန်ကြသည်။

“ ရွာမှာ ရယ်ကြရသေးသာ ရှိသေးသတဲ့။ ကုလားဆရာဝန်ကြီး
က လက္ခဏာရေးသုံးပါးတရား ဟောနေသေးသာတဲ့လော့ လိုက်
တောင်းယန်ကြတဲ့အထဲက ကိုဘရှင်က ဘာပြောမှတ်တဲ့... အောင်
များ... လားဗျာဟူးက ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်များ ရှင်းပြနော်းမှာလား
ထင်မိသယ်တဲ့...”

ကျော်မ ခုနစ်တန်း စာမေးပွဲပြောခြုံး နေရာသီကျော်းပို့တော်ရက်မှာ
ကျော်မတဲ့ တစ်မိသားစုလုံး မန္တလေးမြစ်ဆိပ်ကို ပြောင်းခဲ့ကြသည်။

သည်ကတည်းက ဒေါက်တာလားဗျာဟူးနှင့် ဝေးကြရပါတော့သည်။
အောက်ဆိုလျှင် ဂိုယ်လက်မအီမသာရှိတိုင်း ‘လားဗျာဟူး အောက်
အုသေးတော့’ ဟု ပြောလေ့ရှိပါသည်။ အမေက မြှင်းမြှောင်း
ခဲ့နိုင်း ဆေးခန်းလူမှာတွေအတွက် ရေအိုးသစ်နှစ်လုံး ရေတည်ပေးခဲ့
သာ နှစ်ဆက်ခဲ့သည်။ ဆရာဝန်ကြီးရော၊ ဆရာဝန်ကတော်ကြီးကပါ
ဝေးသာစွာ လက်ခံကြသည် ဆိုပါ၏။ အမေက ‘ဆရာဝန်ကြီးတို့
ဆူးရှုံးမမောပါဘူး။ မန္တလေး ပြောင်းရမှာတောင် အားငယ်မိပါသယ်’
ဆုံး ပြောတော့ ဒေါက်တာလားဗျာဟူးက အမေကို ပေါက်သေးသတဲ့။

“ မမြတ်။ လူမှာတွေသောက်နှင့် ရေအိုးလျှိုတာကောင်းတယ်။
အေားမော်တဲ့ လူမှာတွေ ရေအေးအေးသောက်ရတယ်။ မြန်မာတစ်ပြည်
လုံး ရေချမ်းစင်တွေရှိတယ် မဟုတ်လား။ ဘယ်နေရာမှာဖြစ်ဖြစ် ရေ
လှုတဲ့နေရာမှာ ရေးအေးအေးသောက်နိုင်တယ် မဟုတ်လား။ ဆရာဝန်
အူးလည်း သည်လိုပဲ၊ ရေချမ်းစင်တွေလို့ နေရာတကာမှာ ရှိတယ်။
အေားလှုတဲ့လူတွေအတွက် ရေချမ်းစင်တွေမှာ ရေချမ်းအိုးတွေ အမြဲ
အောင်သင့်ရှိကြတယ်။ ဆရာဝန်တွေရဲ့ စိတ်နှစ်းဟာ အေးမြတ်ချင်း
အေားလှုပဲ၊ မေတ္တာထားတာချင်း အတူတူပဲ၊ ဒါကို နားလည်ပါ...”

(၄)

သမီး မြောက်နှစ်ပြည့်သည့်ရက်က အမေ့အမိုက်အပြို ရွှေဟင်း စင်တာကို ဝင်ကြပါသည်။ သမီးကို မကြာခဏလိုပေသာ နေရာဖြစ်၏။ ထိုအနဲ့က မွေးနောင်ကို ဦးအားပေးသောအားဖြင့် သမီးကြိုက်တာ ဝယ်ပေးမယ်ဆိုသော ကတိရှိသဖြင့် ခေါ်သွားခြင်းဖြစ်သည်။ ပြီးခဲ့သော ငါးနှစ်ပြည့်မွေးနောက်နှင့်ကတော့ မင်းသမီးကသည့် စီဒီချုပ်တွေ များများဝယ်ပေးခဲ့ရသည်။ ဘယ်က ဘယ်လိုပါလာသာ ဝါသနမှုနဲ့ မသိပါ။ အငြိမ်မင်းသမီးတွေကသလို တဖြန်းဖြန်း ကနေတတ်သဖြင့် ခက်ကောင်းခက်ရချေရဲ့ အောက်မေ့ခဲ့ရသည်။ သမီးကြီးလာရင် ဘာ လုပ်မလဲမေးတိုင်း မင်းသမီးလုပ်မှာလိုချည်း ဖြေသည်။ အငြိမ်စီဒီချုပ်တွေ ကျွန်ုမ်းတို့အိမ်မှာ တောင်းနှင့်ထည့်ထားရသည်ဆိုလျှင် ယုံပါတော့။ ဂျာနှယ်တွေထဲ အငြိမ်ခွေထွက်ကြောင်း ကြော်ပြာပါလျှင် ဝယ်ပေးရန် ပူသောတော့သည်။ ဖအော့ပုဆိုး၊ မအော့ထမီး၊ အမေ့ပုဂ္ဂတွေလည်း မနေရာ၊ ဆံကုပ်တွေ ကလမ်တွေထိုးကာ ကြော်ပြုပါတွေနှင့် ကျွေးမှုအောင် ကသည်။ သည့်အရင် ရက်တွေတွေနှင့်ကတော့ ပါဝါတို့ မေမေတို့လို စာရေးသရာလုပ်မယ်လို ရှားရှားပါးပါး ပြောခဲ့တော်ညွှဲ

ကျွန်ုမ်း သတိရမိပါ၏။ ဆရာဝန်ကြီးမလုပ်ဘူးလားဆိုတော့ ဒက်ဒီအောင်လို စာလည်းရေးမယ်၊ ဆရာဝန်လည်း လုပ်မယ်ဆိုတာလည်း ပို့ပါ၏။ အောက်တော့ စာရေးသရာလုပ်မယ်ဆိုတာ ပြုတ်သွားပြီး ဆရာဝန်လည်းလုပ်မယ်၊ မင်းသမီးလည်းလုပ်မယ် ဆိုပြုပါသည်။

သည်နှစ်မွေးနောက်တော့ စီဒီချေပြာတွေ မပူသောတော့ပါ။ အသမတန်းရောက်ပြီးဆိုတော့ အိမ်စာတွေပါလာတာကလည်း အက အဆွဲကို ဖျက်လိုက်ပုံရပါသည်။ အကအကြောင်း မပြောတော့။ အုပ္ပန်းစင်တာထဲရောက်တော့ သမီးကြိုက်တာပြာ မေမေ ဝယ်ပေး အော့ဆိုတော့ ထူးဆိုးသောစကား ပြောလာပါသည်။

“ သမီးကို နားကြပ်ကလေးတွေ၊ ဆေးပူလင်းကလေးတွေပါတဲ့ ပေါ်ပြားဝယ်ပေး မေမေ... သမီးကြီးရင် မာမိသီတာ လုပ်တော့ အော့... ”

ကျွန်ုမ်းထင်မထားပါ။ နားကြပ်ကလေးတွေ၊ ဆေးပူလင်း အေားတွေပါတဲ့ ကတ်ပြားဆိုတာက တရှတ်ပြည့်ကလာသာ ပလ် အား 10y set စွဲ၍ကတ်ပြားကြီးကို ပြောခြင်းဖြစ်ပါ၏။ သည် ပေါ်ပြားထဲမှာ ကလေးကဘားစရာ ဆရာဝန်သုံးပစ္စည်းကလေးတွေ အားများများပါသည်။ စေးနှစ်းဖတ်ကြည့်တော့ လေးထောင့်ရှစ် အား။ မွေးနောင်က တောင်းဆိုမှတော့ ဝယ်ပေးရဲ့ပေါ့။ ဝယ်ပေး အုပ္ပန်းတွေ တပူးပူး။ မက်စက်ရှာပါ၏။

“ သမီးက မင်းသမီးလုပ်မယ်ဆို၊ မလုပ်တော့ဘူးလား... ”

“ မင်းသမီးကတာ မောတယ်၊ မလုပ်တော့ဘူး၊ ပါပါတို့ မေမေ

တို့လို စာရေးဆရာလည်း မလုပ်တော့ဘူး၊ လက်ညှင်းတယ်၊ သမီးမာမီသီတာပဲ လုပ်တော့မယ်...”

မာမီသီတာဆိုတာက သမီးနေမကောင်းသည့်အခါ မေတ္တာဖြင့် ဆေးကျသပေးသော ကလေးအထူးကု ဆရာဝန်ကြီး ဒေါက်တာအော်သီ တာကို ပြောခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ သမီးက ကလေးပီပီ ဆရာဝန်ဘဝကို သက်သောင့်သက်သာရှိသည်လို့ မြင်ပုံရပါသည်။

ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် သည်ဝါသနာ သည်အထိကလေးတော့ သမီးမှာ စွဲဖြေစေချင်သည်။ တစ်သက်လုံး သည်စိတ်ဖြင့် ကြိုးစားစေချင်သည်။ နှင့်လူသူကလေး ဖြစ်စေချင်သည်။

ကျွန်ုမ် အိမ်သားက အမေပြောပြောဖောကျု မြင်းမြိမ့်က ဆရာဝန်ကြီး လားဗုဒ္ဓဟူး အကြောင်း ကြားဖူးထားသဖြင့် ကြာသပတေး သမီး သူ့သမီးကို လားကြာသပတေးပေါ့ကွာဟု ဆိုသည်။ ကျွန်ုမ် ကတော့ ဒေါက်တာလားဗုဒ္ဓဟူး အမေကို ပြောခဲ့သော ဆရာဝန်ဆိုတာ နေပါက မောယ်းလာသူတွေ့အတွက် ရေချမ်းစင်ပေါ်က ရေချမ်းအိုး ကလေးဆိုတာ ရင်ထဲရောက်နေသည်။ အေးမြှေသော ရေကြည်တစ်ပေါက တိုက်ကြသူတွေ့...။ မေတ္တာထားနိုင်ကြသူတွေ့...။

နောက်ထပ် ဆယ့်ငါးနှစ်လောက် ဆိုလျှင်တော့ သမီးကလေး ဂျူတို့ကြတ်ကလေးနှင့် ဖြစ်ကောင်းပါရဲ့။ ကျွန်ုမ်တို့ အိမ်ရှေ့မှာ ရေချမ်းအိုးကလေး တည်ရကောင်းပါရဲ့။

၂၀၁၁ ခုနှစ် မန္တလေး ဆေးတွေ့သို့လဲမရှုစ်း။

* * *

ကုန်ကို
ကြော်ကို

ခင်ခင်ထူး

ကျော်မြတ်
ပန်

ကုမ္ပဏီကြီး

(၁)

မြစ်ကမ်းပါးရွာတွေဖြစ်တဲ့ သည်နှစ်ရွာကို ရှေးက နောကော
=ခါးကြောပါ။ နောကော တစ်ရွာတည်းရှိခဲ့ရာက ရွာလယ်ချောင်းကို
ပြောဆုံးတော့ ကမ်းပါတွေ ချိုင့်ချိုင့်ပြီးလိုက်တာ ရွာလယ်မှာ ထူး
=ပါးကြောပြောဆုံးကြီး ပေါ်လာခဲ့တယ်။ သဘာဝက တူးလိုဖော်လိုဖြစ်ရ
=ဆုံးပါ့က်ချောင်းကြီးက နှစ်စဉ် မြစ်ရေဝင်ပြန်တော့ နစ်ဘက်ကမ်း
ပြောရာက ရွာတောင်ခြမ်းက တောင်ဘက်တိုး၊ ရွာမြောက်ဘက်ခြမ်းက
ပြောဘက်ဘက်ဆုတ်ဖြစ်ရရော၊ မှန်ပျားသလပ်တစ်ချပ် အလယ်က ဆွဲ
=လို့ တစ်ခြမ်းနဲ့ ခပ်ဝေးဝေးလွင့်ပစ်လိုက်သလို ရွာနှစ်ရွာမြေးသွား
=နှိမ်ဘာ စောမြစ်မသိရင် တစ်ရွာစိတ်ကြဖို့ ရှိတာပါ။ ထင်လည်း
=ခါးကြောပါပဲ။ နောင်ဆောင်တွေမှာ မြစ်ရေက သူနဲ့မြေး သူကျော်တယ်
=ခါးကြောမရှိခဲ့လေတော့ တစ်ခါက ရွာနှစ်ခြမ်း ဖုန်းဖုန်းကဲခဲ့ရပုံဟာ
=ပါးပါ့က်တွေအဖို့ရာ ဒဏ္ဍာရီတောင်ဖြစ်ရတယ် ပြောပါတော့။

တစ်ရွာတည်းတည်စဉ်က ရွာလည်ချောင်းဆိုတာ မြစ်ရေကြီးကာ
=ပြောဆုံးမှ ရရှိတဲ့ချောင်းပါ။ ရေမရှိတဲ့အခါ ချောင်းက ချောင်းတိမ်

ဆိတ္တာ သည်လိုက္ခားခဲ့ကြတာပါပဲ။ ရေဝင်ချိန်ဆိုရင်တော့ ဝါးတံတား
ထိုးပေါ့။ ထူးပေါက်ချောင်းကြီး ပေါ်လာတဲ့အခါမှာတော့ ဝါးတံတား
လောက်နဲ့ပဲ မရတော့ဘူး။ ချောင်းတိမ်မဟုတ်တော့လို့ ချောင်းထဲက
ဆင်းကူးချင်လို့လည်း မဖြစ်တော့ဘူး။ သည်တော့ နှစ်ရွာကူးဖြစ်အောင်
သစ်သားတံတားကြီးထိုးရတယ်။ လူည်းပါကူးလို့ရအောင် ထိုးရတာ
ဆိုတော့ တံတားတောင့်တောင့်ကြီး ထိုးရတာပါ။ တံတားကို နောတော့
တံတားပဲ ခေါ်ကြတယ်။ တစ်ရွာတည်း တည်ရာက တစ်ရွာနှစ်ရွာ
ဖြစ်ရ၊ တစ်ကိုယ့်နှစ်စိတ် ဖြစ်ရတာ အမြတ်အမြတ်ပေသိ ရွာနာမည်
တော့ ခွဲခေါ်ကြရပြီ။ အထက်နောတောတဲ့။ အောက်နောတောတဲ့။
ရွာဘေးက ဒီးနေတဲ့မြစ်မကိုမြှုပြု။ မြစ်အထက်ရွာ၊ မြစ်အောက်ရွာရယ်
လို့ ဖြစ်လာတာပါ။ သည်အထိက ပြဿနာမရှိဘူး။

ပြဿနာက ရွာဦးစေတိနဲ့ ဘုန်းကြီးကျောင်းက မြစ်အထက်က
နောတောမှာ ကျွန်းရှစ်ခဲ့တော့ အောက်နောတောရွာက ရွာဦးစေတိတစ်
ဆူ မတည်မဖြစ် ထတည်ရတယ်။ ကိုးတောင်ပြည့် စေတိကလေးပါ။
ဘုန်းကြီးကျောင်းလည်း သည်လိုပဲ ရွာကပဲ ဆောက်လူ့ကြတယ်။
ကိုယ့်ဘုရားနဲ့ ကိုယ့်ဘုန်းကြီးကျောင်းတော့ ဖြစ်ပြီ။ ပြည့်စုံပြီလား
ဆိုတော့ မပြည့်စုံသေးဘူး။ ရွာပိုင်ပြိုင်လျေတစ်စင်းကလည်း ရှိရနိုး
မှာကိုး။ အရင်က နောတောရွာမ ပြိုင်လျေကြီး ‘စိန်း’ ရယ်လို့ တစ်
စင်းတည်း ရှိခဲ့တာပါ။ နောတောပြိုင်လျေဆိုရင် စိန်းပဲ။ စိန်းက
ရွာပိုင်လျေပဲ။ အခုတော့ ဘုန်းကြီးကျောင်းအောက်ထားတဲ့ ပြိုင်လျေ
ကြီး စိန်းကို တစ်ခြမ်းစီဖြတ်ယူလို့လည်း မဖြစ်တော့ အောက်နော
တောရွာက ပြိုင်လျေတစ်စင်း ရှိရတော့မယ်။ ပြိုင်လျေတစ်စင်း စပ်ရ

ဘာ သုဇေတ်သူ့အခါ မခက်ပါဘူး။ လုံးပတ်ကောင်းကောင်း၊ ပင်ရှိုး
ခြောင်ဖြောင့် ကျွန်းပင်တစ်ပင်၊ နှစ်ပင် ရှာရင် ဖြစ်ပါရဲ့။ ဒါပေသိ
စိန်းးဆိုတဲ့ ပြိုင်လျေနာမည်ကိုတော့ ခွဲလိုစိတ်လို့ မဖြစ်ဘူး။ စိန်းးး
ဘာ မူလနောတောရဲ့ ဘုံးအမှတ်တံဆိပ်၊ နောတောရဲ့ ဘုရားသို့
ဖြစ်းရင်စုံရင်ချိတယ် အဖြစ်မခံချင်ဘူး။ ရွာဦးစေတိ တည်ရ^၁
အေးက တည်ပဲ။ ရွာရှိမှာတော့ ဘုရားစေတိကလေးနဲ့မှ တင့်တယ်
သေဆုံးပဲ။ ဘယ့်နယ်မှ မနေဘူး။ ဘုန်းကြီးကျောင်း တစ်ကျောင်း
ဥတုသိုလိုရယ်လို့ ဆောက်လှောရှိတဲ့နှင့် အဓမ္မသုနာမှ မရှိ
ဘူး ပြိုင်လျေကျေမှ အခက်တွေ့ကြရပြီ။ အထက်နောတောကလည်း
ကျွန်းရှိရမှာ ကျွန်းရှိခဲ့တဲ့ ပြိုင်လျေစိန်းးကို အပိုင်ယူလိုက်ကြပြီ။
အောက်နောတောကလည်း စိန်းးပြိုင်လျေဟာ သူတို့နဲ့လည်း ဆိုင်ခဲ့
ရာသိုလိုဆိုတဲ့ အခွဲကလည်း မပြုတဲ့ကြဘူးကိုး။ ဒါဖြင့် စိန်းးကို
အုပ်စုပိုင်ပြိုင်လျေအဖြစ် ထားကြပါလားဆိုတော့လည်း နှစ်ရွာအလုံးက
အင်မကျိန်းကြတာတွေ ဖြစ်လာတယ်။ လျေကြောင့် စိတ်ဝင်းကွဲ
ပြောသလို ရှိကြရပြီ ပြောပါတော့။ အထက်နောတောသားတွေက
ဘာ သူတို့ရွာမှာ ငါတ်တုတ်ဆိုတော့ အပေါ်စီးကပ်ပဲ။

“ဟ... စိန်းးကို ငါတို့က အပိုင်သိမ်းတာမှ မဟုတ်သာကြား
ဘုန်းကြီးကျောင်းအောက် ရှိရှိပြီးသားဟာကိုး၊ မင်းတို့လိုချင်ရင်
ဘုန်းကြီးကျောင်းပါ တူးလျှောက်လေကွား မင်းတို့နယ်... ငါတို့က
အောက်သာ မဟုတ်ပါဘူး။ နိယာမ ပြောသာပါ။ မင်းတို့လည်း
ပြောဆုံးတစ်စင်းစပ်ကြပဲ့... ဒါရှိသာပဲ”

သည်စကားကြားတော့ အောက်ဖွေတောသားတွေက မခံချင်ကူဘူး။ စိန်းပြုလဲ သူတို့ရှာ ကျွန်ုရ်ခဲ့တာနဲ့ပဲ စကားအရာ လူပါးဝကြတယ်လို့ တွက်ကြတယ်။

“ငါတိုကကော ဘယ်ဉာသားမှိုလိုတုံးကျ၊ ဘီးများ ဘွားများ
လက်ထက် အဆက်ဆက် နောတော့ စိန်ခုံး၊ ကိုယ်ဉား ကိုယ်လျေ
တစ်သက်လုံး မက်စက်ခဲ့ကြတာ၊ နှစ်ဉာက္ခာမှ မင်းတို့က မင်းတို့လျေ
စုတ်စုတ်ကန်း၊ ဖြစ်ရရောလား၊ နောတော့လိုပြောရင် စိန်ခုံးပဲ၊
စိန်ခုံးလိုပြောရင် နောတော့ပဲ၊ အခုမှ မင်းတို့က ဂုဏ်ပြည် ဂုဏ်ပြည်
နကါးပြည် နကါးပဲ မလုပ်ချင်စမ်းပါနဲ့ကျ...”

“ କେବଳିଃ ଯାଗତୋ ତିଥିଃ ପ୍ରିଣ୍ଦଲ୍ୟାଗ୍ନିଃ ଗନ୍ଧି ଅଯନ୍ତରେ
ଶ୍ରୋଗିଲ୍ ଆସନ୍ତରେ ଶ୍ରୋଗିଲ ଯଃ ଜୁର୍ବିଷନ୍ଦିତ ଗ୍ରହା ଦିତ୍ୟି
ଗ୍ରହନ୍ତି ଯାହାଙ୍କିମାତ୍ରାଂ କିମ୍ବା କିମ୍ବା... ”

“ରୁକ୍ଷୁମୁଖିତାଦିଗ୍ନ୍ଵା ପ୍ରିଣ୍ଟଲ୍ୟୁଭ୍ରା: ମନ୍ଦ:ତିଳିଗ ଶକ୍ତିରିତ୍ତମ୍ଭା: ଗ୍ରୀଃ
କନ୍ଦିମ୍ଭା: ମୁଠଦିଲ୍ଲି, କୋର୍କ୍କ ଏକ ଯଜ୍ଞପ୍ରତିଷ୍ଠିତିରେ ମହାତମିତିରେ ଲ୍ୟୁ
ପ୍ରିଣ୍ଟପ୍ରତ୍ୟେକ୍ଷିଲାତେବୁ ବାଯୁଫ୍ରଥ୍ଯାଲ୍ପରିପିମର୍ମଣିଃ, ବ୍ୟାକ୍ଷିରଣ୍ଡଃତେ ଫେରା
ଆତ୍ମକେତୁତିଃପିତି”

“ကိုင်း... ကိုင်း... မင်းတို့ဟာက လျော်ခါအကြောင်းပြု။ ဗျာဗျာဗျာ တစ်ဦး မကြည့်ချင်သာတွေ ဖြစ်လာရင် မကောင်းပါ ဘယ်လည်းထောင် ဥစ္စာပြောင်း... ညာထောင်ဘယ်လ ဥစ္စာ သာလို ဘယ်ဘက်မှနိုက်လို့လည်း မကောင်းလေတော့ ဘုန်းကြီး သည်လို စုံးစားသယ်”

“ପିତ୍ରପାତ୍ରଃ”

“နောကော တစ်ဦးတည်းရှိခဲ့တုန်းကတော့ မိန့်ခုံးပြိုင်လျေကြီး
= မူသအရင်းခဲ့ နောကောလျေပေါ့ကွာနာ၊ အခုတော့ နှစ်ဦး ကွဲ
= ကြော်သွားရာ မြားပါသလိုဖြစ်ကရောမယ်၊ သည်တော့ မိန့်ခုံး
= ဆမြိုအတိုင်း ကျောင်းအောက်မှာပဲ ထားလိုက်ကြတော့၊ အထက်
= အောကလည်း ပြိုင်လျေတစ်စင်းပါကြ၊ အောကနောကောက
= ပြိုင်လျေတစ်စင်းတည်ကြ၊ ကိုယ့်ဦးလျေ ကိုယ့်နာမည်ပေး
= ကြော့”

(၂)

ဟိုတန်းဟိုခါက မြစ်နားတန်းရွာတွေမှာ ပြိုင်လျေကြီးတွေ တော်ကတဲ့တာလည်း အမှန်ပါ။ မြစ်နားတစ်လျောက် ပြိုင်လျေမပိုင်တဲ့ ရွာရယ်လို့ အရားသား။ တစ်ရွာတစ်စင်းရှိကြသလို ကိုယ်ရွာလျေကိုယ် အင်မတန် မက်စက်ကြတယ်။ များသောအားဖြင့် ရွာဘုန်းကြီးကျောင် အောက်မှာ ထားလေရှိကြတဲ့ ပြိုင်လျေကြီးတွေဟာ အခါရာသီမဟုတ် သရွေ ဆန္ဒဆန္ဒကြီးကျောင်းနေတဲ့ ကင်းခြေများတစ်ကောင်လို့ ရှိအေ တာပါပဲ။ ဘုန်းကြီးခရီးကြွေရင် စီးလေရှိတဲ့ လှည့်ယဉ်တစ်စင်းနဲ့ ပြိုင် လျေတစ်စင်းဟာ ကျောင်းအောက်မှာ ရှိနေကျော်။ ရေကြီးခါသုံးတဲ့ ဆွမ်း လျေကလေးတစ်စင်းလည်း ရှိတတ်တာပါပဲ။ စရာဝတီမြစ်ရေ တို့၏ ဆိုရင် ရွာထဲမှာ ရူးလည်ပေါင်လည် ရေရှိတတ်တော့ ဆွမ်းခံလျော လည်း မရှိရှိမဖြစ်ဘူး။ မောင်ကျောင်းသားနဲ့ ကိုရှင်တွေ ရွာအိမ်ပေါင် စူး လျော့ဗြို့တိုက် ဆွမ်းခံကြရတာကိုး။

ပြိုင်လျေကြီးတွေကတော့ မြင်းခြားဖြန်ယ်မြစ်ရှိတန်းမှာ တိုင်းပေါင် ပြည့်ပေါက်တွေပေါ့။ ပြိုင်လျေကောင်းတစ်စင်းရှိတဲ့ ရွာကလည်း အလိုလို ရွာမှာမည် ထွက်လာတော့တာပဲ။ ပြိုင်လျေကချည်း ကောင်လို့ မဖြစ်ဘူး။ လျေသားတွေကလည်း အတွေ့အကြိုးကြိုးကြရတယ်

အသိတော့ ပြိုင်လျေကောင်းရှိတဲ့ရွာ နာမည်ထွက်တာ ရွာသားတွေ အွေက် ဂုဏ်လုပ်စရာဆိုလည်း ဟုတ်တယ်။ သူလျေနဲ့သူရွာ အလောင်း အေးတွေကလည်း အဂျိန်ကောင်းကိုး။ ဝါဆို၊ ဝါခေါင်၊ တော်သ သင်းလတွေမှာ မြစ်ရေက ဖောင်ဖောင်တိုးပါပြီ။ ရေကြီးခါများရေက် မှာ လျော့တွေ ဟိုကသည်က အသံတွေ ကြားကြရပါပြီ။ တော်သ သင်းရရ ကမ်းဦးတို့ကိုယ်မှာ လေလိုးကလည်း ပြိုပြီ။ လျော့တွေကတော့

အိုးခြားသည်းသည်း ရှိကြသလောက် လျော့တွေကလည်း ကြိုးကြတယ်။ ပြုံ့ရွာတွေက ဘိုးစွဲတောင်ဆက်ရှိခဲ့တဲ့ ရေးလျေကြီးတွေနဲ့ပဲ ပြိုင် ပြတယ်။ ပြိုင်လျေအလျား ခုနှစ်လဲ၊ မှန်လဲ၊ ကိုးလဲရှိတဲ့ လျေကြီး အွေပါး။ လျော်သားကလည်း လျေပေါ်လိုက်လို့ မနည်းဘူး။ သူရေ လျော့တွေ။ လျေနဲ့ပြောရင် တစ်ကျိုတ်ခွန်၊ တစ်ကျိုတ်ရှစ် ဆိုတာကနေ အိုးတ်ခွန်၊ သုံးကျိုတ်ရှစ် လျော်ကြတဲ့ လျေကြီးတွေ။ တချို့ရွာတွေ ဆုံးကျိုတ်လွန် လျေကြီးတွေတောင် ရှိတတ်တယ်။ လျော်တွေက ဆောင်၊ ပန်းသိုက် သီယံ၊ နေါးပေါက်က သီန်းကြီး၊ မီးလောင် အုံးက မှန်ကျား၊ ဇွားက ရတနာစိန်မြား၊ ဘောလုံးရွာက ပြေသမ်း၊ အိုးတန်းက ရုရံ၊ ဆမိတ်ခုံက မီးကား၊ ရေစကြိုန်ယ် ကျောက်ဖူး အားကြီး စသည်ဖြင့် ပြိုင်လျေတွေဆိုတာ စာရင်းချမဖြစ်ဘူး။

“ကျွမ်းတို့တော့ ကျောက်ဖူးက ကျားကြီးလို့ မောင်းဆိုင်းတင်တီး ပြုံ့တဲ့အလှ ဖြစ်ချင်သာပဲ၊ အသံချုတ်ရှုတော့ ဂုဏ်မင်ယ်ချင်ဘူး၊ ပြုံ့ရှုစုံလဲလောက် ဝမ်းကျွန်စိတောင်မို့က်လျော်လောက်နဲ့ တက်မင့် အောင် ဘယ့်နယ်တဲ့”

“ပြိုင်လျေများတော့ ရေးစကားရှိသကာကွာ၊ ဦးမှာကြိုက်ရင်

ဝမ်းမှာက်ကျော့၊ ပုံတော့ ဆန်ကောဆိုသာ၊ ကြော်ရင်များလို ဘယ်
တစ်ခြမ်း ညာတစ်ခြမ်း မောက်မောက်ကလေးသွားစုမှ ရရှိကိုအေး
ကောင်းသာ၊ လျှေဝမ်းမတော့ ဝက်ကျောကုန်းလို အဟိုက်ရှုပ်ရှုပ်
ကလေး ဖြစ်မှုကောင်းသယ်။ ပုံကတော့ ဆန်ကောများလို ပြားဖော့
အထိုင်ပြုခြင်းသယ်၊ လျှေခုတ်ဆရာ လျှေစပ်ဆရာကောင်းမှ ဒါမျိုး ဖြစ်
သာ”

“ခတ်သူသာ ပဓာနပါမောင်ရာ၊ စကျင်းဂိုးလုံးနှစ်တောင်း
တဲ့ လျှေပင်ဖြစ်ပါ၌ဦးတော့၊ ရေချိန်ကိုကြီးပြုင်ရသာကျော့၊ လူသာလုံး
ရင်းပါ၊ တက်မကိုင်ကောင်း၊ ဦးစီးကောင်း၊ တက်စီးကောင်းရင်း၏
သာ ပုံအောတော့၊ တက်စီးထဲတော့ ဟောသည်နားတပ်စိုက် သံဆော်
သံတိုင်ကောင်းတဲ့ ကျောက်ခဲမှုံးသူ မရှိဘူး၊ တို့ချာက အဲသာလိုသာ”

“ရေချင်းတူလိုကတော့ နှစ်လားလုပ်မနေနဲ့၊ လားချင်းသေသာ
ချတော့၊ ရှုံးလည်းတစ်လား နှင့်လည်းတစ်လား၊ လားချင်းပြီးသာလဲ
တောင်ရေခုန်တောင်လောက် ငောက်ငောက်ပါအောင် လျှေရေသာ
နှစ်လားဆိုတော့ ပန်းသယ်”

“တစ်လျှေတစ်လျှေ ရောင်တစ်ဖျား ဦးတစ်လုံးစာထက် မပို့ကြ
ပါဘူးကျာ့၊ မုံးအဝင် ပန်းဆွတ်တဲ့ကောင်က အခရာပါ၊ ပန်းဆွတ်
များတော့ ဂါဌာည်ဖူးလုပ်ပြီ၊ သန်းကျော် မို့တဲ့ကောင် မတွေ့၍
သေးဘူး၊ သည်ကောင် ပန်းချော်သယ်မရှိဘူး၊ ပန်းခွဲရေကျားမရှိ
ဘူး”.

လျှော့တွော့ လူထူထူစမ်းရင် လျှေစကားကြားရတာ များတယ်
လျှေပြီင့်ပွဲတွေ နှီးလာလေ လျှေစကားတွေ ပို့ကြားရလေ။ လျှေတိုက်၏

အူ ညံ့လာလေ။ လျှေတိုက်တယ်ဆိုတာက ဘယ်ချာက ဘယ်လျှေ
ဘယ်အတိုင်းအထွေး ဘယ်လိုလူတွေလျှေတယ်၊ ဘယ်သူတွေက ဘယ်
လို့အော်ဘယ်၊ ဘယ်လျှေကတော့ မူးဖောက်ချင်တယ်၊ လျှေပြိုင်တုန်း
အူချုံးကပ်ပြီး ညာချင်တယ် စသည်ဖြင့် လျှေတာကာနဲ့ စပ်သမျှ
ပေးပို့အိုင်ယူကြတာကို ပြောတာပါ။

“မင်းမနှစ်က မှတ်မိလား၊ ငမောက်လျှေက လျှေပါး၊ ပတ္တုမြား
အူထူး၊ ပတ္တုမြားက ယက်ဒဏ်ခံနိုင်တော့ ငမောက်နဲ့ မွတ်ကပ်
အား ငမောက်က ယက်ဒဏ် လိုင်းဒဏ်မံနိုင်တော့ ပတ္တုမြားနဲ့ ခွာ
သုတေသာသာ”

“ပတ္တုမြားက လျှေထူသာဆိုသယ်။ တယ်ပြီး လူးသာကိုးကွာ
အော်မချိန်တတ်လိုပေါ့၊ လျှေလျှေတဲ့ လျှော်သားကလည်း သတ္တိရှိမှ
ကာချို့က လျှေပေါ်ရောက်သာနဲ့ ရူးများတုန်းဖော်တော့သာ”

များချင်းချင်း ပြောကြဆိုကြတဲ့အထဲမှာ နောတော့ လျှေနှစ်စင်း
အောင်းလည်း ပါလာရပြီပေါ့။ အထက်နောတော့ ပြိုင်လျှေတစ်
အောက်နောတော့ ပြိုင်လျှေတစ်စင်း၊ ခုတ်ကြတော့မလိုတဲ့
အင်းက မောင်းမခတ်ရဘဲ ပြန်ဖောပါပြီ။ ဆမိတ်ခုချေးလိုက်တဲ့
ယောတော့နှစ်ချာက နောတော့နှစ်ချာက လျှေနှစ်စင်းအကြောင်း ကြားက
လုံးလို့ဆွာကိုယ်ရောက်တဲ့အခါ သတင်းဖောက်သည်ချကြတယ်။
အော်နောတော့မှာ ကလေးတွေက ခေါင်းထဲရှိတာ ရွတ်ကြရာက
ပေးပို့နေသတဲ့။ ‘စကျင်ရှစ်လုံး၊ ငါက်ပြီးခဲ့ မြင်းပုံးခြေခဲ့’
သူ့ကျင်းဆိုတာ လျှေအလျားကို ပြောတာပါ။ ငါက်ပြီးခဲ့သို့တော့
အိုင်းက အခွက်ကလေးကို ခေါ်ကြတဲ့ အခေါ်ပေါ့။ အခွက်

ကလေးရဲ အထက်နဲ့အောက်မှာ စက္ခက် (စကားရွက်) နဲ့ စက္ခညှင့် (စကားညျှင်) ဆိတ်ပါသေးတယ်။ စက္ခင်းရှစ်လဲနဲ့ ငြက်ဖြီးခံပါတဲ့ လျေစပ်ရင် နတ်မြင်းပျေတောင် မခဲ့နိုင်ဘူးပေါ့။ အထက်နဲ့အောက် သည်လို တဘောင်ပေါ်တယ်ဆိုတော့ အောက်နဲ့အောက်လည်း တဘောင်လို့လိုစပ်ပြီး သတင်းဂွဲ့ပြန်တယ်။ နတ်ကတော် အိပ်မက် မက်တယ်ပေါ့လေ။

“အောက်နဲ့အောက် နတ်ကတော် မကြိုးကြာ အိပ်မက် သာတဲ့၊ ညာကြိုးသန်းခေါင် အောက်နဲ့အောက် ရွာဆိပ်ကို ရှုန်လျေ ကတ်စပ်းလာကပ်သတဲ့။ လျေကြိုးနောက်မှာ ပြင်လျေတ်စပ်းတဲ့လို တဲ့၊ ပြင်လျေကြိုးက စက္ခင်းကိုလဲလောက်၊ ဝစ်းယျိပ်တစ်တော့ထဲ့ လောက်နဲ့တဲ့တော်၊ လျော့ဗျာ မျက်လုံးကြိုးနှစ်လုံးကလည်း ပြုးပြုးပြုး လို အရောင်တွေတောင် ဖျိုးဖျိုးဖျင်းဖျင်း ထွက်နေသာတဲ့၊ လျော့ဗျာ ရှင်က ပြင်လျေကို တွဲထားရာကဖြော်ပြီး ရွာဆိပ်မှာပဲ ချုပ်ထားခဲ့သာတဲ့၊ သည်လျေကို နတ်လျော်လျော်ခေါ်ကြသာတဲ့။ မကြိုးကြား နှီးချင်းချင်း သည်အကြောင်း ရွာထဲလျောက်ပြောနေတော့သာတဲ့တော် ကိုင်း...”

ဟုတ်လေသလား မဟုတ်သလေသလား မသိဘူးပေါ့။ သည် စကားကလည်း လျော့ရွာတွေသာက် ထိုထိုပေါ်က် ရောက်ဘူးလိုက်တာ တချိုကလည်း ယုံကြား တချို့လည်း မယုံကြဘူးပေါ့လေ။ ဒါပေမဲ့ အောက်နှစ်ရွာမှာ တကယ်ဖြစ်ခဲ့တော်တွေရှိတယ်။ နောတော် တစ်ဦးတည်းတွေ့တွေ့က နောက်လျော် စိုးခုံးကို လျော်ကြတဲ့ လျော်သားတွေ့တွေ့ မှာ ကိုပါနောက် ဆိုတဲ့လူက ပန်းဆွတ် အင်မတန် ကောင်းတယ်

သော နှစ်ရွာကြဲတော့ ကိုပါနောက်နဲ့ မကြောင်မ လင်မယားက အာက်နောတော့မှာ တစ်ဝဲးတစ်ဝါး လုပ်ကိုင်စားကြတယ်။ ကိုပါ အတ်က ဖောင်သမားဆိုတော့ သစ်ဖောင်တွေနောက် လိုက်တဲ့အခါ ဆိုတော်။ မကြောင်မက ရွာမှာပဲ ပရိတ်နှစ်းရိတ်ပေါ့။ သားသမီး အသားမရှိတော့ သည်လိုအဲကြတာပါပဲ။ ကိုပါနောက် ဖောင်လိုက် ပြောလို့ နောက်ထုတ်အလုပ်က မခေါ်မချင်း ရွာမှာပဲ လင်ကိုယ် နှစ်ယောက် အတူနေကြတယ်။ ကိုပါနောက် ပန်းဆွတ်ကောင်း သိမဲ့တော့ အောက်နဲ့အောက် မကြောင်မ မိဘများက ငါသမီးနဲ့ အောက် တို့နဲ့အတူလာနေလည်း ခေါ်ပါရော့။ မိဘကခေါ်တော့ သိသားနှစ်ယောက် အောက်နဲ့အောက်မှာ နေဖြစ်ကြတယ် ပြောပါ ဒါပေမယ့် သည်ကိုစွာဟာ ရိုးရိုးသားသားကိစ္စ မဟုတ်ဘူးဆိုတာ တော်နောတော်သားတွေက သိတယ်။ ယန်းဆွတ်ကောင်းတဲ့ ပါနောက် သားသက်သက် တစ်ဘက်လျှင့်နဲ့ ခေါ်တာပေါ့လေ။ ပါနောက်ခဲ့ရာ ခုံးချင်းနောက်လည်းရှိုး ယောက္ခမတွေကလည်း တင်ကျွေးထားတာ အောက်နဲ့အောက် နေရတာပါပဲ။ အထက်နဲ့အောက်သား ပါနောက်နဲ့ ကြောင်မကို တို့ရှာလေနေပါ။ တို့ကလည်း ကျွေးသား ဖြစ်ကောင်း သည် ဖြစ်ကရော့။ သည်မှာတင် နှစ်ရွာ စကားများကြပြန်တယ်။ အောက်တို့ကတော့ မပြန်ပါဘူး။ ယောက္ခမထက် ဘယ်သူက သူချော့ဗျာတို့များတွေ့ပေါ့လေ။ သည်လိုသာ ဖြစ်နေတာပါ။ နှစ်ရွာ ပြင်လျော် မရှိကြသေးဘူး။ လျော့ခုံးတွေ့တွေ့ သားသားရှာကြတဲ့။

မြန်မာစာ

(၃)

အထက်ပေါ်တောက လျှေစပ်မယ့် ကျွန်းသစ်ကောင်းကောင်းရှာဖို့
အထက်မလည်ဘက် လူလွှာတ်ရတော့မှာဆိုတော့ သူကြီး ကိုမှန်ရောင်း
က ရွာသားထက တောင့်တောင့်နှစ်ယောက်၊ သုံးယောက် ရှာနှင့်
ရတယ်။ လျှေစပ်မယ့်သစ်က သစ်ကောင်းသစ်ညွှန် ဖြစ်ရတာဆိုတော့
သစ်အကြောင်းနားလည်တဲ့ ဦးကျေးသိုးကပဲ ပြောပြုရတယ်။

“သစ်က အလုံးအထည်ကလည်းကောင်းမှ သစ်ကလည်း ဖြော့
မှ အမျက်အဆဲ ပျားထိုးထိုးကလည်းနည်းမှ မအိုးခြိမ်းခွဲလိုကောင်း
သာ၊ သစ်လုံးကြီးကို ထက်ခြိမ်းဟက်တက်ခဲ့ရသာ။ ဦးတုံးပဲတုံးနှင့်
တုံးခုတ်နှင့်ရသယ်၊ ပြီးမှ ဇရာပြားပေါ် လောင်းထောင်ပြီး တက္ကာခါ
တွဲယူရသယ်၊ လျေသမားတွေထိုင်ဖို့ ပန်းကန်ထောက်တွေ ထည့်
သယ်”

ဦးကျေးသိုးကလည်း တစ်ချိန်က လျေလျှော်သားတစ်ယောက်
ဆိုတော့ ပြိုင်လျေအကြောင်းတော့ လာခဲ့ထဲကကိုး။ ပြိုင်လျေစပ်ပြီးရှိ
ဦးကန္တပဲအထိ ကြိမ်ကျစ်ကြီးတောင့်တောင့် ထည့်ရတာကအစ ဦးနှေ့
အလိုက်သင့် ကော့ကော့လေးနေအောင် ထိန်းပေးရတဲ့ ရွတ်လို့အော်
ကြီးထည့်ရတာအဆုံး ပတ်သကုံးဖို့ အကုန် နားလည်တယ်။

“ရေကျော်သစ်၊ ခွဲရက်သစ်၊ အဆုံးသစ်၊ နှယ်ပတ်မီးကျော်သစ်၊
ပေါ်ဆျောင်းကျေး၊ သစ်လမ်းကျေး၊ ဘီလူးကျော် နတ်ကျော်သစ်များတော့
ဘဲ့ထားကြကွာ ငါတူများ၊ အရင်းအဖျား၊ ကွာလွန်းတော့လည်း
အကောင်းဘူး၊ သစ်ဖို့သစ်မမှာ သစ်မ မဖြစ်စေနဲ့၊ တော့မီးလောင်လို့
ပဲ့ဗဲ့တဲ့သစ်လည်း ဖြစ်နော်းမယ်၊ ငင်ပုပ်နား လင်းတနား ကျိုးနား
ပြီးမှား ရေးကလူကြီးမိုးများ ရှေ့ပြုကြသာပဲကွာ ဝလိုဝပ်လက်
ဘာ့ကြက်စွန်ရဲများ အသိက်ရှိတဲ့ သစ်ဆိုရင်တော့ ငါတူများ လက်
အောင်းခတ်တော့”

“ဘကြီးကျေးပဲ သွားလိုက်ပါလားများ စွန်သို့က် ငါက်သို့က်
အဲတော့ ဘယ်ကောင်က သိမှာတုန်းပျု၊ ခွဲရက်အနားလည်း ဘယ့်
အဲလုပ် သိမှာတုန်း”

“ခွဲးသားတွေရာ၊ ငါအသက်အရွယ်နဲ့ လိုက်မဖြစ်လိုပေါ်ကွာ
အဲသို့ဘက်မယ် နားလည်တဲ့သူတွေ ရှိပါသယ်၊ သစ်လုံးရရင် သစ်
အဲရက်ရှိသယ်၊ ‘အန်းဆူးသက်’ ခေါ်သယ်၊ တန်းနော်၊ အကိုး
အဲတော့ ကောင်းသယ်၊ ခြုံပုန်းစွဲ၊ ခါချဉ်းစွဲ၊ နကျယ်စွဲ၊ ပျားစွဲတော့
အဲတဲ့ သိပါသယ်ကွာ၊ မခက်ပါဘူး၊ သွားကတည်းက သစ်လုံးကို
အဲတဲ့ နဲ့သာဖြူး၊ ကရမက်၊ ပန်းမ၊ ပန်းဥ၊ ဂမန်း၊ ဖုံးမသိမ်နဲ့ နှစ်းဆီ
အဲတော်းကောင်း ပါသွားပစီ၊ သစ်ခုတ်ရင် တော့စောင့်နတ်၊ တောင်
အဲတော့များ တောင်းယန်ကြကွာ”

“ခက်ပါကော်များ...”

“သူကြီးရာ၊ မင်းကောင်တွေနဲ့ မဖြစ်ဘူးထင်ပါရဲကွာ၊ မသွား
ဘူး၊ တစ်လျားလျော့နေပြီ၊ မင်းတို့ခေတ်ရောက်မှ တစ်ထစ်

ଲ୍ୟୋଡ଼ା ମେରୁଦିନୀରେ, ରୋଗ ତାଫକ୍ରେତେବାଃ ଘର୍ମିଃ ଶ୍ଵାସରହାୟଃ
ଓପାଦନମାତ୍ରର ଅନ୍ତର୍ଭାବରେ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂଟିଙ୍କିଂରେ ପ୍ରିଣ୍ଟିଙ୍କିଂରେ ଲ୍ୟୋଡ଼ା ମେରୁଦିନୀରେ

“କାନ୍ତିଃଗ୍ରାମାଣା ଅଭିତେବାହିରିମୁକ ଯତ୍ପୁନ୍ତିଃ ଯିଃତଳ୍ପିଭୀତ୍ରା
ମଲଦ୍ୱାରାନ୍ତ ଅବ୍ରାମିତ୍ଵା”

“ହା ଯନ୍ତ୍ରିଙ୍କୋଣ... ଏଇ ଧର୍ମପାଦାଙ୍କ ମିତରାମଧ୍ୟ”

“ଭାବୀ ମିଳେସନ୍ତିରୁ ଯାଏଇଁ ଦେଖାଇ ଯବପ୍ରିୟ ହେଲିବା କାହାରୁଙ୍କିମୁଣ୍ଡିଲାଗଲାଏଇଁ”

“କଣ୍ଠପିଣ୍ଡ”

“အောင်ရာတ် ပါရဲလားကယ်”

“အောင်ကော်မြောင်ပါသေး”

“କୋମାରାଜିଙ୍ଗ...”

३५

କେବେଳାଙ୍କିରୁଣ୍ଡିନ୍ଦିରାଙ୍କ ରୋଗିରେହାଣ ଯାଏଥିଲୁଗୁତାଯି । ଶ୍ଵାଗ
ରାଜୀରେ ଅନ୍ତରେ ତାହାରେହାଣ ଗିରି ଯୁଗୁତାରେ ଉପରେରୁଣ୍ଡିଲୁ
ଅନ୍ତର୍ଫିଲ୍ମି ଫୁଲ୍ଫିଲ୍ମିପିଲ୍ଲିପିଲ୍ଲି । ଆମଲ୍ଲିରେହାଣ ପିଲ୍ଲିପିଲ୍ଲିପିଲ୍ଲି ।
‘କେବେଳାଙ୍କିରୁଣ୍ଡିନ୍ଦିରାଙ୍କ’ ତା ॥

(၄)

အထက်နောတော့ သူကြီးက လျေခုတ်ဖို့ မင်္ဂလာသစ် အရှုခိုင်း
တာရော၊ လျေခုတ်လက်သမားဦးလှမောင်နဲ့ ဘုန်းကြီးကျောင်းထဲမှာ
လျေခုတ်နဲ့ကြပြီဆိုတာ ကြားတော့ အောက်နောတော့ သူကြီးကိုယ်
တိုင်က အမဖြစ်တော့သလို ဗျာကလည်း လှပ်စိလှပ်စိ ဖြစ်လာပါရော့
သူကြီးက မျင်းခကြာခွဲနေတာ အရေးမကြီးဘူး၊ တစ်ဖက်ဗျာက လျေ
ခုတ်နဲ့ပြီဆိုတာတောင် မလှပ်တာကို သဘောမတွေ့ကြဘူး။ အနိုင်
မလှပေမယ့် အဖီးလှရမှာပေါ့။ သူကြီးမလှပ်ပေသိ ဗျာက လှပ်ရမှာ
ပေါ့။ ဘယ့်နယ် ဗျာချင်းယဉ်တော့ တစ်ရေလျောရပြီ။ သူကြီးချင်း
ယဉ်တော့ ၆ ညုံရာကျော်ပြီ။

“သူကြီးနယ်၊ အထက်နောတော့က တိုးနယားတောင် လောင်
ထောင် ပျော်ကပ်လုပ်ကုန်ပြီ၊ သူကြီးဟာ ဘယ်မှာတုန်း လျေက၊ ကျော်
တိုဗျာတော့ ခွေးလုံးလုံးဖြစ်ရပါကော့ သူကြီးရဲ့”

အောက်နောတော့ သူကြီး ဦးလွန်းအောက် သည်စကားလည်း
ကြားရော နှုတ်ခမ်းမွေးကြီးတွေတောင် ထောင်သွားသလား မှတ်ခဲ့
တယ်။ သူ့အိမ်က သူရင်းရားဘချို့ကတောင် မလေးတော့ဘူးဆိုတော့
သူကြီးလည်း မနေသာတော့ဘူး။ ဗျာကလူကြီးတွေခေါ်ပြီး တိုင်ပင်း
ပြီး တော်သလင်းလျော်ပြုင်ပဲ့ အထက်နောတော့က ဝင်နဲ့တော့မယ်

သူ့တော့ အောက်နောတော့လည်း ဝဝင်လို့ မကောင်းတော့ဘူး။
အောက်နောတော့က စကျင်းရှစ်လဲ၊ သုံးကျိုတ်နှစ်တက်ဆိုတော့
အောက်နောတော့လည်း သည်ထက် လျှော့လို့ မဖြစ်တော့ဘူး။
အေားလွှာက ပြိုင်လျေထက်လည်းသာမှ ကောင်းတော့မယ်ပေါ့လေ။
သက္ကန်းက နှုတ်ကလေး၊ ရေကျောက် မြေကျောက်၊ မြေနိကျင်းက
သီးသီးဖော်၊ မြစ် အရှေ့ဘက် ရရှည်က ဇော်ရှုံး ရရှည်မြောက်ဗျာက
သီးသီး၊ ထိန်ပင်က မကန်း၊ ချောင်းစောက်က မိုးကြိုး။ သည်ဗျာ
ပြုလျေတွေထက်တော့ အောက်ခုတ်လျေက ကောင်းရတော့မပေါ့။
အေားလည်ဗြေတဲ့မွေ့နဲ့ သူကြီးထည့်တဲ့မွေ့ စုထုတ်ပြီး သူရင်းရားဘချို့နဲ့
ဆံရော၊ လက်သမားပါရှိမယ့် အောက်ကို သတင်းကြားနဲ့ ရရှိးဂရင်း
ပြုဗြိတယ်။

ချောက်မြောင်းနယ်ထဲက ဗျာတစ်ဗျာမှာ လွှေတည်လက်သမား
ပြုဗြိုးကျော်ဆိုတာ အင်မတန်ကောင်းတယ်ကြားလို့ ချောက်မြောင်း
ပြုဗြိုးကိုဗြိတယ်။ ဗျာရောက်တော့ လက်သမားဆရာကြီးက မရှိ
ဘူးဘူး။ တမြန်နှစ်က ဆုံးရှာပြီဆိုတဲ့ သတင်းပဲ ရခဲ့တယ်။ ဒါနဲ့
အေားလွှာကျော်ဆိုဗိုးမ ညွှန်လိုက်တဲ့ လက်သမားတော် ဦးမှတ်စုအောက်
ပြုဗြိုးကိုပြန်ရော့။ ဦးမှတ်စုတော့ တွေ့ပါရဲ့၊ အသက်ကြီးလို့ မလုပ်
ဘူးဘူးဆိုပြန်တော့ သူ့လက်ထောက်နဲ့တဲ့ ပြင်းခြားယို့
ပြုဗြိတယ်။ ဦးမှတ်စုရဲ့တွေ့ပါရဲ့ ဦးလှကလေးနဲ့တွေ့တော့လည်း အဆင်
ပြုဗြိုးဘူး။ သူက ပြိုင်လျေမတည်ဖူးဘူး။ ချင်းတွင်းလက်ခေါ်တဲ့
ကိုယ်ကြီးတွေ့၊ ‘တပါ’ ကြီးတွေ့လောက် တည်ခဲ့ဗူးတာပဲ
ပြုဗြိတယ်။ ပြိုင်လျေထဲတော့ မြင်းမှာက ရှို့ဘကျောက်

ခုအည်ရရှာတယ်။ ရုကဗလည်း လုပ်ဖိုင်ကိုင်ဖိုင်တန်းအဆွယ်ဆုံးပေါ်တော့။ သူကြီးလည်း ရက်ကျေနဲ့ယူပမ်း၊ ငွေကုန်သံပြော ဖြစ်လာတော့ ရွှေဖြို့
တစ်ထောက်နားကြော်းနှင့်၊ ဖြစ်ကရော။ အတူပါလာတဲ့ သူရင်းနှာ
ဘချိုင်က မထူးတော့ပါဘူး သူကြီးရာ၊ မြင်းမူတော့ ဝင်ကြရအောင်ပါ
ဆိတော့ သူကြီးလည်း လိုက်လာခဲ့တယ်။ မြင်းမူနယ်က လျော့မား
ဖောင်သမား အဖွန်တွက်တာကို သူကြီး သိတယ်။ ဒါပေမယ့် မြင်းမူ
ရောက်တော့ ကိုဘဏ္ဍာက်ဆိုတာ မြို့ပေါ်မှာ ရှိတာ မဟုတ်ဘူး
အနောက်ထိထိသွားရင် ကြုံသုတေသနဆိုတဲ့ ရွှေရှိတယ်။ အသည်ကို လိုက်
ကြပါ ဖြစ်ပြန်ရော့။

“မင်းအမေကရွား... သည်တစ်သက် လျှောက်သမားရှာသူ
နဲ့ ဘဝတိစ်က်ကုန်ရ ထင်ပါရဲ့ကြာ၊ ငါဟာ ငါ ပြန်မယ်လုပ်သာ
အဟုတ်၊ မင်းလုပ်သာနဲ့ လက်စမသိမ်းနိုင်ဘူး”

କୁଣ୍ଡିଃଗ ଯୁରଂଃଫ୍ରାଃକାଶୁତନ୍ତିନ୍ଦ୍ରି ଚିକନ୍ତେତ୍ରା କାଶୁତନ୍ତିକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଷ୍ଟ୍
ତାଯି॥

“သူကြီးနယ် မြင်းမှထိထိရောက်ကာမှ ကြက်သင့်မလိုက်ငြိမ်က်ရတဲ့
မိက်ရာကျတော့မှာပေါ့ပြာ၊ ဇာမှာခုထိ လျေမခုတ်ရသေးဘူး။ ကျော်
က အနေသာကြီးရယ် သူကြီးကို ဇာက ပြောမှာစိုးသာ လျေခုတ်ခဲ့
မှာနဲ့ တက်ကျင့်ရမှာနဲ့ ရက်က ရှိတော့ဘူး”

“သည်နစ် မပြိုင်ရဲပေါ့ ဘချိစရာ၊ လျှေပြိုင်သာ မိဆိုင်ဖန့်
ရီးရာကိုမဟုတ်ပါဘူး၊ မင်းဟာက...”

“မိန္ဒိယနိုင်သက် အရေးကြီးတော့မပေါ့ သူကြီးရာ ရွှေချော်

“အဆင်မာက္ခ၊ အပြောဖူးညီ အဆိုဂိုလု၊ ရှက်ရင်လည်း ပုဆိုး
အက္ခာ”

“‘သူတိုးက ပဆိုခြေမှာ၊ တျေပ်က အနေသာကိုရယ်’”

“ନୀଦିଃ ପିଗ୍ରା... କ୍ରିକ୍ଟିକିଲ୍ ଲିଙ୍ଗଜ୍ ଲିଙ୍ଗପିତ୍ତେବୁ, ଏହିରେ... ଆହା ଅର୍ଥାତ୍ ଯୋଗିଲେଖିଥିଲେ ଏହିରେ କୌଣସିଲେବୁ, ଏହିରେ ଅର୍ଥାତ୍ କୌଣସିଲେଲେବୁ”

“ବାର୍ତ୍ତାକ୍ରମିତିରେ ପରିଚୟ ଦିଲ୍ଲିଜିନ୍ ଏବଂ କାମିକାରୀ କାମିକାରୀ କାମିକାରୀ କାମିକାରୀ

ଜ୍ଞାନ୍ସ୍ତେଷ୍ଟେଲେଗ ପରିଚ୍ଛାୟା ॥ ପ୍ରିଣ୍ଟଲେଖିତ ଦ୍ୱାରା ଅର୍ଥକାରେ
ବ୍ୟାକରିତ ଆଶି ମଧ୍ୟରେ ଦେଖାଯାଇଥାଏ ॥ ଯୁଧ୍ୟାଃ ଯୁଧ୍ୟାଃ ପ୍ରିଃ ଲିଙ୍ଗମଧ୍ୟ
ଫିଳିତେବୀପିତ୍ତାଃ ଯୁଧ୍ୟାଃ ଯୁଧ୍ୟାଃ କୁର୍ବିତେବୀ ଯୁଧ୍ୟାଃ ତପନ୍ତିଫଳିତେବୀ
ଆଃ କିଂବିଷ୍ଟାଃ କିଷ୍ଟାଃ ॥

“କାଳୀଙ୍କ ଯଦିଗା ଲେଖିଥିବାରୁ କିମ୍ବା ଗୋଟିଏ ଲୁଫ୍ତିଲ୍ଲି
ଆହଁ; କିମ୍ବା ଲାହାପିଗ୍ରା॥ ମନ୍ଦିର ମଧ୍ୟରେ ଅଛିବେ ଏକ
ଚାହିଁପା ଶ୍ଵାପ୍ରିଣ୍ଟମଧ୍ୟରେ ଦେଖିବାରୁ... କିମ୍ବା କାହାରୁ ବ୍ୟାପିଲୁଛି
ତେବେ ଲୁହିରେ ତାତିକିର୍ତ୍ତିରେ ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ ପିନ୍ଧିକିର୍ତ୍ତି”

သူရင်းနား ဘချစ်ကတော့ ဘာမှမပြောနိုင်တော့ပါဘူး၊ ပြိုင်လျှေ
ခုတ်တဲ့ လူက်သမားဆရာ သည်လောက်ရှားရသလားရယ်လို့ မဲ့ချွဲ့
တာလည်း ပါတယ်။ သူကြီးပြောသလို ဇာပြိုဒ္ဓတောင် ခိုးခက်ခက်
ကိုး။ လျော့ခုတ်ဆရာ ကိုဘကျောက်က ချောင်းတွေဆိုး သလိုပဲတွေ
အနဲ့ပြီးတော့မှ အသံမျှင်းမျှင်းနဲ့ တစိတ်ပြောလေရဲ့။ သည်စကားကိုတော့
သူကြီးရော သူရင်းနားဘချစ်ပါ စိတ်ဝင်စားသွားကြတယ်။

“ကျော်မှာ ပြိုင်လျေတစ်စင်း ဝယ်ထားသာတော့ရှိသယ်၊ ကျော်
တို့ ခုတ်တဲ့လျေတော့ မဟုတ်ဘူး၊ လက်ရာကို သဘောကျလို့ နမူနာ
ယူချင်သနဲ့ ဝယ်ထားလိုက်သာ၊ ကျော်တို့ ရွှေဖြစ်ကမ်းပါးမှာ တဲ့
ရက်က လျော်ဗြီးတစ်စင်း ဆိုက်သာကိုး သူကြီးရဲ့၊ ကြာတော့ ကြာ
ပါပြီ၊ လျော်ဗြီးပေါ်က လင်မယားက သူတို့လျော်တဲ့လောတဲ့ ပြိုင်လျေ
တစ်စင်း ပြန်ရောင်းချင်လို့ဆိုတော့ ကျော်က ရေဆိပ်ဆင်းကြည့်သယ်
အခု ကျော်ပြမယ့်လျောပါပဲ၊ ကျော်လည်း လျောတွေကိုင်ခဲ့ပေါင်း မူး
ပါပြီ၊ သည်လောက် လက်ရာဆန်းတဲ့လေး မတော့ဖူးခဲ့ဘူး၊ ဒေါ်

“ဘေးတော်သာနဲ့ ဝယ်ယူထားလိုက်သာ၊ ကျော်မိန်းမက အောင့်တော့
သေခဲ သူကြီးရေ...”

“ပြိုင်လျက အသင့်လျှော့ရုံလား၊ ဂွန်းတင်ရှိမှာလား၊ အစေးဆုံးလားကုဘာ နေစိမ့်ပါပိုး၊ ဘယ်နဲ့ ဘယ်နဲ့ ဖြောပါပြီး”

သူကြီးက စိတ်ဝင်စားပြီ။ လျော့ခုတ်ဆရာတွေးမယ်၊ လျော့ခုတ်ဆရာ
သံ သံကောင်း ဝယ်မယ်၊ ဉားမှာပဲ ခုတ်မယ်လို့ တွက်လာကြတာ။
အဲဘာက ပြိုင်လျော့ပြီးသားတောင် ရမယ်ခို့တော့ လျော့ကြီးတစ်စင်း
မြင်နိုးတွဲပြန်ရှုပေါ့။ ရေကန်အသင့် ကြာအသင့် ဟန်ကျလိုက်လေ

“ရှစ်လဲနဲ့ နှစ်တောင် စကျင်းရှိသယ။ ပျက်က နှစ်တောင်မိုက်
— ဖုန်းကန်ပျဉ် သုံးကျိတ်ကော်သူ့၊ တက်ထွေလည်း အချောင်း
— ဆယ် ပါသေးသာပါ၊ ဦးပိုင်းမှာ ကန့်တွေ ရှမ်းပန်းတွေ
— အပြင် အင်မတနဲ့ လက်ရာမြှောက်တဲ့ ကုမ္ပဏီရုပ်တစ်ရုပ်တောင်
— သားသာ၊ လျော့ဆိုသာ ကော့နေသာများ၊ နှီးစ ရေတဲ့ချထားတာ
— ကြည့်တော့၊ ကြိမ်ဆယ်ချောင်းကို ကျစ်ထားတဲ့ ရွတ်တောင်
— ပြီးသားများ... ကြိမ်မျွောတော့ လချင်လလိုက်ပေါ့၊ နှစ်ကလည်း
— ပို့ပို့ပဲ”

“အသားတွေရော ကောင်းသေးရဲလားဂုံး”
 “ဟာ ကျေပ်က ရနိုင်သုတေပြီး သက်ကယ်တဲ့နဲ့ ထားသာပါဗျာ။
 ဒေဝါကာသဲလဲ”

“କ୍ରମ୍ୟବାଟେ ଭୁବନେଶ୍ୱର ପିତ୍ରି ॥ କୃପିତ୍ତିତ୍ୟ ମର୍ଦ୍ଦିଃବାଲେ
ହେତୁଃପିରଥି ॥ ଗନ୍ଧିଲେ କ୍ରମ୍ୟବାଟେ ଲୋକିଃଲେଟ୍ୟ ଅପିତ୍ତେବା

အင်သူကအပ်လို့ လျေလက်သမားက စပ်လို့သာ ရှိပါသယ်၊ ဖြိုင် ဆူကြီးတစ်စင်း စိတ်ကူးရလို့ ခုတ်ရောင်းလိုက်လို့မှ ဆိုသာမျိုးတော့ ဘယ်ရှိပါမလဲ မောင်ဘက္ကာကိုရှိပဲ၊ အခါ မင်းပြောပုံတော့ လျေကြီး တစ်စင်းက ပြိုင်လျေတွဲလာပြီး ချိန်ချောင်ချောင် ရောင်းသွားသယ်ဆုံး သာ ဟုတ်ပါမလား၊ လျေချာ တစ်ချွာချွာက ခိုးလာတဲ့ ပြိုင်လျေများ လား လက်သမားရာ”

ကိုဘက္ကာက်က သူကြီးကို တော်တော်ထူးတဲ့ သူကြီးပါလားဆုံး တဲ့ မျက်နှာနဲ့ကြည့်တယ်၊ ပြိုင်လျေတစ်စင်း လိုဂျင်သုံးကို ပြိုင်လျေ တစ်စင်း လက်တင်ရန်တာကို တောင်တောင်အီအီ ထွေးရပါမလဲ ပေါ့။ ဒါပေသိ သူကြီးမေးတာလည်း မေးထိုက်တယ်။ ပြိုင်လျေအုံ တာ အပ်သူက အပ်ထည်အပ်မှ ခုတ်ရတာလည်း အမှန်ပဲ။ စကျင်း ဘယ်နဲ့၊ ဗျက်ဘယ်နဲ့၊ ဘယ်အချို့ ဘယ်အစား ကျကျင်း မေးမြန်းပြီးမှ လျေလက်သမားက ခုတ်ရတာလည်း ဟုတ်တယ်။ ပြိုင် လျေတစ်စင်း ရောင်းစရာရှိတယ်ဆိုတာဖြစ်ဖို့ အင်မတန် ခဲယဉ်းတာ မဟုတ်လား။

“သူကြီးမလဲ ရိုးလွန်းပါကော်များ၊ မြစ်နားချာတစ်ချွာမှာ မြှေး အောင်းမေးတင်ထားတဲ့ ဘုန်းကြီးကျောင်းတစ်ကျောင်း ကမ်းပြောရာ ရောရော်များ၊ ကျောင်းအောက်ထားတဲ့ ပြိုင်လျေကြီး ကမ်းပါးအပြုံ မြစ်ထဲကျရော်များ၊ လျေဆိုတော့ ပက်လက်ကျကျ မောက်ခုံကျင်း ရော်းနဲ့ အနုန်မျောသာပဲများ၊ ဒါကို ကျျှုပ်ပြောတဲ့ လျေလင်မယားအ မြစ်တစ်နေရာမှာတွေ့လို့ တွဲယူလာပြီး ကျျှုပ်ကိုရောင်းသွား၊ ကိုင်

=ပြိုင်နိုင်ဘူးလား။ သည်ပြိုင်လျေ ကျျှုပ်လက်ထဲရောက်သာပဲ နှစ် ကြော်ပေါ်ဟာ”

ဒါကိုတော့ သူကြီးက လက်ခံတယ်။ ဒါဖြစ်နိုင်တယ်။ သို့ပေမယ့် ဘင်္ဂနဲ့ လျေပိုင်စွာက မသိနိုင်ဘူးလား။ ကိုဘက္ကာက်က မသိနိုင် ဘူးဘူး။ သိရင်လည်း ရေအဆုံးပဲတဲ့။ ကျျှုပ်လက်ထဲရောက်နေတဲ့ ဘာလတစ်လျောက်လုံး ဘယ်ချွာကမှ လျေပျောက်ရှုရာသဲ့ မကြားခဲ့ဖူး ဘူးဘူး။ စိတ်ချေလက်ချေသာ ယူတော့တဲ့။

သူကြီးနဲ့ချွဲစွဲ လျေရုံလုပ်ထားတဲ့ အိမ်ကြီးမာရက သွားကြည့် ပြေား၊ ဟုတ်ပေသားပဲ။ လူလိုက်တဲ့ ပြိုင်လျေကြီး။ ဦးပိုင်းမှာ ပျော်လုံးနှစ်လုံးပါပြီးသား။ ရုပ်ပုံးမှာ သံပြားတွေကပ်ပြီးသား။ ရေခွဲ ဆောင်းလိုက်မယ် ဖြစ်ခြင်း။ ကိုဘက္ကာက် ပြောသလို ရွတ်တန်း ပြီးလဲလိုက်ရင်ပြီးပြီး၊ လျော်းက ကုမ္ပဏီတိုင်ရပ်ဆိုတော့ သူကြီးက ခွေးလည်နိုင် ဖြစ်နေတယ်။ ကိုဘက္ကာက်က အလုဆင်ထားသာပါ ။ မဖြတ်ပါနဲ့တဲ့။ ဧရားပြောပါဆိုတော့ ဝယ်ရင်းက နှစ်သောင်း၊ ပုံးသောင်းရရင် ထမ်းသာချွားတော့တဲ့။ ဘချုပ်ကလည်း ကြိုက်ပါရဲ့။ ခါးဆောင်း သူကြီးကို တစ်နေရာခေါ်ပြီး တိုင်ပင်တယ်။ စိတ်ထဲ ခါးဆောင်းရှိလိုပါ။

“သူကြီး... ကုမ္ပဏီတိုင်ရပ်ဆိုသာ ပြိုင်လျေမှာ ပါကောင်းလိုလား ၍ ကျျှုပ် တစ်ခုသတိရသယ်။ ချာက နတ်ကတော် မကြီးကြား အိမ် တူမှုသာကော့ သူကြီးရဲ့ လျေကြီးတစ်စင်း ရွာသိပ်လာဆုံးကို ပြိုင်လျေတစ်စင်းတွဲလို့ ဆိုသာလေး၊ လျော်းမှာ မျက်လုံးကြီး ပါသော် သာသယ်း တူမေပြီကော့ သူကြီးရဲ့”

ବାସ୍ତି ପ୍ରିଯାଦା ହୃତଙ୍କଳେଟା ? ଜୁଗ୍ରୀଃଲବ୍ଧଃ ଠଣ୍ଡରାଗୀ
ଛୁଲଣ୍ଟି ॥ ନୀତାଙ୍ଗୋର୍ଗାନ୍ତା ଲୟମପ୍ରିଃରଣ୍ଟପ୍ରିଃ ପ୍ରିଣ୍ଟିମନ୍ତିନ୍ଦରଣ୍ଟପ୍ରିଃ
ଚୁଫୁତିପ୍ରିଣ୍ଟିଲୟମ୍ବୁଦ୍ଧି ଆମାପ୍ରିଣ୍ଟିରେଣ୍ଟା । ବନ୍ଦୀତାଙ୍ଗାନ୍ତା ଜୁଗ୍ରୀଃ
ମନ୍ତିନ୍ଦରଣ୍ଟାପିଭୁବାଃ ॥ ଅଶ୍ଵିନ୍ଦିରତଥିଃ ଚୁତାତ୍ତିଂଗ ଲୈଶ୍ଵରାତାଯି ॥ ନୀତା
ଙ୍ଗୋର୍ଗାନ୍ତା ଶ୍ରୀଅରେଣ୍ଟା ଲୟତାତ୍ତିଂଦଃତାନ୍ତଃକୁ ତୁର୍ବୁଦ୍ଧିରମାଯି ॥ ଶ୍ରୀଅରେଣ୍ଟା
ରଣ୍ଟ ଗୁମ୍ଫିଚୁଲୈଶ୍ଵରାତା ॥ ଜୁଗ୍ରୀଃଲବ୍ଧଃ ଆଃତଃତନ୍ଦୀତିଯା
ରଧୁଲି ଲୟଲାନ୍ତିଲ୍ଲାଭାନ୍ତି ଫିଃଫିଲାନ୍ତିପି ॥

“କୁଳକ୍ଷେତ୍ରରେ ଯାଏ...”

4

(6)

အထက်ဖော်တော်ရွာက တိုးနယားခိုင်းတဲ့ ပြင်လျော်းကောင်းလှ
ခြောင်း မြစ်နားရွာတွေမှာ သတင်းကြီးသလိုပဲ အောက်ဖော်တော်ရွာက
လူမှုက်းကလည်း လူပြောသူပြောများတဲ့ ပြင်လျောပါပဲ။ တိုးနယား
အ မင်္ဂလာသစ်နဲ့ ခုတ်ယူတာဆိတော့ ရွာတိတ်တိုင်းကျပေါ့။ ကုမ္ပဏီ
ပြီးကတော့ ရှိနှင့်ပြီးသားပြင်လျော်။ သည်ရွာက လျောနှစ်စင်းကို အနား
အွေးရွာက တကန်တကဗေဟမဟတ်ရင်တောင် ခရီးကြဲ ဝင်ကြည့်ကြတာ
သူငါလည်း ရှိတယ်။ ဘာပဲပြောပြော လျောသစ်တွေဆိတော့ လျောပြိုင့်ပဲ
အော့အကြံရှိတဲ့ ရွာတွေက သည်လျောနှစ်စင်းကို ပြင်ဘက်ပျော်လို့
အယင်မကြီးကြပါဘူး။ နှစ်ရွာတစ်ရွာ ရှိခဲ့ကြတုန်းက အတူလျော်ခဲ့ကြ
တဲ့ လျောလျောသားတွေကလည်း ရွာမှန်စ်မြမ်းကဲ့မှာတော့ လျောသား
အဲ့ဲ့ ကျပြိုပေါ့။ သည်တော့ လျောအသစ်၊ လျောလျော်တက်ကျင့်ရမယ့်
အေားတွေကလည်း အသစ်ဖြစ်ရပြီး အသစ်ဖွဲ့စည်းရပြိုပေါ့။

အပေါက်ဖောက်ပြီး ရေသွေးရတယ်။ တက်လျှို့သားတွေ
ထိုင်မယ့် ပန်ကိုပူဇ္ဈာတိပြီဆိုရင် ဦးအား ပဲဖျား ဦးရေသာက် ပဲ
ရေသာက်မှတ်ပြီး ရေပြန်ထုတ် အပေါက်ပြန်ဖို့ရတယ်။ တက်သား
တွေ ထိုင်ကြပြီဆိုတော့လည်း ရေချိန်ကိုက်အောင် ထိုင်ရပြီး လိုတော့
တက်သား တိုး၊ ပိုတော့ တက်သား နှုတ်။ ရေချိန်နဲ့ ညီပြီဆိုတော့မှ
တက်သား ဘယ်နှစ်ယောက်တွက်ပြီး တစ်လျှေတစ်လျှေ ရေချိန်ကိုက်
ပြုင်ကြရတာပါ။ ပြုင်မယ့်လျှေတိုင်း ရေချိန်ကိုက် ပြုင်ကြရတယ်။
တက်ကျင့်တော့လည်း တစ်နဲ့ သုံး၊ လေးလား ကျင့်ကြရတာဆိုတော့
ဘုန်းကြီးတွေက ကျောင်းမှာပဲ ထမင်းကျွေးထားကြတယ်။ တက်ကျင့်
တော့လည်း လက်မောင်းပြုတွေက်မတက် ကျင့်ကြရတာကိုး။ ကျင့်
သား တစ်လျှေမရှိဘဲနဲ့ ပြုင်မဖြစ်ဘူး။ ကိုယ့်ဉာဏ်ပြုင်လျှေ ကိုယ်သေချာ
အောင် ရင်ကွဲခမန်းကျင့်ကြလို့ အသားကျပြီဆိုတာနဲ့ ဉာဏ် ဓမ္မရှုကြ
ပြီ။ လျှေပွဲတွေရှိပြီဆိုလို့ကတော့ မိန့်မ ယောက်ဗျား ကလေး လူကြိုး
ဘယ်သူမှ အနေများ မရှိကြဘူး။ လျှေကဲခတ်ရတာကိုယ်က ရင်ခိုနစ်စရာ
ပျောစရာကိုး။

“ଗୁଣ୍ଡାଙ୍କିରେ ପୁଅଃପ୍ରିତ୍ୟଃ... ସ୍ମିଃଲାଯିପି ନାହିଁତେବୁପ୍ରି ସ୍ଵଦ୍ଵାରା
ଅରି କ୍ରାନ୍ତିରକ୍ରାନ୍ତିକୁ ତର୍ଦିଗ୍ରମ୍ଭେତ୍ରାକିରିପ୍ରିତ୍ୟଃୟଃ। ଲୟବାଃତେଲୟନ୍ତି
କୋଃତୋର୍ଦୟଃକ୍ରମତ୍ତଃ। ଆହାରିପ୍ରିତ୍ୟନ କୋଃଶରପଦ୍ମପ୍ରିତ୍ୟଃ ଅର୍ଦ୍ଧ
ତେ ଉତ୍ତେ ଯ୍ଥିଃକ୍ରମଯ ପ୍ରେଷାଯଃ। ପକ୍ଷଃଛେ ପିଣ୍ଡାକିରିନ କୋମି
ଜୁଗ୍ରିଃ। ଗୁଣ୍ଡାଙ୍କିର ଚଂଚଳଃବାତ୍ୟଃୟଃ। ପିଣ୍ଡାକିରିନ ବାତ୍ୟାଶେରିବା
ପିଭାର”

“ပါနောက် မပါသာနဲ့ တစ်ယန်းရှုံးရွေ့ရွေ့လားကွာ၊ မင်းနှုတ်

“‘କିମେହ କିମ୍ବାଲୁଲୁନ୍ଦିଃ ଲୁପେଗ୍ରା ଆଃପେଶମ୍ଭାପେଃ
ଅନ୍ତର୍ମଳେ ଉତ୍ତର୍ଵାଗିନ୍ ଯିକ୍ଷିପଦିଗ୍ନଙ୍କ ମନ୍ଦିରାଃଯନ୍ତିଲୋହିଃ ମନ୍ତ୍ରା’”

“မင်းအရှုံးလား၊ မကန်းက ဘယ်ခွဲကြာ လေ့မက်နေသာနဲ့
ပို့လျေားလျော့ချင်နေသာ... မိဂုံပါကြာ”

လူနှစ်ယောက် ဆုမြို့ပြီဆိုတာနဲ့ လျေားခြင်းကြောင်း လောင်းကြောင်း ပလုံးထိနေတော့တာပါ။ လက်ရှင်းကြောင်း လက်ဖျားကြောင်း အဲဆွဲ သီးနှံတဲ့ အချိန်ပေါ့။ လက်သိပ်ကြောင်းတွေလည်း ရှိတယ်။ မယားက မယားလောင်းရင် မယားက မြှောက်တောင်ပေးသေးတာပါ။ မယားက မယားခဲ့ပြီဆိုတော့လည်း လင်က ဘယ်နှစ်ယ်မှ မနေပါဘူး။ မယားလည်း လင်ကို 'တော့ တော်ပြီလား... ယူဦးလေ' လုပ်တော့၏၊ ခိုင်လှတ်လောင်းကြောင်းတွေကလည်း မပေြာ့နဲ့တော့။ ငွေချင်းမယားအားမရတော့ ဓမ္မချင်းထပ်ကြသေးတာပါ။ လျော်ပြိုင်ဖွံ့ဖြိုးလေ မျှော်လုပ်သံသံ နိုင်လေ။ ကိုယ့်စွာနဲ့ ကိုယ့်ပြိုင်လျော် ကိုယ့်လျော်တဲ့ ကိုယ့်ဝတ်နဲ့ မြစ်ထဲလျော်လာကြပြီဆိုကတည်းက သွေးကြပြီတော့ လျေ့ခွဲရက်က တစ်ခါတစ်လေ လေး၊ ငါးရှက် ရှိတတ်တော့၏၊ လူမကျွန်းတော့သလောက်ပေါ့။ လျော်ပြိုင်မယ့် မြစ်ကမ်းပါးမှာ မြစ်ကလူတွေ ကမ်းညွှတ်အောင် ရောက်နေကြတော့များ မြစ်ကမ်းအောင် အောက်မေ့ရတယ်။ လျော်ပြိုင်မယ့်နေရာက အေးဟေးနော

ဆောနဲ့ရော အထက်နောတေသနပါ နည်းနည်းတော့ လှမ်းတယ်။ စွာ
တွေက လျော့ကျိုးပတဲ့နေရာအရောက် မြစ်ကမ်းပါးအတိုင်း လျော်
ကြတာများ ပုဂ္ဂိုလ်ကြောင်းလိုက်လို့။

“အမျိုးသားများ အကျိုးပွားစရာ တိုးနယားမောင် လာပြီတစ်ခဲ
လျောတကာမှာ ခေါင်မဟာ ကျက်သရေမင်္ဂလာ ခသောင်းစရာ
လျောတော်သားများက ဖို့တဲ့မေတ္တာ
ဘေးဘယာဝေးကွာ အေးပါစေကြောင်း
ခွန်းလောင်းရေသိတာ...”

ပြိုင်လျောတွေက အားကျမခံ။ လျောသီချင်း စွာသီချင်းတွေနဲ့
အင်မတ်နဲ့ပြင်းတဲ့ တော်သလင်းနေ ကျိုက်ကျိုက်ခုထဲမှာ ယောက်နှု
သားတွေခိုတာ အကိုးတောင် မကပ်နိုင်ဘူး။ မိန့်းမတွေကလည်း
ထမ့်တို့တို့ပါအောင်ဝတ်ပြီး ကျွေးနေအောင်ကကြလို့။ ကုမ္ပဏီကြီးက
လည်း သီချင်းတဗုံးဟို မောင်းသု တရာ့ဇူနဲ့ ဝင်လာပါပြီ။

“အောင်ပါစေ သပြေပန်းနဲ့ ရေချမ်းကိုလောင်း
အောင်ကြပါစေ ခင်ဗျာ သပြေပန်းနဲ့ ရေချမ်းကိုလောင်း
စုန်ဆုန်ခရီးမှာတဲ့ အကြောင်းပြုအခါခါ
ခိုးလေး ကုမ္ပဏီကြီးရဲ့ တောင်းဆုပ္ပနာ
မေတ္တာရေနှိုး ခွန်းဖြီးကြပါစေခင်ဗျာ...”

ပြောခဲ့သလိုပါပဲ။ မြစ်နားတန်းတစ်လျောက်က ပြိုင်လျော့
အားလုံးလိုလိုက သည်နှစ်မှ ပြိုင်ကြတဲ့ တိုးနယားကိုရော၊ ကုမ္ပဏီ
ကြီးကိုပါ အိမ်ဖြည့်လောက် သဘောထားခဲ့ကြတာပါ။ ဒါဟေး
ကုမ္ပဏီကြီးက တာလွှတ်ပါပြီဆိုကတည်းက ဒူးလေးပေါ်တင်ထားသူ

မြေးတံလို ရိပ်ခနဲ ရိပ်ခနဲအောင် ပြေးလိုက်တာ ပြိုင်သမျှလျောတွေ
ဆုတ်စုံတော်သာ ပြတ်ကျွန်းရှစ်ခဲတာချည်းပဲ။ ကုမ္ပဏီကြီးက ဇော်လ
တဲ့ နိုင်တယ်။ မကန်းကို နိုင်တယ်။ နှစ်ရက်၊ နှစ်လားစီ ပြိုင်ကြတာ
ကဲ့ နိုင်လိုက်တာပါ။ ကုမ္ပဏီကြီးလျော်သားတွေက လက်မောင်းရှုနိုင်
သည်း၊ ရင်ပတ်ရှုနိုင်ခည်းတွေနဲ့ မာန်တွေကြို့ပေါ့။ အောင်မောင်းသံ
တရာ့ဇူက မြစ်ရေထဲ စီစီဝင်လို့ သို့ပေသော်လည်း နှစ်ရက်နိုင်ပြီး
ဘုံးရက်မြောက်တဲ့ နောက်လို့ ကုမ္ပဏီကြီးကို စွာကျောင်းအောက်
ပြီးထားဖို့ ဖြစ်လာခဲ့တယ်။

လျော့ပြိုင်ခွဲ နောက်ဆုံးမြို့လုပ်လွှာတော့ ချောင်းစောက်က ပြိုင်လျော့
ကြီးကြီးက ပန်းဆွတ်သွားခဲ့တယ်။

အောက်နောတော့စွာကတော့ ပထမနှစ်ရက်မှာ ကိုယ့်စွာကိုယ့်
ဆုံးသည်းကြီးခဲ့ကြီး ပြိုင်ကြတာဆိုတော့ လောင်းကြွေးနိုင်လိုက်ကြ
တာ ဘယ်နည်းလိမ့်မတ်နဲ့။ လျော့သား နိုင်လိုက်ကြတာပါ။ လျော့ပြိုင်ခွဲ
သာမဏေကာ မြစ်ထဲမှာ လျော့ပြိုင်နေကြသနိုက် လူမကျွန်းတော့သလောက်
ခိုးခြောက်နေတဲ့စွာမှာ မီးလန့်လိုက်တာ ကံကောင်းလို့ တစ်ရွာလုံး
တော်တယ်။ စွာမြောက်ပိုင်း တစ်ပိုင်းလုံး ကုန်ရောတဲ့ ဘယ်လိပ်ဖြစ်
ဖြစ် လျော့က လျော့ပဲလေ။ မီးလောင်ကာမှ လောင်ရော နောက်တစ်
ခုံနှင့် လျော့ကမ်းပါးခြေကို လူကုန်ရောက်လုံးကြတာပါပဲ။ ဒုတိယ်
ဆုံးမှာလည်း ကုမ္ပဏီကြီးပဲ နိုင်တယ်။ လောင်းကြွေးတွေ သိမ်းနေ
တော်တော် မကောင်းသတင်းရောက်လာပြန်တယ်။ စွာတော်ပိုင်း မီးလန့်
လို့ ဆိုတဲ့သတင်းပါ။ မီးနှစ်ကြို့မဲန်ပြီဆိုတော့ ဆရာတော်ကြီးကပဲ
အောက်မှတယ်။ ကုမ္ပဏီကြီးကို ကုန်းပေါ်တင်ခဲ့ကြတော့သူ့။ ဒါဟာ

မတော်ဘဆ တိုက်နိုက်မှုမဟုတ်ဘူးတဲ့။ မင်းတို့လျေက နိုက်လျေတဲ့။ သည်တော့မှ ရွာကလည်း သတိထားခိုက္ခတယ်။ လျေကတော့ ပြိုင်တိုင်း နိုင်ပါရဲ့၊ ရွာမီးလန်တာက ဘာသဘောတုန်း။ သည်ပြိုင်လျေကို သူကြီးနဲ့ သူရင်းနားဘချစ်တို့ ဘယ်ကဘယ်လို့ ရလာတာလဲ။ လျော်းမှာ သာရကာရှုပ်မဟုတ်၊ ကြက်တူရွေ့ရှုပ်မဟုတ်၊ သိကြားရပ် နတ်ရှုတ် မဟုတ်၊ ဘယ့်နဲ့ပုံမှန်တို့ရှုပ်ပြစ်ရတာလဲ။ ပွဲနိုင်ပေမယ့် ရွာကျေတဲ့ လျေ ဘယ်ကများ တွေ့လာကြပါလိမ့်ပေါ့။ တချိုကလည်း မကျောပ်ကြဘူး။ လျေပွဲက သုံးရက်ကျို့သေးတော့ ကုမ္ပဏီကြီးကို ပြိုင်စေချင်တယ်။ ပြိုင်ရင်နိုင်မယ်ဆိတာလဲ ယုံကြရဲ့။ မြစ်ထဲကလျော့နဲ့ ကုန်းပေါ်ကမီး ဘာမှုမဆိုပါဘူးကွာလို့ အချင်းချင်း မကြားတကြား စကားတင်းပြောကြတာဘလွှဲလို့ ဆရာတော်လည်း မဂွန်ဆန်းကြဘူး။

“ပိုက်ဆံများ မလိုချင်ပါနဲ့တော့ကွာ၊ မင်းတို့လျေ ပြိုင်ရင် နိုင်မှုချာ ဒါပေသိ လျော်သားတွေ လျော်လို့ပိုင်သာ မဟုတ်ဘူး၊ ကုမ္ပဏီက လျော်နေသာ၊ ကုမ္ပဏီဆိုသာ ဘာအောက်မေ့လို့လဲ၊ နတ်ဘီလူးဟာ၊ ငါ အိမ်မက်ရလို့ပြောသာ၊ ပြောကျကုန်လိမ့်မယ်”

ဆရာတော်မိမိနဲ့တော့မှ လျေတစ်မာတ်ပြီးပြီးရတော့တယ် ပြောပါတော့။

(၆)

နှစ်ကာလတွေလည်း ကြာပါပြီ။ လျေပြိုင်ပွဲတွေလည်း မရှိတော့ဘူး။ ကျွဲထပ် စွားထပ်၊ လျော်ထပ် လုည်းထပ်၊ မမြတ်ထပ် ယာထပ်၊ အူထပ် ငွေထပ်ဆိတဲ့ စိတ်ကြမ်းလက်ကြမ်း လောင်းကြားတွေလည်း ဘုံးဘူးဘူးပေါ့။ ကုမ္ပဏီကြီး ပြိုင်လျေက ထား။ လျေရွာတိုင်း ဘားနှားကြားကြောင့် နိုက်ခဲ့ကြတာ ပြောရင် ယုံစရာမရှိဘူး။ ရွာတွေ က တစ်ခါက ပြိုင်လျေကြီးတွေ အနားရကြပြီ။

ကုမ္ပဏီကြီးလည်း ကျောင်းအောက်မှာ မောက်ခံကြီးပါပဲ။ နှစ်ပွဲ နှစ်နိုင်ပြီးကတည်းက ကျောင်းအောက်မှာ တန်းခံပြီး မောက် အောင်ဗိုလ်တာ ခုထံပဲ။ မြစ်နားရွာတွေက ပြိုင်လျေတွေလည်း လျေ ပွဲတွေ စေတ်ထတုန်းက ပါဘွားတာတွေလည်း မနည်းဘူး။ တစ်ခါ ဃ္ဃာကျက်သရေဆိတဲ့ ကျွန်းကောင်းကျွန်းရာတွေလည်း တုံးလုံးနဲ့ အောင်ဗိုလ်တာလို့ မလှုပ်ကြတော့ပါဘူး။ လျေဖြစ်ပြီး ရော့မထိရတဲ့ အေးဆွေပေါ့လေ။ အောက်နောတော့ သူကြီးလည်း မရှိတော့ပါဘူး။ အူမော်လည်း မရှိတော့ဘူး။ သူရင်းနားကြီး ဦးဘချစ်ကောင်းသံရွာလို့ အေးလားညလား ဖြစ်ဖောပါပြီ။ ဘုန်းကြီးကျောင်းရောက်

ကြတဲ့ လူလတ်ပိုင်းတွေက ဦးဘချိန်ကြံရင် တစ်ခါက ကုမ္ပဏီကြံး
အကြောင်း မေးတတ်ကြတယ်။

“ကုမ္ပဏီကြံးဝယ်တန်းက အဘနဲ့ သူကြီးဦးလွန်းဘေးဝယ်
ကြသာပဲကဲ၊ ကြက်သင့်ဆိုသာ တော်တော် ဝေးပါသကျာ၊ ရောင်း
လိုက်သူက ကိုဘကျောက်တဲ့၊ အဲသည့် လျှောက်ဆရာ ဝယ်ထားတဲ့
လျှော့ပြောသာပဲ။ ခက်သာက ရေထဲချ တက်ကျဉ်းတော့လည်း မနိုင်း
ဘူး၊ ပြိုင်မှုခိုက်သာ ထူးဆန်းသယ်၊ တချို့က ကုမ္ပဏီရုပ်ကြောင့်တဲ့
တချို့က ပြိုင်လျှောကိုယ်က သစ်မသန့်လို့တဲ့၊ တချို့ကလည်း လျှေသာ
သွေးတိုးတဲ့ အင်နဲ့ စမတွေကို ကုမ္ပဏီရုပ်က မကြိုက်လို့တဲ့၊ ပြောတတ်
ပေါင်ကွာ့၊ အဘတို့လည်း ဥာဏ်မမိပါဘူး၊ ဆရာတော်ကတော့ နိုင်း
လွှာတဲ့”

သည်ဘက်ခေတ်အထိ ကုမ္ပဏီကြီး ပြိုင်လျှေက ကျောင်းအောက်
မှာ မဗျာက်ခုံကြီးရှိလျက်ပါပဲ။ လျှေက မဗျာက်ခုံဆိုတော့ ကုမ္ပဏီရုပ်
ကလည်း အောက်ထူးပေါ့။ ဆွေးတယ်လို့လည်း မရှိဘူး။ ကုမ္ပဏီရုပ်
လျှေးဦးက ပြုတကျတယ်လို့လည်း မရှိဘူး။ မြိုလိုကတာမှာ။ အဲသွေ့စရာ။

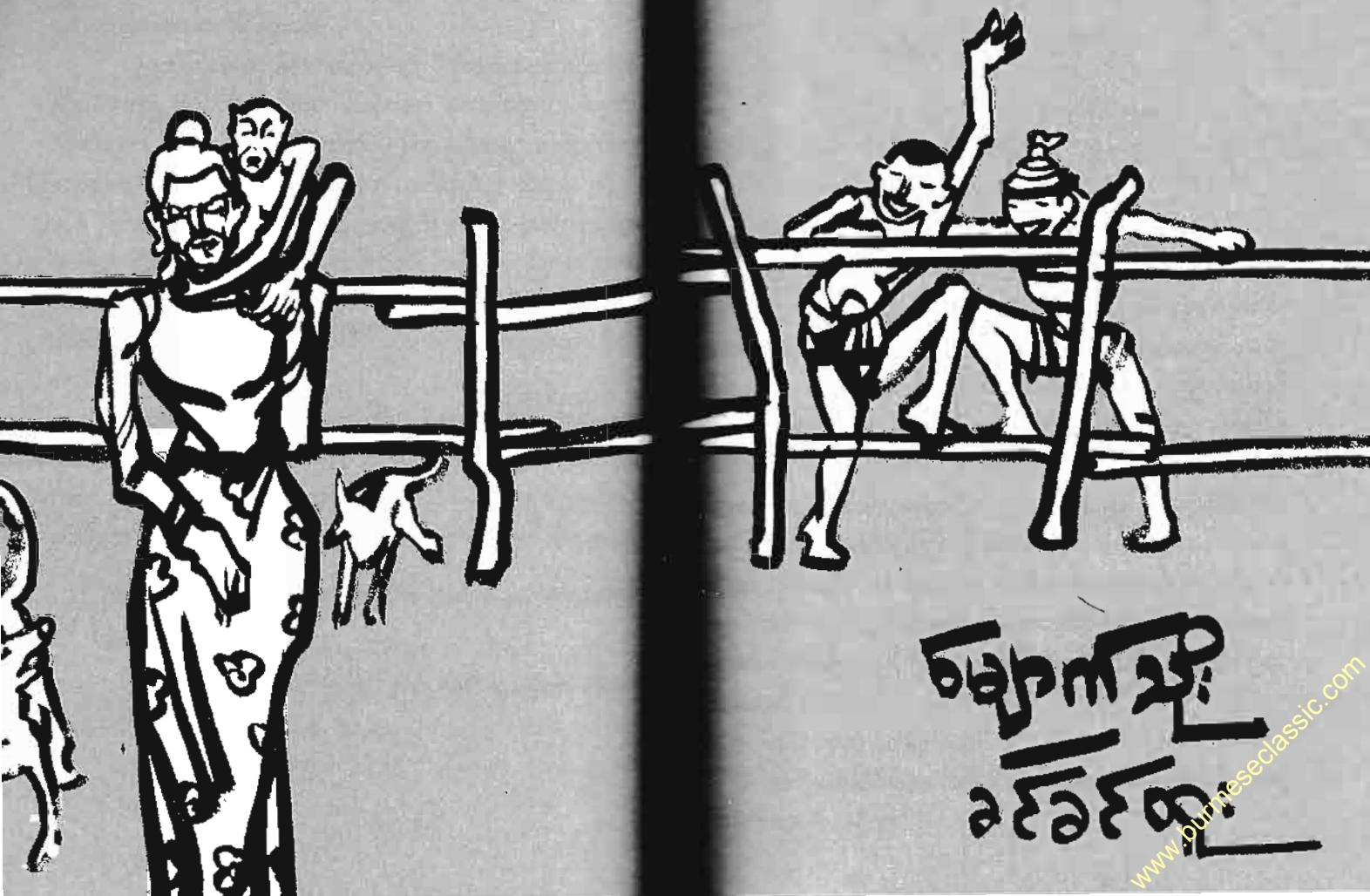
(အမ လျှေသူကြီးကတော်ရဲ့ လျေဘဝတွေထဲက ဘဝအတွေအကြိုး
ကို ဝါအွှေ့တာပါ)

၂၀၁ နှစ်၊ ဧပြီလ၊ ၁၉၅၇

* * *

အောက်သိုး

ခင်ခင်ထူး

မန္တရာရိ
အင်ပါယ်

မျောက်သိုး

(၁)

အူလည်န္တခင်းဆိုရင် မလွှားတစ်ယောက် ဆေးဟန်းတစ်ချပ် ခေါင်း
အုပ်ဖြီး အရှိုးဆန်းကြော်တို့ ပိုင်းတိုက်ဘက် ရောက်လာတတ်တယ်။
မောင်းက မဝေးတာတစ်ကြောင်း၊ ရီးဆန်းကြော်က အိုကြီးအိုမ တစ်
သို့ရောက်ကာယ ဖြစ်နတာက တစ်ကြောင်းဆိုတော့ ဆေးလိုပ်
လိုပ်ရင်း စကားလည်းပြောရင်းဆိုသလို အမိန့်အားချင်းရယ်လို
လိုသလုံရှိတာပါ။ မဇွဲးတို့က လျည်းနဲ့အောင် အိုးကြီးအိုကြီးနဲ့
အူသုတ္တပါ။ ရီးဆန်းကြော်ကို အမယ်ဖို့ဆိုးမရယ်လို ဟင်းကလေး
လုံးကလေးပို့နဲ့ ကုသိလ်ယူလေ့ရှိတော့ ရီးဆန်းကလည်း ခင်
ဘယ်။ ဆွဲရိပ်မျိုးရိပ်လည်း မကင်းဘူးကိုး။ အသက်ချင်းကတော့
ဘယ်။ ရီးဆန်းကြော်က ခုနစ်ဆယ်ကျော်ရှုပြီ။ မဇွဲးက ရိုရင်
အောင်ပေါ့။

အိုး ကန္တ ဘာချက်တဲ့

ဘက်ဖက်ဆီစီစီကလေးနဲ့ ပြီးရသာပါအော့ ရေသောက်ရှာသာ
အောသာ မရှိဘူး

‘ရွှေနှင့် အာနိရဲ့၊ အီမံဘက်တော့မလျောက်ခဲ့ဘူး၊ အီမံက နားဖွေး
သုတေသနဲ့ ရုသာနဲ့ နချင်းသုတေ စားကြသာ၊ မအားသာနဲ့ မပို့ရဘူး’

‘ရှိပါစေအော့ စားချင်တော့လည်း လာသားရုပေါ့၊ နေပါ၌ဦး မိဇ္ဈား
ရဲ့ ညည်းဆီမှာ အိပ်မက်နိမိတ်ကောက်တဲ့ ဘိုးအပ်ရှိဆို’

‘ရှိသယလေ အဖော်လက်ထက်က စာအုပ်ပါ အရှိရယ်၊ အုတော်
ပြုတ်နေပါ၌’

‘ယူနဲစစ်းပါအော့၊ ငါ အိပ်မက်တွေ မက်လွန်းလို့’

မမွေးက ဆေးဖန်းကလေးချုပြီး သတင်းစာစည်ဗျာ့နဲ့ သနပ်ဖက်
ပေါင်းလိပ်တဲ့ ဆေးလိပ်တော်ရှုည်ကြီး နှစ်လိပ် သုံးလိပ် လိပ်တယ်၊
ရီးဆန်းကြော်က သူ့အိပ်မက်ကို ပြောပြတော့ မမွေးက အဲညာလွန်းလို့
ပါးစပ်တောင် ပွင့်ယူရရဲ့၊ ထူးထူးဆန်းမက်တာဆိုတော့ မမွေး
လည်း ဘာပြောရမှန်းမသိဘူး၊ ဒါနဲ့ ဆေးဖန်းထားခဲ့ပြီး အိမ်ရိုင်းဘက်
ပြေားတယ်၊ ဘုရားစင်ပေါ်တင်ထားတဲ့ အိမ်ကိုအော်အုပ်ကိုယူခဲ့ပြီး
ရီးဆန်းကြော်ရှုမှာပဲ ဟိုလှန် သည်လှန် လှန်ရှာတယ်။ မတွေ့ဘူး၊
အိပ်မက်ပေါင်းစုံတကာ စွဲအောင်ပါပေမယ့် ရီးဆန်းကြော်မက်တဲ့
သတ္တုဝါက မပါဘူး၊ စာအုပ်ကလည်း အဲပြုတ်ဆိုတော့ ပြုတ်ထွက်
သွားတဲ့ စာရွက်တွေမှာများ ပါသွားလေသလား တွေးရတာပေါ့လေ
မမွေး လုပ်နေတာတွေကို ရီးဆန်းကြော်က စိတ်မရှည်ဘူး၊ အိပ်မက်
နိမိတ် သိချင်ပါတယ်ဆိုမှ ချက်ချင်းမသိရလေခြင်းရယ်လို့ အုတေ
သားလာရာယ်နဲ့ တူပါရဲ့၊ ထ ငါကိုကရေား’

‘ညည်း ဘိုးအပ်ကလည်း ငါအိပ်မက်ကျမှ မပါလာဘူးလားဆေး
ဖြစ်ရလေ ညည်းတဲ့ ဘယ်ဟာမှ ဒါးဒါးဒေါက်ဒေါက် မရှိဘူး’

မေးလည်း မေးသေး၊ ရှန်လည်းလုပ်သေးဆိုပေသိ ရီးဆန်းကြော်
အဲကြော်း မမွေးက သိနေလေတော့ စိတ်မဆိုးပါဘူး၊ သည်အဘား
ပြီး ဒါကြော် လူတွေနဲ့ မတည်တဲ့လို့ တွေးမိတာပဲ ရှာတာပါ။
သိုံးညည်း ခါးသည် ပြန်ပြောမနေပါဘူး။ ရှာတာတော့ ရှာတာပဲ။
အဲဘေးရွေ့ပဲ လျှော်းလေသလားရယ်လို့ အစက ပြန်ကောက်တယ်။ ပြော
အဲသံး ပြောစရာ။ တစ်ခြားသတ္တုဝါတွေပါပြီး ရီးဆန်းကြော်အိပ်မက်
ခဲ့က သတ္တုဝါ မပါတာ မမွေးကလည်း မခဲ့ချင်ဘူး။ ဘယ်နယ်ဖြစ်
အပါလိမ့်။

‘နေပါပြီး အရှိရဲ့၊ ကျွဲ့ပောင်လည်း စခွေး ဘယ်နယ်ရေးပါမယ်ဆို
တဲ့ အထဲကဆိုတော့ စမ်းဖတ်နေရသာရယ်၊ ဘာတဲ့ ဆင်၊ မြင်း
ဆေးသလ် ချမ်းသာအော့၊ ကျားသစ်၊ မိချောင်းမက်းသော် စိတ်ဆွေများ
ပဲ ခို့မောက်၊ မြေပွေး မက်းသော် ရန်ပြီးအဲ၊ ကွဲဖြူး၊ နားဖြူး၊ မက်
သော် သူကောင်းပြစ်အော့၊ ဝက်ရှုံး၊ ကျားရှုံး မက်းသော် ဘာတဲ့ အမတ်
ပြီးဆုံး’

‘သတ္တုဝါတွေ ကုန်သလောက်ရှိပါပေကာ မိမွေးရဲ့၊ များက်မတွေ
သားလားအော့၊ ကတည်း ပါမှာပါအော့၊ မလောနဲ့ဟဲ့ ဖြည်းဖြည်း
အေးပါ၊ ညည်းနယ်’

‘ကျွဲ့ပောင်တော်၊ အရှိုးကလောလို့ ကျွဲ့ပောင် ဒရော
အေးပါ၊ ဖတ်ရသာပါ၊ နော်း၊ ဒါက ဘာပါလိမ့်’

မမွေးက မျှက်းလုံးကလေးမှုးပြီး အိပ်မက်စာအုပ်ထဲက သတ္တုဝါ
အောင်းချင်း လက်ညီးနဲ့ ထောက်ထောက်ပြီး ရှာတာပါပဲ့၊ ရီးဆန်း
အဲက်တဲ့ များက်သတ္တုဝါ ရှာမတွေ့ဘူး၊ ရီးဆန်းကြော်ကလည်း

—အဲများအောင် လိုက်ကြည့်ဖတာပေမယ့် စာလုံးမမြင်ရတော့
—ဆုတ္တာဆုတ္တာယ်၊ အိပ်မက်စာအုပ်ကလည်း တစ်စွာလုံး သည်တစ်
—ဆုတ္တုလုပ်တော့ သည်တစ်အုပ်ထဲမှ မပါရင် ဘယ်ကမှ သိစရာမျိုး
—တော့ဘူး၊ မမွေးလိုက်ဖိတ်တဲ့ သွေ့ပါတွေကလည်း ကုန်သလောက်
—ဖြစ်နေပြီ၊ ဒါတောင် မျာ်ကိမ်ပါတာ ဘယ်လိုကြောင့်များပါလိမ့်၊
—မမွေးကတော့ တစ်လုံးချင်းပေါ်နေလေရဲ့။

‘ခေါက်ရှာင်နိမိတ်၊ ကျို့နိမိတ်၊ ပျို့နိမိတ်၊ ပျားနိမိတ်၊ နက္ခာယ်
နိမိတ်၊ ကင်းခြေများနိမိတ်၊ ကင်းမြို့ောင်နိမိတ်၊ ခွဲ့နိမိတ်၊ စွန်း
နိမိတ်၊ ကြွက်နိမိတ် နေပါဉိုး၊ ဒါက စာရွက်ကုဝှစ်ဖော်သာ အရိုးရဲ့၊
အဖော်လက်ထက်က စာအုပ် တောင်ဗျာက ဘကြီးောင်း ရှားသွားလို
ကျပ်ကိုယ်တိုင် ထ လိုက်ရသာ၊ သူတို့က မယူရပေါင် ငြင်းနေလို
ပြဿနာဖြစ်ကရော ဖြစ်တော့…’

ကိုင်းပါ ညည်းတို့ပြဿနာအောင်မြစ် လှန်မနေပါနဲ့တော့ ဆက်ရှာ
စစ်ပါ၊ ငါ့နှယ် သိချင်ကာမှု…’

‘စာကလေးနိမိတ်တဲ့၊ အိမ်မြှောင်နိမိတ်တဲ့၊ မီးကွေက်နိမိတ်တဲ့၊
ရှုက်တော်နိမိတ်တဲ့၊ ဆိတ်နိမိတ်တဲ့၊ သိုးနိမိတ်တဲ့၊ သမင်နိမိတ်တဲ့၊
ပိုးပုံးကျေက်နိမိတ်တဲ့၊ လိပ်ပြာနိမိတ်တဲ့…’

‘ညည်းဟအုပ်က နက္ခာယ်နဲ့ လိပ်ပြာပါပြီး မျာ်ကျေမှ ဘယ်
နှယ့် ဖြစ်ပါလိမ့်အော တော်... တော်... ညည်း ဆေးလိပ် ညည်း
လိပ်တော့’

‘နေပါဉိုး ပါမှာပါအရိုးရဲ့၊ ပုစ်းနိမိတ်တဲ့၊ မျှော်နိမိတ်တဲ့၊ စွားအေး
ထိုးပိုးနိမိတ်တဲ့၊ စားဟားနိမိတ်တဲ့...’

‘နှီးသန်ကြော်က စိတ်မရှည်တော့သလို တစ်ဖက်လှည့်သွားပြီး။
—အဲက ဒါကိုမသိတော့ စာအုပ်ထဲပါသွေ့ ဖတ်နေတာ မဆုံးသေးဘူး။
—နှဲကြော်က သွေ့ပါတွေ တိဇ္ဈာန်တွေကြားရတာနဲ့ဟင် ခေါင်းမှုး
—ဘဏ္ဍာတင်ပါရဲ့။ ကြွက်လျောက်ပေါ်က သွေးဆေးပူလင်း ထယူပြီး
—အဲညီးတဲ့တွေးဆွတ် တို့လျှက်တယ်။ ဒါနဲ့လည်း မမွေး အကောင်
—ဘာက်တွေက ပြီးနိုင်သေးဘူး။ တစ်နေရာမှာတော့ မမွေးက ချွဲ
—ဆားက်ရသလို အော်ရော့’

‘မျာ်က်နိမိတ်တဲ့ တွေ့ပြီ အရိုးရေ့’

—ဆွဲပြီ အရိုးရေ့ဆိတ်ကြားတော့ ရီးသန်ကြော်က မမွေးဘာက်
—ခြင်တယ်။ စာတစ်အုပ်လုံး ဆုံးလို့မှ မတွေ့ရင် ပေါင်တွင်းကြော
—သွေ့မယ့် မျက်နှာမျိုးဖြစ်နေရာက တွေ့ပြီးလည်းဆိုရော ညည်း
—တွဲက စုပါအေတဲ့။ မမွေးကလည်း သည်တော့မှ အဓိုးကျွေားပုံး
—ဆားက လေးရွက်ပြုတ်နေလို့ အရိုးရဲ့ လုပ်နေသေးတာပါ။ မမွေး
—ခုတ်လုံးကလေးမှုးပြီး တစ်လုံးချင်း ဖတ်ပြတယ်။ ရီးသန်ကြော်
—ည်း မမြင်ရတဲ့ စာလုံးတွေကို ပြုးကြည့်တယ်။

‘မျာ်က်မက်လျင် ရွှေဓာတ်မြော်အုပ်တဲ့တော်၊ အများနှင့် ပဋိပက္ခ^၁
—အုပ်တဲ့တော်’

‘ညည်းဟာက ဘယ့်နှယ်ဟာတုန်း မိမွေးရဲ့၊ သံပရာတစ်ခြဲး
—သားကိုတဲ့တော်ခြဲး’

‘ဘုံးအုပ်ထဲပါသာပဲအရိုးရဲ့၊ အကောင်းအခိုး ရောနေသာနော်
—ပုံးပိုး အရိုးက မျာ်က်သာတော့ ဟုက်ပါရဲ့၊ ဘယ်လှုံးက်
—’

၁။ မျှတော်တော် ငါပုစ္စးပေါ် တက်လာသယ်လို့ မက်သဘူ။
၂။ ပြီးဆာ ရီးအနဲ့ကြောက သည်ရက်ထဲ မျှောက်သွေ့တဲ့
သံ့ခံက် မက်တဲ့အကြောင်း ပြောပြုလေရဲ့။

(၂)

ရီးအနဲ့ကြောက မျှောက်အိပ်မက် မက်လာတာ လေး၊ ငါးခါ ရှိလာ
သာ့ သွေးရီးသာ့ရီးမထင်တော့ဘူး။ သိနားလည်သွေ့ မေးရအောင်
သေည်း ဘယ်သူကမှ အိပ်မက်ဖတ်နိုင်တာမဟုတ်တော့ မဖွေးအိပ်
အံ့သာ်ပြုလှန်နိုင်းရတာပဲ ရှိတယ်။ မဖွေးကလည်း သူ့စာအပ်ထဲ
ပါတဲ့ ဘန်စံကြောင်း ပြန်ဖတ်ပြုတာပါပဲ။ လေး၊ ငါး၊ ခြောက်ခါ
သာ့က် မျှောက်အိပ်မက်တွေ မကြာမကြာ မက်လာတော့ သွေးလေ
မျှောက်ချားသလိုတောင် ဖြစ်လာတယ်။ အသက်ပဲ ခန့်ဆယ်ကျော်
၏ သည်လိုလည်း မဖြစ်ခဲ့ဖူးလေတော့ ရီးရာများလား၊ မိခိုင်ဖိုင်
အံ့သွားများ မရှိမသေပြုမလိုလား တွက်မိလို့ နတ်ကတော် ဒေါ်မြိုင်
ဒေါ်မေးတယ်။ ဒေါ်မြိုင်ကလည်း နတ်က တော်တော်၊ နတ်က
ဘာ့က ယိမ်းလွှားနတော့ မဟုတ်ကရော ဟုတ်ကရော ဟာတော့
ပါပဲပဲ။

‘မအနဲ့ကြော်တို့က ပျော်လျှော်သာကိုးအော် ညည်းတို့က တစ်သက်
အားလုံးတဲ့ ရောက်သီး ရီးခြားသယ်အော် ဦးမြိုင်းတဲ့မီး ထတောက်သအော်
အရပ်လေးမျှက်နှာ သက်တဲ့ကြီးပေါက်သအော် သည်လေးကောက်
အံ့သေးခဲ့သာ သားသမီး သုံးယောက်ရှိတာမှာ သုံးယောက်စလုံး

မြတ်စွာအောင် ပေါ်သောက် ကံကောင်းတဲ့သူ တို့ဆုံးတွေထဲ
ရှိသူ့ ဒါပေစီ မမေ့သင့်သာများတော့ ညည်း မေ့နေပါကောအော့၊
အေားကြောင့် ညည်းကို မျောက်နဲ့ အိပ်မက်ပေးသာ၊ မျောက်ဆိတာ
ဂနာမြိမ်တဲ့သွေ့ဝါ၏၊ အခု သစ်ပင်ပေါ့၊ အခု မြှေပေါ့ အတက်အကျ
ကြမ်းသကောအော့၊ အခုဟာက အိပ်မက်မကောင်းသာချဉ်း ဆက်တို့ကို
မက်သာဆိတော့ တစ်ကျိပ်နှစ်ပါး နတ်များ ပူဇော်ရင် ပျောက်သယ်၊
ယတောက သဖ်းခါးမြစ်၊ ဥသ္မာ့ရွက်၊ လေပ်ရွက်၊ ကြခတ်ရွက်၊
ကင်ပွန်း၊ ပန်းသာ၊ လင်းအော့၊ ပုန်းရည်နဲ့ဖော်ပြီး ခေါင်းလျှော်ပစ်စမ်း
တစ်ခုလုပ်ရမှာက ဘုရားပျက်၊ ကျောင်းပျက် ပြင်ရမယ်၊ ရေတွင်းပျက်
ရေပ်ပျက် ပြင်ရမယ်’

နတ်ကံတော်ဒေါ်မြိုင်က ရီးဆန်းကြော်နဲ့ အသက်ချင်းမတို့မယို့အောင်
ကလည်း ဖြစ်ပြန်၊ တစ်စွာတည်းသား အကြောင်းသီချင်းကအည်း
ဖြစ်ပြန်ဆိတော့ ရီးဆန်းကြော်ရဲ့လင်သား ဘုံးကံစိန်ရှိစ်က သောင်
သောင်သာသာ နေ့ရတာကို သိတယ်။ ဘုံးကံစိန် ဓုံးပြီးတော့လည်း
အထုပ်အထည်ကလေး ကျွန်းခဲ့တော့လည်း သိတယ်။ အကျက်ဆိုကိုတုံး
နတ်တစ်ကျိပ်နှစ်ပါး ပူဇော်ရမယ်ဆိုပြီး ကိုယ်တွက်ကျွန်းအောင် ထည့်
ဟောတာပါ။ ဒါကို ရီးဆန်းကြော်ကလည်း သိလိုက်တာမှာ။ စိတ်လဲ
စမှာ့နဲ့စန်းရှိနောက်လည်း ခေါင်းထဲထည့်နေတာ မဟုတ်ပဲ။ ဘုံး
ကတော်ဒေါ်မြိုင် အဟောကိုလည်း ခေါင်းထဲထည့်နေတာ မဟုတ်ပဲ။ ဘူး။

တစ်ရက်တော့ ဆွမ်းကလေးချက်ပြီး ဆရာတော့ကျောင်း ဘွဲ့
တယ်။ ဆရာတော်ကို ဆွမ်းချိန့်ကပ်ပြီး အိပ်မက်အကြောင်းလျော့

ကယ်။ ငယ်ဖြူဆရာတော်ကြီးဆိတော့ ရွာက ကြည်ညီကြသလို
ဘက်လေး ပေကလေးလည်း နှုန်းစပ်စပ်ရှိတယ်ဆိုတာ ရီးဆန်းကြော်
သိတော့လည်း ပါတာပေါ့။

‘ဒကဗာမကြီး၊ အာရုံငါးပါးမှာထင်တဲ့ မကောင်းနိမိတ်တွေရှိတာတဲ့
သယ်။ ကြားတာကို စွဲလို့၊ မြင်တာကို စွဲလို့၊ စားခြင်းသောက်ခြင်းကို
စွဲလို့ နှုန်းကို စွဲလို့ စိတ်ကို စွဲလို့ စိတ်တို့မဲ့လို့၊ သွေးလေချောက်ချား
လို့ နိမိတ် ကောင်းဆိုး မက်ကြော်သာပဲ။ အကောင်းဆုံးက နှုန်းကို
ဘုရားရှုံးမှာ သက်စွဲလျှောပါ။ ထိုးတံ့ခွန် ကုလွှားများနဲ့ပျော်ပါ။ ဘုရား
အလွှာလို့ ဘယ်သူများ အားကိုချင်လို့တဲ့။ မျောက်မကောင့် နှုန်းကိုတွေ
အုပ်စွဲ ဆို့သို့တော့ နိမိတ်ဆိုးများရှိခဲ့ရင် လွင်စင်နိုင်သယ်’

ရီးဆန်းကြော်ကလည်း ဆရာတော်နိုင်သလို သွေးလေချောက်ချား
လို့ အျောက်တွေချော်း မက်တယ်လို့ပဲ တွက်တယ်။ ဆရာတော်စကား
ခြော်ခြား ရီးဆန်းကြော် အသာထိုင်သာ ရှိသွားခဲ့တာတော့ အမှန်ပဲ။
ဒါ သေသိ မျောက်အိပ်မက်ကတော့ ပျောက်မသွားဘူး။ သုံး၊ လေး၊ ပြောင်ခါ
ဆိုသလို အမှုလောက်ကျ ကောက်မက်တော့တာပဲ။ မဟုတ်
သေးပါဘူး။ ဘယ်နှယ့် မျောက် ခက် ခက် အိပ်မက် မက်ရမယ်လို့။
ကြောအိမ်မှာနေရင် မျောက်က အတင့်ရ ထင်ပါရဲ့လို့တွက်ပြီး ရီးဆန်း
ခြော် ရွာက ဆောခွဲစွဲ စဉ်းစားလိုက်တယ်။ မြှုံမှုရှုံးကြတဲ့ သားသမီး
ဘုရားသီ တစ်လှည့်သွားနေချည့်းမယ်ဆိုတဲ့ပြီး ထွက်လာခဲ့တော့တာ
ပဲ့း၊ နေရစ်ဟဲ့ မျောက်။

(၃)

ရီးဆန်ကြော်အိမ်က နှစ်ထပ်ပျော်ထောင်အိမ်ပါ။ အောက်ထပ်မှာ
ဟိုတုန်း ဟိုခါက ရက်ကန်းစင်နှစ်စင်နဲ့ ရက်ကန်းခတ်ခဲ့တာရှိပေမယ့်
ဘိုးကိစိန်မဆုံးခင် သားသမီးတွေအိမ်ထောင်ကျပြီဆိုကတည်းက ဖြစ်
ပစ်လိုက်တာကြပြီ။ အိမ်အောက်ထပ်မှာ ဘာမှမထားတော့ဘူး၊ ကိုယ်
တိုင်ကလည်း အပေါ်ထပ်မှာပဲ နှစ်နှစ်လောက်ရှိပေါ့။ လင်
သားဆုံးပြီး သားသမီးသုံးယောက်ကလည်း မြို့မှာ တစ်အိုးတစ်အိမ်
စီ လူထောင်ကြမှတော့ ဘာမှလည်း ပုစ်ရာမရှိတော့ဘူး၊ ကိုယ့်ရှာ
ကိုယ်မဲ့ မဆာနိုင်တော့ သည်လို့ တစ်ယောက်တည်း ချိုးချိုးရောက်
ချောက် နေရတော့တာပဲ။

သား သမီးတွေက ခေါ်ကြပါတယ်။ ရီးဆန်ကြော် ကိုယ်တိုင်
ကိုယ်က မဖော်နိုင်တာ။ တစ်ခါကတစ်လေ မစွဲလေးက သားကြီးမောင်
သန်းအိမ်ကို သွားနေချင်နေတယ်။ မြင်းခြားက သားအလတ်ကောင်
မိသားစာဆီ လေးငါးရက် ရောက်ချင်လည်းရောက်တယ်။ ရန်ကုန်မြို့က
သမီးငယ်ဆီမှာလည်း စိတ်ပြုလက်ပျောက် တစ်လ ကိုးသီတင်း ကြာ
ချင် ကြာတဗ်တယ်။ ဒါပေမယ့် ရီးဆန်ကြော် ကြာကြာမဖော်နိုင်
ဘူး။ ရွာပြို့ရောက်လာတာပဲ။ ကိုယ့်အတိအရပ်၊ လင် ခေါင်းချုပ်အချက်

အောက် ရွာမှာပဲ အဖော်များတော့တယ်။ သားသမီးတွေက လာပါဉိုး
ခြေားခြီး ဆိုတော့လည်း ခေါ်တဲ့ သားသမီးရှိတဲ့မြို့ ထသွားတာပါပဲ။
အိုးတုန်း မစွဲလေးနဲ့ မြင်းခြားသုံးမြို့ကို ရီးဆန်ကြော်က ပုဂ္ဂန်တောင်
ကိုကုံးနေရတာတောင် ရှိသေးတယ်။ သားသမီးတွေ မြေးတွေ
ကြားကြေားတဲ့အခါ လာကြပေါ့။ သားသမီးသုံးယောက်စလုံးက သူမြို့
သူ့အိမ်ထောင် လူလုံးလှကြပေးလေတော့ ပုစ်ရာပင်စရာမလိုတဲ့အပြင်
အိုးတုန်း တစ်ယောက်တည်းဆိုပြီး လိုလေသေးမရှိ ထောက်ပုံက
ပါ။ မြင်းခြားက နှစ်ကိုပ်ရှစ်ဆူဘုရား၊ မစွဲလေးက မဟာမူနိဘုရား၊
အိုးတုန်းက ရွှေတိဂုံဘုရား ရီးဆန်ကြော် ဖူးရလှပေါ့။ ရွာထဲ သူနဲ့ရွှေယ်
ကာန်းတူတွေ ဘယ်သည်လို့ ရောက်ဖူးကြလိုနဲ့မတုန်း။ မြင်းခြားသာ
အိမ်း၊ ရော့တဲ့ ရောက်သူးချင် ရောက်ဖူးတာရှိပေမယ့် ရှိကုန် မစွဲလေး
ဘူး၊ ရီးဆန်ကြော် ပြောတာ ငေးကြရုံပဲ။ ရီးဆန်ကြော်ကလည်း
အိမ်စောင့်စောင့် ရောက်အောင်သွားပြီး ပြောရုံအားမရှုံး၊ ကြံရှာအိမ်
အိမ်းတောင် စားလိုက်သေးတာပါ။ နှေလည်နဲ့ခင်း ဆေးပန်းရှုက်
ဘဲ့ မဖွေးကတော့ မကြားချင်အဆုံးး။

မဖွေးရယ် ညည်းရောက်စေချင်တယ်၊ ရှိကုန်ဟဲ့၊ မစွဲလေးဟဲ့
မြို့ကြားတာလည်းမပြောနဲ့ စည်းချက်အေား လူတွေ၊ ကားတွေ၊ ဆိုင်
အိုးဆွေ ရောင်မလွတ်ဘူး၊ ကိုယ့်အိမ်ထဲ ကိုယ်ထိုင်နေသာတောင်
အိမ်တွေက နားထဲ စီစီ စီစီနဲ့ တိုးဝင်နေတော့သာ၊ ဈေးတွေ
ဘူး၊ ကျိုတ်ကျိုတ်တိုး၊ ဆိုင်တွေမှာလည်း ကျိုတ်ကျိုတ်တိုး၊ ဘုရား
သွားလည်း ကျိုတ်ကျိုတ်တိုး၊ မြို့ကလူလွှေ အိမ်ထဲနေထင်ပေါင်
ငါ့ဖြင့် လမ်းပေါ် လူတွေ တွေ့နေသာပဲ”

‘ဘယ်တွေများ သွားလာနဲ့ကပါလိမ့်တော်၊ သူတို့ ထမင်းစဲ တော့ကော်’

‘ဘယ်စားကြသယ် ပြောတတ်ပေါင်အော ငါမြင်သာတော့ အရှု လေးမျက်နှာ ပွားတက်လို့’

သည်လို့ သွားလာနဲ့လား မပြောတတ်ဘူး။ များက်အိပ်မက် က ပျောက်နေပြန်လို့ ရီးဆန်းကြော် နေသာတိုင်သာ ပြန်ရှိလာတယ်။ မြင်းခြံကို အရင်ကူး ပြီးတော့ ရှိကုန်ဆင်း။ ရှိကုန်မှာ အနေကြာတော့ မဖော်လေးပြီးလာ။ ရွှေ ခဏဝင်။ မြင်းခြံက ခေါ်ပြန်တော့ ပြီးရပြန်ရော် ဘာများက်မှ အိပ်မက်ထဲ ပေါ်မလာတော့ များက်တောင် အောက်၌ မေ့ကိုး။ ခရီးတွေများလှန်းတော့ စိတ်ထဲ အိတိတိဖြစ်လာတာနဲ့ ရွှေဖြူ ကပ်နဲ့ရှိက်တယ်။ ရွှေထဲတောင် မလည်ဖြစ်ပါဘူး။ အိမ္မာပဲ အောင်းစားလို့က်ပေါ့။

တစ်ရက် မနက်ဆုမ်းခံပြန်ချိန်လောက် အိမ္မာရှေ့က ‘ချုင်ဆောင်’ နဲ့ သီချင်းသံကြားလို့ အိမ္မာပေါ်ကပြင်က လုမ်းကြည့်လို့တော့ လူတစ်ယောက်နဲ့ များက်တစ်ကောင်ဖြစ်နေရော်။ ရီးဆန်းကြော် အိမ္မာရပ်ပြီး များက်က ကနေတာပါ။ ကလေးအုပ်ကြီးကလည်း မူနှုံးဘူး။ များက်ဆရာက ငါတ်တုတ်။ များက်ချောက်တဲ့ တုတ်နဲ့ မြေကြီးကြော်ဖြူချောင်းတဲ့ တုတ်ကဲ့ပါ။ ပါးစီးကလည်း သီချင်းဆိုသေးတာ။ များက်ခါးမှာ သံကြီးပါပေမယ့် အောင် ဆရာက ကိုင်မထားတော့ များက်က ရောက်ချင်ရာရောက်နေလော်။

အိပ်မက်ထဲ မကြာမကြာရောက်လာနေကျ များက်။ ခုတေသန အိပ်မက်များက် ပျောက်နေရာက တာကယ့်များက် အိမ္မာရှေ့

လာပါပကောလား။ ဘယ်နှုပ် သည်အသက် သည်အချယ်ရောက်မှ ချောက်တွေနဲ့ လာအကျိုးပေးနေရလိမ့်လို့ ရီးဆန်းကြော် တွေးတယ်။ အောင်ပေါ်ကဆင်းလာပြီး များက်ဆရာနဲ့ များက်ကို အကဲခတ်ကြည့်တော့ ချောက်ဆရာကလည်း ကြီးလှသေးတာ မဟုတ်ဘူး။ များက်ကလည်း သိသေးတယ်။ သည်ကြားထဲ များက်ကလေးက ကျျှကျျှလို့လို့ မျက် ကျင်းချင့်ကလေးနဲ့ မွေးညီတုံးကလေးဗဲ့။ သနားစရာဓတာင် ကောင်း ဆေးတော့။ များက်ဆရာက အိမ္မာပေါက်စဲ သီချင်းဆိုရင်း များက်ကို ချုင်ဆောင် ချုင်ဆောင် စည်းချောနဲ့ ကုန်းတာပါ။ များက်က စည်းဝါး အောင်ကျော် ဘယ်ကတတ်ပါမလဲ။ က နေရာက မ ကချင်တော့၊ မမြတ်း ဆောက တွေးသမျှ ကောက်ကြည့်လိုက်၊ နမ်းကြည့်လိုက် လုပ်နေတယ်။ ချောက်ဆရာက ရှေ့ချေားတဲ့ တုတ်နဲ့ မြေကြီးကို ဖျော်းကဲ့ ရှိကို ချောက်က ကိုင်ထားတာ ပစ်ချုပြီး ဖင်လှည့် ခေါင်း အုပ် က ပြန်ရော်။

‘လွမ်းလို့ စေရ ဟိုမြှုင်လယ်မှာ သည်မြှုင်လယ်မှာ ပဟယ်ကို ဒဝယ် (ထားဝယ်) ခတယ် အလို့များ ခေါက မွေး’

ရီးဆန်းကြော်က များက်ဆရာနဲ့ များက်ကိုကြည့်တာ ရှိတာပါ။ ချောင်းဆုံးရယ် ဘာရယ်မပေးတော့ များက်ဆရာက တစ်အိမ္မား ပြုပြင်တယ်။ သည်တော့မှ များက်ကလေး သနားတာနဲ့ ဟဲ့နေကြေား အောင်ရော်။ များက်ဆရာကလေးက လှည့်ရုပ်တယ်။

‘မင်းတို့ ခါတိုင်း မတွေ့မိပါဘူး၊ ဘယ်ကတုံး ရောက်ကြီးပေးသာက်က’

‘မျာက်ကလေးက ငယ်သေးပါကော နာမည်ဘယ်သူတဲ့’
 ‘မျာက်မအောကြီး သေသွားလို့ပျော် နာမည်က မျာက်ငစ်နဲ့
 လွယ်လွယ်ခေါ်လိုက်သာပဲ’
 ‘အလို... မျာက်ငစ်နဲ့’

ရှိုးဆန်ကြော တစ်ချက်တွေသွားခဲ့တယ်။ ကြိုကြိုဖန်ဖန် မျာက်
 ငစ်နဲ့ရယ်လို့။ ရှိုးဆန်ကြောက ချွေးခံထဲက နှစ်ရာတန်တစ်ချပ် နှိုက်
 ပေးလိုက်တော့ မျာက်ဆရာက အဲသွားတယ်။ ခွာတွေမှာက ပဲ
 ကလေး တစ်လက်ခုပဲ။ ကြိုကြိုသွာ်ကလေးလက်တစ်ကျွဲး ပေးကြတာ
 ကလွှဲလို့ ငွေစရယ် ကြေးစရယ် ရခဲတာကိုး။ သည်လို့ နှစ်ရာတန်မျိုး
 ရဖို့ဆိုတာ၊ ဝေးလာဝေးရော့။ မျာက်ဆရာက နှစ်ရာတန်စကြား၏၍
 မျာက်လက်ထဲထည့်ပြီး အမကြီး ကန်တော့လိုက်ဆိုတော့ မျာက်
 ကလေးက နှုံးပေါ် စည်ဗြိုက်ပြီး ကန်တော့ရှာတယ်။ ရှိုးဆန်ကြော
 ငေးကြည့်နေတုန်းမှာပဲ မျာက်ကလေးက ပခုံးပေါ် ဖြန်းဆို တက်လိုက်
 ပါရော့။ ရှိုးဆန်ကြောလည်း လန်သွားရာက အောင်လိုက်တာ ငယ်သဲ
 များပါလို့။ မျာက်ငစ်နဲ့က ပခုံးပေါ်ခြား ကျေကျေနဲ့ ထိုင်နေတော့တာ
 ပါ။ ရှိုးဆန်ကြောက ခါချေလို့လည်း မဆင်းဘူး။ မျာက်ဆရာက
 ခွဲချွဲလို့လည်း မလျှပ်ဘူး။ သခင်နဲ့တွေ့တဲ့ပုံ့နဲ့ မျာက်ဆရာက တုတ္ထဲ
 တစ်ချက်ရှိုက်လိုက်တယ်။ သည်တော့မှ ခုန်ဆင်းတယ်။

‘လန်လိုက်သာဟယ်၊ နှင့်မျာက်က ငါကုပ်ပိုး ကုတ်သွားလိုက်
 သေးတော်။ ကျွဲ့တဲ့ ကျွဲ့တဲ့ နာလိုက်သာ...’

‘အသာ အမော်ကြီးကို ချစ်လို့ပျော် သည်မျာက်က ဘယ်သူအပေါ်
 ဘက်လူးရယ်’

‘ဟုတ်ကဲ့လား’

မျာက်ဆရာတာပည့် ထွက်သွားတဲ့အထိ ရှိုးဆန်ကြော ရပ်ကြည့်
 သို့ဘယ်။ ကလေးအပ်ကြီးကြားက မျာက်ကလေးက လုညွှေကြည့်
 သို့ကြည့်နဲ့။ သည်လို့မြင်ရတော့လည်း မျာက်ကလေးကို သနား
 သို့ဘာ တစ်ဖက်အိမ်ဝါမှာ မျာက်ဆရာရဲ့ ချင်ခေါက်သွားရပြီး
 အျောက်ဆရာကသာ ချင်ခေါက်နေတာပါ။ မျာက်က ယောင်လို့
 ငင် ကတတ်တာ မဟုတ်ဘူး။

‘ဟာဟိုက လာတယ်လေ မင်းရာမ မျာက်သိုး
 မယ်သိတာ ရအောင်ခိုး မင်းရာမ မျာက်သိုး
 ဟာလား မျာက်ကြီး ရှောက်သိုး စားမလား
 မားချင်ဘူး ချော်ဖြူး ချော်ဖြူး’

卷之三

= ଅନ୍ଧିଃରେ ଦୂର ନୀତିକୁ ଯଦିନ୍ଦ୍ରିୟ ଦ୍ୱାରା ଦେଖାଯାଇଲୁ ଏହି ଅନ୍ଧିରେ ପାଇଲୁ ନାହିଁ ।

“କିମ୍ବୁତ୍ରୀ ବେଳିନ୍ଦାର୍ଥୀ ଲୁହାନ୍ଦିନ୍ଦିରେ ଖାତିରେ ପଲୁତିରୁଠି
ବୁଦ୍ଧିବୁଦ୍ଧି”

မျာက်က ရီးသန်ကြော် ကုပ်ပေါ် ခုန်တက်တော့ ရီးသန်ရှုံး
အောင်ရှင်းဟစ်ရှင်း အမိအောက်ဆင်းပြီးခဲ့တာ မျာက်က
ဖီးတန်းလန်းကီးပါလာတယ်။

‘အရိုး ဘာဖြစ်လိုလဲ လာပြီ လာပြီ...’

အိမ်နိုဒါးချင်းတွေ စိုင်းအုံလာတော့ မျောက်က ဟိုကြည့် သည်
 လူတွေက မျောက်ကို ခြောက်ထဲတ်ပေမယ့် မျောက်က စိုင်း
 ဖော်ဆိပ် လျဉ်းပတ်ပြီးနေတော့တာပါ။ သစ်ပင်ပေါ်ရောက်လိုက်၊
 အောင်းစောင်းပေါ် တက်လိုက်၊ အိမ်ပေါ်တက်သွားလိုက်နဲ့။ မိုး
 သာင်းကရော်။ မျောက်က စိုင်းတိုက်ထဲက မထွက်ဘူး။

‘ଭ୍ରାନ୍ତିକ ଦ୍ୟାଃ ତୋତ୍ୟଃ ଏଣ୍ଟିଃ ବ୍ୟାଃ ଅେବା ପାଯ୍ତ୍ତକ୍ୟ ଭ୍ରାନ୍ତିକରା
ଏଣ୍ଟ ପିଷ୍ଠାଃ ତାପିଲିମି’

‘ଅୟାର୍ଗନ୍ଧରୀଙ୍କ ଶିଳ୍ପିଙ୍କରେ ଦେଖିଲୁଛାମୁଁ’

‘ପ୍ରେସ୍‌ପିଲ୍ ପ୍ରେସ୍‌ଲାପିଟ୍ରିଃ ତୋଷେ ଶିଃହନ୍ତିକର୍ତ୍ତ୍ଵ ଦିନଃ ଯ ଦୂର
କୁର୍ତ୍ତର୍ତ୍ତଗିଃ’

ଅକ୍ରାପିତ୍ତଃ ॥ ମୃଗନ୍ତଃ ଶରୀରାଳେଃ ଲିଙ୍ଗଲାଗରେ ॥ ମୃଗନ୍ତ
ଶରୀରାଳ୍ୟଃ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମୃଗନ୍ତତେଷିକା ଯତ୍ତପଦିପେତାନ୍ତଃକାଣ୍ଡ
ପଦିପେତଃ ଶ୍ଵାସାଧିତର୍ବାହୀ ॥ ଫୋଗନ୍ତଃ ଶ୍ଵାସାତାନ୍ତିଯୋଗନ୍ତଃ ଯତ୍ତପଦି

(c)

အဲသည်ညက ရိုးဆန်ကြော် ဓမ္မာက်အိပ်မက် မက်ပြန်ရော
သူဟာသူ မေ့မှုပြုများကိုပျောက်နေဖြီးသား။ ဓမ္မာက်အိပ်မက်က အိမ်၏
ဆိုက်ဆိုက်ဖြောက်ဖြောက် ရောက်လေသဲ ဓမ္မာက်ညီပိုင်ရကြပ် တစ်ကျွဲ
ပြန် လျှပ်သွားတယ်နဲ့တူပါပဲ။ စဉ်းဆည်ကြီး မက်ကရော။ အိပ်မက်ထဲမှ
ဓမ္မာက်က ရိုးဆန်ကြော်ထို စိုင်းတို့ကိုထဲ ရောက်နေသတဲ့။ အောင်
ထပ်က ရှုက်ကန်းစင်ဟောင်း ပေါ်တက်ပြီး ရှိသမ္မပစ္စည်းတွေ ဆွဲဆွဲ
တာလည်းပါပဲ။ အိပ်မက်ထဲ ရိုးဆန်ကြော်က နက်ပြုများသီးတော်မီးယုံ၍
မြှတ်ဖြုတ်ကျွဲ့ထော့လည်း စားလိုက်တာဘက်နေရာ။ စာပြီးတော့လည်း
ဓမ္မာက်က မပြန်လို့ ဓမ္မာက်ထုတ်ရတယ်။ ဒါနဲ့လည်း မပြန်ဘူး
ရိုးဆန်ကြော် ပခုံးပေါ် တက်လိုက်၊ ခုန်ချုပ်လိုက်၊ တန်းပေါ်လွှားထား
သွားလေသူ ဘိုးကံစိုး ပုဆိုးဟောင်း ဆွဲချုပြီး မြှုလိုက် လုပ်နေလော့
တာပါ။ ရိုးဆန်ကြော်က အိပ်မက်ထဲမှာတင် ဓမ္မာက်ကို ဓမ္မာက်ထုတ်
တန်းမောင်း။ နောက်ဆုံး မောဂျာန်း အားကြိုးရောက အိပ်ရွာက ဆတ်ဘဲ
လန်းနိုးကရောာ

‘အမယ်လေးတော်’

କିମ୍ବରୁକ୍ତିରେ ଖୁବିଲୁଗୁଡ଼ିକ୍ରିଃ ରେଗଲେଃତାତ୍ତ୍ଵକ୍ରି ଯେବାକ୍ରି
ଯେବାକ୍ରିରେକ୍ଷୁଟିକର୍ମିକାଲୁଣିଃ॥ ଛୋଲାନ୍ତିତକ୍ରିଃକ ଏହାକିମ୍ବରୁକ୍ତି

ပေါက်ဖြီး ဝါးလွှံးနဲ့တိုးချေတော့ မျောက်ဆရာက သီးဖမ်းတယ် မျောက်ဆရာလက်ထဲ ကိုခနဲ ဓမ္မသွားတော့ မျောက်ငြိန်က ရှန်းတယ် ရှန်းရှုမကပါဘူး။ မျောက်ဆရာမျက်နှာ ကုတ်ခြစ်ပဲခဲ့လို့ ခမျာ အွေးချင်းချင်းရဲရှိ။ မျောက်ဆရာက ဒေါသတော်တိုးနဲ့ မျောက်ငြိန်ကို လိုက် ရှိက်ကရော့။ ရီးဆန်းကြော် ပိုင်းထဲ ရှန်းရှင်းဆန်းခတ် ဖြစ်နေလိုက်ခဲ့ များ။

‘ကိုင်းပါ မျောက်ဆရာရယ်၊ မျောက်ကမှ မင်း မခင်တွယ်မှတော့ ဖမ်းမဇနပါနဲ့တော့’

‘မဖမ်းလို့ ဖြစ်မလားမျှ၊ သည်မျောက်က ဝါးထောင်ပေးတာ တောင် ကျော်က ရောင်းတာမဟုတ်ဘူး’

‘ကိုင်း ငါက ခြောက်ထောင် ပေးမကွယ် ထားခဲ့တော့’

ရီးဆန်းကြော်က မျောက်ကို ခြောက်ထောင်ပေးမယ်လည်း အိမ္မာ မျောက်ဆရာတင် မကပါဘူး။ တစ်ဗျာထဲ့ကလည်း အံသွေးကြတာ ပါပဲ။ တော့သူတောင်သားများ ငွေတစ်ပြားကို နှစ်ပြားမှတ်လို့ ခွာအဲ ကြသွေးဆိုတော့ မျောက်လိုသတ္တဝါတစ်ကောင်ကို ငွေခြောက်ထောင် ကြီး ပေးဝယ်တယ်ဆိုတာ မကြားခဲ့ မနာသာကိုး။ ရီးဆန်းကြော် ကိုယ် တိုင်လည်း နှုတ်ကနေ သည်လို့ ထွက်သွားမိတာ အံသွေရတာပါပဲ။ ဘယ်လိုက ဘယ်လို့ ထွက်သွားမိတာမှန်းကို နားမလည်နိုင်တာ။

ပြောပါတော့။ မျောက်ဆရာက ငွေခြောက်ထောင်ယူပြီး မျောက် ကို ထားခဲ့တယ်။ အဲသည်ကတည်းက ရီးဆန်းကြော် အိမ္မာ မျောက် တစ်ကောင် အဖတ်တင် ကုန်ရစ်နဲ့တော့တာပါ။ ရီးဆန်းကြော်နဲ့ကျွမ်း မျောက်က အဖြောင့်။ ရီးဆန်းကြော်ကလည်း မျောက်ငြိန်ကို ချစ်တယ်။

ပြောသွားတစ်နဲ့တစ်ပဲ့း ဈေးသွားသူရှိရင် လိုင်လိုင်ကြီး မှာကျွေးတော့ အောင်။ မျောက်ငြိန်ကလည်း လိမ္မာလာတယ်။ ရီးဆန်းကြော် အောက် အောက်ကောက်နဲ့။ မျောက်ကလေးက ‘တို့ရေ့’ လို့ ဒေါ်လိုက်တာ အဲ့ပေါ် ခွာတက်တော့တာပဲ။ ရီးဆန်းကြော် ခေါင်းပေါ် လက်နှစ်ဖက် အဲ့ပြီး ဟိုကြည့်သည်ကြည့် ခွာထဲ လည်တတ်နေပြီး ခွာကလည်း အဲ့ကြည့်နဲ့ မျောက်ကလေးကို တွဲတောင် ဖြင့်တတ်နေပြီး။

တစ်ရက်တော့ မန္တလေးက သားကြီး မောင်သန်းက မအောက် အောင်တော့ ရီးဆန်းကြော် မန္တလေးလိုက်နှုန့်ပြင်ရှုတယ်။ သဘောဆိပ် အုတ်တော့ ရီးဆန်းကြော် ကုန်းပေါင်ပေါ်တက်တာနဲ့ သဘောသား အောက် တားတယ်။ မျောက်တစ်ကောင်နဲ့ အမကြီးအိုတစ်ယောက် အဲ့ သူးဆန်းသလိုလည်း ကြည့်နေလေခဲ့။

‘အမကြီး မျောက်နဲ့ မဖြစ်ဘူး။ တစ်ခြားခနီးသည်တွေ အဖောက် အုတ် ဖြစ်လိမ့်မယ်’

‘မဖြစ်ပါဘူးဂျွယ် ငါမျောက်က မင်းထက်တောင် လိမ္မာသား’
‘ကိုင်း ပြီးရောများ’

သဘောသားလေးက ကုန်းပေါင်ကို နှုတ်တယ်။ သဘောပေါ် အုတ်တော့ ရီးဆန်းကြော်က မျောက်ငြိန့် အောက်ထမ်းအိမ္မာသား အုတ်လျှယ်ကျွယ်မှာ သွားထိုင်တယ်။ လူတွေက ကြည့်ကြည့် အုတ်လျှပ်တော့ မျောက်ငြိန်က ရီးဆန်းကြော်သားမှာ ပြီးလို့။ ရီးဆန်း ချုချေားတဲ့ ငှက်ပျောသီး တစ်လုံးပြီးတစ်လုံး စားလိုက်လာရင်း အုတ်လျှပ်ကိုး ရောက်ကရော့။ မျောက်က မန္တလေးရောက်တာကို အဲ့သလိုနဲ့ ရီးဆန်းကြော် ပုံးပေါ် ဇွဲခနဲတောင် တက်လိုက်သေး။

၁၃၈

(၅)

ရီးဆန်းကြော် သားအကြီး မောင်သန်းနေတာက မန္တလေး
အနောက်တောင်ဘက်က ဒရာထွန်းရပ်ကွက်မှာပါ။ သဘောဆိုကဲ့
ကျိုဝင်ဆိုပါပဲ တောင်စူးစူးကို တာရှိးအတိုင်း ဆိုက်ကားတစ်ခိုး
တက်စီးလှုတန္တာ ရောက်တယ်။ မျောက်ပါလာတဲ့နောက မျောက်က
ရီးဆန်းကြော် ပုံးပေါ်တစ်လျဉ်း၊ ဆိုက်ကားဆရာ ပုံးပေါ်တစ်လျဉ်း
ကူးကာလူးကာ ပါလာတာပါ။ ဆိုက်ကားဆရာကလည်း ဆိုက်ကာ
ခလိုချင်လိုသာ လိုက်စို့ရှုတယ်။ မျောက်ကဗျာတို့မှာတော်း အကြောင်
သား။ ဆိုက်ကားဆရာ ဆောင်းထားတဲ့ ဝါးဖတ်ဦးထုပ်ချွတ်ပြီး လွန်
ပစ်လို့ လိုက်ကောက်ရသေးတာပါ။

သားဖြစ်သူ မောင်သန်းကို ရီးဆန်းကြော်က သေန်းခေါ်တာပါ။
မောင်သန်းတို့အိမ်က မောင်သန်းမိန်းမ လျှော့နဲ့ လျှော့အမ ဒေါ်ကြီးခင်
အပါအဝင် ကလေးသုံးယောက်နဲ့ဆိုတော့ ခြောက်ယောက်တစ်အိမ်
ထောင်ကိုး။ ပေလေးဆယ် ခြောက်ဆယ်ရိုင်း တစ်ခြိမ်းစာများ ခြေတံ့ရည်
လေးပင်သုံးပင် အိမ်ကလေးတစ် လုံးဆောက်လိုက်တော့ ဂိုင်းပြည့်
အိမ်ပြည့် ဖြစ်ကရော့။ သည်ကြားထဲ အည်သည်လာရင် မလျှည်းသာ
မပဲသာ ဖြစ်ရတယ်။ ရီးဆန်းကြော် ရောက်လာရင် မောင်သန်းထဲ

သူ့ ယောက်မကို အပေါ်ထပ်တင်ပြီး သူတို့လင်မယားက အောက်
ပေါ်မှာ ကတ်ကြမ်းစပ် အိပ်ကြော်တယ်။ သည်အထိက ပြဿနာ မရှိ
ပဲ့ ရပ်ကွက်က အိမ်တွေ ပလုံ့စီးထိုးနေတာဆိုတော့ ကလေးတွေဆို
မရေးနိုင်ဘူး။ သည်လိုပ်ကွက်ထဲ မျောက်တစ်ကောင် ရောက်
တာဘာဆိုတော့ စဉ်းစားသာကြည့်တော့။ သည်ထက် ဆိုးတာက
ကြော်နဲ့အတူ မျောက်ပါ အပေါ်တင်သိပ်ရမှာကိုး။

'အမေရာ ငင်ဗျားမလဲ လူမှု ကိုယ့်အိုးကိုယ် မနည်း မ လာရသာ
ဘယ်က မျောက်များ ပွဲလာပါလိမ့် အမေမလဲ ဒုက္ခပါပဲ'

သားဖြစ်သူက ရောက်ရောက်ချင်း မအောက် မျောက်ခေါ်လာရပါ
သူ့ရယ်လို့ ဆီးရှုတယ်။ ခါတိုင်းလာနေကျုံ မျောက်မပါဖူးတော့
အုတ်တစ်ခေါက် မျောက်တစ်ကောင် ပုံးပေါ်တင်လာတဲ့ မအောက်
သူ့သည်နိုင်ဘူး။ ရီးဆန်းကြော်ကလည်း မျောက်အိပ်မက်အကြောင်း
အားကလေးကို ငွေခြောက်ဆထားပေးဝယ်လိုက်ရတဲ့ အကြောင်း
အား ပြောမဖြစ်တော့ သေန်း ဘာပြောပြော သူ့မျောက်ကလေး သူ
ခိုင်းကလေးပွုတ်ပေးလိုက်၊ ငါကဲပျော့သီးကလေးကျေးလိုက်၊ ဧရာ
သူ့သူ့တို့ကိုလိုက် နေတာပါပဲ။ မောင်သန်းတို့ အိမ်သားတွေက
အားကျော်လာတာကို မကြည့်သာကြပေမယ့် စိုင်းတို့ကိုထဲက ကလေး
အားကျော်၊ မောင်သန်း သားသမီးတွေရော မျောက်ကလေးသား အုံးအုံး
အားကျော်။

မောင်သန်း ခများ မအောက်လာသာကော်ရယ်လို့ ဘာစကျော်မှ
ဖြော်ဖြစ်ဘူး။ မအောက်းခများ စွာမှာ တင့်တိုတ်တိုတ် အနောက်
အိမ်ပြုး အိမ်ခေါ်ထားလိုက်ဦးမဟုတ်ဆိုပြီး ခေါ်လိုက်ကာမှ မျောက်

တောင် အဆစ်ပါလာလိုက်သေးရှိုး။ မျောက်ကို အရိပ်တဲ့ကြည့်ကြ၍
လုပ်နေတဲ့ မအောက် စိတ်ချမ်းသာရင်ပြီးရော ထားလိုက်တာပါပဲ။ ၂
ဖက် အိပ်မယ်လုပ်တော့ မောင်သန်းယောက္ခာမ အမကြီးနဲ့ ရှိအေး
ကြော်က အပေါ်ထပ်မှာ ကလေးတွေနဲ့ အိပ်ကြတယ်။ မျောက်က
ဘုရားစင်ပေါ်ရောက်ပြီးလို့ ညျှောင်ရေအိုးသုံးက နှစ်လုံးကျကွွဲပြီး
မောင်သန်းက မအော်ရောက်လာတဲ့နဲ့ ဆူတယ် အောင်တယ် ဖြစ်မှန်
လို့ ဘာမှမပြောပေမယ့် မောင်သန်းမိန်းမ လုရိုက မျက်နှာကြီးပုံပေး
လေခဲ့။

‘တော့မအော်ဘယ်ကမျောက်များ အိမ်ခေါ်လာပါလိမ့်တော်၊ ၂
ရတဲ့ကြားထဲ ဘုရားညျှောင်ရေအိုး နှစ်လုံးကျကွဲကုန်ပြီ မျိုးမချွတ်’

‘ပြောတတ်ပေါင်ဟာ တစ်ယောက်ယောက်က ပေးလိုက်လာ
နေမှာပေါ့၊ အဲသာက ပြဿနာ မဟုတ်ဘူး၊ ခေါင်းရင်းချေးပါ၍
နိုးရသာ’

‘ချေးပါလည်း တော်ကျိုးပေါ့ တော့မအော်မျောက်ပဲ’

‘သည်းခံပါဟာ ငါအမ နေလှ တစ်ပတ်ပေါ့၊ တို့ဝှေ့ရားရှိုး
ကျွေးကြမ့်မြှေးကြရှုံးပေါ့’

‘ကျွေးက လူရှိသေပါသယ်တော်၊ ကျွေးမှ မအောက် တော်ပုံး
ကျွေးနေမှတော့ တော့မအော်က ကျွေးမှုအေးပါဘူး၊ မှော်
တော့ ဂိုဏ်းမှုတော့မြင်ဘူးတော်’

မောင်သန်းက သူ့မိန်းမကို နေလှ တစ်ပတ်ပါဟာ ဆိုပေမဲ့
ရှိုးသန်းကြော်ကိုယ်တိုင် တစ်ပတ် မနေနိုင်ပါဘူး။ ငါးရက်လောက်
တော့ ရွာပြန်ချင်ပြီး မပြန်လို့ကလည်း မဖြစ်ဘူး။ မောင်သန်း၏

မျောက်ထဲက ခိုက်ထားသမျှ သစ်သီးဝလ် သီးကင်းကလေးတွေ
ပြီး ကုန်ပြီး ဂိုင်းတိုက်ရောမှာ နတ်စင်ရှိစေဘူး နတ်ရှုပ်တွေလည်း
ကျွေးကြော်ပြန်တာပြီး၊ ကျိုးတာကျိုးပြုစိုက်ပြီး၊ တောင်အိမ်က ခြောက်ထဲတဲ့
ဘာ့ မြောက်အိမ်၊ မြောက်အိမ်က မောင်းထဲတဲ့တော့ အရောက်
ပြုဗုံး၊ မျောက်ဝင်တဲ့ အိမ်တွေမလည်း တစ်ခုမဟုတ် တစ်ခု မကျိုး
ပြုဗုံး၊ မပြုဗုံးလေတော့ မျောက်ကို ခြောက်လွှာတဲ့တာတင် မကတော့
ဘုံး ရိုက်လွှတ်၊ ပစ်ခတ်လွှတ်တာတွေ ဖြစ်လာရော့။ မျောက်ရိုက်
ပေါ်ကြားရင် ရီးသန်းကြော်ကလည်း မဲ့ဘူး၊ ယမိန့် ကျွေးမှုအောင်
အော်ပြီး ရန်တွေ့တော့တာပါ။ ဒါကြီး အိမ့်၊ ရန်တွေ့နေတာဆိုတော့
အောင်က်က မပြောသာလို့ ပြုမြှေ့ကြရတယ်။ ဒါတွေ့ကြားတော့ မအော်
အောင်သန်းက ပြောရပြန်ရော့။

‘အမရာ ဘယ်က အကုသိုလ်ကို ပုံးပေါ်တင်လာသာတုံး၊
သုည်းခံပါဟာ ငါအမ နေလှ တစ်ပတ်ပေါ့၊ တို့ဝှေ့ရားရှိုး
ကျွေးကြမ့်မြှေးကြရှုံးပေါ့ အမရာ’

‘အမယ်လေး ငါမျောက်များ အကုသိုလ်တဲ့၊ ကျွေးဇူးရှင် ဟဲ
အားဇူးရှင်၊ နင်တို့ ငရဲ့အံ့ ကျွေးမှုလိုလား ဟင် ငသန်း၊ နင်တို့
အူည်းပျက်စီးသာ ဘယ်လောက်ဖိုးရှိတုန်း ငါလျှော့မယ်၊ မင်းဆီလာ
ဘားရယ်လို့လာသာ၊ ထမင်းတ်လို့ ရွာလှည့်စားနေသာ မဟုတ်
ဘူး’

မောင်သန်းကလည်း မအောက်မျောက်ကို ကျွေးဇူးရှင်ဆိုတော့
ဘုံးပြုဗုံးသွားတယ်။ မျောက်ကြော် သူတကော့ပစ္စည်းပျော်စီးတာ
ဘားပို့တဲ့အပြင် တန်ဖိုးကျွေးမှု လျှော့မယ်ဆိုတော့ မျောက်ဘက်

ကို လုံးလုံးပါမြေပြီခိုတာကိုလည်း တွက်မိဖြို့၊ မအစိတ်မချမှုးသာဘူး
ထင်လို့ ဆက်မပြောတော့ပါဘူး။ ချွေးမ လှရီကတော့ မကျေနှင့်ဘူး
ပေါ့။ အဘွားကြိုး ရန်စကားပြောတယ်လို့ ထင်တယ်။ သည်တော့
မောင်သန်းကို ဖြိုးဟိုတိုးပြန်ရော့။

‘တော့အမေ စကားပြောတာ မဟုတ်သေးပါဘူး၊ ဘယ့်နှင့်
သချိုင်းခြေတစ်ဖက်ရောက်နေပြီ၊ စကားထဲက တရားမပါဘူး၊ တော့
သာ မအော့သည်းခံတာ၊ ပုဂ္ဂိုလ်အိမ်တွေက သည်တစ်ခါ မျှက်
လာရင် ဘေးနဲ့ခုတ်မယ် ဖြစ်နေပြီ’

‘ခုတ်ခုတဲ့ကောင် ခုတ်ကြည့်လေ၊ ငါနဲ့တွေ့မှာပေါ့၊ ငါအမော့
စကားထဲရာရားမပါဘူးတဲ့၊ နှင့်အမေက သောတယနဲ့လား၊ နှစ်ငုံး
သုံးလုံးထိုးကများ၊ တယ်လေ’

စကားများရာက လင်မယားထလုံးကြတော့ မျှက်ကထိုင်ကြည့်
မေလိုက်သေး။ တစ်ခါတော့ တစ်ဖက်အိမ်က ဝါးလုံးနဲ့ ထောင်ထော်တဲ့
တို့အင်တင်နာတိုင်ပေါ့ မျှက်တက်ရာက ဝါးလုံးကျိုးကျပါရော့
အင်တင်နာရော မျှက်ရော မြေပေါ့ အထွေးလိုက်ကျလာတာပါ၊
အင်တင်နာတိုင်လည်း ကျွေးကောက်၊ မျှက်လည်း အင်တင်နာတိုင်
တွေ ထိုးလို့ ယောက်ယာက်ခံတဲ့ သွားလေရဲ့၊ ရီးဆန်ပြော့ ဆိုတာ
မျှက်များ ပိုက်ပေါက်သွားသလား အော်လိုက်ရတာ အသံများ ပြာ
လို့။ မောင်သန်းက တစ်ဖက်အိမ်က အင်တင်နာနှုံး လျှပ်ပါမယ်ဆုံး
ပြီးရတာပါ။ မောင်သန်းက မျှက်ကလေး တိုက်ပိုက်လုပ်မော်
မအေကို တစ်ခုနှင့်တော့ ပြောမိတယ်။

‘အမေမျာ်ကိုနဲ့တော့ ဒုက္ခပါပဲများ၊ သိန်းခိုပြည် ဒီးရှိမယ့် မျာ်ကို
နှုံးများတော့ အမေပဲ လာပါများ၊ မျာ်ကို ဓားမလာပါနဲ့’

‘မင်းပြောပုံက လူသာလာပါ ပြဿနာ ဓားမလာပါနဲ့ပါ ဟုတ်
သေနဲ့၊ မနက်ဖြစ် ငါ ပြန်မယ်ဟဲ့’

အသလိုပါပဲ၊ သားအလတ်ကောင် ရှိတဲ့ မြင်းခြေအိမာလည်း
ပြုတဲ့ဘူး။ အလတ်ကောင်က ပွဲရုံပိုင်ရှင်သမီးနဲ့ရတာခိုတော့ မအော်
လုပ်လာရင်ပဲ ပွဲစာတက်ကုန်တော့တာပါပဲ။ ပွဲရုံမှာ လူကြီးလာကောင်း
ကုန်သည်တွေလာပြီး ချွေးစကားပြော၊ ကုန်စကားပြောကိုး။
အော်၊ နှစ်းနှစ်မှုနဲ့မျှက်ပြုကိုး။ အော်အချိန်မှာ မျာ်ကိုက စည်းသည်
ပုံးပေါ် ရုန်တက်တော့တာပါ။ အမျိုးသမီး ကုန်သည်တွေဆိုရင်
ရှာတ်ခုန်တက်လိုက်တာနဲ့ ပျော်းစဉ်းခတ်အောင် အော်တော့တာပဲ။
အော်ဘွဲ့ပြုတဲ့၊ ထမိတွေကျွော်၊ ကြာတော့ မျာ်ကိုနဲ့ပဲ မေဖြစ်တော့
သားအလတ်ကောင်က ဝါးတိုး ကျိုံတိုံကျိုံတိုံမေးတယ်။

‘အမေရာ ဘယ်က မျာ်က ဘယ်လိုရပြီး ပါလာရသာတဲ့
အော်တော့ ခက်ပါကော်၊ ကျိုံပောက္ခမတွေက လူတစ်မျိုးတွေပျော်
ရှာတ်မပြောနဲ့ ကျိုံပောင် ကြည့်နဲ့ရသာ’

‘ယောက္ခမအိမ်မှာ မင်းတောင် မျှက်ဖြစ်နေပါကော် ငါသားရဲ့
ပြုခဲ့ပါတော်၊ လူမျာ်နဲ့ကြည့် ထမင်းစားရသာ မင်းလိုအဲနိုင်သယ်း
ပြုနဲ့ ပျော်နဲ့ရပ်မယ်ဟဲ့၊ ငါမျှက်တော့ မပြောနဲ့ မခံဘူး’

သည်လိုနဲ့ ပြန်ခဲ့ရရော့၊ ရန်ကုန်က သမီးအိမ်ကတော့ ပိုခိုးတဲ့
ခြော့ရယ်၊ ဝင်းရယ်၊ ခြေရယ်လိုလည်း မဟုတ်ဘဲ တိုက်ခုန်းကလေး
သောက် အိမ်လုပ်နဲ့ကြရတာကိုး။ သမီးရဲ့ယောက်းက ကုမ္ပဏီ

တစ်ခုမှာ မန်ဖော်။ ဘောင်းဘီရည်တကားကားနဲ့ နက်ကတိုင် ပြောသူ
လျှောသီးနဲ့ဆိုတော့ များက်က မျက်စွဲနောက်တယ်နဲ့ တူပါတယ်။
တစ်ခါတော့ လူပေါ်ခုန်တက်ပြီး နက်ကတိုင် ဆွဲထားတာ မလွယ်တော့
ဘူး။ များက်ဆိုတော့ ဘယ်သူကမှုလည်း ဝင်မဆွဲရဲ့၊ ခြောက်လှန်လို
လည်းမရ ဖြစ်နေတုန်း ရီးဆန်းကြော် ရောက်လာမှ မနည်းဖြည့်ယူရ
တယ်။ သည်ကတည်းက သမက်က စကားမပြောတော့ဘူး။ အဆီး
ဆုံးကတော့ ထမင်းစားပွဲကြီးပြင်ပြီး စားမယ်လုပ်တုန်း များက်က
စားပွဲနှင့်ပြီး စားပွဲပေါ်က သစ်သီးခြင်း နှိုက်နှိုက်စားပါလေ
ရော့၊ သမက်လုပ်သူက ထမင်းစားပွဲက ချက်ချင်းထားတယ်။

‘အမေရယ် ဘယ်ကများက်ပါလာတုံး၊ အမေသမက်က ဒီဇာ
ကြောင်က ကြောင်သနဲ့၊ သိပ်ရွှေတတ်တာ အမေရဲ့၊ နောက်လာရင်
များက်ခေါ်မလာပါနဲ့အမေရယ်၊ အခုလည်း အမေများက် သည်ဘက်
ကူးမလာပါစေနဲ့၊ အမေအန်းထဲမှာပဲထားပါ၊ နောက်တစ်ခါဆိုရင်
သူ့ပြောတော့မှာ အမေရဲ့’

‘ဒီဇာကြောင်တဲ့လင် ညည်းမို့ ပေါင်းနေသအေ ငါသမီးနှယ်း
များက်ရွှေအောင် ညည်းယောက်ဗျားက ဘာကောင်ဆိုတုံး၊ များက်က
မျက်နောက်လို့ လုပ်သာ၊ လည်ပင်းမှာ လျှောရှည်ကြီးနဲ့၊ ဘောင်း
ဘီ ရှည်ကြီးနဲ့ တော်ပါပြီအေ၊ များက်များတော့ ငါကော များက်ကော
ခြော့းလည်းရင်ပြော၊ မနက်ဖြစ် ရွာပြန်မယ်ဟဲ့’

သမီးကလည်း ခါတိုင်း မအေပြန်မယ်ဆိုရင် မျက်ရည်လေ
တစ်မီးစောင်းနဲ့ ရှိပေးမယ့် များက်ပါလာတဲ့ သည်တစ်ခါကိတော့
ပြန်ပါစေ ဆုတောင်းနောက်တာပါ။ ယောက်ဗျားနဲ့ များက်ကြား မဲတွေ

=နှိပ်တာကလည်း နဲ့ဘေးတွေများအောင့်လို့ ဆိုသလိုကိုး။ မနက်
လျှော့းလင်းရော မအေကို ဘူးတာလိုက်ပို့တယ်။ မအေကြီး စားမိုး
ဘာက်ဖို့အပြင် များက်အတွက် ငှက်ပျောဖီး သုံးဖီးတောင် ဝယ်ပေး
လို့ရသေး။ သည်လို့နဲ့ ရီးဆန်းကြော်တစ်ယောက် ရွာမှာပြန်မေ့
လို့ဘယ် ပြောပါတော့။

(၆)

ရီးဆန်ကြုံ မျောက်ငွေ့နဲ့ ချာရောက်လာတာ စေသာလီပြည်
ဘီလူးကျေတာထက် ဆိုးတာပေါ့။ ရီးဆန်ကြုံက မျောက်ကလေးနဲ့
ချာရှုးကိုးပေါက် သျောက်တယ်ဆိုရင်ပဲ မျောက်က တစ်လမ်းလုံး အဲ
တော့တာပါ။ ချာခွေးတွေက တဲ့ လုပ်များကိုဖြတ်ဖြတ်တော့ ရီးဆန်ကြုံက
တုတ်တစ်ချောင်း ကိုင်ထားရသေးတယ်။ ရီးဆန်ကြုံက အိမ်တစ်အိမ်
ဝင်လိုက်ပြီဆိုတာနဲ့ မျောက်က အိမ်ထဲရောက်နေပြီ။ စားလို့ရတာစား
ဟိုနှင့် သည်နှင့် ဟိုခုန် သည်ခုန်ဆိုတော့ ကျကွဲကုန်တာတွေ့လည်း
ခဏေခဏာ။ မမယ်တို့အိမ်က ရီးရာတင်တဲ့ မှန်ဖြူ၊ မှန်နှင့်တွေ့တစ်ယောက်
ဖြူး ဆွဲလာဖြူး မောင်းစင်ပေါ်တက်စားနေလို့ ရီးဆန်ကြုံက ဖြူး
ကြုံပါအောင်ဖြူး ပိုက်ဆုံတုပ်ပေးရတယ်။ အိမ်ဆောက်မယ့်အိမ်က
တိုင်သိပ် ပရိတ်ထူး သပြည့်နဲ့ ဉာဏ်ညွှန်တွေ့တော့ တိုင်မှုံး
ချည်ထားတာ တက်ဖြတ်တယ်။ တိုင်မှုံးချည်ထားတဲ့ အန်းသီးနှံ
င်ကိုပျော့ဖီး ခြေထောက်နဲ့ နှင်းချေတယ်။ အောက်ကျလာတဲ့ င်ကိုပျော့ဖီး
မိမိး ဘယ်သူကမဲ့ ပြန်မတင်တော့တာထား။ အိမ်ရှင်က မျောက်လို့
ရိုက်သတ်မယ်လုပ်လို့ ချေခဲ့မော့ခဲ့ရသေးပါကောာ။

‘မင်းတို့နယ်ကွယ် တို့ရွှေ့နှစ်တဲ့ ရန်ဖြစ်ရသယ်လို့ မင်းတို့ရှိက်
သတ္တုဝါသေရဲပေါ့၊ အသစ်ပြန်လပါကွယ် အမမကြီးပေးပါမယ်’
သည်လို့နဲ့ ပြီးရတာတွေ့ အများကြီး။ သူတကာ နေပြထားတဲ့
အုတေသနဗုံး၊ ပုံစံး၊ ထန်းလျက်များ၊ မောက်ချဲခဲ့လို့၊ တံ့နှစ်သီပြီး ညျင်း
အဲတဲ့ အမဲညျင်း၊ ဆိတ်ညျင်းတွေ့ တက်ဖြုတ်လို့၊ လှမ်းထားတဲ့အဝတ်
သူ ယူပြီးလို့၊ အိမ်တကာ ထမင်းအိုးချောင် ဟင်းအိုးချောင် ဝင်ပြီး
အောက်ခဲ့ လှန်ခဲ့လို့ ဆိုတာတွေ့လည်း ချာထဲ ဖွက်ပွက်ရှိက်ကျွန်းတဲ့
အပ်။ ရီးဆန်ကြုံ ကိုယ်တိုင်ကလည်း ကြောတော့ စိတ်ညျစ်လာ
နှိုးပေမယ့် မျောက်ကလေးကို သံယောဇ်ဖြစ်နေတော့ သည်းခဲ့
တယ်။ ချာကတော့ ဘယ်သည်းခဲ့မှာတုံး။ ရီးဆန်ကြုံ မျက်
ချွေးကျပြီဆိုရင် ခဲ့ခဲ့ပေါက်ကြတယ်။ ထင်းချောင်းနဲ့ လှမ်းပတ်ကြ
မယ်။ သံကြိုးကနေ ကိုင်ပြီး ဆွဲမွေ့ကြတယ်။ မျောက်ကလေးက
အောင်း ထယ်သံပါအောင် တကိုးကိုး အောင်တာများ အသက်မရှုံးဘူး။
ရီးဆိုရင် ရီးဆန်ကြုံနဲ့ ရန်ဖြစ်ရပြီး၊ ကလေးတွေ့က ဝါးခြေး
အောင်း ငပိသုတော်ပြီး တော်ရာကနေ လှမ်းလှမ်းထိုးတာ တစ်ခါတော့
ရီးဆန်ကြုံနဲ့ မိတယ်။ ဘာပြောကောင်းမလဲ။ ရီးဆန်ကြုံ တစ်စခန်း
အော့တာပေါ့။

‘ဟဲ့ ကလေးတွေ့၊ မျောက် ငပိကြောက်မှန်းသီလို့ လုပ်တာမဟုတ်
မျောက် ငပိ မသုတေသနပဲ့ ငါလာသုတော်ကြ’

အောက်ကြုံပဲ့ ရီးဆန်ကြုံ ခများ ရာအဝင်လူဆိုများ နယ်ကျိုး
ကျွေးသွားသွားရတယ် မထင်နဲ့။ သူ့မျောက်ကလေး ညျှင်းလှုံးရွှေ့
သံသင်ရင် မိုးလင်း ထမင်းတစ်လုံးချက်ပြီး အိမ်တကာရောက်တော့

ဘာပါ။ ချုစ်လိုက်တောကလည်း တုန်လို့။ မျောက်ကလည်း ဘယ်ဘဝ ရေစက်ရယ် မပြောတတ်ပါဘူး။ ရီးဆန်ကြော်နဲ့များဆိုရင် ကလေး ကျော်းသလို ပိုးလိုက်လား လိုက်ရဲ့။ ပခုံးပေါ် ခွဲထိုင်လားထိုင်ရဲ့။ မြေပေါ်ကလျောက်ရင် ကလေးများ မအော်ထိုစဆွဲလိုက်သလို လိုက်လား လိုက်ရဲ့။

သားထောက်သမီးခံနဲ့ အထုပ်အထည်ကလေးနဲ့ သောင်သောင် သာသာရှိတဲ့ ရီးဆန်ကြော်ကို မျက်နှာလုပ်ကြသူတွေ့လည်း ရှိကြပါတယ်။ ပိုက်ခံကလေး ချေးတာမျိုး၊ ပစ္စည်းပစ္စယ အသုံးအဆောင် ရွားချင်တာမျိုးဆိုရင် အိမ်ဝရောက်ကြရတာကို။ မျောက်ကို မကြည့်သာ ပေမယ့် ရီးဆန်ကြော်က သည်းသည်းလှပ်နေတော့ ရောက်လာတဲ့လဲ က မျောက်ကို အချစ်ပြုကြရတယ်။

‘လှလိုက်တဲ့ မျောက်ကလေးတော်၊ ရီးဆန်ကြော်တို့များ သားသမီးကျလို့၊ လိုခွာရေးမြားရှိလိုက်သာလည်း အလွန်ပဲ မျောက်ထဲ မတော့ မျောက်သူတော်ကောင်းလေးပါတော်၊ ကျူပ်တို့လည်း အသက် ငါးဆယ်ကျော်ပါပြီ။ သည်လောက် အဆင်းကြန်အင်ကောင်းသဲ့မျောက် မတွေ့ဖူးဘူး၊ ဘုရာ္ဇားရနိုင် ရီးဆန်ကြော်ရယ်၊ ကျူပ်တို့ ပတွေ့ မသုံးရသေးခင် ဇွဲကလေးလှည့်ပါဘို့၊ ပဲရောင်းပြီး ဆင်ပါမယ်၊ လွန်ရော ကျွဲ့ရော တစ်လပေါ့’

ရီးဆန်ကြော်က သူ့မျောက်ကို ချီးမွမ်းတဲ့ ရွားသူရွားသားဆိုတော့ ငွေချေးတယ်။ ဘိုးကနဲ့ ဘတ်ကနဲ့ ချက်ချင်းချွေးခံထဲက ထုတ်ပေးတာ ပါ။

‘ညည်းတို့က ငွေချေးတတ်ကြပါကောအား ဥစ္စာဝင်ပွား ငွေချေး

ဦးများစွာနဲ့ကြွယ်ဝတဲ့ ငါးသားတွေ ကြွေးမချေးနဲ့တဲ့၊ ကိုယ်က အူးအွေး၊ သူကလာချေးချေး တန်ခိုးနဲ့ အော်း၊ အွေးဟူး၊ ကြာသပတေး၊ သျော်လေးရှုံးရှုံးရှုံးယ်၊ တန်လှား၊ သောကြား၊ စန် ယောင်လို့လာ အဲနဲ့ မချေးဘူး၊ ကိုင်း တစ်လဆို တစ်လမှ ကြိုက်သနော်၊ ညည်းတို့ ဒီနှုန်းချွေး သည်ရရှုရွှေတော့ မလုပ်နဲ့’

ပိုက်ခံတော့ရှုလိုက်ပါရဲ့။ ပိုက်ခံလာချေးသူချောလည်း မသက် အပေါ်ဘူး။ မျောက်က ပုံခုံးပေါ်တက်၊ ဆံပင် ဆောင့်ခွဲ့၊ ဆံထဲ့တွေ ရှိခဲ့ခဲ့ ခေါင်းစိုက်လာတဲ့ဘီး ချီးပစ်၊ ရိမ်တဲ့အကျိုးဆိုရင် အောက်ကျော် ဆွဲဆွဲတဲ့၊ ပုဆိုးဆွဲချွဲတဲ့နဲ့နှုန်းမရှုရကြဘူး။ သည်ကြားထဲက အောင်း၊ သောကြား၊ စန် လာမိရင် လူကျော်တာ အဖတ်တင်တယ် ရွှေဘားပြား၊ မရလိုက်ဘူး။

ရွာထဲ ရီးဆန်ကြော် မျောက်က ဒုက္ခမပေးဖူးတဲ့အိမ် မရရှိဘူး။ အဲည်းဆုံး ဘိုးစဉ်သောင်ဆက် အမြတ်တန်းသိမ်းဆည်းလာတဲ့ တိုက် အဲ့ကန်တွေ ကွဲတဲ့အိမ်၊ သောက်ရေအိုး ခွဲခဲ့တဲ့အိမ်၊ ကလေးတွေကို ပဲပဲနဲ့တဲ့အိမ်၊ ကွပ်ပျော်စွန်းတင်ထားတဲ့ ဘုရားစာအုပ်တွေ ဖြဲ့ခဲ့တဲ့အိမ်၊ အဲ့သွေ့တွေ အရွှေက်သပ်ချွဲတဲ့အိမ်၊ ချက်ထားတဲ့ ဟင်းအိုး မျောက်ပစ် အဲ့အွေးအိမ်၊ ကြာ်ပါတယ်ဆိုတဲ့ကလေး ကုပ်ခွဲ့တဲ့အိမ်၊ ဝတ်ကောင်း အဲ့အွေး ဝတ်ထားတဲ့လူတွေရင် စွဲ့ဖွဲ့ကောက်ဆပ်ပြီး အပက်ခံရတာ အသေး။

ရီးဆန်ကြော်လည်း တောင်းပန်ရတာ များပြီ။ လျှော့ရ ပြုရတာ အဲပြီ။ ရှုန်တွေရတာ များပြီ။ ရွာကလည်း သည်းခံနှိုင်သလောက် အဲ့ခံတော့မပေါ့။ ကြာတော့ လူကြီးသူမရယ် ဂိုဏ်မထားနှိုင်တော့

၇။ ရီးသန်ကြောကို ကွယ်ရာမှာ မျာ်ကဲဖော်ပေးအားကြတယ်။ ဒေါသ တွေများ ထွက်လို့။

‘မျာ်ကဲစုတ် မျာ်နာများ လင်မှတ်လို့ပျော်၊ ကတည်း တွေ့ဘု ပေါင်၊ အိုကြီးအိုမ ဥပုသံကျောင်းမရောက်၊ သီတင်း သီလမဆောင် မျာ်ကဲတစ်ကောင်နဲ့ အကုသိုလ်ယူနေသယ်၊ မျာ်ကဲတော့ လာပင် ရိုက်သတ်ပစ်လိုက်လို့မယ်’

‘သည်တစ်ခါတော့ သည်းမခံဘူးတော်ရော၊ အတာခြင်းထက အတာတောင် မခံနိုင်ဘူး၊ ချိုးချောပစ်သာ၊ ကုလားမလိုအိမ်က သောက် ရေအိုး ငရှတ်ကျော်ပွဲနဲ့ ရိုက်ခွဲသွားသတဲ့၊ စောကားတာ၊ သေချွင်း ဆိုး မျာ်ကဲ လာစမ်းပစ္စ’

‘င်မြေ နှင့်သည်ကနဲ့ ဘာအလုပ်မှမလုပ်နဲ့ မျာ်သာစောင့် အေား တွေ့ရင်ပြောစမ်း၊ ထမ်းနှီးနဲ့ ထွက်ရိုက်ပစ်စမ်းမယ်’

‘မျာ်သတိထားပေါ့၊ ဆေးလိပ်တွေ ချိုးပစ်လို့ ကုန်ပါရော လား၊ အောင်မှ ဆေးလိပ်ခွှက်ထက မီးခြစ် ယူခြစ်နေလို့ ကံကောင်း လိုပါလား’

တစ်ဗျာလုံးက မေတ္တာပို့ကြတဲ့ အသံတွေ ရီးသန်ကြော ကြားသာ ပါ။ မသိဟန်ဆောင်နေလိုက်ပြီးရော သဘောထားလိုက်တယ်။ သား သမီးတွေ အလာမခံတာ ဘာဟုတ်သေးတဲ့။ ဗျာကို အလာမနဲ့ ချင်ကြတော့ဘူး။ ရီးသန်ကြော့နဲ့ မကင်းနိုင်သူတွေကတော့ ကျိုးကား ကျိုးရော၊ ကွဲကားမှာကွဲရော၊ မျာ်ကောင်းကြောင်း ပြောကြရတယ်။ ရီးသန်ကြောကို မျက်နှာလုပ်ကြရတယ်။ လာရင် ဖျားစုတ်ခင်းပေးကြရ တယ်။ ကိုယ့်ကလေးသာ ငိုက်များမကျွေး ရှိရမယ်၊ မျာ်ကဲတော့

လို့များများ ချကျောကြရတယ်။ ကျူပ်တိုက မျာ်ကဲလေး လို့မှတ် ခို့ ခုံသာလို့ ပြောကြရတယ်။ ရီးသန်ကြောအိမ်မှာလည်း မထူးပါ တဲ့ တစ်အိမ်လုံး အကောင်းရယ်လို့ မရှိတော့ပါဘူး။

တစ်ရက်တော့ မျာ်ကဲလေး သေသွားခဲ့တယ်။ မနက်မိုးလင်း အော့ မျာ်သေကလေးက တောင့်နေရှာပါပြီ။ ဗျာကလူတွေကတော့ အော့တူကိုက်တယ် ပြောကြတာပါ။ ရီးသန်ကြောကတော့ မျာ်ကဲ အားလေး ဖက် ဖက်နိုင်ရာတယ်။ မျာ်ကဲပြီး ပိုက်ဆံချေးရသွေ့ အားလုံး မျာ်သေတယ်ဆိုတော့ တည်ချိုးသေသလို ဖြစ်ကြပြီ။ ချွေးသားတဲ့ ပိုက်ဆံ မဆပ်နိုင်သူတွေရော ဗျာကလူတွေပါ မျာ်ကဲ အားလာ လာမေးကြတယ်။ ဗျာကတော့ ဝမ်းသာလို့ လာမေးကြတာပါ။ လူလှင် ရီးသန်ကြော့ ငါပြီ။

‘ကျူပ်လင် ကိုက်စိန် ဝင်စားတဲ့ မျာ်ကဲညီကလေးရော၊ မင်းဘဝ ချိုးသွေ့လား၊ မင်းကိုချုစ်တဲ့ လူတွေ လာကြပြီလေ၊ ထကြည့်ပါ အော့ဘူးလား၊ တစ်ဗျာလုံးက မင်းကို ဖူးဖူးမှုတ်ထားတာ မေတ္တာများ ပြုပြီးတော့လား သားရဲ့ ဟဲ့ ဟဲ့’

ဗျာကလူတွေလည်း သည်တော့မှ သည်မျာ်ကဲလေးဟာ ရီး သန်ကြောယောက်း ဘိုးကံစိန် ဝင်စားတယ်ဆိုတာ သိကြတာပါ။ ချုပ်ကြပေမယ့် မရယ်ခံကြဘူး။ ရီးသန်ကြောက တကယ်လင်သေ အေးကတောင် သည်လောက် ငို့ခဲ့တာမဟုတ်ဘူး။ မျာ်ကဲတော့မျာ်ကြော့အူပြုတဲ့ ငို့နေတော့ ငို့စမ်းပစေဆိုပြီး ပစ်ထားကြဖောပါ။ မျာ်ကဲလေး မြုပ်တဲ့နေ့က ဆွမ်းတောင် ကပ်လိုက်သေးတာပါ။

မျောက်သေပြီးကတည်းက အကြွေးယူထားတဲ့ အကြွေးဟောင်းကျ
ပြန်သိမ်းလို့ မနည်းရှာဆပ်ကြရတယ်။
မျောက်သေမှ မျောက်နဲ့ဆွဲ စခန်းသတ်ကြရတယ် ပြောပါတော့

(၇)

နီးဆန်ကြေားလည်း မျောက်မရှိတော့မှ သားသမီးတွေရှိတဲ့ဖြို့ ပြုး
မျောက်ရတော့တာပါ။ သားသမီးတွေကလည်း ဝမ်းသာကြတယ်။
မျောက်မရှိတော့ဘူးဆိုတာသိတော့ အမေပျံ့သလောက် နေပါ
ဘူး။ ဒါပေမယ့် တစ်မြို့စီ တစ်အိမ်စီ လုညွှေ့နေရင်းက အီလာတော့
ပြန်ပြန်ကပ်ပြန်တယ်။

တစ်ခါတော့ ရီးဆန်ကြော့ အိပ်မက်မက်ပြန်သတဲ့။ သည်တစ်ခါ
တော့တာက မျောက်မဟုတ်ဘူး။ အိပ်မက် မကြာမကြာ မက်လာပါများ
မှာ မဓေးအိမ်ဘက်ကူးလာပြီး အိပ်မက်ဘူးအုပ်ရှာစမ်း လုပ်တော့တာ
မှာ မဓေးကလည်း ရီးဆန်ကြော့ သည်တစ်ခါ ဘယ်တိရဇ္ဇာန်များ
မော်လိမ့်လို့ တွေးရင်း စာအုပ်ထူးတယ်။

‘ငါအေ ညာက ဆင် အိပ်မက် မက်လို့ ဆင်နိမိတ် ရှာစမ်းဟဲ့၊
ဆင်းမကောင်းသိချင်လို့ အိပ်မက်ထဲ ဆင်ပေါက်ကြီးတစ်ကောင်
မြှေ့သို့ဝောက်လာသာ မားမားကြီး’

မဓေးကတော့ မျက်စိစုံမွားမွားနဲ့ အိပ်မက်စာအုပ်ထဲ ဆင်နိမိတ်
တာယ်။ စိတ်ထဲလည်း မျောက်တုန်းကတော့ တစ်စွဲလုံး မွှေ့ခြုံပြီ။

သည်တစ်ခါ ဆင်ဆိုရင်တော့ ဝါးတော့ဆင်းနှင်း ဖြစ်တော့မှာပဲလို့
တွေးရင်း ဧည့်တောင်ပြန်နေလေရဲ့။

ရီးဆန်ကြော်ကတော့ မျက်လုံတွေ ပြုးထားရင်း မဏ္ဍားအိပ်မကြံး
နိမိတ်ကို စောင့်နေတာ ကျောက်ရပ်ကြီးကျေလို့။

၂၀၁၁-ခုနှစ်၊ သရပါမဂ္ဂ၏

* * *

တိက်နဲ့

ခင်ခင်လူ့

ॐ
အင်္ဂလာ

တိဂါန်နဲ့

(၁)

ပေတောက်နဲ့ သည်ခေတ်လူတွေက ကျွန်းမျာလို့ ပြောမောက်
ဆေယ့် တကာယ်တော့ ကျွန်းမျာမဟုတ်ပါဘူး။ ဇရာဝတီမြစ်နဲ့ လက်
သစ်ပုတ် ခေါင်းတစ်ပုတ် ကပ်လျက်ချပ်လျက်ရွှာ မဟုတ်ပေသိလို့
မြစ်က ဝေးဝေးက စီးဆင်းနေတာလဲ ဟုတ်ပါရဲ့။ ပေတောက်နဲ့မျာ
သား နိုင်းနိုင်း ကဘာအောက် (ကမ်းပါးအောက်) ခပ်နက်နက် မြစ်ကျိုးအင်း
ပြောက ရွာတစ်ခွေစာ မပြည့်တပြည့် ရှိနေတာလည်း မှန်ပါရဲ့။ မြစ်ကျိုး
အိုးကြီး၊ ရုပြီး၊ ကျောက်ပျော်တစ်ချပ်လို့ မိုးစိုးကြီး ရွာတည်နေတာက
ည်း မှန်ပါရဲ့။ သို့ပေမယ့် အစဉ်အဆောက် သိမ့်သုတေသနတော့ ပေ
သားက်နဲ့ဟာ ကျွန်းမျာမဟုတ်မှန်း သိကြသူချည်းပါ။ ကျွန်းမျာခေါ်
ချို့ထိုသာ ခေါ်နေကြတာ။ ဒါကလည်း အကြောင်းရှိတယ်။

ဟိုးလွှန်ခဲ့တဲ့ အနုစ်လေးဆယ်၊ ငါးဆယ်လောက်က ဇရာဝတီမြစ်
ခဲ့ရှာ စီးအောက်တဲ့ရောကြောင်း ပြောင်းသွားခဲ့ဖူးတယ်။ ဘယ်သာက်မှာ စီး

အတဲ့ ရေက ရွှေကို ညာဘက်ကပတ်စီးတဲ့အထိ ပြောင်းသွားတာပါ။ နောက်တော့ ကမ်းပါးတွေ ပြုပြန်ရာက ရေစီးပိုင်းပြီး ဘယ်ဘက်ကို ပြောင်းစီး ပြန်ရော့။ သည်တော့မှ ကျွန်းကြီးငါးတဲ့တဲ့တဲ့ ဖြစ်လာရာက ကျွန်းရွှေ ဖြစ်ရတာပါ။ တစ်ခုတော့ ရှိတယ်။ မြစ်အနောက်ဘက်ရွှေဆီ တော့ သွားလမ်းလာလမ်း မကောင်းလွှား။ မြစ်အနောက်ဘက် ရွှေအချင်းချင်းတော့ လျဉ်းလမ်းချင်း တစ်ရွှေတစ်ရွှေ ဆက်နေတာဆီ တော့ ကူးရသန်းရဂွယ်ပါတယ်။ မြစ်အရှေ့ဘက် ကူးချင်ရင်တော့ မြစ်သိပ်ဘက်ရောက်အောင်လည်း သွားရသေး၊ ကူးတို့လည်း ကူးရသေးဆိုတော့ အလုပ်ပိုလို တော့ရှုံးရွှေက မြစ်မကူးကြား။ မလွှဲသော် မသွားမဖြစ်မှ အရှေ့ဘက်တွက်ကြတာ များတယ်။

သည်ဘဲက် အနစ် နှစ်ဆယ် ပတ်ချောလည်းလောက်မှာတော့ ပေတောက်န်းက အိမ်ခြေ လေး၊ ငါးရာလောက်နဲ့ စည်စည်ဝေဝေ ရှိဟနာတယ်။ ရေဓာတ်ရှိရှိလားတော့ မပြောတတ်ဘူး။ ရှေ့ကတည်းက သစ်ကြီးဝကြီးပေါတယ်။ သီးနှံထွက်တယ်။ ပေတောက်နဲ့ဆိုတဲ့အတိုင်း ပေင်တော့ ထန်းပင်တွေဆိုတာ အပင်စိတ်လွန်းလို့ ခွေးတောင် တိုး မပေါက်နိုင်ဘူး။ ရွှေရိပ်ရွှေဝန်းကျင် ကြည့်လေရာရာ ပေါ့ထန်းချုပ်းပဲ့။ ရေကောင်းမြေကောင်းဆိုတော့ တောင်သူလုပ်ငန်းကလည်း သူ့ဟာ နဲ့ သူတော့ ရကြရှုပါရာ။ နိုက်ချိန်၊ ပျိုးချိန်များဆိုရင် တစ်နွေခ်င်းလုံးလို့လို့ သက်ကြီးဆုပ်ဆိုနဲ့ ကလေးလောက်သာ ရွာထဲကြုံကြတာပါ။ ကျွန်းတဲ့အရွယ်ကောင်း မိန့်မယောက်ဘူး အခင်းထဲ နေကုန်သမန်းကြေး ဆင်းကြရတယ်။ ရာသီရယ်၊ အခါရယ်တောင် မဟုတ်တော့ပါဘူး။ မြေလည်း မနားရဘူး၊ လူလည်း မနားရဘူးဆိုတော့ နှေ့ဘက် အခင်းထဲ

လုပ်တုတဲ့ ညာဘက် အီးထဲ ငုတ်တုတဲ့ ခြေတစ်ပေါင်ကျိုးကူးအေရတာ မျှော် ဘဝတွေ ကုန်ကြလှပေါ့။ ဘာကိုမှ တောင့်တနောက်တာ မဟုတ် ဘလို့ ဘာကိုမှလည်း ကြောင့်ကြန့်ကြတဲ့ကြတာ မရှိတော့ ဘဝကနိုင်းလို့ ဘုၢ်ရတယ် အောက်မေ့ကြသွေချည်းလိုလိုပါပဲလေ။

လရောင်က ဇရာဝတီမြစ်ပေါ်မှာရော၊ မြစ်ကျိုးအင်း ကရွတ်ခွေ ပြီးထဲမှာပါ ဖြာဖြာဝေဝေကျလို့။ ရေရွှေ့တွေရှိတော့ လရောင်က မြှေ့ခွဲ့ခွဲ့ထဲ ရေရွှေ့ရွှေ့ထဲ ဖောက်ကျနေရတာမျိုးပါ။ သည်တော့ ရွာတလည်း မှန်တုန်းတုန်းနဲ့။ ညျိုးပိုင်းကတော့ ရပ်သံရွာသံတွေ ခု မျှော်ပေါ့။ မိုးကြီးချုပ်မှ အခင်းထဲက ပြန်ရောက်ကြတာဆိုတော့ လက် ခြော့ရှိတဲ့ အိမ်ထောင်တွေခဲများ အခင်းအပြန်မှ ဖတ်သိဖတ်သိ ချက် ပြုပြုကြရတာကို။ မိုးခိုးထွက်မှာက်ကျရရတဲ့ ရွာကလေးပေါ့လေ။ အင်အိုးတစ်နံပါး ချက်ပြုပြုပြီးလို့ ဝမ်းထဲကျအောင် စားကြသောက်ကြ၊ သအောင်တာအား နားပြီးတာနဲ့ ကိုနာရီ ဆယ်နာရီထိုးကရောဆိုတော့ သိပ်ရာစောစောဝင်လို့ ပြင်ကြရပြန်ပြီး။ မန်ကိုစောစော အခင်းဆင်းကြ အာကာ တစ်ခြက်း၊ မြို့မှာလို့ လည်စရာ ပတ်စရာရယ်လို့ မရှိတာက သစ်ကြောင်းဆိုတော့ ညာစားတာနဲ့ ကြမ်းပေါ်ပက်လက်လှန်ကြ ပြီး သူလိုကိုယ်လို့ လူချည်းဆိုတော့ သူငယ်အိပ်ဆိုတ်ချိန်ဆိုရင် အာလည်း ပြီးပြီး။

‘တော် တော် တော်တီ တော် တီး တယ့် တယ် တယ်’

‘ဟ ဘာတုန်းဟ’

‘ဘာသံရမတုန်း ဘုံးတိုက်ကြက်နဲ့သံပေါ့တော်’

‘နှဲသံမုန်း မသီဘဲလား၊ ကန္တညာက ရွာအလှည်းမဟုတ်ဘူးလား’

‘သည်ကနဲ့ ဘိုးတိုက်ကြက် အလျဉ်းဟာကို မဖော်သော စွာ အလျဉ်း’

‘ဟုတ်လားဟဲ... တို့ရွှေလ ဘိုးတိုက်ကြက်နဲ့ နဲ့တော့ တစ်ရက်ခြား ခုက္ခရာက်နေရပါကောလားဟဲ’

‘ဘယ်နှယ်လုပ်မတုနဲ့ ရွှာလူကြီး ကိုယ့်ကူး အမိန့်ပဲဟာ’

သည်စကားက ညာဟက် သုတေသနအပိုဒ်ချိန် နဲ့သံကြီး တော်တော် တိတိပေါ်လာတိုင်း ရွှာကပြောဖြစ်ကြတဲ့ စကားတွေပါ။ ဘိုးတိုက်ကြက် ဆိတာက တစ်လောကုန်းကမဲ ရွှာခြေဖြန့်ကပ်တဲ့ နဲ့သရာကြီးရယ်။ ဘိုးတိုက်ကြက်က ပေတောက်နဲ့ရွှာသားပါပဲ။ ရွှာပြန်ရောက်လာတော့ အသက်ရရှာဝါပြီ။ ဆံပင်တွေကလည်း မရှိတ်မသင်တော့ ဂုတ်ကြီး ထောက်ပြီး ညျင်းချိုးညျင်းရောက် ရှိရတဲ့ကြား ဆွတ်ဆွတ်ဖွေးအောင် ဖြောနေလေတော့ တရာ့က ခေါင်းဖြုံကြီး ခေါ်ကြတယ်။ အသက်ကကြီး တော့ အသာအဓိကလည်း လေလျှော့နဲ့ ဘေးပုံးပျော်လို့ ခိုင်လျွှော် လျော့ ပုစ်တဲ့တဲ့ ဖြစ်ဖောပါပြီ။ ဘိုးတိုက်ကြက် ရွှာပြန်ရောက်လာတော့ ရောက်ပေါက်လူကြီး လူငယ်တွေက ဘယ်သူဘယ်ဝါ မမှတ်မိတော့ပါဘူး။ ခြောက်ဆယ်တော့ လူကြီးတွေလောက်သာ ရေးတေးတေး မှတ်မိ ကြတာပါ။ ဘိုးတိုက်ကြက် ပေတောက်နဲ့က ပျောက်သွားတာက လည်း ရှိရောပေါ့ အနှစ် လေး ငါးဆယ်ကိုး။ မမှတ်မိတဲ့ လူတွေကို လည်း အပြစ်မဆိုသာပါဘူး။ ရွယ်တူ အဘိုးကြီး အဘွားကြီးတွေ ကတော့ မှတ်မိတန်သလောက် မှတ်မိသွေ့ ပြောကြတာတော့ ရှိရဲ့

‘တိုက်ကြက် ရွှာက ထွက်သွားတော့ တို့နဲ့ရွယ်တူပေါ့၊ ရွှာက ပျောက်သွားတုန်းက အသက်မှ ဘာရှိမှာတုန်း ဆယ်နှစ်သား၊ ဆယ်နှု

နှစ်သားရယ်၊ သွားတုန်းက လက်ချည်းပါကွာ၊ အခုတော့ နဲ့တစ်လက် အတ်တင်ခဲ့ဟန်တုပါရဲ့၊ လူက တော်တော်ရယ်’

‘ကိုတိုက်ကြက် နဲ့တစ်လက် အဖတ်တင်လာသာ ကိုစွဲမဟုတ်ပါ သူးတော်၊ တစ်ရွှေလုံး နားအုံကိုက်လာသာက ကိုစွဲပါ၊ ကျိုးတို့တော့ အသက်လည်း ခြောက်ဆယ်ကျော်လို့ ခုနှစ်ဆယ်နား၊ ကပ်နေပါပြီ၊ သည်လောက် နားအုံသွေ့မျိုး တွေ့ခဲ့ဖူးဘူး ဘုရားရူးရန္တ’

‘အူသာ အထိ ခံနိုင်ပါသေးဟာ။ အခုဟာဘာ နားထဲ ကမျှော်းနှီး အောင် ဝင်တုပ်သလို ဆပ်ဆပ်လူး ပူတူ ကျိုးရှုံးခဲ့သာကဆိုးသာ၊ ပြောင်းထဲ ကလေးတွေမှုတ်သဲ့ ပိုပိုကျလို့’

ဘိုးတိုက်ကြက်ကလည်း ရွှာကို ရောက်လာပြီဆိုကာလည်းက မှတ်လိုက်တဲ့နဲ့၊ သွေ့နှုန်းကြောင့် မြစ်ကမ်းပါးတွေများ ထင်ပြီး ပြီးပြီး မလား အောက်မေ့မိကြတယ်။ နားပူကြလွန်းလို့ နားထဲအုန်းဆီး တစ်ဆိုက်တော်ကလည်း တစ်ရွှေလုံး သွေ့နှုန်းကို မကြောက်ကြတာသိသားပဲ။ နဲ့များမှတ်ဖောရင် ရာ့ခွဲ့တစ်ဦးရှုတ်တော့ အပျောက်မံပါဘူး၊ မှတ်တော်တာပဲ။ သူည် မဟုတ်ရင် မမှတ်ပါဘူး။ ထမင်းမစား ဟင်းမစား၊ နှုံကို ခါးမှာ အမြဲထိုးထားတဲ့အထိပဲ။ နဲ့နဲ့လူ အကွာမခံဘူး။ ရွာထဲမှာ ရုံမမာသည်းအောင်လိုပါဆိုတာတောင် မြစ်စောင်းဘက်သွားပြီး မှတ်ဖြစ် အောင် မှတ်သေးတာပါ။ ရွှာက ထန်းသမား ‘ဂုတ်တို့’ ပြောသလို ပေါ့။

‘ကျိုးမိန်းမရောဂါက နုံးမဆိုဘူးဗျာ၊ ဘိုးတိုက်ကြက်နဲ့ပေါ်ကြောင့် ရှိသည်းလာသာရယ်’ တဲ့။

ဘိုးတိုက်ကြက်ကလည်း ဘယ်လိုက ဘယ်လို ဖြစ်လာတယ
မပြောတတ်ပါဘူး။ နတ်ဖော်စားသလိုလို၊ စန်းကိုင်သလိုလို၊ ပေါ့
သာဒေသးပဲ မျှားထိုးမီသလိုအိုတော့ မရှုံးမောင်းလို့ ပြောကြတာလည်း
မလွှန်ပါဘူး။ ရွာကိုရောက်လာတည်းက လူက ကယောက်ကယက်
ရယ်။ ပြောချင်ရာ တောက်ရွေ့က် ပြောချင်ပြောနေတတ်သလို တော်
နွေ့လုံး စကားတစ်လုံးမှမပြောဘဲ မျက်လုံးကြောင်ကြီးနဲ့ ငါင်ငါင်
ကြီး နေချင်လည်း နေတတ်တယ်။ ရွာမှာတော့ ဆွေရယ် မျိုးရယ်
ကျော်ကြသေးတော့ ထမင်းတစ်လုတ်တစ်ဆိပ်ကတော့ ဘိုးတိုက်ကြ၍
အတွက် မခဲယဉ်းပါဘူး။ ဆွေမျိုးမဟုတ်ပေသိ ကိုယ့်ရွာသားရယ်လို့
ပေးဟယ် က်မ်းဟယ် ရှိကြပါတယ်။ နှုန္တီးသာ မှုတ်ရင် ဘုန်းဖြုံး
ဝတ်ပေးပြီး ကုသိုလ်ယုံ့တောင် စဉ်းစားထားကြတာပါ။

တစ်ချို့က ဘိုးတိုက်ကြက် ရွာက ပျောက်သွားတဲ့ နှစ် ဧပေါ်
ပေးသယ်အတေားအတွင်း ဘယ်မှာ ဘာဖြစ်ခဲ့သလဲလို့ မေးကြတယ်။
ဘယ်ရောက်လို့ ဘယ်ပေါက်ခဲ့တာလဲ မေးကြတယ်။ အိမ်ထောင်ရယ်
ဘာရယ် ကျခဲ့မှုးသလား မေးကြတယ်။ ဒါဆိုရင် ဘိုးတိုက်ကြက်အ
သူကို မမေးသလိုပဲ။ မမှတ်မိတာပဲလား၊ မပြောချင်တာပဲလားတော့
မပြောတတ်ဘူး။ ကြည့်တဲ့ ကြောင်တောင်နဲ့ အတိတ်ကဖြစ်ပျက်ခဲ့သွား
မေ့သွားရှုပြီး ထင်ပါရဲ့လို့ သနားသူက သနားကြသလိုပဲ။ တစ်ချို့
ကလည်း အလကားပါ မေ့ချင်ယောင်ဆောင်နေတာ ဘိုးတိုက်ကြက်အ
အရှုံးပါးရုပ်လို့ စေဖန်သွား စေဖန်တယ်။ ဘာမှုမေးမရတော့လည်း
ဘယ်သူကမှ မမေးကြတော့ပါဘူး။ ဦးနောက်မမှန်ဘဲ ရွာပြိုရောက်
လာတဲ့ ရွာသားကြီးတစ်ယောက်လို့ပဲ သဘောထားကြတော့တယ်။

နှုန္တီးသာ ဘိုးတိုက်ကြက်က သူ့နှုန္တီကိုတော့ မမေ့ဘူး။ ခါးမှာအမြတ်း
သုံးပြီး အမြတ်း တသုသရှိနေတတ်တယ်။ စိတ်ကူးရရင် ပြောတာရှိ
သယ်။

‘ဘအောင်၊ ဘအောင်ဆိုင်းထဲ နှုန္တီတ်ခဲ့သယ်။ သတိုးစိန်းအတ်ထဲ
နှုန္တီတ်ခဲ့သယ်။ ပေတစ်ရာ ကျော်ရွေ့အတ်ထဲ မှုတ်ခဲ့သယ်။ ကိုစိန်းဖေ့
အတ်ထဲ မှုတ်ခဲ့သယ်’

တစ်ခါတစ်ခါ စိတ်လို့လက်ရှိရင် ဘယ်သူကမှမမေးဘဲ နှုတ်က
အသလို တရွာ့ရွာ ပြောနေပြီးဆိုရင် ရွာက သူ့စကားကို ပြောနေတန်း
ရွာသောက် အကဲဖမ်းကြတယ်။ ဘိုးတိုက်ကြက် ပြောတဲ့အတ်တွေက
ချေားလွန်းတော့ ပါးစိတ်ရှိတာ ပြောတာထင်ပါရဲ့ကွာဆိုပြီး အတည်
ပေးကြတာလည်း ရှိတယ်။ တစ်ဦးတစ်ယောက်က ‘ကောင်းကောင်း
ပြောစမ်းပါ ဘိုးတိုက်ကြက်ပဲ၊ ဘိုးတိုက်ကြက် နှုသံက ကောင်းလွန်း
လို့ မေးတာပါ။ ဘယ်လိုကာဘယ်လို့ အတ်ထဲ ဆိုင်းထဲ ရောက်သွား
တယ်ဆိုတာ ပြောဦးမှပေါ့’လို့ မြောက်လို့က်ရင်တော့ ပြီးဖြီးဖြီးကြီး
ရှုမ်း။ သူ့စကားပြောချင်ပြီးဆိုရင် နှုတ်က တရွာ့ရွာပ်လာဖြုံးမှ စကားတွေ
ပွဲက်လာရော့။ ရွှေတော်ကျ ရွှေတော်ပါပဲ။

‘ဘအောင်၊ ဘအောင်ဆိုင်းထဲ နှုန္တီတ်ခဲ့သယ်။ သတိုးစိန်းအတ်ထဲ
နှုန္တီတ်ခဲ့သယ်။ ပေတစ်ရာကျော်ရွေ့အတ်ထဲ မှုတ်ခဲ့တယ်။ ကိုစိန်းဖေ့
အတ်ထဲ မှုတ်ခဲ့သယ်’

ဘိုးတိုက်ကြက်က သူ့ခေါင်းထဲစွဲနေလို့ပဲ ခေါင်းထဲပေါ်လာဘာ
ခြုံတော်တာလား။ တကယ်ပဲ သူ့ဘဝ ဖြတ်သန်းမှုကို ပြောနှုတ်တာလား
ဆိုတာကို ဝေခဲ့ဖို့ကျတော့လည်း မသေချာပြန်ဘူး။ ရွာက ဘိုးတိုက်

ကြက် မှုတ်တဲ့ နဲ့ကြီးဒက် ခံနေကြရသလိုပဲ ဘိုးတိုက်ကြက်ပြောတဲ့
စကားကြောင့်လည်း စိတ်ညွစ်ကြလို့ သည့်ထက်လည်း ဂိမ်းလဲအဲ
မြန်းလား လုပ်မနေကြတော်ပါဘူး။ သူ့ဟာသူ ဘယ်ကပဲ လာလာ
ဘာပဲ ဖြစ်နဲ့ဖြစ်ခဲ့ ရွာရောက်လာမှုတော့ လူတစ်ယောက် ကျွေးကောင်း
ပါတယ်လေလိုသာ သဘောထားကြတော့တယ်။

(၂)

ဘိုးတိုက်ကြက်အကြောင်း ကျကျနာနသိသူတစ်ယောက်တော့ ရှိ
သူ ဆတောကုန်းရွာတောင်ဖျားက ဘိုးလူမော်ပါ။ ဘိုးလူမော်နဲ့ ဘိုး
တိုက်ကြက်က သက်တူရွယ်တူလောက်ပဲ။ ငယ်ပေါင်းကလည်းဖြစ်
ပြီး ရွာဦးသရာတော် ဦးတိုက္ခကျောင်းက တစ်ကျောင်းတည်းထွက်တွေ
ဆလည်း ဖြစ်ပြန်ဆိုတော့ နည်းနည်းပါးပါးတော့ သူတာကာထက် ဂိုး
ပါတယ်။ ဆွေရယ်မျိုးရယ်လို့ နှစ်းစွေးဆယ်စိတ် စိတ်လို့ တစ်စိတ်
တော်စပ်ပေမယ့် မိဘများက လူခင်တွေဆိုတော့ တစ်ယောက်အစိတ်တစ်
ယောက် ကူးလူးအကျော် တစ်ယောက်ဆုန်းအဲ့ တစ်ယောက် နှိုက်အကျော်
အား ရွာစွာမှာ နေကြတော်ချင်းလည်းတူသလို ဆင်းရေကြတော်ချင်းလည်း
ရှုတယ်။ ကလေးနှစ်ယောက် ကိုရှင်ဝတ်ပေးတော့လည်း တစ်ကျောင်း
ည်း အတူတူ အပ်ကြတယ်။

‘တိုက်ကြက်ဖအက ကိုသာမှန်တဲ့၊ မအေက မခွဲဆုံးတဲ့၊ ကျော်
အားက ကိုဘာပြားတဲ့၊ မတုံ့မိုံးတဲ့၊ အင်တန် ချစ်ခင်ကြသာ ဖြော်လဲ
ဆိုင်တွေတော့ မဟုတ်ကြပါဘူး၊ သူတာကူးအလုပ် ကျောလုံးပုပ်
အင် လုပ်ခဲ့ကြရသူတွေဆိုတော့ ဖေးဖေးမမ ရှိခဲ့ကြသယ်၊ တိုက်

ကြက် ဆိတ္တနာမည်က တမင်ပေးထားသာ၊ ကျုပ်တို့ မိဘများကဖြေ
ခဲ့ဖူးသယ်’

သို့လူမောအပြောကတော့ တိုက်ကြက်မှာ ညီအစ်ကိုမောင်နှု
ရယ်လို့ မရှိရှိဘဲ့။ သူအမ မခွဲဆုံးက ကိုယ်ဝန်ရှိပို့ကြတဲ့
ရှိရာက တိုက်ကြက်ရှိ ကိုယ်ဝန်ရတော့မှ အဖတ်တင်ခဲ့သတဲ့။ တို့က
ကြက်အမ မခွဲဆုံး ကိုယ်ဝန်ကြီး လွယ်ထားရတုန်းက ထူးချွန်းတဲ့
ချင်ခြင်းကို တပ်ခဲ့တယ်။ ရွာစွဲ သူတို့တဲ့မှာမွေးထားတဲ့ တိုက်ကြက်
ကြီးကို ချက်စားချင်စိတ် တပ်လိုက်တာမှ နေမထိ ထိုင်မသာတဲ့
ကြက်က တိုက်ကြက်ကြီးဆိုပေမယ့် ကြက်ရှိရှင်ရှုံးကြီးဆိုတော့ ကြက်
တိုက်တာနဲ့တွေ ဘာတွေတော့ မရှိတော့ဘူး။ သူအစာ သူရှာစားခြုံ
အသက်ရှင်နေသရွှေ နေစေလို့ ခွင့်ပြုထားတဲ့ ကြက်ဖြူး။ ဒါတဲ့
မခွဲဆုံးက စားချင်လိုက်တာ သွားရည်ရွား တောက်တောက်ကျသတဲ့
မတော်မှန်းလည်း သိပါရဲ့။ မမျိုးသိပ်နိုင်တဲ့အဆုံး လင်ကို ဖွင့်ပြု
တော့တာပေါ့။

‘မဟုတ်သာဟာ၊ တိုက်ကြက်အိုဗြီးအားချင်ရသယ်လို့ ချက်လို့
လည်း မကျက်နိုင်တော့ပါဘူး၊ သနားတိတယ်၊ ငါ ရွာထဲသွားခြုံ
ကြက်တစ်ကောင် ရှာချက်ကျေးမှုမယ်’

ကိုသာမှန်က မယားမခွဲဆုံးကို ချော့မော့ပြီး ရွာထဲက ကြက်မတဲ့
ကလေးတစ်ကောင်ဝယ်ပြီး ဆီနဲ့ပျားနဲ့ ချက်ကျေးရှာတယ်။ ဒါပေမယ့်
မခွဲဆုံး၊ ချင်ခြင်းက မပြောတဲ့အပြင် ပိုလိုတောင် ပြင်းလာသတဲ့
ထမင်းမစား ဟင်းမစား အပိုရာထဲ ခွေနေရတော့တယ်။ မခွဲဆုံး အရှင်
ကိုယ်ဝန်တွေတုန်းက သည်လိုချင်ခြင်း တစ်ခါမှမတပ်ဘဲ သည်ကိုယ်ဝန်

မြတ်စွား အခုလိုဖြစ်ရတာကို ထူးတော့ ထူးချွန်းသားလို့ ကိုသာမှန်က
ကြည်တယ်။ မွေးလာမယ့် ကလေးဟာ သားယောကျားကလေး ဖြစ်
တယ်။ အင်မတန်မှုလည်း ထူးခွာနှင့်ထက်ဖြေက်မယ့်ကလေး ဖြစ်လိမ့်
သိလည်း ဆက်တွေးရဲ့။

ဇာက်ဆုံးတော့ ကိုသာမှန်က တိုက်ကြက်အိုဗြီးကို ရှိက်ချက်
အုပ်တော့တာပါပဲ။ တိုက်ကြက်သားဟင်းစားလိုက်ရမှ မခွဲဆုံးလည်း
သားပြောရောတဲ့။ မွေးလာတော့ ကိုသာမှန် ထင်သလို သား
သာကျားကလေးပါပဲ။ ကလေးနာမည်လည်း ထွေလိုကာလီ ရှာ
အတော့ပါဘူး။ တိုက်ကြက်လို့ အမည်ပေးလိုက်တယ်။ မွေးတာ
လည်း စနေသားကိုး။

တိုက်ကြက်က အမည်နဲ့လိုက်အောင် ကလေးဘဝကတည်းက
င်စတန် စွာသတဲ့။ ရွာထဲလည်း ရွာထဲမို့ ကျောင်ထားတော့လည်း
ဆုတ်းမို့ ကလေးတာကာ ရှိရှာတတ်သတဲ့။ အတူလည်းပင်းဖက်ပေါင်း
သင်းလာတဲ့ လူမောက်ကိုတောင် မချိန်လို့ တစ်သက်လို့ ခင်လာကြတဲ့
ပြောချင်းတောင် တိုက်ကြက်နဲ့ကျမှ စိတ်ဝစ်းဂွဲကြရသတဲ့။ ရွာ
ခြားက်ရွား အတူနေခဲ့ကြရာက လူမောက်မိဘများခေါ် ရွာတောင်ရွား
ပြီးရတဲ့အထိ တိုက်ကြက်ရှိက လွတ်အောင် ရောင်ကြရာတဲ့။ ပြောက
လိမ္မာယဉ်ကျေးအောင် ဘုန်းကြီးကျောင်းမှာ ထားပေသိလို့
အိုဗြီကြက်က ကျောင်းတွင်းက သစ်ပင်တွေပေါ်အိုဗြီတဲ့ ငါကလေး
သွား ရှုံးကလေးတွေတောင် မရောင် လောက်လေးနဲ့ပစ်လို့ အရာ
အောက်က ပြန်မောင်းထုတ်ယူရတယ်။ ရွာထဲနေကြတဲ့ အော်လို့တွေ့က
သည်း တိုက်ကြက်ကို လက်ဆောလို့ မချိန်ကြဘူး။ လက်ဆောတယ်

‘တိက်ကြက် ကိုနှစ် ဆယ့်နှစ်သားလောက်ရောက်တော့ ချွဲ
က စွားမွေးတဲ့သူတွေက စွားကျောင်းခေါ်ကြတယ်၊ တိက်ကြက်ထဲ
လည်း စွားကျောင်းလိုက်သယ်၊ စွားအကောင် နှစ်ဆယ်လောက်ထဲ
နက်တစ်ချောင်းနဲ့ စားကျက်မောင်းချုပ္ပါးသာများ အဟုတ်၊ ဒါလေသာ
တော်ရောက်တော့ စွားတစ်ခြား လူတစ်ခြား စား ငါက်ဥက္က တက်နှိမ်
ရသာနဲ့ ငါက်လိုက်ပစ်ရသာနဲ့ နေကုန်သာပဲ၊ မိုးကြီးစုတ်စုတ်ချုပ္ပါး
စားကျက်ကွင်းထဲ တွေ့ရှားသွားမောင်းပြန်လာတော့သာ၊ ငါက်ဥက္က
ငါက်ဥက္ကတွေ့ဆုံးသာများ ပုံဆီးတစ်စလွယ်ဆိုင်းတော့ အသာကလေးပဲ
လာသာပဲ’

‘တစ်ခါသား ဟာများ နွားတစ်ကောင် လျှို့ထဲ ခြေတစ်ဖက်ကျိုး
ခြေကျိုးကျွန်ုပ်ရစ်ခဲ့သာ တိုက်ကြက်က မသိဘူး၊ နွားရှင်က နွားတော်
ကောင်ကော့ဆိုတော့ ပြောတတ်ပါင်းပျောတဲ့၊ နွားရှင်က သူ့နွားထဲ
တော့ထဲ မီးခွက်ထွန်းရှာတော့မှ လျှို့ထဲက ပြန်တွေ့သတဲ့ အရှင်မရရှု
အသေရတာ၊ သည်ကတည်းက နွားရှင်လည်း တိုက်ကြက်ကို နွား
ကျောင်း မအပ်တော့ဘူး၊ နွားမကျောင်းရတော့လည်း တိုက်ကြက်ထဲ
မမူပေါင်း

ကိုသာမျန်နဲ့ မခွဲဆုံးတို့ခဲ့များ သားလူဆိုးကလေးကို ဘယ်လိုပဲ
ချမှတ်စေရမည်။ မသိကြတေသာ့ဘူး၊ ဘုန်းကြီးကျောင်းကလည်း လက်မောင်

သည်လို တဟေးဟေး တဟဲ့ဟဲ့ လုပ်ခဲ့ရင်းနဲ့ပဲ တိုက်ကြက်
 နှင့် ဆယ်နှစ်သားလောက်မှာ ဖအေ ကိုသာမျိုး ဆုံးသွားရှာတယ်။
 အဆုံးတော့ အမေတစ်ခု သားတစ်ခု ဘဝနဲ့ နေရာက တစ်ရက်
 ပိုက်ကြက် ရွာက ပျောက်သွားခဲ့သတဲ့။ မအေကြီးခဲ့ပြာ ခါတိုင်းလိုပဲ
 အာထဲလည်ရှာ တောထဲလည်ရှာပေမယ့် တစ်ရက် တစ်ရက်နဲ့ ရက်တွေ
 အာ ကြာသွားတယ်။ တိုက်ကြက်ကတော့ စုန်းစုန်းမြှုပ်ကရောပဲတဲ့။
 အာသိသူး၊ မအေလည်း သားစိတ်နဲ့ ဆုံးသွားရှာတယ်။ သည့်အာက်
 အာ တိုက်ကြက်အကြောင်း အစအနတောင် မဆွဲမိတော့ဘူး။ နှစ်
 အာလည်း ကြာခဲ့လျှော့။ ရွာက တိုက်ကြက်တို့မိသားစု ရှိခဲ့တယ်ဆို
 အာလည်း သတိမရကြတော့သလို အောက်ပေါက်တွေဆိုတာက သိလို
 ဆိုကြတော့တာပါကွာဆိုတဲ့ ဘိုးလူမော် ပြောသလောက် ရွာကသိ
 ပြုရတယ်။

ဒါကလည်း သိုးလှမ်းပို့လို့ သည်လောက် ပြောနိုင်တာကို။
ဆယ်နှစ်သားလောက်က သိုးပို့တဲ့လူတစ်ယောက်အကြောင်း ရှုံးပောင်း
နောင်းပြစ်တွေဖို့တော့ လွမ်းရမလို့လို့ကိုး။

‘တိက်ကြက် မိဘတွေကလည်း တရားထိုးတွေကူ။ အောင်မျှနှင့်
မျိုးရယ်လို့ အရင်အချေမကျိန်တော့သလို အောင်ဆုတ်က ခေါ်ကျေးမှု
တဲ့ အမျိုးဆိုတာတွေကလည်း စေတာနာအလျောက် ကျေးမှုသူ
ကျေးဇူးခဲ့ ကျေးဇူးစုံး မရှိကြဘူး’

ဘိုးလူမောကလည်း သူ သီသလောက် မိသလောက်ကထောက်သည်ချရတာဆိတော့ လူတွေက ဘိုးတို့က်ကြက်ရဲ့ ရာဇ်ဝင်ပေါက် အောက်ဆက်တွေကို သီချင်ကြတယ်။ ကလေးဘာဝက သည့်လောက် ဆိုးဆိုးတောင် အောင့်တဲ့သူတစ်ယောက် ရွာက ပျောက်သွားတဲ့ အနေဖြင့် လေးဆယ် ငါးဆယ်အတွင်း နှုတ်လောက်နဲ့ ရွာပြန်ရောင်းတော့ကိုက စိတ်ဝင်စားမယ်ဆို ဝင်စားစရာ၊ မဟုတ်လား။

4

(2)

ဘိုးတိုက်ကြက် သတင်းကို ရွှေသားတွေက တစ်ဆင့် ရွှေ့
သွင်းဆရာတော် ကြားတော့ စိတ်မကောင်းဖြစ်တော်မူရှာတယ်။
သွားလောက ပေတောက်နဲ့ရွာတော် မဟုတ်တော့ ဘိုးတိုက်ကြက်ရဲ့
ခြေခံကို သိတော်မဟုတ်ပေသိ လူတစ်ယောက်ရဲ့ ဘဝအကြောင်းက
တရားသမောနဲ့ ဆင်ခြင်တော်မူမိပုံရရဲ့။ တစ်ရက်တော့ ဘိုးတိုက်
ကြောင်းလာဖို့ အခြေလွှတ်လိုက်တယ်။ ဘိုးတိုက်ကြက်က
မျှေး လိုက်လာတာပါပဲ။

ဆံပင်ဖြူရတ်ထောက်ကို ဖျင်တာဘက်တစ်ထည့်နဲ့ နိသီဖတ်သီ
ပေါင်း၊ နဲ့တစ်လက် ခါးထိုးပြီး ကျောင်းပေါက်ကို တက်လာတယ်။
အာဆောက်ကို ဦးသုံးကြမ်းဝတ်ဖြည့်တယ်။ ပြီးတော့ ဆရာတော်ရှေ့မှာ
ထိုး ထိုင်နေလိုက်တာပါပဲ။ ဆရာတော်က ဘိုးတိုက်ကြက်ကို
အာယာနဲ့ ကြည့်တော်မှုတယ်။ ပြီးတော်မှ ဘိုးတိုက်ကြက်ကို ဖြည့်
ထိုး ရှေ့မေးတယ်။

‘အကာကိုး နဲပညာမှာ တစ်ဖက်ကဲမ်းခတ်တဲ့ ဒီဇ္ဈလိုလို ရွှေက အနေကပါလေ၊ ကျွဲပ်ကျောင်းက တစ်ခါတေသာ ကြေားရတာ အဲကောင်း

လွန်းလို့ မေးရတယ်၊ ဘိုးတိုက်ကြက် မှတ်နေတာပါဘုရားအိမ့်
ကျပ်ဖြင့် အဲသုယူရတယ်၊ ဘယ်ကများ သင်ခဲ့တာတဲ့”

ဆရာတော်က မေးတော့ ဘိုးတိုက်ကြက်က မျက်နှာပြီးပြီးလို့
ထိန်လို့၊ ဗါးကြားထိုးထားတဲ့ နဲ့ကို ဆွဲထဲတို့ဗိုး ဆရာတော်ရှုရှု
တယ်။ နဲ့က အတော်ကို ပောင်းကြနေပါပြီ၊ သို့ပေမယ့် သည်နဲ့
လူတွေ နားမခံနိုင်အောင် အသံမြည်လွန်းတာကတော့ ထူးဆန်းအိုး
ဘိုးတိုက်ကြက်ကတော့ ဓာတ်ပြားဟောင်း စဖွင့်တာပါပဲ။

‘တပည့်တော် ဘအောင် ဘဆောင် ဆိုင်းထဲ နဲ့မှတ်ခဲ့သယ်
သတိုးစိန်အတ်ထဲ နဲ့မှတ်ခဲ့သယ်၊ ပေတစ်ရာ ကျော်ချောတ်ထဲ မှတ်
သယ်၊ ကိုစိန်ဖောတ်ထဲမှတ်ခဲ့သယ်၊ နယ်တကာ ရပ်တကာ နဲ့ခဲ့
ဘုရား’

‘အော်... ဒါကြောင့် သည်လောက်ကောင်းတာကိုး၊ ဒါ
ဒကာကြီးက ပေတောက်နှီးရွာကနေ ဘယ်လို့ ဘယ်လို့ တစ်ဖက်တော်
ခတ်တဲ့ နဲ့ဆရာ ဖြစ်သွားရတာတဲ့ဗိုး၊ အဲမခန်းပါပဲလား ဒကာကြီး

ရွှေ့ဗီးဗီး ဆရာတော်ကြီးက မေးတော်မှတ်ဆုံးတော့ လူပျော်
မေးသလို့ ကြောင်ကြောင်ကြီးတော့ လုပ်မနေပါဘူး။ ပြီးတော့ ဆ
တော်အမေးတွေက ဘိုးတိုက်ကြက် ဘဝင်နိုက်သွားတာလည်း ဝါ
ပေါ့။ သူ့ဘဝ သူ့အတ်ကြောင်းကို ဆရာတော်ကိုတော့ ပြန်လည်
တင်ရှုပါတယ်။ ဒါတောင် တစ်နွေတည်း တစ်ထိုင်တည်း မဟုတ်
ဘူး။ ဆရာတော်ကျောင်းကို လာလိုက်၊ ဆွမ်းကျော် ကွမ်းကျော်
တားလိုက်၊ တစ်ခွန်းစ နှစ်ခွန်းစ လျောက်တင်လိုက်ကနေ စုစည်း

နှုတ်တော့ ဘိုးတိုက်ကြက်ရဲ့ရှုပ်လို့ ပေါ်လာခဲ့တော်တာပါပဲ။ ဆရာ
တော်တောင် အဲသုတော်မှုလွန်းလို့ ရင်သပ်တော်မှဲရတယ်။

ဘိုးတိုက်ကြက် ဆယ်နှစ်သားလောက်က ရွာသေးက မြစ်ထဲ
တော်လှေကြီးတစ်စင်း သောင်တင်ခဲ့ဖူးသတဲ့။ ရွာကနေ မြစ်ထဲ လှေး
ပြည့်ရင် လျောပေါင်ပေါ်တင်ထားတဲ့ အောင်ပြီးရယ်၊ ဇာတ်ဆိုင်းဘုတ်
ရယ်၊ ဗုံတွေ ပတ်မကြီးတွေရယ်၊ ဇာတ်သူ့ဇာတ်သားတွေရယ်ကို
နှုတ်ကြက်က မြင်နေရတော့ မနေနိုင်တော့ဘူး။ မြစ်လယ်ရေကူးပြီး
တော်လှေးသီ သွားတယ်။ ဇာတ်လှောပေါ်က ဇာတ်သူ့ဇာတ်သားတွေက
သောင်တင်နေကြတာဆိုတော့ ခုက္ခတွေ့နေတုန်းဗီး ကောင်လေးတစ်
သာက် ရေကူးပြီး ရောက်လာတာကိုပဲ မခလာနာတ်သမီး လာကယ်
လို့ အောက်မေ့ကြသတဲ့။

‘ကောင်လေး၊ ရွာထဲမှာ ဆေးလိပ်တို့ မှန်တို့ ဝယ်လို့ရှုသလားဟဲ့၊
မှင် ဝယ်ပေးစမ်းဟာယ်’

တိုက်ကြက်ကလည်း ‘ရတယ် ဝယ်ပေးမယ်’ ဆိုတဲ့ပြီး ပေးလိုက်
ပိုက်ဆံကလေးတွေ စုပ္ပါသွားတယ်။ ရွာထဲက တွေ့ရာ မှန်ပဲသရေ
ဆေးလိပ်တွေကယ်ပေါ်ပြီး ဇာတ်လှောအရောက် ရေကူးပြီး သွားနိုတာယ်။
အော်လှာတဲ့ပစ္စည်းတွေ ပုံဆိုးတစ်ထည်နဲ့ထပ်ပဲ၊ ခေါင်းပေါ်ချောက်ပြီး ရေကူး
သာများ ကုသယ် ခေါက်သယ်၊ လက်ဖုံးတောင် ကျယ့်ရှုသတဲ့။
အော်လှာတဲ့ လျောကြီးသောင်တင်တာ လွှတ်ကရောနိုပါတော့။ ဇာတ်လှေး
ပြုတွေကတော့မယ်လုပ်တော့ ကျွမ်းလဲ လိုက်ချင်တယ် ပုံဆာတာနဲ့
အော်အဖွဲ့က သနားပြီး ခေါ်သွားကြရသတဲ့။ တိုက်ကြက်က သူ့မှာ
တွေ့ မရှိကြတော့ပါဘူး။ နိုက်းရာခဲ့ပါဆိုလို့ ခေါ်သွားကြတာပါ။

မအေး မခွဲဆုံး ခများမှာတော့ ရွာမှာ သားစိတ်နဲ့ လျှောကာပေါ့။ တော်တော်ကြီးကြာမှ တိုက်ကြက်တစ်ယောက် အတ်လျေကြီးနဲ့ပါဘွား၊ တယ်ကြားတော့မှ စိတ်အေးသွားသတဲ့။ အတ်သမားတွေဆုံးတာ မကောင်းသူ မကောင်းသား မဟုတ်ကြလို့ လီမ္မာကောင်းချေရဲလို့ ဖြောကာပေါ်လေ။ အရွယ်ရောက်လို့ သိတတ်တဲ့အခါ ရွာပြန်လာလို့ မယ်လို့လည်း တွက်ရှာပါရဲ့။ နှစ် သို့မကြပါဘူး။ သားကိုမျှော်ရင် မအေး ဆုံးရှာတာပါပဲ။ မအေးဆုံးတဲ့ သတင်းတော့ တိုက်ကြက်ထ သိုးသိုးသန့်သန့်ကြားသတဲ့။ မအေးမှ မရှိမြှေတော့ ရွာပါသံယောဇ္ဈိဖြင့် လိုက်တော့တာပေါ့။

သည့်နိုင်း အတ်ထဲမှာ တောက်တို့မယ်ရာဘဝနဲ့ ခြေသလုံး အိမ် တိုင် တုံးမှုတိုင်ကပ် လျှောက်လိုက်နေခဲ့တယ်။ ကြိုးဆွဲ၊ တမ်းဆင့် ထမင်းချက်၊ ရေထမ်း၊ ထင်းပေါက် အကုန်လုပ်ပေးရတယ်။ ပင်းသီး တွေက ခိုင်းတာ၊ မင်းသမီးအမေကြိုးကို နင်းပေးရတာလည်းပါရဲ့။ အတ်ခုံပေါ်ထိုင်ပြီး ပွဲကြည့်ရတဲ့အပြင် အတ်ထမင်း အတ်ဟင်းစားအ ရတာဆီးတော့ ဘယ်လိုအနဲ့ အနဲ့ရ ဘာလုပ်ရ လုပ်ရ တိုက်ကြက်ဖော် တယ်။ အတ်ထဲလိုက်တဲ့ နှစ်ထမ်းကလေးလည်းကြာလာ၊ အရွယ် ကလေးကလည်း ရောက်လာတော့ အတ်ဆရာက တစ်ခု ပညာတော့ သင်ကွာလိုဆီးလာတော့ တိုက်ကြက်က စဉ်းစားတယ်။ အတ်သူမှတ် သားတွေ သဘက်အလုပ်က ထွက်သွားရင် ပညာတစ်မျိုးမျိုးတော့ ပါဘွားတော်ကြတာ မဟုတ်လား။ သူလည်း ပညာတစ်ခုခုသင့်ဖို့ လို မှန်း သိသားပဲ။ အတ်ဆရာက ခွင့်မပြုသေးလို့သာကိုး။ ခုတော့ ခွင့် ပေးပြီး။

အတ်ဆရာ ခွင့်ပေးလိုက်တယ်ဆိုရင်ပဲ တိုက်ကြက်က နဲ့ဆရာကြီး အုပ် ပြေးကပ်တော့တာပဲ။ သူမှတ်ထဲမှာ လိုက်ခဲ့သမျှ တစ် အာတ်လုံး အဆိုလည်း စိတ်မဝင်စားဘူး။ အကာလည်း ဝါသနာမပါ အတီးပညာ ဆိုင်းပညာကိုတော့ သူသဘောကျတယ်။ အတီး အထဲကမှ နဲ့ကြီးကို သူ ပိုသဘောကျတယ်။ လူတစ်ယောက်က မြန်တော်ပြီး လေမှုတ်လိုက်တာနဲ့ အသံပို့ မြည့်မြည်ပြီး ထွက်လာ လိုပဲ သူက အားရလှပြီကိုး။ သည်တော့ နဲ့ဆရာကြီး ဆရာမြေဆီမှ သွေ့ခံတယ်။ ခြေဆုတ်လက်နှစ်ပြုတယ်။ နဲ့ဆရာကြီးကလည်း အေးပါတယ်။ ဒါပေသီ တိုက်ကြက်က ပါရမိမပါရှာဘူး။ ဘယ်လို ဘယ်လောက်သင်သင် တိုက်ကြက်ပါးစပ်နဲ့တော်ပြီး မှုတ်လိုက်တဲ့ တစ်သံတည်း ထွက်ကျလာတာပဲ။ အသံခုနစ်ပါး တစ်ပါးမှ ပို့သွားဘူး။ သူမှုတ်လိုက်ရင် ကောင်းများတဲ့နဲ့တောင် အသံကြိုး ငော်နေ့တော့တာပါ။

နဲ့ဆရာကြီးက လက်လန်တော့ မောင်းတီးသင်ပြန်တယ်။ ဘယ် သင်လိုမရပြန်ဘူး။ ကြေးနောင်သင်တော့လည်း မရ။ ဝါးလက် သို့ဘောင် စည်းကျေးမာရေးကျောင်လို့မဖြစ်တော့ အတ်ဆရာက ကြိုးဆွဲ တွေ့ကြိုးဆွဲကတော့ ပါရမိမလိုပါဘူးလို့ ပြောသတဲ့။

‘အမှန်က တပည့်တော်က သူတို့ထက်ပညာကြီးလွန်းလို့ ဖို့သာ ဘုရား၊ တပည့်တော်က ဆရာထက် တစ်မှုးဘာသွားမှာ စီးပွားရှိုးဘုရား၊ သည်တော့ တပည့်တော်ကလည်း စည်းသားရေး၊ ခွင့် ဘဝနဲ့ မနေဘူးဟာဆိုပြီး အဲသည်အတ်က ထွက်လာနဲ့ပါဘုရား။’

ရှိုးရှိုးမထွက်ဘဲ စိတ်ထဲတွေ့တဲ့ ယိမ့်သမတစ်ယောက် နီးခွဲပါသော ဘုရား’

ဘိုးတိုက်ကြတ်စကားကို ဆရာတော်က ပြီးတတ်မှတယ်။ ရတ်တော့ မရယ်ဘူး။ ဆက်မပြောမှာနိုးလို့။ အနားရှိတဲ့ ရွာသားတွေ့လည်း အချင်းချင်း လက်တိုပြီး ပြီးကြတာပဲ ရှိတယ်။ ဆရာတော် ဆက်ပြောခိုင်းတော့ လူက အပါးရယ်။ ဆက်ပြောတာ ကြည့်။

‘တပည့်တော်က အုတ်မရှိလို့သာ ဖြောမတည်ရသာကိုးဘုရား ဝါးလက်ခုပ်တော်လည်းမဖြစ်၊ ခြောက်လုံးပတ်လည်းမနိုင်၊ မောင်းကြေးအောင်တို့ကလည်း ဈေးက ဝိခေါ်နေသာဆိုတော့ အဟိုးနှင့် အိုးကွဲ နဲ့ဖူးသာပဲ ဆက်သင်မယ်လို့ ယတိပြုတဲ့လိုက်သယ်။ နဲ့တစ်ယင်း ပါးထိုးသွားရင် ဘယ်ရွှေ သွားသွား ဝန်ကျဉ်းသယ်လေ။ နဲ့မှတ်စသေးဖြစ်သယ်။ အိုးစည်းရိုင်း ဒီးပတ်လိုင်းက နားတော့လဲ ကိုယ့်တစ်ဝါးတစ်ခါးတော့ ဖိုက်ပေါက်အောင် စားလောက်သယ်။ တပည့်တော် အသလို့ ဉာဏ်နဲ့ စဉ်းစားပြီး နဲ့ကိုပဲ ဆက်သင်ခဲ့ပါသဗုရား’

သည်လို့နဲ့ နဲ့ဆရာကြီး တစ်ယောက်ခါးမှာ တိုက်ကြတ်က နဲ့မှတ်ဆက်သင်ခဲ့သတဲ့။ အသည်းအချိန်မှာ ယိမ့်သမ မမြုဖူးနဲ့ ကွဲကြတဲ့ မမြုဖူးခဲ့မှာလည်း အဆင်းမက်လို့ ထမင်းချက်နဲ့သွားရတဲ့ အဖြစ်၌ သီပုံရရှု။ တိုက်ကြတ်ကတော့ နဲ့ဆရာကြီးအိမ်မှာ ရေခပ်၊ ထင်းဆိုင် ထမင်းချက်၊ အောက်ခြေခါမ်း အလုပ်တွေ လုပ်ရင်း အောက်တို့၌ နဲ့ပညာသင်ယူခဲ့တယ်။ ရွာရပ်က လက်မခဲ့လို့ တော့ထဲ တစ်ယောက်တည်း သွားသွားကျင့်ရသတဲ့။ ခက်တာက တိုက်ကြတ်က သွားအောင် အနေ သူမသိတာပဲ။ အသံ ဘယ်နှုန်းရှိလို့ လိုချင်တဲ့အသံ ဘယ်လော

‘အိမ်နိုပ်ရမှုန်း မသိရှာဘူး။ ဆရာကြီးကလည်း အိမ်မှာခိုင်းရတာ ပြောနေသာ ခေါ်ထားရတယ်။ ပညာ အ ရှာပါလားဆိုတာသိတယ်။ ပြောတော့ တိုက်ကြတ်ရဲ့ မှတ်သံကို ဆရာကြီးကိုယ်တိုင် မခဲ့နိုင်တော့ အကြောင့် တာရက်ခေါ်ပြောသတဲ့’

‘ငါတော်မင်းကလည်းကြီးသယ်၊ ငါတောင်ယဉ်နိုင်ပြီ၊ သည် အား မင်းကြိုက်တဲ့ နဲ့တစ်လက်ယူသွား၊ ကိုယ့်အသာလုပ်စားတော့ ထမင်းမတ်တော့ဘူး ကိုင်း ကိုင်း သွားတော့...’

ဒါကို တိုက်ကြတ်က အုပ်တော်ပုံရပါတယ်။ ဆရာကြီးကို ပြောလို့ နဲ့ ခါးထိုးထွက်လာတာပါပဲ။ သည်လို့ ကြံ့ရာ အတ်ထဲ ပြောနေတယ်။ နဲ့မှတ်တတ်တယ်ဆိုပြီး နဲ့တစ်လက် ဆုပ်ဆုပ် ကိုင်းနဲ့ ရောက်လာတာဆိုတော့ အတ်ထဲ အသုံးတည့်ပြုပေါ့။ တိုက် ပြောနေတဲ့ နဲ့မှတ်ခိုင်းပြီး စစ်တယ်။ အတော့ကိုဆိုးတဲ့ နဲ့သံပါလားဆို အားထောင်မိတဲ့သူတိုင်းက သိတယ်။ နဲ့လျည့်လောက် မှတ်စမ်းတည့်တော့ ပြုခဲ့ကရော့။ နဲ့မဟန်မှုန်း သိပေသိလို့ အတ်ထဲ ခုခုထုံးကလေးတော့ အသုံးတည့်လောက်ရဲ့ အောက်မဲ့ပြီး ချော့ရ သော်။ ‘မင်း နဲ့သံက တို့လျှပြည့်နဲ့ မတန်ပါဘူးကွာ၊ တာဝတီသာ ထုတ်မှတ်မှ တန်ကာကျမှာပါ၊ နဲ့များ မမှတ်ပါလေနဲ့ တို့အတ်မှာ သာဆွဲပေးပါ’ ဆိုလို ကြိုးချည်း ဆွဲခဲ့ရသတဲ့။

‘သူတို့ပြောလည်း ပြောစရာကိုးဘုရား၊ တပည့်တော် နဲ့သံမျိုးက ပြောနေမှတ်နားသူးဆိုတာ တပည့်တော်ကလည်း သိပါတယ်။ သူတို့ အား တပည့်တော်ပညာ ကွာလေတော့ မယျုံစုံကြဘူးနဲ့တုပါသယ် ရွား’

ဒါနဲ့ အတ်တွယ် ကြီးခွဲတာကချည်း အနှစ် နှစ်ဆယ်ကောင်
ကြာခဲ့သတဲ့။

‘မေတ်တကာထဲမှာ တပည့်တော် ကြီးမခွဲခဲ့ဖူးတဲ့မေတ် ၏
သလောက်ပါပုံရား၊ ဒါပေသိ မေတ်နားတဲ့အချိန် တပည့်တော်က
နှုန်းမှုတ်နေသာပါ၊ ဒါကြောင့် တပည့်တော်က မေတ်တွယ်မှာ
နဲ့မှုတ်ခဲ့သယ် ပြောသာဘုရား’

‘ဒုံး... ဟုတ်ကဲ့လား’

သည်တော့မှ ရွာသားတွေလည်း ရှင်းသွားကြတယ်။ ဘိုးတိုက်
ကြက် ပြောပြောနေတဲ့ ဘယ်မေတ် ဘယ်မေတ်တွေမှာ နဲ့မှုတ်ခဲ့တယ်
ဆိတ် အနုန်သားပါကလား။ တကယ်လုပ်နေရတဲ့ အလုပ်က ကြိုးကြိုး
အလုပ်၊ အားတဲ့အချိန် နဲ့မှုတ်တာကို မေတ်ထဲ နဲ့မှုတ်ရတာလိုပဲ
ပြောနေတာမဟုတ်လား။ ရွာသားတွေမှာ ဘိုးတိုက်ကြက်ကို ကြည့်၍
ရပ်ရမလို သနားရမလိုလိုကိုး။ ဘိုးတိုက်ကြက်က ဘူးနဲ့ကို အချို့၏
သနပ်ခါးလိမ်းသလိုလို ရွှေ့ကလေးကိုင်နေရှာလေရဲ့။

(၄)

‘ဒကာရဲ့... မေတ်တကာ လူညွှန်း နှစ်အစိတ်လောက်ကုန်ခဲ့တာ
သားပါတော့၊ ကျိန်တဲ့ နှစ်အစိတ်လောက်ကကော့’

‘တပည့်တော် ထောင်ထဲမှာပါဘုရား’

‘အလို...’

သည်တစ်ခါတော် ဆရာတော်တင်မကပါဘုံး၊ ရွာသားတွေပါ
၍နှုန်ကြတယ်။ ထောင် အနှစ် နှစ်ဆယ် ကျွဲ့ဖူးတယ်ဆိတဲ့
ဘိုးတိုက်ကြက်ကို တအဲတာသုကြည့်ရင်း ြိမ်သွားကြတယ်။ ဆရာ
ဘေးလည်း သည်စကားကြားတော့ သနားသွားပုံရပါရဲ့။ ဘိုးတိုက်
ကြတဲ့ ကြည့်ရင်း စတ်သတ်တော်မှတယ်။ သည်အခါတော့ ဘိုး
တိုက်ကြက်က ပြောချင်ပုံမရတဲ့ပုံမျိုး မျက်နှာအိုသွားလေရဲ့။

‘ဖြစ်ရလေ ဘယ်နှယ်ဖြစ်တာတုန်း ဒကာ...’

ဆရာတော်အမေးကို ဘိုးတိုက်ကြက်က တော်တော်နဲ့ မဖြေပါ
ဘူး ရွာသားတွေရဲ့ မျက်နှာကို လူစွဲလိုက်ကြည့်တယ်။ ဘိုးတိုက်
ကြတဲ့ ထောင်သို့က ဆိုးပဲ ဆိုးလက်တွေကို ကြားထား သိထားကြတဲ့
ရွာသားတွေလည်း ဒါတိုင်း ဘိုးတိုက်ကြက်ကို ခပ်ပေါ်ပေါ်သော့

ထားရာက ဆောင်ကျူးမှုတယ်လည်းဆိုရော ဘိုးလူမေး ပြောတာ ဟု၍
လောက်တယ်လို့ တွေးမိကြတယ်။

‘လူသတ်မှတ်ပါဘုရား’

ဘိုးတိုက်ကြတ်က လူသတ်ခဲ့ဖူးသတဲ့။ သည်တစ်ခါတော့ ဆန္ဒ^၁
တော်တောင် နောက်ကို နည်းနည်းကလေး ပို့သွားတော်မှုရာ၏
ကွမ်းသီး တဖောက်ဖျောက် ညျှပ်နေလေရဲ့။

‘သည်လိုပါဘုရား’

တိုက်ကြတ်တစ်ယောက် ယိမ်းသမ မမြှုံးကို နိုးပြောလာပြီးတဲ့
နောက်မှာ သားကလေးတစ်ယောက် ထွန်းကားခဲ့ဖူးတယ်။ သား
ကလေး အုခါလည်သားလောက်မှာ မမြှုံးနဲ့ကွဲကြတယ်။ ကိုယ့်သား
ကလေး နာမည်တောင် ကိုယ်မမှတ်မိတော်ပါဘူး။ လူမြင်လိုလည်း
မမှတ်မိနိုင်ပါဘူး။ တိုက်ကြတ်အဖို့ရာ နဲ့ပညာ သင်ယူလိုတာကလွှဲလို့
လည်း တစ်ခြားဘာမှဖို့ပါဘူး။ အတ်တကာလှည့်ပြီး ကြိုးခွဲဘေး
နဲ့ နဲ့မှုတ်နေရတာကိုပဲ ကျေနိုင်နေခဲ့တယ်။ နစ်ပေါင်းနစ်ဆယ်ကျော်
အစိတ်လုံးလုံး အမိမောင်ရှယ် ဘာရယ် မရှိဘဲ နဲ့တစ်လက်နဲ့အတူ
ကြံရာကျေရာ ရေပေါ်အရှင်ဓရေးဘဝနဲ့ နေခဲ့ရာက အောင်စကြာအတ်ဆုံး
ရောက်ခဲ့တယ်။

‘အောင်စကြာအတ်က အတ်ကြိုး၊ ရုံသွင်းတဲ့အတ်၊ အတ်အလှုံး
အတ်ဗာဟိုရာလည်း များလွန်းလွှာပေါ့ဘုရား၊ တပည့်တော်ဘဝ
ကတော့ ကြိုးဆွဲလိုက်၊ နဲ့မှုတ်လိုက်နဲ့ ခံပို့ရှိုးနေခဲ့တာပါပဲ၊ တစ်ခြား
အတ်တွေနဲ့မတူသာက အောင်စကြာအတ်ထဲမှာ နဲ့ဆရာကြိုး အဖြင့်
နဲ့အသင် နဲ့သမားကလေးတစ်ယောက်ပါသယ်’

နဲ့သမားကလေးရဲ့အမည်က ‘ကျူးရှိုး’ တဲ့။ မောင်ကျူးရှိုးပေါ့။
အမေမရှိရာတဲ့ တစ်ကောင်ကြော်တစ်မျက်နှာကလေးရှိုးတိုက်
လည်က သနားကရာတာပို့သတဲ့။ နဲ့ဆရာကြိုးအနားမှာ နိုင်းသွေ့ ဆယ့်
ခုံ ခြားသတ်ပုံဆိုး မြစ်စွဲယူကျိုး လုပ်ကျေားသမျှပြုရရှာသတဲ့။ နဲ့ဆရာ
ကြိုးတော်ပညာကြီးသလောက် အတတ်မောက်မာတယ်။ အတ်ဆရာက
ပျော် ‘အဘ အဘ’နဲ့ တရိုတသေရှိလတော့ ဆိုင်းထဲမှာ ပါဝါအကြိုး
တတ်တီးဆရာတောင် အဘကိုး မော်မကြည့်ခဲ့ဘူး။ ကျူးရှိုးလို့
အသင်ကလေးဆိုတော့ စကားထဲ ထည့်မပြောနဲ့တော့။ ကျူးရှိုး
တွေ့ နဲ့ကလေး တစ်ခါနှစ်ခါ မှတ်ရပါမယ်အမကြောင်း နဲ့ဆရာကြိုးကို
ပြီး နှိပ်ပေးရတယ်။ ချိုးရေး သုံးရေး ခပ်ပေးရတယ်။ ထမင်းဟင်း
မြစ်ကျေားပြီးတဲ့နောက် ဆရာကြိုးစားနေတဲ့အနား ပုဆစ်ခူးတိုင်
အစိတ်နေရသေးတာ။ စားပြီးရင် သောက်ရေအသင့် လက်ဆေးရေ
အသင့်၊ လက်သုတ်ပါဝါမကျို့ ကမ်းပြီး သိမ်းဆည်းရတယ်။ ဆရာ
ကြိုး ပိုတဲ့ ဟင်းကြွင်းဟင်းကျွန်းကလေးစားပြီး ဆရာကြိုးအဝတ်အစား
အွှေ့ဖွံ့ဖြိုးပေးရတယ်။ ပညာကျေ ကောင်းကောင်း မရရှာဘူး။ စိတ်တိုင်း
အျောင် ဆူလား ငင်းကိုလားက ပိုသေးတယ်။ ဦးတိုက်ကြတ်က
ဘုံးတို့တိုင် သည်လို့ အဆောက်ခြေသိမ်းဘဝက လာရတာဆိုတော့
ဘူးကို သနားမို့သလောက် နဲ့ဆရာကြိုးကို အတတ်မြင်ပြင်းကတ်
ဘာခဲ့သတဲ့။ တစ်ခါ သားမှာတော့ ကျူးရှိုးက ဦးတိုက်ကြတ် ရှေမှာ
အသွေးရှာတယ်။

‘ကျွန်းတော်အဖြစ်ကလည်း အမေပြာသလို ဖြစ်နေပါပြီ နှီးဘို့က်
မြေကိုရယ်’

‘မင်းအမေက ဘယ့်နှစ် ပြောလိုတုန်း’

‘မင်းလ မင်းအဖေလိုပတဲ့ ဗုံးတိချင်လိုက်တဲ့နဲ့မှတ်။ အဲကလ မရှိဘူး၊ နဲ့မမှတ်ပါနဲ့တော့ ငါသားရယ်၊ ပါးစပ်ယား၏၏ ကျူရှိုးသာ မှတ်ပါတော့တဲ့။ အမေ အဲသလိုပြောရာက ကျွန်တော့ နာမည် ကျူရှိုး တွင်တော့တာပဲ’

အလို သည်ကလေးအဖြစ်က သူ့အဖြစ်နဲ့ တူလွန်းလိုက်တော်းတိက်ကြက်ရဲ့မယား မမြှုံးကလည်း သူ့ကို သည်လို ပြောခဲ့ဖူးထဲကလေး။ သည်မှာတင် ဦးတိက်ကြက်က ကျူရှိုးကို ပိုပြီး သယေသန၏ တွယ်ခဲ့ရသတဲ့။ ကျူရှိုးလုပ်ရမယ့် အလုပ်တွေကို ဦးတိက်ကြက်ထဲကူလုပ်ပေးတယ်။ ‘မောင်ကျူရှိုး၊ မင်း နဲ့မှတ်သာသင်၊ အလုပ်ဆူငါ လုပ်မယ်’ ဆိုပြီး နဲ့ဆရာတြီးရဲ့ ဝေယျဝါစွာတွေကို သူကပဲ ဒိုင်းလုပ်ကိုင်ပေးသတဲ့။ သည်တော့မှ ကျူရှိုးခဲ့မှာ နဲ့ပညာကို ကောင်းကောင်း လေ့လာနိုင်တော့သတဲ့။ ဒါပေမယ့် ကျူရှိုးက နဲ့ပါၣ် မပါလေတော့ ဖြစ်ဖြစ်မြောက်မြောက် မရှိခဲ့ပါဘူး။ ကြီးစားသော့လုပ်မှန်း သိသာလာလေး။ တစ်ရက်တော့ ကျူရှိုးကို နဲ့မှတ်သာသင်ရန် ဆရာတြီးက ဒေါသတွက်လာပုံရရဲ့။ နဲ့ကို စုန်းခဲ့ ပစ်ချေရင်း ကျူရှိုးလက်ညီး ငါးကိုင်ငါးကို ဆူတယ်။

‘ကိုင်း မောင်ကျူရှိုး၊ မင်းကို သည်ကန္တကာပြီး ငါတယ် အဖြစ်က စွန်းလွတ်လိုက်ပြီး တစ်ခုတော့ ငါမှာလိုက်ပါရစ်၊ နဲ့မြောက်တော့ မင်းခုနစ်ဘဝ မမှတ်လေနဲ့ သည်တစ်သက် မပြောနဲ့ ခုန်းသက် သက် သင်တော် မင်းလိုကောင် နဲ့မှတ်မတတ်ဘူး’

သူကိုးကွယ်အားထားရာ ဆရာတြီးက သည်လို တောက်တောက်

ခါးခါးကြီး ပြောချလိုက်တော့ မောင်ကျူရှိုးခဲ့မှာ ဝမ်းနည်းပက်လက် ချုပ်ရည် မဆည်ဖိုင်ခဲ့ဘူးတဲ့။ ဒါကို မြင်လိုက်ကြားလိုက်ရတဲ့ ဦးတိက် ကြက် ကိုယ်တိုင် လုစိတ်ပျောက်ပြီး တိရှိနာန်တိုက်ကြက်စိတ် ဝင်လာ သတဲ့။ အတ်မှာက်ဖေးက ထင်းခွဲးမကြီးပြီးယူတဲ့ပြီး ဝင်ခုတ်တော့ တော့။ ဦးတိက်ကြက် သည်လို ဝင်လုပ်လိမ့်မယ်မထင်တော့ ကျူရှိုး ထည်း ကြောင်ကြောင်ကြီး ရပ်ကြည့်ဖော်တဲ့။ ပြီးမှ သတိဝင်ပြီး ဦးတိက်ကြက်ကို ဝင်ခွဲတော့ လက်လွန်ကုန်ပါပြီ။ တစ်ဘတ်လုံး ခွဲတော့ကြီး ရိုက်သွားတော့တာပဲ။ နဲ့ဆရာတြီးခဲ့မှာ သွေးနှိပ်ထဲ ထောက်လဲဆူရာလေပဲ။

‘ဦးတိက်ကြက်၊ ကျွန်တော့ဆရာတြီးကို ဘယ်လိုလုပ်လိုက်တာ သဲ့ ခင်ဗျားနှယ်ဗျာ နဲ့ဆရာတစ်ယောက်ဖြစ်စိုး ဘယ်လောက် ပညာ ပေါ်ပါ ကြီးရတယ်ဆိုတာ မသိဘူးလား၊ ဒါကြောင့် ခင်ဗျား နဲ့ဆရာ ဖြစ်ခဲ့တာပဲ၊ ဆရာတြီးမရှိရင် ကျွန်တော် ဘယ်သူ့ဆီ နဲ့သွားသင်ရ ဘာ့မှာလဲပဲ့’

ကျူရှိုးဟာ စောစောကထက် ပိုပြီး ဝမ်းနည်းပက်လက်ဖြစ်တဲ့ အေးကြီးနဲ့ ဟစ် ဟစ် ငါတယ်။ ဦးတိက်ကြက်လည်း တိုက်ကြက်စိတ် ဆူက်သွားခဲ့ပါပြီ။ ကျူရှိုးစကားတွေက ဦးတိက်ကြက် အသည်းကို အေးနဲ့ ထိုးစိုက်သလို ရဲ့ခနဲတောင် ဖြစ်သွားခဲ့တယ်။

မှာက်တော့ ဦးတိက်ကြက် အဖမ်းခွဲ့ရာက အလုပ်ကြမ်းနဲ့ထောင် အွှေ့စ် နှစ်ဆယ် ကျွတ်ဘယ်။ ‘ထောင်ထဲရောက်တော့ နဲ့မှတ်ရသေးလား အေား’ လို့ ဆရာတော်က မေးတော့ ဘိုးတိုက်ကြက်က ပြုးကယ်။

‘သည်အခွင့်အရေးကိုတော့ တာပည့်တော်ရဲ့ပါသာ့ဘူး။ တပည့်

တော် အလုပ်ပြီးလို နားချိန်ရောက်ရင် တာအောင့်တခါေတော့ ထောင်မျှုံးတွေက နဲ့မှတ်ခွင့်ပေးခဲ့ကြပါသယ။ တပည့်တော်က နဲ့မှတ်ရမဣ္း နှင့်သဲကိုး ဘုရား။

ဆရာတော်က ‘ဖြစ်ရလေ’ ဆိုတဲ့ ပုံနဲ့ ဘိုးတိုက်ကြက်ကို ကြည့်တပ်။ ရွာသားတစ်ယောက်က ဘိုးတိုက်ကြက်ကို မေးခွန်းတစ်ခု ကောက်ခနဲ့ မေးလိုက်တယ်။

‘ဒါနဲ့ ဘိုးတိုက်ကြက် ထောင်ကလွတ်တော့ မောင်ကျူရှိုးနဲ့တွေ သေးလေး’

သည်မေးခွန်းကို ဘိုးတိုက်ကြက်က ချက်ချင်း မဖြေပါဘူး၊ မျက်လုံးကို မေးစင်းထားပြီး နဲ့ကြီးကို စိုက်ကြည့်နေလိုက်တာ အကြောင်းပြီးမှ တစ်လုံးချင်း လေးလေးကြီး ဖြေတယ်။

‘မတွေ့တော့ပါဘူး၊ တွေ့လဲ မတွေ့ချင်တော့ပါဘူး။ အခုချိန်၌ ကျူရှိုးလဲ အတ်တွေထဲမှာ ကြိုးခွဲနေလောက်ရောပေါ့’

ဘိုးတိုက်ကြက်က သည်လောက်ပဲ ဖြေတယ်။ ဘိုးတိုက်ကြက်ကျောင်းပေါ်ကဆင်းသွားတော့ ဆရာတော်က မိန့်တော့မှုတယ်။

‘သတ္တဝါတစ်ခု ကဲတစ်ခု ဆိုသလိုပေါ့ကျယ်၊ လူဆိုတာ ကိုယ်အကြောင်းနဲ့ကိုယ်ကိုးကွယ့်။ ဒါပေမဲ့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် မသိရှာတဲ့ လူတွေကတော့ မသိခြင်း၊ အပို့စွာဖုံးနေသမျှ ပညာအလင်းမရရှိင်ဆူး။ အင်း ကိုင်း ကိုင်း ဘိုးတိုက်ကြက်ကို စောင့်ရှောက်ကြပါကျယ်ကြံရာရှာက ကြံ့သလို ပေးကြ တမ်းကြပါ။ သည်းညည်းခံစာရေးကြပါကျယ်’

(၅)

ဘိုးတိုက်ကြက် ထောင်ကလွတ်လာပြီး ရွာပြု့ရောက်လာတော့ ခြေ ခုကွဲပေးပြီး တစ်ညွှန်စွဲ မဟုတ်တော့ ရွာက သူနဲ့သဲ့ မခံနိုင်ကြသေား။ ရွာလူကြီး ကိုယ်ကာကို တိုင်ကြတယ်။ ရွာလူကြီးကလည်း ခြော့စွဲလို အမိန့်ထဲတ်မဖြစ်တော့ ရွာလည်းခံသာစေ၊ ဘိုးတိုက်ကြက်အည်း သူဝါသနာထဲရာ လုပ်စေဆိုတဲ့ သဘောနဲ့ တစ်ညွှန်စွဲ တစ်လုံးပေးလိုက်ရတယ်။ တိုက်ကြက်တစ်ညာ၊ ရွာတစ်ညွှန်ပေါ့လေ။ ရွာအလွန်ကျော့နဲ့တွေမှာ နားချမ်းသာရာရကြပေမယ့်လို ဘိုးတိုက်ကြက်အလွန်ကျော့ညွှန်ဆိုရင် ရွာက မသက်သာလွှား။ အိပ်ရေးပျက်ပြရုံမက နားတွေပါ ထိုးကိုက်လုသတ်တာကလား။

‘တောက် အတော်ဆိုးတဲ့ နဲ့သဲ့ကွား’

ဒါပေသိ ဘယ်နယ်လုပ်မလဲ။ သည်လို လက်ခံထားကြတော့ ဆည်းညည်းခံကြရတော့တာပဲ့။ ဘိုးတိုက်ကြက်က ရွာအလွန်ကျော့ လုဆို နဲ့ကို သက်ကယ်ပျစ်အနိုးထဲ ထိုးထားတတ်တယ်။ ဘူးအလွန်လွှာတဲ့ ညကတော့ ရွာထဲ လူမှာရှိရင်တောင် တောင်းပန်လိုမှုပါဘူး။ အစ်ညွှန်း ပွဲက်ပွဲက်ညွှန်အောင် မူတ်နေတော့တာပါ။ ဘိုးဘိုးတိုက်ကြက်

၈၀။ လမ်းကြားတဲ့အနေက ဆရာတော်ကလည်း မေတ္တာရပ်စံထားတော့ ရွာက သည်းညည်းခဲ့ကြတယ်။ နားခွမ်းဆိုပြီး အိပ်ကြရုံကိုးသည်လိုနဲ့ ဘိုးတိုက်ကြက် အသက် ဂုဏ်ဆယ်ကျော်တဲ့အထိ ရွှေချို့တစ်ညြမြား ဒုက္ခာပေးလိုက်တာ ကြာတော့ ရွာက ဘိုးတိုက်ကြက်ရင်လည်း သေမှာ တို့တစ်စွဲလုံး နေရာခြားရင်လည်းပြောင်းမှတဲ့ ညည်းဟူရတဲ့အထိပဲ။

တစ်ရက်...။ မန်က်စောဓားကြီး ဘိုးတိုက်ကြက် အိမ်ရာတဗ္ဗလိုက်လိုက်တော့ နဲ့လွှာခင် ပါးစပ်ထဲရုံရင်းက သေနေတာ တွေ့ကြရတယ်။ သေတဲ့အနေက ရွာက အေးအေးလူလူဇော်ရမယ့်ရတ်ပါ။ မအနေညာစာ ဘိုးတိုက်ကြက် နဲ့မှတ်ခွင့်ရတဲ့ညံ့တော့ တစ်ညြလုံးနဲ့ကွဲသံကြီးကို ကြားကြရသား။ ရွာကတော့ ပြောကြတာပဲ့။ ‘ဘိုးတိုက်ကြက်များ သူ့ခွဲတစ်း အပျက်မခဲ့ပေါင်းတော်၊ သူ့ခွဲတစ်းရအင် ယူဆွားသေးသာပါ’ တဲ့။ ဘိုးတိုက်ကြက်ကို သက်ပျောက် မြေဝင်လုပ်ကိုင်ပေးကြရာပါတယ်။ ရွားဦးဆရာတော်ကပဲ သရဏာရုံ တင်အေးတော်မှတ်။ နဲ့ကြီးကိုတော့ သူထားနေကျ သက်ကယ်ပုစ်ကြအိုးထားကြတယ်။ ဘယ်သူကမှ ယဉ်သွားမယ် မရှိကြဘူး။ မှတ်မကြည့်ဖို့ကြဘူး။ ထန်သမား ဂုဏ်တွေတွေတွေတ်ခိုတော့ ရွှေချို့ပေးတဲ့နဲ့ မှတ်ကြည့်စမ်းမကွာ့ဆိုပြီး မူးမူးနဲ့ ယူမှတ်ကရေား ‘တော် တယ် တယ် တီး တီး တော်’

အလို့။ ဟုတ်သားဟဲ။ သူ့နဲ့ကြီးကိုယ်က လည်ချောင်းလွှာသံကြီး ပါနေတာပါကော်။ နှစ်ပေါင်းများစွာ နဲ့ပညာသင်လာတဲ့ ဘိုးတိုက်ကြက် ဘယ်လောက်ပဲ ပါရရှိမပါဘူး ဆိုဆို သည်လောက်ညွှေ့

မရှိတာပဲ။ လက်စသတ်တော့ နဲ့ကြီးက ဖြစ်နေတာနေမှုလိုကြတယ်။ အဲသလောက် ရုံးရွှေ့ကွဲကွဲ နဲ့သံမျိုး တစ်သက်တစ်ကိုယ်ပြုကြပဲကိုး။ ထန်းသမား ဂုတ်တိုက်တော့ နဲ့က ‘တိုက်နဲ့’ သည်တော့ တိုက်နဲ့ဆိုတာ ဘာတဲ့ ဖြစ်ကြပုန်ရော်။

‘လူကို အစိမ်းသရဲ့တိုက်ပြီး လုပ်တိပျောက်အောင် လုပ်ကြသလိုပဲ့။ နဲ့ကိုလဲ အစိမ်းသရဲ့ တိုက်ထားတော့ နဲ့ကိုတိပျောက်နေသာပဲ့။ ကျော်ထင်သာတော့ ဘိုးတိုက်ကြက် ကိုယ်ဝန်ဆောင်တုန်းက ဖြစ်ကြကြီး ရိုက်ချက်စားသယ်ဆိုသမှတ်လား၊ အဲသည်ကြက်ပြုသံကြက်စိမ်းသရဲ့ဖြစ်ပြီး ဘိုးတိုက်ကြက်ကို တစ်သက်လုံး ပူးမေးမှုမှု’

ဟုတ်ခလသလား၊ မဟုတ်လလသလားတော့ ဘယ်သူကမှ မပြောပဲ့ဘူး။ ရွာသူရွာသားတွေက မျက်လုံးအပိုင်းသားနဲ့ နဲ့ကြီးကို ကြည့်ပြုတာပဲ ရှိရာယ်။ ဒါနဲ့ပဲ တိုက်နဲ့ကို ရွာထဲ မထားနဲ့တာနဲ့ ဆရာတော်မှတ်။ သရဏာရုံတော်ကလည်း ကျွန်းနောက် (စာတို့) ကြီးထဲ ထည့်ထားလိုက်တာပါပဲ။

အဲသည်သက်လိုက်လည်း စိတ်ချမ်းသာ လက်ချမ်းသာ အိပ်ပြုတော်တယ်။ ဆရာတော်ကဆိုရင် ကျွန်းနောက်ကြီးကို ယောင်လိုအင် မဖွင့်တော့ဘူး။

၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ သရပါမဂ္ဂဇင်း။

* * *

၁၇၅၂

ခင်ခင်ထူး
၂၉

ကတ္တဝါ

(၁)

သရက်ကန်၍၍၍မှာ ဒုမ်းထုပ်ကို မသိတဲ့ရှာမရှိဘူး။ ဒုမ်းထုပ်ဆိုအတိုင်း လှလိုက်တာကလည်း ဒုမ်းပုံ ဒုမ်းပေါက်ကလေး အထုပ်
ပိုက် ပုံထားတဲ့အတိုင်းပဲ။ ရုပ်ရည်က ကံကောင်းအကြောင်းလှပေမယ့်
ချွောပါ စကားမပြောတတဲ့ရှာဘူး။ အသားကလေးက ဝင်းစက်စက်၊
အိမ်အုန်း၊ မျက်လုံးကလည်း အေးရေးထားတဲ့အတိုင်းဆိုတော့ စကားများ
ပြောတတ်ရင် အဖိုးတန်လိုက်မယ့်ဖြစ်ခြင်းလို့ တွေးမိကြသူချည်းပဲ။
များဖြစ်တဲ့ ကိုအောင်လှနဲ့ မသန်းမြတ္တိက သားယောကုံးကလေး
အသာက်ရှိပြီးသားပါ။ သားဓတ္ထ တော်တော်ကလေးအချယ်ရောက်
ပြောတဲ့မှ မိုးမ်းထုပ်ကလေး ကောက်ကာင်ကာ ရလိုက်တယ်ဆိုတော့
သားကလုံးကလေးကြော်ဗျား။ ယောကုံးကလေးနှစ်ယောက်ရှိပြီးသား မိဘ
သို့ သမီးမိန်းကလေးကို လိုချင်ကြတယ်။ မသန်းမြှုကလည်း သူ့
ဘာင်းရတာ အမော့။ သမီးကလေးတစ်ယောက်သာရှိရင် အူတို့
ပြည့်စုံပြီးလည်း တွေ့ကြတယ်။ ဧကကြော်အရ စားနိုင်သာက်နိုင်

ကြော်တွေဆိုတော့ တစ်ခြားဘာလိုချင်တယ်ဆိုတဲ့ အာသီသ မရှိထဲဘူး။

‘ကိုအောင်လျော်၊ ကျွ်ပ် အိပ်မက်မက်တော့ မိန္ဒာကလေး အိပ်မက်ထဲ နားဆွဲကလေးတော်လှပ်တောင် ပါသေးဟာကော့ တော့ သည်တစ်ခါ သမီးကလေး မွေးအံထင်သာပဲ’

‘စွဲလန်းလွန်းလိုလည်း ဖြစ်နိုင်ပါသကွာ၊ သားဆိုတော့ကော့ ယောက်ပါင်း လောင်းကျော်ပေါ့ဟာ ဘာဖြစ်ရမှာတုန်း’

‘တော်က သမီးကို မလိုချင်လိုလား’

‘လိုချင် လူချဉ်းကော်များ ကျွ်ပြောတာက မယ်မင်းလို သမီးရှုံးရှုံးလွန်းလို့ ပြောရတာပါ၊ မသကာ သမီးကလေး မခွဲဘယ်နှင့်လုပ်ပါ၊ စိတ်ဆင်းရတာ အဖတ်တင်မှာစိုးလို့ ပြောသမီးတော့ လိုချင်သားပေါ့ဟာ’

မွေးလာတော့ လက်သည်က သမီးကလေးတော်လိုလည်းဆိုး မသန်းဖြစ်ဆိုတာ ဝမ်းသာလွန်းလို့ မီးတွင်းထဲတောင် ငါလိုက်တာ ကျွ်ပါလို့၊ ကံကောင်းလို့ မီးယာဝေါင်းကိုက်မစွဲတယ်။ လင်မယ်ယောက်စလို့ ဝမ်းသာလိုက်ကြတာ မပြောနဲ့တော့။

သမီးကလေး နှစ်လ သုံးလရှိသေးတယ်။ ရွှေခြေကျွ်း ကလေးဆင်ပြီးနေပြီး ထူးခြားတာက နှစ်ချက်၊ သည်မိန္ဒာကလေးပြီးတော့မှ ကိုလှေအောင်နဲ့ မသန်းဖြတို့ စီးပွားဖြစ်လာကြတယ်။ ရေး ကိုင်ရေး ကောင်းလာကြတယ်။ နိုင်က လုပ်လက်စ မှန်လှပ် မလိုင်လုပ်ငန်းက ရွာမှာ ရောင်းရရှိပါ။ သမီးလေးမွေးပြီး မကြော်ဘူး။ လုပ်သမျှမှန် ရွာနှီးချောက်ချက်တင် မကမော်

တစ်ရိုး ထိုထိပါက်တော့တာပဲ၊ လုပ်သမျှ မှန်ကုန်တယ်။ ရောင်း ပြုလွှာ ပေါ်တယ်။ အနှာတွေကလည်း လက်မလည်တော့ အလုပ် အတွေတောင် နားရတဲ့အထိုး၊ မိဘတွေက ဒါကို သတိထားမိတယ်။

‘သမီးကုသိုလ်ပဲဘာ၊ တို့များ ခါးချိအောင် တစ်သက်လုံးလုပ်ခဲ့တာ ရားရုပ်ပဲ၊ အခုများ တက်လိုက်တဲ့ စီးပွားရွာ’

စီးပွားဖြစ်လေ မသန်းမြေက စည်းနှုက်နဲ့ သုံးလေး၊ စုမ္ပာဏ်းမီ မျှလုံးဘူး။ ရွှေဆိုတာ အရင်က မူးလို့ ရှုံးစရာ မရှိရတဲ့ဘဝက အိန္ဒာတောင်ထည့်ရှုတယ်။ ပြောခဲ့သလိုပဲ။ ကံဆိုးတာက မွေးရာ သားမပြောတတ်တာတစ်ခုပဲ စိတ်မကောင်းဖြစ်ကြရတယ်။ ဒါ ဘူး ဘွဲ့ဘဝကသူ့အကြောင်း ပါလာတာဆိုတော့ စိတ်မချမ်းသာ ထော် ကျေနှုပ်ကြတယ်။ နာမည်တောင် ဂုဏ်ထုပ်လို့ ပေးတာသာ ပါ။ ဂါဖတ်လေးနဲ့ ဖတ်ပြီး ညုက်ညာနေတဲ့ မထိရက် မတိရက် သလေးနဲ့ နှိုင်းထားတာလေ။ ဂုဏ်ထုပ်ကလည်း အသားဖြူဖြုံး ကောင်းလိုက်တာလည်း မပြောနဲ့။ အစ်ကိုနှစ်ယောက်ကလည်း ပြောတာပါပဲ။ နှမကလေး ဘဝအကျိုးပေး မကောင်းရှာမှန်းသိလို့ ပြောတယ်။ သည်လို့ညာကြတာကို ဂုဏ်ထုပ်က သိတယ်။ စကား အတောက်လို့ မပြောပေမယ့် ခြေ၊ လက် အမှုအရာနဲ့ အခွင့်အရေး ပေါ်။ တစ်အိမ်လို့က ဂုဏ်ထုပ်၊ ဂုဏ်ထုပ်နဲ့ ဖြစ်လေ ဂုဏ်ထုပ်က ပြောသလေး၊ အလုပ်သမား မိန္ဒာမှ ယောက်းပေး၊ ငါးအယ်ယောက် အလိုင်လို့က်ကြရတယ်။ တစ်ယောက်ယောက်ကများ ဒေါက် လုပ် အော်ပေတော့ပဲ။

တစ်ခါတစ်လေ စိတ်အားလက်အားရှိရင် ကြံရာလူက ၀၉။
သင်ပေးကြတယ်။

‘ဦမ်းထုပ်’

‘အာ...’

‘အဖေ...’

‘အဲ...’

‘အမေ...’

‘အု... အု...’

မရပါဘူး။ အ၊ အာ၊ အု၊ အု အသံတော့ ထွက်တတ်တော်
ဦမ်းထုပ်က လှုတယ်ဆိုရင်တော့ သဘောကိုကျလို့။ နားကြားလို့
မဟုတ်ဘူး။ တစ်ဖက်က နှုတ်ခမ်းလှပ်တာကို သိတာ။ နားကမ်း
ဘူးလားဆိုတော့လည်း လုံးဝမကြားတာတော့ ဟုတ်ပုံမရဘူး။ ဒု
အသံချွေကိုတွေ့ ဘာတွေ့ ဖွင့်ရင် နားကို ထိုးပြီး နားလီးထဲ
လုပ်ချင်လုပ်တာ။ အိမ်မှာ အလုပ်သမားတွေက တပါးဝါး တာဘူး
ပွဲကျရင် ဦမ်းထုပ်က တိတ်တိတ်နေကြဆိုတာမျိုး လုပ်ပြတယ်
အသံလျော့ကြရတယ်။ ဦမ်းထုပ်ဆွဲထားတဲ့ ဆွဲကြီး လက်ကောက်
ကို ဖြုတ်မယ့်ပုံ လုပ်ရင်လည်း အထိမခဲ့ဘူး။ မအော ပြီး လတ္တာ
တော့တာပါ။ မအော်လက် ဆွဲခေါ်လာပြီး လက်ကောက်တွေ့ ဆွဲ
တွေ့ သူဖြုတ်ပါတယ်တိုင်ရော။ မအောက စတဲ့လူကို ရိုက်ချင်
ဆောင်မှ ကျော်ပါတယ်။

သည်လိုနဲ့ သရက်ကန်မှာ ပထမဆုံးတိုက်ဆောက်တာ ကို
လုတိ ဖြစ်လာတယ်။ သားတွေကို ဝက်သားပြောင်ကျွဲ့ပြီး ရှင်ပြီး

အော်ကိုတွေ့ ရှင်ပြီတော့ ဦမ်းထုပ်ကိုလည်း နားသပေးကြရ
ဦမ်းထုပ်က ပျော်လို့။ သည်ကတည်းက ဆွဲမှားဆွဲ တခါခါ
ဆောတယ်။ ရပ်ကလည်း ကြီးလေချောလပဲ။ အသားအရေများ
တဲ့အပြင် မွေးသွေးစိမ်းကလေးမတွေနဲ့ဆိုတော့ ပွင့်ကာစ နှင့်ဆို
သလေးသာ ကြည့်တော့။

တဖည်းဖြည်းနဲ့ ဦမ်းထုပ်လည်း အရွယ်ရောက်လာတယ် ပြော
ဘား၊ အပျို့ဖော် မဝင့်တတ်အရွယ်ဆိုတော့ ဦမ်းထုပ်က အလှပြင်ဖြီး
ထွက်ချင်တယ်။ ရှိုးထုတ်ချင်တယ်။ သူတကာ အဆင်ဆန်းဝယ်
ဆိုရင် ဝယ်ပေတော့ပဲ။ ဘယ်သူဘယ်မှာ ဘာဝတ်တယ်ဆိုရင် မအော်
စုဆေတော့တာပဲ။ ဝယ်မပေးလို့ကတော့ ဒွက်ပြီးသာမှတ်တော့။
ရှိုးသူမျှ အကျိန်လွှင့်ပစ်တော့တာ။ တကယ်ပြီးဝယ်ပေးမှ အေးရှု
၍။ အစိုက်တွေကလည်း နှမအပျို့ပေါက်ကို အရိပ်တော်ညွှန်ကြည့်
ပဲ။ ရပ်ရွာကလည်း စောင့်ရောက်ကြတာပါပဲ။ ဦမ်းထုပ် စက်စက်
လှုတယ်ဆိုပေမယ့် ဘယ်ကာလသားကမှ မဖို့ကြဘူး။ စကားမပြော
တ်တာပါသလို မတာမနာရှိလေခြင်းလို့ အဖြစ်မခံချင်ကြတာလည်း
ပေါ်တယ်။

ဒါပေမယ့် ဦမ်းထုပ်ကတော့ သဘာဝအရပဲ ခံစားမူရှိလာတာ
ဒါ ဒီဒို့ယိုကား ကြည့်ရင် မင်းသမီးကို လက်ညွှိုးထိုးပြီး အဲဒါသူလို့
ဆောတယ်။ မင်းသမီးနဲ့ ရည်းစားဖြစ်တဲ့ ဦမ်းထုပ်ထိုးပြီး မင်းသမီးရှယ်တော့
ထုပ်ရယ်တယ်။ မင်းသမီးရဲ့ ရည်းစားဖြစ်တဲ့ မင်းသမီးကို နှိမ်းက်
အော်ဆိုရင် တအူးအူး တအဲအဲ အော်တော့တာပဲ။ မတရားမလုပ်နဲ့

ပေါ့လေ။ ချစ်ခန်း ကြိုက်ခန်းများပါရင် ဥမဲးထုတ် သဘောကျေတယ်
တအီးအီးနဲ့ လက်ညွှုးနှစ်ချောင်း ပူးပြတယ်။ ကြိုက်ကုန်ကြပြီး။
သည်လိုနဲ့ ဥမဲးထုတ် ရည်းစားထားချင်တဲ့ စိတ်ကလေး ဝင်ချင်ခဲ့
ဖြစ်လာရော ပြောပါတော့။

(၂)

ဦးအောင်လှတို့ မလိုင်မှန်နဲ့ဆိုင်မှာက အလုပ်သမားတွေလိုတာ
ကဲ ပိုလိုလာတော့ ဦးအောင်လှက သူ့ရွှေ့က ဆင်းရဲ့သူး
အားသမီးတွေ သွားရှာတယ်၊ အလုပ်ပေးတယ်။ ဦးအောင်လှရော
ခြုံသန်းမြေပါ သရက်ကန်မာတိ မဟုတ်ကြပါဘူး။ သရက်ကန်က
ဆုံးနယ်တစ်စိုက်မှာ ရွာကြီးဆိုတော့ တော့မြို့ကလေးလို့ ဖြစ်နေတာ
ဖြေဖြိုး။ ကိုအောင်လှက ရွာတွေကဲ့ မြေပဲကလေး၊ နှစ်းကလေး သရက်
နှင့်ခိုင်ကို လာသွေ်းရင်းနဲ့ သရက်ကန်ကို ဈေးရောင်းဈေးဝယ်လာတ်
ခဲ့ မသန်းမြှို့ ဖူးစာန်ကြတာပါ။ သွာ့ကိုယ် အဆကြောင်းပါတော့လည်း
ကဲချဉ်းသက်သက်ပဲ။ မတော်ကော်မခေါက်လုပ်တတ်တဲ့ မှန်ပညာ
လေး အရင်းတည်ပြီး လုပ်ကိုင်စားသောက်ရာက သရက်ကန်မှာ
ခြေတည်မိကြတာပါ။

အလုပ်က မနိုင်မန်င်း ဖြစ်လာတော့ မသန်းမြှို့လည်း မနေသာ
နဲ့ သူ့ရွှေ့ဖြန်ပြီး အလုပ်လက်ကြောတင်းမယ့်ကလေးတွေ ရှာဇာ၏၏
ထု။ စိတ်ချင်းဖိတ် ကိုယ့်အိတ်ထဲဖိတ်ပေါ့လေ။ သည်လိုနဲ့ အလုပ်ရုံး

မှာ အလုပ်သမား တစ်ကျိပ်ကျော်ကျော်လောက် ဓမ္မာထားရစတဲ့
တာပါပဲ။ ထွက်တဲ့လူတွက်၊ ဝင်တဲ့လူဝင်ဆိုပေမယ့် လူတော့မဖြတ်ဘုံး
သည်အထဲမှာ ဦးအောင်လှတို့ရှာက မှာခိုးမသား ‘တာကူး’ ဆိုသူ
ပါလာတယ်။ တာကူး ရောက်လာတုန်းက ဆယ့်လေးငါးနှစ်သားပါ။
ရိုးလည်းရိုး၊ ခိုင်းလို့ စေလို့လည်း ကောင်းတော့ ဦးအောင်လှကရော
မသန်းမြှေကပါ ချစ်ကြတယ်။ အမိန့်နောက်က အလုပ်သမားကျော်နှင့်
ဆောက်ထားတဲ့ တန်းလျားပြန့်ကြီးမှာထားပေမယ့် တာကူးက ဖွဲ့စေ၍
ကျစားရတယ်။ ရောက်ကတည်းက သစ္စာရှိရှိလုပ်တာရော၊ မှန်လုပ်ရာ
မှာ လက်ထွေရတာရောဆိုတော့ တာကူးကိုပဲ ပ စားပေးတာလည်းပါ
ပါတယ်။ ဥမ်းထွေးထိန်းတဲ့ တိုင်းကျော်တို့ ပြည်ကျော်တို့
ကလည်း တာကူးကို ချစ်ကြတယ်။

ဥမ်းထွေးထိန်းတဲ့ အထဲမှာ တာကူးလည်း ပါတယ်။ တာကူးထို့
အိမ်က အလုပ်သမားဆိုပြီး နိုင်စားတာမျိုး မဟုတ်ဘူး။ သူ့အစ်ကိုယွေး
ခင်သလို ခင်လို့ အစ်ကိုတွေ့ကို နိုင်စားသလို နိုင်စားတာပါ။ ပိတေသန
ဖုန်းတွေ ဂိုင်းထဲပွင့်ပြီဆိုရင် တာကူး တက်ရပြီ။ ဘယ်ကိုင်းက ဘယ်
အခက်မှုဆိုရင် မရမချင်း ရူးပေးရတော့တာ။ တစ်ခါလည်း တာသုံး
ပိတောက်ပင်ပေါ်က လို့မြှုပြုပြီ။ ကံကောင်းလို့မကျိုးတာကိုး။ တစ်
ခါတော့ သူများခြုံတဲ့ ပုန်းညာကိုတွေ့ ခဲ့နေအောင် ပွင့်တာကို ဥမ်းထွေး
မြင်လာခဲ့တယ်။ တာကူးကို လက်တို့ပြီး လာခေါ်တယ်။ ပန်းတွေကို၍
တယ်။ လမ်းဘက်ထွက်နေတဲ့ ကိုင်းကို ရူးခိုင်းတယ်။

‘မလုပ်နဲ့ ဥမ်းထွေးထိန်းတဲ့ သူများအပင် မရူးရဘူး’

‘အ...အ... အ’

‘မရူးရဘူး ဖမ်းလိမ့်မယ်’

တာကူးက လက်ထိပ်ခတ်ခံရတဲ့ပဲ လုပ်ပြတယ်။ သည်တစ်ခါ
တဲ့ ဥမ်းထွေးထိန်းတွေ့ဘူး။ တာကူးကို ရှိနိုးတယ်။ သူများပါ
အောင်ပေါ်လေ။ ဒါကို စိုးတွေ့ ပြန့်ပြောပြတော့ သဘောတွေများကျ
းလို့ ဥမ်းထွေးထိန်းတဲ့ မင်းမှ နိုင်တယ်ပေါ့။ တကဗ်တော့ ဥမ်းထွေး
ကဲ့တော် နှစ်နှစ်လောက်ကြီးတယ်။ တာကူးက ဆယ့်မြောက်နှစ်
အျိုးပြီ။ ဥမ်းထွေးက ဆယ့်ခုစွဲနှစ်နှစ်၊ ဆယ့်ရှစ်နှစ် အရွယ်တွေပါ။
အော့ အရွယ်တွေ ဆိုပါတော့။ တာကူးက ဥမ်းထွေးလှမှန်းသိ
ပါ။ စိတ်နဲ့တောင် မပစ်မှားဘူး။ ကျေးဇူးရှင်ရဲ့ သမီးလည်းဖြစ်ပြန်
ကေလေးလိုလည်း ချစ်ပြန့်ဆိုတော့ သနားတာက ပိုတာပဲရှိတယ်။
ကြိုးကျောင်းမှာ ခွမ်းသွားရှိတော့လည်း ဥမ်းထွေးနဲ့အတူတူ တာကူး
ရတယ်။ ရွာထဲရပ်ထဲ သွားလည်ရာက ဥမ်းထွေးပေါ်မလာတော့
၌း တာကူးပဲ သွားခေါ်ရတယ်။

‘တာကူး မင်းအစ်မ သွားခေါ်ချေစမ်း၊ ကောင်မလေး ဘယ်အိမ်
ပိုက်နေတယ် မသိဘူး’

‘တာကူးဓရဲ ဥမ်းထွေးထိပ်ကို စက်ဘီနဲ့တင်ပြီး ရွာလိုက်ပိုလိုက်စမ်း၊
အမြေကြီးသိ သွားချင်လို့တဲ့’

ဦးအောင်လှတို့ရှာက နှစ်တိုင်လောက် ဝေးတာပါ။ ဒေါ်သန်းမြိုင်
ကျောကလည်း သိပ်မဆေးဘူး။ ဥမ်းထွေးထိန်းတဲ့ အော့တွေ့ဆို သွားချင်တယ်
ပိုင် တာကူးပဲ စက်ဘီနဲ့ပိုရာတာ များတယ်။ အစ်ကိုတွေ့နဲ့သွားတဲ့
သွားပေမယ့်လို့ ကျောင်းတက်ရတာတစ်ဖက်နဲ့ဆိုတော့ ဥမ်းထွေး
အျိုးတိုင်း မပို့နိုင်ဘူးလေ။ သည်တော့ ဥမ်းထွေးခြေဆေးလိုင်း

တာကူးက စက်ဘီးခွဲထုတ်ရတာပဲ။ တစ်ခါတစ်လေ ရွာမှာထားခဲ့ပြု၏
နောက်တစ်နှစ်နေ့နေ့တွေ တာကူးပဲ သွားကြိုရတယ်။ တာကူးက နှစ်နှင့်
နှစ် ပြောတာပါ။

‘ဒုမ်းထုပ် ပြန်ရအောင် နှင့်အဖေက လာခဲ့တော့တဲ့’

‘အာ အေ... အာအ...’

‘အေး အောင်လှ အောင်လှ လာခဲ့တော့တဲ့ ငါလာကြိုတာ’

ရွာကအချို့တွေကလည်း ပြန်နိုင်းတယ်။ ဒုမ်းထုပ်က သူအဖေထို
သေချာအောင် အောင်လှလားလို့ မေးသေးတာကို ဆွဲမျိုးတွေက
သဘောကျကြတယ်။ ဒုမ်းထုပ်က ပြန်ချင်စိတ်မရှိရင် တာကူးထို
သည်ရွာမှာပဲ အိပ်တော့လို့ လက်ဟန်နဲ့ ပြတတ်တယ်။ တာကူးက
အောင်ဖို့အမိမပါတော့ ဒုမ်းထုပ်ကို ချွော့ရရော။

‘ငါကိုဆူလိမယ် နှင့်အဖေ ငါကို ရိုက်လိမယ်’

တာကူးက သူကို နားရင်းအပ်တဲ့ပဲ လုပ်ပြရင် ဒုမ်းထုပ် နဲ့
လည်တယ်။

‘အာ... အေ... အာအ’

‘အေး... အောင်လှ ငါကို ရိုက်လိမယ်’

ဒါဆိုရင် တာကူးကို သနားပြီး စက်ဘီးကယ်ရိုယာပေါ် တယ်
တယ်။ တာကူးကော်ကို ပုတ်တယ်။ နှင်စိတ်မဆိုးနဲ့ စတာပါပေါ့။

ဦးအောင်လှတို့ ရွာကို သွားရတဲ့လမ်းမှာ သရဲ့ခြောက်တယ်လို့
နာမည်ကြီးတဲ့ လက်ပဲတော်ကြီး ရှိတယ်။ လက်ပဲပင် ဆယ့်နှစ်ပဲ
လောက်စီပြီး ပါက်နေတဲ့နေရာပါ။ လက်ပဲပင်ကြီးတွေက လမ်းတဲ့
အောက်က ပါက်နေတာဆိုတော့ လမ်းက ဖဲဆင်းတာနဲ့ လက်ပဲတဲ့

ပြီးတွေရဲ့ အမြစ်အခြေကို ရောက်နိုင်တယ်။ ဒုမ်းထုပ်က သည်အပင်
ပြီးတွေနားမှာ သရဲ့ခြောက်တယ်။ ရွာကလူတွေက ကြောက်ကြတယ်
ဆိုတာကအစ သိတယ်။ ဘယ်လို့သိတယ်တော့ မပြောတတ်ပါဘူး။
လက်ပဲပင်ကြီးတွေနားရောက်ရင် တာကူးကော်ကို ခပ်ပြင်းပြင်း ပုတ်
လော့တာပဲ။ မြင်မြန်နှင့်ပါပေါ်လေ။ ပါးစပ်ကလည်း အူးအူးအားအား
နဲ့ အိမ်ရောက်တော့ ဖအကိုတိုင်တယ်။ တာကူးက သရဲ့ခြောက်တဲ့
လက်ပဲပင်နားမှာ စက်ဘီးကို ဖြည့်ဗြည့်နှင့်တယ်ပေါ်လေ။ သမီးဖြင့်
ကြောက်လွန်းလို့ ကြောက်သီးထအောင် တုံ့နှစ်မိတယ်ဆုံးတာမျိုး ကိုယ်
အခုအရာနဲ့ လုပ်ပြတယ်။ တာကူးကို တိုင်တာပါ။

‘အလကား ပြောတာပါအာရာ၊ အဘသမီးက သူကြောက်ချင်
ကြောက်တာ၊ မပြောက်ချင်ရင် ကယ်ရိုယာပေါ်က ခုန်ဆင်းပြီး လက်
ပွုင်ကောက်ချင် ကောက်တာပါ’

‘အေးပါ တာကူးရာ၊ ငါတို့သိပါတယ်၊ မင်းကို ဆူစချင်တာကျား
ငါသမီးက ဆိုးတာ မင်းသိသားပဲ’

တာကူးက မဖယ်မရာ ကြော်လို့ သူသမီးကို သည်လိုလုပ်တယ်
ဆင်မှာစိုးတာနဲ့ ပျားပျားသလဲ ကာတာပါ။ မိဘများကလည်း သိပါ
ဘယ်။ တာကူး ရိုးတာလည်း သိတယ်။ ဒုမ်းထုပ်က စတာမှန်းသိ
ဘယ်။ တာကူးက နောက် နှင့်ကို လာမကြို့ဘူးလို့ရှိ ရှိနိုး
ဘယ်။ တောင်းပန်ပါတယ်ပေါ်လေ။ ဒုမ်းထုပ်က သူ့ရင်ဘတ်ကို
ခုံံပြတယ်။ ရင်ထဲက ခင်မင်းတာဆိုတဲ့သောာ။

‘မင်းကို ခင်ရှာပါတယ်ကာ သည်းခံပါ၊ မင်းအစ်မက တို့အဲမှာ
ခေါင်သူကြီးလုပ်နေတာ မင်းလည်း သိသားပဲ’

တစ်ခါလည်း ဥမ်းထုပ် အနာကြီးပေါက်တယ်။ ခြေမမှာ ၏
သည်းစွယ်င်တရာက နိရဲလာပြီး ရုနာလိုက်လာတော့ ဥမ်းထုပ်အော်
အရော့၊ ခေါ်သူဗုံနောကလည်း ထလိုက်တာ မပြောနဲတော့၊ ငိုကာလည်း
ငို့၊ အော်ကလည်း အော်ဆိုတော့ အနာက နည်းနည်း၊ လူက သည်း
သည်းကိုး။ ပြောင်းဆန်နေတော့တာပေါ့။ မိဘတွေကလည်း မအော်
ရာ ယားနာပေါက်ဆိုတော့ ဆေးတွေ ဝါးတွေလည်း တိုက်ကြပါရဲ့
ဘာတော့ဖြင့် ကောင်းတယ်ဆိုလည်း လုပ်ပေးပါရဲ့။ မပျောက်ဘူး
ဆိုးသည်ထက်သာ ဆိုးလာရော့။ ဒါကို တာကူးက သိတော့ သူလုပ်
ပေးပါရင် ဆိုပြီး ခွင့်တော်းတယ်။ ဒါမျိုးက ဆန်ကို လျှော်ပြီး
အမှုနဲ့ထောင်း၊ ဒ်နဲ့ချက်ကိုကြိုတ်၊ နှစ်ပါးမျှပြီး ဒုံးရင် ပျောက်ပါ
တယ်ဆိုတော့ မိဘများကလည်း မင်းလုပ်တတ်ရင် လုပ်ပါကွာဆိုပြီး
ခွင့်ပြုကြတယ်။ တာကူး ဆေးကုမယ်ဆိုကတည်းက ဥမ်းထုပ်က
ရောဂါတစ်ဝက် စင်နှင့်ပြီး။

တာကူးက သရင်းကြီးချက်ပြုတ်နည်းနဲ့ ခြေမနာကို ဖန်အေး
တယ်။ သန့်စင်သွားပြီဆိုတော့မှ ကြိုတ်ထားတဲ့ ဆေးကို မနာမကျင့်
အောင် အုံပေးတယ်။ ပတ်တိုးသန့်သန့်နဲ့ စည်းပေးတယ်။ တစ်ရုပ်
ပါပဲ၊ မှာက်တစ်နဲ့ကျ မကိုက်တော့ဘူး။ တစ်ခါထပ်ပြီး အနာဟန်
ကို ဖန်အေး၊ ဒ်နဲ့ကြိုတ်ဖတ် အုံပြန်ရော့။ သုံးခါလား လုပ်လိုက်တော့
သက်သူသွား တယ်။ ခြေမတစ်ခုလုံး ဒ်နဲ့ရောင်ခွဲတော့ ရဲမေ့တာ၍
ဥမ်းထုပ်က သဘောတွေများကျလို့။ ဥမ်းထုပ်အနာပျောက်တော့
အောက မိန့်းကလေးခြေထောက် ကိုင်ရသကောရယ်လို့ တာကူး၏

ရုပ်တစ်ထည်ရှုချေ ကန်တော့နိုင်းတယ်။ ဥမ်းထုပ်ကလည်း ကန်တော့
တယ်။

‘အ...အာ...အု...အေး...’

မိဘတွေက သမီးဘာပြုနှစ်း မသီးကြော့ဗျား။ တာကူးက သိတယ်။

‘ဥမ်းထုပ်က သူကန်တော့တာကို ဆုပေးလေလို့ ပြောတာ
အာရုံး’

တာကူးက သူဆရာကို အာ ခေါ်တာပါ။ ဒေါသန်းမြှုကိုတော့
အော်လေးတဲ့။ တာကူးက ဘာသာပြန်တာကို မိဘတွေက သဘောကျ
လို့ ရယ်လိုက်တာများ မျက်ရည်တွေ နှိုက်လို့။ ဟုတ်လည်း ဟုတ်
တယ်။ တာကူးက ကျိုးမာပါစေ ချမ်းသာပါစေ ဆိုတော့ ဥမ်းထုပ်က
ဆိုင်းညိတ်ပြုတယ်။ ဟုတ်တယ်ပေါ့လေ။ သည်ကတည်းက ဥမ်းထုပ်
တစ်ခုခုဖြစ်ရင် တာကူးကို ခေါ်တော့တာပဲ။ တာကူးကလည်း ဆေး
သရာ မဟုတ်တော့ သူတို့ရွာမှာ ကြေားများအား ဆေးမြို့းတို့ကလေးနဲ့
ထုပ်ကိုင်ပေးလိုက်ရင် တည်သွားတာ များတယ်။ တစ်ခါ ဖိုက်အောင့်
လို့ ကုရပြီးပြီ။ မျက်စိနာလို့ ကုရပြီးပြီ။ တာကူးကို ယုံကြည့်လို့လေး
ဆော့မသိဘူး။ အချိန်တန်တော့ ပျောက်သွားတာချည်းကိုး။ တာကူး
ချေား မှန်ဖိုလည်းပါရာ၊ အိမ်မကြီးက လိုက်တော့လည်း ပြေးလာရာ
ဥမ်းထုပ် အကြိုက်ကလည်း လိုက်ရတာဆိုတော့ မနားရဘူး။ ရွာက
လည်း တာကူးနဲ့ ဥမ်းထုပ် အပျို့၊ လူပျို့တွေ သည်လိုပဲ လွှတ်ထားရ
သလား မပြောကြပါဘူး။ မိဘကတော် ယုံမှုတော့ ရွာကလည်း
ယုံကြတယ်။ ဥမ်းထုပ်က စကားသာ တစ်ခွန်းမှ မပြောလတ်တာ
သီချင်းတအေးအေး ဆိုသေးတာ။

‘အ...အ...အင်...အဲ...အင်အင်’

လက်ဟန် ခြေဟန် တာကူးကို သီချင်းဆိုပြရမယ်လုပ်လို့ သို့
ရတာကလည်း ခဏာခဏ။ ကြားလေသလား၊ မကြားလေသလား
မသိရပေမယ့် တာကူးကတော့ ဒုမ်းထုပ် စိတ်ချမ်းသာရင် ပြီးအောင်
တစ်ခါမှာတော့ ရွာကအပြန် လက်ပံပင်တောကို အဖြတ်မှာ ဒွဲနှုန်း
က ကယ်ရိယာပေါ်က ခုန်ချုပ်လိုက်တယ်။ တာကူးကလည်း ခုန်ချုပ်
သီတော့ စက်ဘီးရပ်၊ ဒေါက်ထောက်ပြီး ဒုမ်းထုပ်ဆင်းတဲ့ လက်ပံ
ခြေကို ဆင်းရတော့တယ်။ ဘာလုပ်တာပါလိမ့်၊ သရဲကြောက်တယ်
တော့လည်း ဒုမ်းထုပ်ကိုး။ တာကူးလည်းဆင်းသွားရော လက်ပံ
အကွယ်စာနေ တာကူးကို ဆီးဖက်လိုက်တယ်။ တာကူးလည်း သူ
လိုဖြစ်လိမ့်မယ် မထင်တော့ လန္တသွားတယ်။ ဒုမ်းထုပ်က တာထူး
ဒွဲတ်ဖက်ထားတော့ တာကူးလည်း ဘာလုပ်ရမှန်းမသိတော့ ပြု
လိုက်ရတယ်။ ဒုမ်းထုပ်က သူ့ပါးကို နမ်းပါ ထိုးပြတော့ တာ
မနမ်းရဘူး။

‘အ...အ...အ...အ’

တာကူးက သိပြီ။ အောင်လှကို မပြောဘူးလို့ ပြောတယ်
အဖေလို့ သင်မရဘဲ သူ့အဖေအကြောင်းပြောရင် အောင်လှလို့ ခဲ့
တတ်တာကို တာကူး သီတော့ သူ့ကို အောင်လှ ရိုက်လို့
မလုပ်ပါရအနေလို့ တောင်းယ်တယ်။ မရဘူး။ ပါးကို အတင်နှင့်
နေတော့ တာကူးလည်း ရွှေတ်ကန် နမ်းပော့။ သည်တော့မှ ဓမ္မာ
သွားတယ်။ လမ်းပေါ် ပြန်တက်တယ်။ သွားရအောင်လို့ လတ်
ပြတယ်။ တာကူးလည်း စက်ဘီးသာ နှင်းလာရတယ်။ သည်

လုပ်တစ်ဦးကိုပဲပောင်းလို့ တွေ့မြဲပြီ။ အိမ်ရောက်ရင် မရှုံးမကောင်းနဲ့
ပြောတော့မှာကိုး။ ဒါပေမယ့် ဒုမ်းထုပ်က မပြောဘူး။

တာကူး ခမျာတော့ ပြဿနာ ဖြစ်ပြီ။ သွေးမတတ် သားမစပ်
လို့တစ်ယောက်ကို သူ နမ်းခဲ့ပြီ။ နှေးည့်တဲ့ အထိအတွေ့နဲ့
မြို့မွေးမွေးကို တာကူး မေ့လို့မရတော့ဘူး။ သစ္စာရှိတယ်ဆိုတဲ့
တွေးရဲ့ စိတ်ဟာ ရေကာတာများ ဖွင့်ချသလို ပြီးဆင်းသွားခဲ့ပြီ။
ထုပ်ကလည်း တာကူးလိုပဲ ခံစားရပုံ ပေါ်ပါရဲ့။ တာကူးကို
ပြုတော်ကြည့်ကြည့်နဲ့ ကြည့်တယ်။ မြှော်တယ်။ တစ်ခုမဟုတ် တစ်ခု
ဘယ်။ တစ်ခုမဟုတ် တစ်ခု ခေါ်ကျေးတယ်။ တာကူးက ဒုမ်း
လို့ မကြည့်စုံဘူး။ ရှုက်စွဲသလိုလို ရင်ဖို့သလိုလိုနဲ့ အင်မတန်
တဲ့တဲ့တဲ့ ဒုမ်းထုပ်ကို ကြည့်မိတိုင်း သူရင်ထဲ ဆိုးတိုးဆက်တတ်
အိမြှော်ပျက်မှာလည်း စိုးတာပါမှာပေါ့။ ဒုမ်းထုပ်ကလည်း ရွှေတွေ
လို့ တာကူး မုန်အကြွေးသွားခဲ့လို့ နှစ်ရက်လောက်ပျောက်ရင်
ပါ၌ကွဲတော့တာပဲ။ သည်လို့ အလွန်နဲ့ ညုံသိမ်မွေ့တဲ့ အချစ်စိတ်
သူတို့နှစ်ယောက်ရဲ့ ရင်ထဲမှာ မမြှောက်ကျေးသလို ခွေမေ့ခဲ့
လဲ့။

သည်လို့ အလုပ်ရှင်သမီး စကားမပြောတတ်တဲ့ကလေးမနဲ့ သူ့
လို့ တာကူးတို့ သံယောဇ္ဈာဇ်ရိနာကြတာကို စသိသွား မုန်ဆရာ
အေးပါ။ အိမ်မကြီးကနေ နည်းနည်းလုမ်းတဲ့ မုန်ဖို့ပေါ်ကို
ဆော နောက်တိုင်းလာတတ်တဲ့၊ လာတိုင်းလည်း အလှတွေ ပြင်လု
တ်တဲ့ ဒုမ်းထုပ်ရဲ့ အမှုအယာတွေကို ကိုကဲအေးက ရိပ်စားနိတော့
ကြတဲ့ တဗ်မှာ တာပည့် တာကူးကို ပြောတယ်။

‘တာကူး ဒုမ္မားထုပ်က မင်း ကြိုက်နေတာက္ခ’

‘ဟာများ... ဆရာကလည်း မဟုတ်တာမပြောပါနဲ့များ၊ ကျော်မကြုံစည်းပါဘူးများ။ ဒုမ္မားထုပ်နဲ့ ကျွဲ့ပါသည်လိုအပ်ပါ’

‘အေးပါ ဟိုတုန်းက ဟုတ်တယ်၊ ခ မဟုတ်တော့ဘူး။ အေးတော်ထိန်းတာကို ငါသိပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် ကလေးမကမျှ။ မင်းကို မေတ္တာရှိနေပုံပေါ်တယ်’

‘ဆရာ ဘယ်လိုလုပ်သိလဲ’

‘အော်... ငါကောင်ရာ ဒါမျိုးက သိသာတယ်ကျ၊ မင်းမျှ၏ နေရင် ရှေ့ချင်ကျာ၊ ဘဝချင်းမတူဘူး ငါတေယျားရှု၊ မိုးကြီးပစ်လိုနဲ့ မဖို့တ်ရပါဘူးများ’

ကိုက်အေးက တာကူး မြို့ကို ဂျုတိုက်သွားတဲ့ရင် ဒုမ္မားထုပ်များ ပြောပြုတယ်။ ဒုမ္မားထုပ်က မုန်ဖို့မှာ ချိတ်ထားတဲ့ ပြုဗြိုင်းလက်ထောက်ပြုသတဲ့၊ သုံးရက်ရှိပြုပေါ့။ တာကူးကို ဘယ်ခိုင်းတော်ပေါ့။ ဒါနဲ့ မုန်ဆရာ ကိုက်အေးက တာကူး ရွာကို ပြန်တာ၊ ဇွဲမိန်းမ ယူတော့မယ်မလိုတဲ့လို လက်ဟန်ခြေဟန်ရော၊ ပါးစပ်ကောက်ပြာ ပြောလိုက်သတဲ့။ သည်မှာတင် ဒုမ္မားထုပ်က လုပ်ထားသား မုန်စိမ်းပန်းကြီး မှာ့က်ချုပစ်လိုက်တာ ကုန်ရောတဲ့။

‘ငါကူး... ဦးအောင်လှတို့ မသိအောင် မနည်းပြန်လုပ်ရတဲ့ ဒုမ္မားထုပ်က အေဵးသွေးများပြစ်လို့။ ငါကိုလည်း အခ တာကူး လိုက်သွားခေါ်ချေခိုတဲ့ပုံနဲ့ ဖုန်းတွေတာ မောင်’

ဒုမ္မားထုပ်ကလည်း မုန်စိလာပြီး အတင့်ရှုတာလေးတွေ ရှိရသော အလုပ်သမားတွေကပါ ရိပ်မိလာကြတယ်။ မုန်ဆရာ ကိုက်

လျှော်စကား မပေါက်ကြားရ လုပ်ထားလိုသာကိုး။ ဒါပေမယ့် လူ အိမ်ဆိုတာက သေချာတာ မဟုတ်ဘူး။ အင်မတန် ချောတဲ့လှတဲ့ တာရာဝတဲက မိန်းမချောနဲ့ အလွန်ဆင်းရဲပြီး သူတစ်ပါးအိမ်မှာ ပေါ်နေရတဲ့ အလုပ်သမားတို့၏ အတ်လမ်းက မုန်ဖို့လိမှာတော့ အန်းနေတယ်။ ဒုမ္မားထုပ် ရောက်လာတိုင်း အကဲခတ်ကြတယ်။ ဆွေက ဒုမ္မားထုပ်ကို ပစားပေးထားတာခုံတော့ ဒုမ္မားထုပ် သွားချင် သွားတာကို ဘယ်လိုမှ မထင်ကြဘူး။ စကားမပြောတတ်ရှာသူ သေးမွှု စာနာကြတာပါသလို မိဘတွေကိုလည်း သွားလက်မတိုးတွေး။

တာကူးနဲ့ ဒုမ္မားထုပ်တို့ကတော့ ပျား ယင်သောက်နိုတဲ့စကားလို့ ပျားရည်အိုးတဲ့ကျတဲ့ ယင်ကောင်က ပျားရည်ကိုစတ်ရင်း ပျားလို့ နှစ်ရှုံးတဲ့ အချမ်းများလိုပဲ့။ ချိမြိုင်တဲ့ အချမ်းများလို အရသာကို သိသွားကြတဲ့ အုပ်စုနှင့်ယောက်က ပျားရည်အိုးထဲ ယင်ကောင်ကျသလို ရှိကြပြီး။ ပိုးနှုန်းမောင်းနေတဲ့ ဒုမ္မားထုပ်ရဲ့ ပါးပြင်ကို နမ်းမိတဲ့တစ်ခါက စ တိုဘာ အနမ်းပေါင်းများစွာ ရှိခဲ့ကြတယ်။ အတွေ့ပေါင်းများစွာ ကြတယ်။

တစ်ရက်မှာတော့ တာကူး သူ့ဆရာဆီ ကတုန်ကယင် ရောက်တယ်။

‘ဆရာ များကုန်ပြီ ဆရာ၊ ကျွဲ့ပေါ်တော့ ဒုကွဲရောက်ပြီ’

‘ဘာဖြစ်လိုလဲ’

‘ဒုမ္မားထုပ်က ငိုတယ်မျှ သရီးသရီး ဖြစ်လိုတဲ့’

‘စကားမပြောတတ်တဲ့လူက ဘယ်လိုလုပ်ပြီး သရိုးသရိုလိုပြော
တာတုံးကွဲ’

‘သည်လိုပဲပေါ့ဆရာ ကျေပဲ သိတာပေါ့’

ဆရာကိုကဲအေးလည်း ဟာဂျာပဲ တတ်နိုင်တယ်။ တအောင့်
နေတော့မှ တစ်ခွန်းပဲ ပြောတယ်။ ငင်း ပြီးတော့တဲ့။

‘ကျေပြီးရင် ဥမ်းထုပ် သူကိုယ်သူ တစ်ခုခုလုပ်တော့မှာဆရာ
ဥမ်းထုပ်စိတ်ကို ကျေပဲ သိတယ်’

‘ဒါဆို ခေါ်သွားပေါ့ကျာ၊ မင်းဆွဲတော့ မဖြစ်နဲ့ မိသွားလိမ့်မယ်
ခါတိုင်းလို ဦးအောင်လှက သူ့ရွာကို စွဲတ်ရင် ဥမ်းထုပ်ကို စက်ဘို့
တင်ပြီး တန်ခါတည်း သုတေပတော့’

‘ဘယ်သွားရမှာတုန်း ဆရာရဲ့’

‘ငါ့ရွာကိုသွား၊ မကျိုးပင်ရွာလေ၊ ဝေးတယ်၊ အသည်မှာခို့
အကျိုးအကြောင်းထူးရင် ငါ လာပြောလှည့်မယ်’

ဥမ်းထုပ်နဲ့ တာကူး လိုက်ပြီးကြပြီခိုတဲ့စကားက မြှုနေရာ
ထပါက်လိုက်တဲ့ မီးတောင်လို စုန်းခနဲ့ ခိုင်းခနဲ့ ပွဲက်ကရော့။ ပထေ
ဆုံး တစ်စုန်းထလာကြသူတွေက ဥမ်းထုပ်ရဲ့ အစ်ကိုနှစ်ယောက်စုံ။

(၃)

တရားခံမိတာ နှစ်ရက်ပဲ ကြားထဲမှာ ကြာပါတယ်။ အောဖြစ်တဲ့
အင်လှက မြို့သာကြီးရဲစခန်း သွားအမူဖွင့်တယ်ဆိုရင်ပဲ တာကူး
ဆြုးစရာဓမ္မ ကျော်ပြီပေါ့။ ဥမ်းထုပ်ရဲ့ အစ်ကိုနှစ်ယောက်ဖြစ်တဲ့
အကျိုး ပြည်ကျော်တိုကလည်း နှိုက်ကြီးတောင် တသွေးသွေးနဲ့
ပို့တော့ တွေ့တဲ့နေရာ အလောင်းကောက်ရပြီမှတ်တော့ ဆိုပြီး
ရွာတွေ မြင်းလှည်းတစ်စီးစီနဲ့ လိုက်ကြတယ်။ ရွာကလှုတွေ
ည်း တာကူး မဟုတ်တာလုပ်တယ်၊ ကျွေးဇူးရှင်သမီး မဝိမပါ
လေးကို ကျော်ပို့တယ်လို အပြစ်တင်ကြတယ်။ အပြစ်တင်တာ
သံရိုင်း၊ တကယ်တမ်း ဥမ်းထုပ်အစ်ကိုတွေ့နဲ့ တွေ့ရင် တာကူး
ဒုက္ခရောက်ရချော့လို တစ်ဖက်ကလည်း သနားကြသေးတာပါ။

‘ဖြစ်ရလေအာ ဥမ်းထုပ်နှယ်၊ ဘယ့်နှယ် ခွေးကလေး အရောင်း
ပါးလျှက်နားလျှက် အလုပ်ခံပြီကော့’

‘ကြားရတာတော့ ဥမ်းထုပ်က ရွှေအစိတ်သားထုပ် လွယ်အိတ်
ည်းပြီး တာကူးကို ခိုးပြီးတာတဲ့တော်’

‘ခိုး ခိုးပါ့ပါ့ဦးအော့ မလုပ်ကောင်းတဲ့ကိစ္စ၊ ကိုအောင်လှသားတွေ့
ကိုက်တို့မိုက်ထိုးတွေ့နဲ့တော့ တွေ့ကုန်ကြတော့မှာပဲ’

တာကူးက ပထမတော့ သူ့ဆရာတ္ထာ မကျိုးပင်ကို ပြေးတာပါ။ ကိုဘီးနဲ့ တင်နင်းတာဆိုတော့ ဒုမ်းထုပ်က နောက်ကလ္လာရှိယာဆဲ ကနေ ခါးဖောက်ထားတာ ဖီခီလိုကားထဲက မင်းသမီးလိုပဲ့၊ မျက်နှာ၏ တာ ပြုးလိုချင်လို့။ တစ်စက်ကလေးမှ အပူအပင်ရှိပဲ့ မရတာထား ပျော်နေလိုက်ပဲ့က နှီးမြှင့် လေမမြင်ကိုး။ တာကူး ခါးကို ဖက်လိုက် ကျောက်ပါးကလေးအပ်လိုက်၊ နောက်ကနေ တာကူးခါးကို ဂလိုဏ်လိုက်၊ ရယ်လိုက်၊ ရှုံးက တာကူးကတော့ စက်ဘီးနင်းရတာ တစ်ကြောင်း၊ နှီးနိမ့်ပုံပန်စိတ်တွေရှိတာလည်း တစ်ကြောင်းဆိုတော့ ချွေးစေးချွေးပေါ်ကော်များ ကျလို့။

ရွှေလွှမ်းတွေဆိုတော့ ချို့ခွက် ကုန်းမေ့တွေနဲ့ အဆိုးသား ကန်သင်းပေါ့တက်လိုက်ရဲ၊ လှမ်းလမ်းကြောင်းဆင်းလိုက်ရဲ၊ အောင် ခြောက်တွေထဲ ဖြတ်နင်းလိုက်ရဆိုတော့ ခရီးကမတွင်ဘူး။ နောက်နဲ့ စက်ဘီးကို နီးမဖြစ်တော့တာနဲ့ ရွာတစ်ရွာမှာ စက်ဘီးဝင်အောင် ကုန်းကြောင်းပြီးကြရတယ်။ သူ့ဆရာတ္ထာကို ရောက်တော့ ဉာဏ်ဆောင် နှက်ပါပြီ။ သရာကတော် မကြည့်က တစ်ညေတော့လာက်ခံတယ်။ သည် ကိုစွဲ မှန်ဖို့ပိုင် သူ့ဇွေးသိရင် သူ့လင် အလုပ်ပြုတဲ့ဆိုတော့ တွေ့ကို လွှာတ်လိုက်ဖြစ်လို့ ပြေးကြရတယ်။ တာကူးက နှီးသာလာရတာသို့ မှန်ပဲ့ ပုတ်ချင်တယ်။ မိန့်မ မယူချင်ဘူးဆိုတဲ့ စိတ်ပဲ ရှိတယ်း။ တစ်သက်လုံး ဒုမ်းထုပ်ကို နှစ်ကလေးလို့ စောင့်ရောက်လာခဲ့တဲ့ အလက္ခားဖြစ်ပြီလိုလည်း တွေးရှာပါရဲ့။ ဒုမ်းထုပ်ကတော့ ဇွဲထဲ ပုတ်ပုတ်ပြီး မယ့်နဲ့ချုပ်လို့ တွင်တွင်ပြောနေတော့တာပါ။ သူ့သရိုက်စွဲကလည်း သေချာမေးတော့ မဟုတ်ဘူးတဲ့။ ဒုမ်းထုပ် အလုပ်

လုပ်တာ မလုပ်တာထား၊ ဖြစ်လာမှတော့ ရေဆိုးရေဖျား င့်တ်မိသဲတိုင် ပုံး။ လွှတ်အောင် ပြေးကြတယ်။ မရပါဘူး။

နှစ်ရက်လား ရှိသေးတယ် ရဲက သူ့တို့ရှေ့က ရွာက စောင့်နှုပြီ။ အောင်ဘီးထားအဲတဲ့ အိမ်က သတင်းပေါ်ကိုတာကို ဖောင်းပတဲ့ ပူးပတဲ့ ဆိုတဲ့ သတင်းကလည်း စီစီဝေလို့။ ဒုမ်းထုပ်ကဆိုတာ ငိုလိုက်တာ ပျော်ကျော်ရှိက်ပေါ့။ သူ့ဟာသူ လူချမ်းသာသမီးပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ရုပ်ရည် ဧည့်မော်သူဖြစ်ဖြစ်၊ စကားမပြောတတ်သူလေးပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ချမ်းရသူနဲ့ ခြောက်ရပြီဆိုတော့ ရင်ကွဲမတတ် ငိုရှာတယ်။ ရှိသုသူ သရသံကုန်း ဆာ။ အာ အာ၊ ၏၊ ၂၊ ၃၊ ၄၊ ၅၊ ၆၊ ၇၊ ၈၊ ၉၊ ၁၀၊ ၁၁၊ ၁၂၊ ၁၃၊ ၁၄၊ ၁၅၊ ၁၆၊ ၁၇၊ ၁၈၊ ၁၉၊ ၁၁၀။

တာကူးကို ဖြို့သာကြီး ရဲကင်းက ဖမ်းပြီး ရဲအချပ်မှာထား သယ်။ ဒုမ်းထုပ်လိုက်တော့ မိဘတွေက ပြန်ထိန်းသိမ်းလိုက်တဲ့သာဘာ ဆဲ။ ရဲစခန်းက တိုင်ကြားသူ မိဘတွေကို လှမ်းခေါ်တယ်။ အမှုရင် ပျော်ရမယ့်နောက ဦးအောင်လှတို့လည်း မြင်းလှည်းတစ်စီးရားပြီး ဖြို့သာ ပြီးရဲကင်းကို လိုက်ဖို့ ပြင်ကြရပြီ။ အိမ်နဲ့ဆိုင်ကို ဒေါ်သာနဲ့ မြို့မနဲ့ ပြင်းလှည်းပေါ်ကိုမယ်လုပ်တော့ ဒုမ်းထုပ်က ပြင်းလှည်းပေါ် အကောက်နှုပြီ။ မိဘတွေက မလိုက်ရဘူး တားတော့ ဒုမ်းထုပ်က ဆဲ အူး အား အား အော်တယ်။ တားလေ အော်လေ။ ပြောမရတော့ ဒုမ်းထုပ်ကို မြင်းလှည်းပေါ်က ဆွဲချုပ်ကြတယ်။ မလိုက်ရဘူးပေါ့။ အာက္ခားနဲ့ အတွေ့မခံစေချင်တာပါသလို မတော်တရော့ လူးလိုမ့်နော် ဘုရားတာလည်း ပါပါတယ်။

‘သမီး မလိုက်ခဲ့နဲ့ အဖေတို့က ဖြို့သာကြီးကို ချေးသုံးဝယ်မှာ’

‘အိုး...အား...အား’

‘နှေခဲပါ သမီးရယ်’

‘အဲ...အု...’

ဥမ်းထုပ်က မြင်းလှည်းအမိုးကိုင်းကို လက်ထိုးချိတ်ထားသေး။ ကျွန်ုတဲ့ လက်တစ်ဖက်က လက်ညီးနဲ့ သူ့လည်ပင်းက ထုတ်ဖွဲ့ပြတယ်။ ဓားနဲ့လည်ပင်းလိုးပြီး သေပစ်လိုက်မယ်တော့ အာက ဥမ်းထုပ်။

အစ်ကိုနှစ်ယောက်ကလည်း ဓားတစ်လက်စိန့် ရှာတော့သောပေါ့ကွာဆိုတဲ့ မျက်နှာတွေနဲ့။ နမစောကားတဲ့ကောင် ရဲက တာ အာဆုံးကွာပေါ့။ ရဲကင်းသွားမယ် ဆိုတော့ နမကို စိုင်းခွဲကြတယ် မရပါဘူး။ ဥမ်းထုပ်က သူ့လာခွဲတဲ့ အစ်ကိုလက်ကို သွားနဲ့ လိုက်တာ မနည်းဘူး။ ဥမ်းထုပ်က မြင်းလှည်းသမားလက်ထဲထဲ ကော်ကြီးကို စုက်နှစ်ထားတော့ မြင်းက ထခိုနဲ့ လှည်းက ဖို့ပြစ် မြေည်ကရော။ ဘယ်လိုမှုမရတော့တဲ့အခုံး ဥမ်းထုပ်ပါ ခေါ်လာခဲ့ရတယ်။

ရဲကင်းရောက်တော့ ရဲအချုပ်မှာ တာကူးက လက်ထိုးတဲ့နဲ့။ ဦးအောင်လှတိနဲ့ ရဲနဲ့ စကားတွေပြာဆိုပြီးတော့ ရဲသွားတာကူးကို လက်ထိုးတဲ့နဲ့လဲ ခွဲခေါ်သွားတယ်။ ဥမ်းထုပ်သည်မြင်ကွင်းကိုလည်းမြင်ရော သည်တစ်သက် လွှဲရပါပြီ၏ သလား မပြောတတ်ဘူး။ ရင်တဲ့ရှိသမျှ အသံကျိုးအောင်ရှုံး

(၄)

အနှစ်နှစ်ဆယ်လောက်ရှိတော့ သရက်ကန်နွားကြီးက အတော်ကို မြင်းလဲတိုးတက်လာခဲ့ပါပြီ။ အေးရုံး၊ အေးပေးခန်းတွေ၊ အထက်တန်းအာင်းတွေ၊ ဧရားတွေတင် မကတော့ပါဘူး။ မန္တလေးလို့၊ မြင်းခြဲလို့ တွေကို တိုက်ရှိက်သွားနိုင်တဲ့ မှန်လုံကားကြီးတွေတောင် ရှိကြ ဦးအောင်လှတိုး ဒေါသန်းမြှုတိုးမှန်တိုက်ကလည်း ဟိုတန်းကထက် တွေ့ ဆဝေဆာဘာ ရှိလာခဲ့ပါပြီ။ လုပ်ငန်းက တွင်သထက် တွင်ကျယ် သတော့ ကပ်လျက် ခြိုင်းတစ်ဝင်း ထပ်ဝယ်ပြီး မှန်တိုက်ကို ချွဲလိုက် ခုထယ်။ အလုပ်သမားတွေ တရာန်းရှုန်းနဲ့ပေါ့။

ဦးအောင်လှု၊ ဒေါသန်းမြှုတိုးကလည်း အသက်ကြီးရှာပါပြီ။ အသက်ဆယ်ကျော်လို့ ခုနှစ်ဆယ် နှင်းအော်ဟာ။ ကျိုးစောင့်ကြက်နှင့် ပြောကြပါပြီ။ မှန်တိုက်စီးပွားရေးကို တာကူးက ဦးစီးပုံကိုင်လုပ်ပြီး ဥမ်းထုပ်ကတော့ ဆိုင်အလယ် ဓားပြုကြီးတစ်လုံးနဲ့ တယ်လီဖုန်းနဲ့ ကလေးက လေးယောက်၊ ကလေးလေးယောက်အမ ဖြစ်လာတော့ သာင် ဥမ်းထုပ်က ချောတုန်း လှတုန်း။ အသက်အချေယ်အရ ပို့ပြီးတော့ သာင် ခန့်လာပါသေးတယ်။

တာကူးက သူ့ဆရာ ဂို့ကဲအေးကို မှန်တိုက်မျာ မန်နေဂျာ၏။
အစစအရာရာ မျက်နှာလွှဲရအောင် တာဝန်ပေးထားလို့ တာကူး
သိပ်ကြီးတော့ မပါရပါဘူး။ ငွေကြီးကိုစွာ နှစ်ကဗွေခံတဲ့ကိုဖလော်
လုပ်ရတော့တာပါ။ လူကလည်း ငယ်ငယ်တုန်းကလို ပို့ပို့ကပ်ထဲ
မည်းခြောက်ခြောက် မဟုတ်တော့ဘူး။ ဝလာလိုက်တာကလည်း
ဂုတ်စိုးကြီးတွေတောင် နှစ်ထပ်တက်လို့ ယောက်ဖတွေကလည်း
သူ့အိုး သူ့အိမ်တွေနဲ့ ဖြစ်သွားကြပြီ။ အခုတော့ တာကူး ခြေ၊ တာ့
လက်။ ချစ်လိုက်ကြတာလည်း တုန်လို့။

ဖြစ်ပဲက ထူးဆန်းတယ်။ ရဲကင်းမျာ သူ့ချုစ်သူ တာတုံး
လက်ထိခို့တန်းလန်းနဲ့ မြင်သွားတဲ့ နောက ဒုမ်းထပ်ခမျာ ထွက်နိုင်သူ
အသံနဲ့ ကျွေးအော်ခဲ့တယ်။ သည်မှာတင် လည်ချောင်းထဲက ထွက်
တဲ့အသံက ခါတိုင်းလို့ အ၊ အာ၊ အီ၊ အီ တွေ မဟုတ်တော့ဘူး။
အော်ဆိုတဲ့ စိတ်ဓောက တစ်သိက်လုံး မြှေနေတဲ့ အသံထွက်
ဌာနတွေအားလုံးကို ချီးဖူးဖူးပစ်လိုက်ပုံရပါရဲ့။ ရှိသွေ့ အားနဲ့ ညွှန်
လိုက်တဲ့အခါ မွေးကတည်းက ပါလာတယ်ဆိုတဲ့ စကားမပြောဘာ
ခြင်းဟာ တစ်ခန်းရပ်သွားခဲ့တယ်။

‘တာကူးကို မဖမ်းကြနဲ့’

ပွင့်ထွက်လာတဲ့ အသံက လူကောင်းပကတိလို အောင်လိုက်သော်
တော့ မိဘများ အဲသွေးကြတာထား။ တာကူးက လက်ထိုင်တဲ့
လန်းနဲ့ အောက်လွှာညွှားကြည့်လိုက်တာထား။ ဒုမ်းထပ်တောင် သူ့ကို
သူ လန်သွားခဲ့တယ်။ မိဘတွေဆိုတာ ဝစ်းသာကြလွန်းလို့ တုန်လို့
တာကူးကြောင့် သူတို့သမီး အသံထွက်ရတာပါရယ်လို့ ချက်ချင်း

တောင်က ပြန်ထုတ်လာကြတယ်။ အမှုကို ပိတ်လိုက်ကြတယ်။ မဂ္ဂလာ
လို့ ကျင်းပြီး ခန်းကြီးနားကြီးနဲ့ ပေးအားကြတယ်။ တစ်နှစ်လုံး
တွေ့သိမ့်ခါပါရောလား။

အခုတော့ တာကူးနဲ့ ဒုမ်းထပ်တို့ အိမ်ထောင်သက် အနှစ်နှစ်ဆယ်
ကြပါပြီ။ သားသမီးလေးယောက်တောင် ပွားစီးခဲ့ကြပေါ့။ အဲသည်
နှုကစပြီး တာကူးလည်း ကောင်းကောင်းမနေရပါဘူး။ ဒုမ်းထပ်က
သားများလွန်းလို့ နားပူသံကျေပ်က လွတ်စေတော့ရယ်လို့ နားပေါက်
ခြင်းဆိုရတာ အနှစ် နှစ်ဆယ် ရှိပေါ့။

တာကူးက ‘ငြိမ်လ လူနဲ့မညား စကားများတဲ့ ကတ္တဝါနဲ့
သားပါရောလား’ လို့ ညည်းရှာတယ်။

၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ မှားလေး၊ Icon မြေဆင်း။

* * *

ဘယားအိတ်

ခင်ခင်ထူး

၃၁။ ၂၄။ ၂၅။
၃၆။ ၃၇။ ၃၈။

ဘယားအီတ်

(၁)

ကျွန်ုမတိအိမ်ထောင်ကျကာစ တိုက်ခန်းနှားနေခဲ့ဖူးတယ်။ မန္တလေး
အနာက်တောင်ထောင့်မှာ မြစ်မဘက်ကို မျက်နှာမျြိုး တိုက်ခန်း
သွားတ ဆောက်ပြီးစဆိတော့ ကျွန်ုမတို့လည်း နာင်မှ ရောက်ရား
အသေဆယ်တော့ တိုက်ခန်းနှားနေကြရအင်ရပ်လို့ ဆုံးဖြတ်
အဲကြတာပါ။ အကြောင်းနှစ်ချက်လည်း ရှိပါရဲ့။ တစ်ချက်က
မှုအိမ့် မဝေးလှတာရော၊ မျာက်တစ်ချက်က စက်သီး၊ ဆိုင်ကယ်
သိတတ်တဲ့ ကျွန်ုမအိမ်သား ဆရာတော့ အဖို့ရာရော စဉ်းစားရလိုပါ။
မှုအိမ့် တိုက်ခန်းများက မြောက်အလုံလောက်ဝေးလို့ သွားချင်တဲ့
အဲ နေနေ့သွားနိုင်တယ်။ ဆရာတော့အဖို့ရာဆိုတာက မြို့ထဲမှ
အုပ်ပြီဆိုရင် တိုက်ခန်းရှေ့ တာရိုးကိုတက်၊ တောင်ဘက်ထိပ်
သိတ်က ထွက်လာတဲ့ လိုင်းကားကို စောင့်စီးနိုင်တယ်။ ကျွန်ုမက
အုပ်းဆရာမဘဝရှိသေးတယ်ဆိုတော့ နေစဉ် မနက်ဖော်ကျောင်း

သွားတော့လည်း စက်ဘီးနဲ့ ရွှေးသွားချင်တော့လည်း စက်ဘီးနဲ့
လေး လိုသဟဲ့ ညာလေး လိုသဟဲ့နိုတော့လည်း စက်ဘီးနဲ့နှိုး
အဆင်ပြေတယ်။ သည်လို့ တိုက်ခန်းနှားနေဖြစ်တယ် ပြောပါ၏

သည်လို့ လူမှောတိုက်ခန်းတွေ နှိုးကျင်းထသလို ပေါ်လာ
လည်း အကြောင်းရှိတယ်။ သည်ရပ်ကွက်တစ်စိုက် ဖြို့ကျော်
ကျူးကျော်တွေကို ပျက်သိမ်းပြီး တဲ့ပေါ်က တိုက်ပေါ်တော်
ဆိုတဲ့ ဆောင်ပုဒ်နဲ့ ပေါ်လာတာပါ။ နေချင်းသွား ဆိုသတ္တု
ကလေးတွေ ပျက်၊ ဆောက်ထားတဲ့ တိုက်ခန်းတွေပေါ် နေချင့်
စားကြ တစ်ထွား တစ်ညြို့နဲ့ ရောက်လာကြသွေး များတယ်။
တော့ သည်နားတစ်စိုက် ဖြစ်သလို တဲ့ထိုးနေခဲ့ကြသွေး
လူနာရွာလုံးမကွဲကြတော့ဘဲ ချက်ချင်းကြီး နတ်မလိုက်သလို တို့
ရောက်ကြရတာဆိုတော့ သွားလုံးကျတ် တိုက်ခန်းတွေပေါ်
လိုက်ကြီး ရောက်နေကြသလိုပဲ။ သူရွှေ့ဂိုယ်သူတွေ့လည်း အံ့သွေး
တစ်ခြားတိုက်တွေအကြောင်းတော့ ကွုန်မ မပြောတတ်ဘူး။ တွေး
နားနေကြတဲ့တိုက်က လူတွေက မန္တလေးကို အကြောင်းအံ့
ရောက်လာကြသွေးပါ။ ကနိုး ရောက်နှင့်ကြသွေးတွေက နှုံး
လေး အိုးသားအိမ်သားကျေပြီ ဆိုတာနဲ့ သွာကလူတွေ အောက်
လာခဲ့ကြပေါ်။ သည်လို့ တစ်ယောက် တစ်ယောက် ချိတ်ခြုံ
တစ်နေရာတည်းမှာ စုနေကြသွေးဆိုတော့ တစ်ချာတည်းတွေ
ချည်း ဖြစ်နေတယ်။ မြင်းခဲ့လား တော်သာလား မမှတ်ခိုးတော့
အေသည်ဘက်နှယ်က တော့သွေးတော်သားတွေ များတယ်ပြော၏
သဘောကောင်းကြတယ်။ မန္တလေးလို မြို့ကြီးကို ရောက်ထား

တော့သွေးတော်သားများ သဘာဝ စကားပြောရင် ကျယ်
ပို့ဆောင်လောင် ပြောတတ်ကြတယ်။ ရင်ထဲရှိတာ ပိုးပေါက်
သော် ပြောတာများ တစ်စာက်သားမံချင်ရင်လည်း မတတ်နိုင်ဘူး
အိုး။ မြို့မှာကြံသလို ကျသလို လုပ်စားမယ် ဆိုတဲ့စိတ်နဲ့
သော်လာကြသွေးဆိုတော့ ပိုက်ခံနည်းနည်းပါးပါး လက်တွင်း
ရှင် ပျော်နေကြတော့တာ။ တော့သော် တော့ဟန်တွေ မပျောက်ကြ
ဘူး။

‘ကျော်တို့ရွာမှာ မိုးလင်းရင် ပက်ဆပ်မြှင့်ရသာမှုတ်ဘူး ဆရာမ
နှယ်၊ မန်းလေးကျမှ ယောက်းဆိုက်ကားနှင်းလို့ ဘောက်လုပ်လို့
လက်ထဲ ပက်ဆပ်ကိုင်ရသာ။ ကျော်ယောက်းက ဆိုက်ကား
အပေါင် ယူနှင့်သာ’

‘နာမည်က ဘယ်သူတဲ့လဲ’

‘ကျော်နာမည်လား ကျော်ယောက်းက နာမည်လား’

‘နှစ်ယောက်စလုံးပါ့’

‘တျော်က ဖွားစုတဲ့ ကျော်ယောက်းက ကျို့ကောင်း’

‘နာမည်တွေက ဆန်းတယ်နော်’

‘ဆန်းဆို ဆရာမနှယ် ကျော်အမေက ကလေးချည်း ခုနှစ်ယောက်
သားမှာ ကျော်က နကျယ်ခံမြှုံးပိတ် အတွေးဆုံး၊ ကျော်မွေးတဲ့
သားသမီးတွေ ဖွားသမြဲ စုစုလင်လင်အဖတ်တင်လို့ ကျော်ကို
ချည်းသာ။ ကျော်ယောက်းကျတော့ သူ့မအောက အရင်မွေးတဲ့
တွေ တစ်ယောက်မှ မဖတ်မတင်ဘူး။ သည်တစ်ခါ ကေးလေး
အောင်းကောင်းကျို့ရောဆိုပြီး ကျို့ကောင်း မှည့်သာ’

သူတို့မှာ အဲသလို အညာလေ ရွာပလ ထူးထူးဆန်းဆန်းစကား
တွေ ရှိတာတိရဲ့၊ ကျွန်းမတို့ဘူးနေတဲ့ တိုက်တန်းလျားအပါအဝင် ဆောင်
ထားတဲ့ တိုက်တွေက မြစ်တာရိုးခြေအနိမ့်ထဲမှာ ဆောက်ထားတာ၏
တော့ အောက်နှစ်ထပ်က တာရိုးကြီးပိတ်မေးသလို ဖြစ်နေတယ်။
အပေါ်နှစ်ထပ်က မြစ်လေရတာရော မြင်ကွင်းကောင်းတာရောဆိုတော့
ကျွန်းမတို့က အပေါ်ခုံးထပ်မှာ စွားနေကြတာပါ။ တိုက်က ဆယ်ခုံးတွေ
လေးထပ်ဆိုတော့ အခန်းလေးဆယ်၊ အိမ်ထောင်စု လေးဆယ်ပေါ့။
သည်လေးဆယ်ထဲမှာ တ္ထားသို့လ်ဆရာလင်မယား၊ ရှေ့နေလင်မယား
ကော်မင်းသားမိသားစုံနဲ့ ကျွန်းမတို့စာရေးဆရာ လင်မယားတို့လောက်
သာ သူတို့မီးပါတယ် ပြောပါတော့။ ကျွန်းတာ သူတို့နှင့် သူတို့ရွှေတွေက
လူတွေချည်းပဲ။ တစ်ရွာတည်းက ခိုးပေသီ ကျေးရွာချင်းနီးလို့ အွေးချုံး
နီးစာင်တော်ကြလို့ ရောက်လာကြသူတွေလည်း ရှိတာပါပဲ။ ရွာရှာ
မပြောလည်းကြတော့ ရောက်နှင့်သူကခေါ်ရင် ရွာက ပိုင်ဆိုင်တာအောင်
ရောင်းချုပြီး ပြေးလာကြပုံပေါ့ပါတယ်။

‘မဖွားစုံက ဘယ်ရွာကတဲ့ ကျွန်းမလည်း မြင်းခြံသူပဲ’

‘မြင်းခြံရောက်ဖွားပဲ ကျွော်တို့က တောင်သာအနောက်ထဲကျွော့
ပေါ့၊ ရွာနာမည်က တဲ့တော်ကုန်းတဲ့၊ ကျွော်တို့ မိဘများ ပြောသာ
လောက်တော့ ရှေးက ဘုရင်ဆိုလား တိုင်းခန်းလှည့်ရင်း ကျွော်တို့
ရွာနားရောက်တော့ တဲ့နှစ်းကြီးထိုးနေတာ၊ အဲသနဲ့ တဲ့တော်ကုန်း
ဖြစ်ရသာ’

‘ဘယ်ဘုရင်တဲ့တဲ့ မဖွားစုံပဲ’

‘မပြောတတ်ပေါင် ဆရာမရယ်၊ ဘုရင်တွေကလည်း ပဒ္ဒအုံ
ပို့တ်သလို အများသား၊ ကျွော်တို့ အခန်းသားက မဲညီမတို့က
ပို့လို ရွာချုံအနောက်က ရွာနာမည်က တော်ကုန်းလွှာ၊ ရှင်ဘုရင်
တော်ကုန်း ကျွော်လိုတဲ့၊ ကျွော်တို့ မြောက်နားရွာကျေမတော့ ထိုး
ပို့တ်တော်ဆိုသာလည်း ဘုရင့်ထိုးလို့ ပြောသာပဲ’
မဖွားစုံက ကျွန်းမတို့ အောက်ထပ်က တစ်ခန်းခန်းမှာ နေသူပါ။
အခန်းရှုံးလို့ ပြောဖို့တော့ ခက်တယ်။ ကျွန်းမ ဘယ်အခန်းမှ
သင် မရောက်ဖွားတာလည်း ပါပါတယ်။ အိမ်သူ မိန်းမသားတွေ
လည်း သူတို့နဲ့အတူ နေပြီခို့တော့ နာမည်နဲ့လူ တွဲမိအောင်
အာပါက် မှတ်ထားရတာ များတယ်။ အသားညီညား စကားပြော
ပြီး အကြိုရှင်းပဲ့းကြယ်သီးတပ်တွေနဲ့ချည်းကိုး၊ မဖွားစုံက ရက်
တော်သတဲ့၊ ပါကောက် ပိုင်းငင် ချည်ချု ရက်ကန်းတန်းဆင်တတ်
အနိပ်အနှင့်းလိုတော့လည်း ခေါ်ပေါ့တဲ့။ ဖအောက ရွာမှာ
သည်တဲ့’

‘အဇူးကို ကျွော်အဆင်ပြပြီး မြို့မှာ တိုက်နဲ့နေရပြီ လာခဲ့ပါဆို
လောဘူးလေ၊ ရွာမှာ အနိုင်သည်က ငါပဲရှိသာတဲ့၊ မဟုတ်သာ
ဘယ်လိုလူကမှ ခေါ်မနိပ်နိုင်ဘူး၊ ညောင်းလို့ ပုံကျကာမှ
ရှာ အနိုင်မဲ့ကြဘူး၊ ပက်ဆောင်ထွက်မှာနီးလို့ တောာဘူး တောင်
ော်လှေးဖို့လည်း အချိန်မရပါဘူး ဆရာမရယ်၊ ရွာတွေမှာက
ဘ်း ယာခြောက်ဆိုတော့ မငတ်ရုတ်မယ် နေ နေကြရသာရယ်၊
ဘုံးတောင် မြို့ရောက်လို့ လက်ဖက်တစ်ရိုး ကွမ်းတစ်ရိုး နေနိုင်

‘ကျွန်မတိ မိဘများ ရွာတွေလည်း သည်လိုပါပဲ မဖွံ့ဖြိုး
မိုးမကောင်း ချောင်းမစီးပါပဲ သားသမီးရှိသလား’

‘သမီးချည်း သုံးယောက်၊ သားမမွေးဘူး၊ ကျုပ်ပဲ မှားသား
ကျုပ်ယောက်ဗျားဘက်ကပဲ မှားသလား မပြောတတ်ပါဘူး၊ မှား
မှားသာတဲ့၊ သားယောက်ဗျားလေး မရနိုင်ဘူးတဲ့၊ သားယောက်ဗျား
မမွေးမယ့်အတူတူ ရွှေးထိုးနှစ်ကောင် ခေါ်လာပြီး သား လုပ်
သာပဲ’

‘ခွေးတွေက ဘယ်မှာတဲ့၊ ဟုတ်ပါရဲ ကျွန်မတိ တိုက်ခိုင်း
ခွေးတွေချည်းပဲ’

‘ခွေးနှစ်ကောင်က အောက်မှာလေ၊ ပွေးကြီးတဲ့၊ ပွေးလေ
ခေါ်ကြည့်လိုက်၊ အင်မတန် ခင်တတ်သယ်၊ ဆရာမအပေါ် ပတ်ဝန်း
တက်လိမ့်မယ်’

ကျွန်မဖြင့် ပွေးကြီး ပွေးလေး ဘယ်ဟာလဲသာမသိတယ်၊
တိုက်လုံးမှာ ခွေးတွေ မနည်းလှူဘူး၊ ခွေးတွေဆိုလို့ နိုင်ငြား
မျိုးစိမ္ပားတွေ ဘယ်ဟုတ်ပဲ့မလဲ၊ လမ်းတွေပေါ်မှာ လေလေလွှား
ရှိဖောက်တဲ့ ခွေးတွေပါ။ ပတ်ဝန်းကို တက်လိမ့်မယ်ဆိုလို့ ခွေး
ပွေးလေး နာမည်တွေ စိတ်ထဲ မှတ်ထားလိုက်မိတယ်။ မခေါ်မိဘူး
ပါ။

(၂)

တိုက်ခိုင်းဖွဲ့စည်းပုံကို ကျွန်မပြောခဲ့ပါပြီ။ တိုက်အပေါ်ထပ်မှာနဲ့
ပွဲထားတောင်ဘက် လျေကားက ဆင်းတော့လည်း ဖြစ်တယ်။
မျိုးစိမ္ပားတွေက ဆင်းချင်တော့လည်း သေချာတာက ဘယ်
အမှ ခွေးမလွှာတ်ဘူး။ တိုက်လျေကားတွေရဲ့ သုံးစဲ ကွမ်းသွေး
သို့ော်၊ အနိုက်တွေဆိုတာလည်း အချေသာရှိပြီး အကောက်အခြား
သော် (ဘယ်သူကမှုလည်း ထွက်မလွှာည်းလေတော့) များချင်
ချားနေတော့တာပါ။ ကွမ်းတဲ့တွေနဲ့ အနိုက်လျေကားကို သုံးဆစ်
ပို့တက်မှ အပေါ်ထပ်ရောက်တယ်။ သုံးဆစ်ချိုး ဆင်းမှ အောက်
ဆာက်တယ်။ ကျွန်မ ကျောင်းသွားဖို့ဆင်းဆင်း၊ ကျောင်းကဗြိုင်းလို့
တော် သုံးဆစ်စလုံးမှာ အသက်အောင့်ထားရတယ်။ အဆိုးဆုံးက
သုံးဆစ်ချိုးကို သုံးခါး အသက်အောင့်ထားရတာ ထားပါ
လျေကားတစ်ထိစဲမှာ ခွေးတစ်ကောင်နှစ်နဲ့ ကန်လန်းအိုင်၏
ခွေးတွေကို မနှင့်မိအောင် သတိထားရသေးတာပါ။ တောင်း
လျေကားအောက်ဆုံးထပ် ထောင့်ခိုးမှာ အဆောင် သာယာရေး

ကော်မတီဥက္ကာဌ့ နေတာဆိုတော့ ကျွန်ုမ ကျောင်းသွားတဲ့ စက်ဘီး
အောက်ဆုံးထပ်က ဥက္ကာဌ့ အခန်းမှာ ထားရတာပါ။ သူကလည်း
တဲ့တော်ကုန်းသာပဲ။ စက်ဘီးထုတ်ရင်း တစ်ခါတော့ ညည်းမိတ်၏
‘ဥက္ကာဌ့ ခွေးတွေ လုပ်ပါဦး’

‘ဘယ့်နှယ် ဥက္ကာဌ့ ခွေးရမှာတဲ့ ဆရာမရဲ့ သူများခွေးတွေ၊
‘သူများခွေးဆိုတော့လည်း စည်းကမ်းလုပ်လေ ဥက္ကာဌ့’
‘ခွေးကို ဘယ့်နှယ်လုပ် စည်းကမ်းလုပ်ပါမတဲ့ ဆရာမနှင့်
‘ခွေးပိုင်ရှင်တွေကိုပါ’

‘ဆရာမနှယ်၊ တိုက်က လက်ရှိခွေးတွေရော တစ်ခြားတိုင်း
က ခွေးနှုန်းလွှာတွေနှင့်တွေ့နှုန်းလွှာတွေ သည်မှာ လာစုကြသာဖြာ၊ ခွေးလို့
ဘယ်လိုလုပ် ရေစစ္စရိုလိုပါမှာတဲ့၊ ကျုပ်လည်း မောင်းချသာပဲ။
ဘူးများ မိုးများရွှာတဲ့နှင့်ခို့ရင် ခွေးတွေက ကျုပ်ဆိုင်က ဆန်အိုး
ပေါ်တောင် တက်အပိုင်ကြသာ ဆရာမရဲ့၊ ကျုပ်တို့ ခုတင်အောင်း
ခွေးနှစ်ကောင် သုံးကောင် အမြှေရှိသယ်၊ ကျုပ် အခန်း မီးဖို့ရှေ့
ဝင်ပြီး ကလေးမွေးတဲ့ ခွေးသာဖို့မတောင် ရှိသာဖြာ၊ ကိုင်း၊ ဘယ့်
လုပ်မတဲ့၊ ခွေးက သည်လိုဖြာ၊ သည်တို့က်ခန်းမှာ နေကြသူမွေး
တပေါ်က တိုက်ပေါ်သို့ အီအစဉ်နဲ့ ရောက်လာကြသာကိုး ဆရာ
သူတို့တဲ့ကလေးတွေဖျက်ပြီး တိုက်ပေါ်တက်နေကြသာပေါ် ဘုံး
မွေးထားတဲ့ခွေးတွေက တို့က်ခန်းရသာ မဟုတ်ဘူးကိုး၊ သည်
သခင်နဲ့ နီးတဲ့နေရာ ပုံတော်သလုံး နို့နေကြသာပဲ’

‘ခွေးတွေကတော့ တိုက်ခန်းမရဘူးပါ ဥက္ကာဌ့ရယ်၊ အခုပ္ပ
လျေခါးထစ်တွေမှာ အပ်နေကြတာဆိုတော့ ခက်သားပဲ၊ ခွေးတွေ

=မှန်းမိရင် အကိုက်ခံရမှာကရှိသေး၊ ခွေးစောင့်တွေကလည်း နဲ့လိုက်
=အဖွဲ့ရော’

‘ခက်သားပဲ ဆရာမရဲ့၊ ဆရာမတို့လို အပြင်သုစိမ်းက ရှိလှ
=သန်းပေါ့၊ ကျွန်ုတဲ့ အခန်းသုံးဆယ်က ကျုပ်တို့ရှာက ဟာတွေ၊
=ကြတ်နဲ့က ဓမ္မားထားသလျှေ ခွေး၊ တစ်ခန်း နှစ်ကောင်ကျွန်ုပဲ
=ရှာ၊ အကောင်ခြောက်ဆယ်၊ တစ်ခြားက စည်းခွေး ဆယ်ကောင်
=ပါင်းတော့ ဘယ်လောက်ပါလိမ့်။ ဆရာမ မိန်းမတွက်
=အောင်ပါဦးပါဦး’

‘ခုနှစ်ဆယ်’

‘ကိုင်းမှာ၊ ခွေး အကောင် ခုနှစ်ဆယ်၊ ကျုပ်က ဘယ့်နှယ်လုပ်
ရင်းလုပ်လို့ရမှာတဲ့’

အသောင်သာယာရေးကော်မတီဥက္ကာဌ့ လုပ်နေတဲ့ ကိုချစ်မှန်းက
ပါ။ တိုက်ခန်းတွေမှာ သူတို့တစ်တွေ နေခွင့်ကြတော့ ကိုချစ်မှန်း
ကြေးခို့ကြတယ်။ ရက်ကွက်ရုံးကလည်း အသိအမှတ်ပြုထား
ဘူး ကိုချစ်မှန်းက လည်ကတဲ့အကိုး ဘယ်တို့ကမှ မဆျတ်ဘူး။
အီတ်ကပ်ထဲမှာ ဖုန်းမှုပ်ပြာသာပင်နှစ်ချောင်းက ပြုဗြုဗြုးပါလို့။
သားတွေကတော့ သူတို့တင်ထားတဲ့ လူကြိုးပေမယ့် မှန်းခေါ်
သူများတယ်။ ကိုချစ်မှန်း ရွာကရောက်စတုန်းက ဆိုက်ကာဆင်း
တယ်။ နောက်မှ အီမံဆိုင်ကလေးတည်ပြီး တိုက်ခန်းစလစ်
ငှုံးအဝယ်လေး ဘာလေးလုပ်လို့ အဆင်ပြုရာက ဆိုက်ကား
သလုံး၊ ကိုချစ်မှန်းတို့ မီသားရုက သဘောကောင်းတွေ။ သူ့ေး
ဘက်ကလည်း အားကိုးရပါပြီ။ အီမံဆိုင်ကို သည်ကလေးမတွေ

တာဝန်ယူကြတယ်။ ကိုချစ်မှန်း မိန်းမက မပေါ်ရွှေတဲ့။ မပေါ်
သူအခန်းအုတ်နဲ့မှာ လလာဘာရှုက်နဲ့ စာရေးကင်ထားတယ်။

‘ရုဏ္ဏီးလက်မှတ်ထိုး သုံးထောင်’တဲ့။ ကိုချစ်မှန်းက လျှို့
ဆိုတော့ ထောက်ခံစာတွေ ဘာတွေမှာ တစ်ဆင့် လက်မှတ်ထိုးမှာ
ရတာ ရှိတယ်။ ‘တစ်ချို့က လက်မှတ်သာလို့ချင်သာ မသိတယ်။
ရေးထားရသာ ဆရာမရေ့’လို့ ပြောဖူးတယ်။ သူတို့အခန်းကျိုးထဲ
စက်ဘီးထားရင်လည်း စက်ဘီးထားခ လကြေးယူတတ်ပါရဲ့။ လျှို့
စက်ဘီးအပ်ခတော့ မယူရှာပါဘူး။ ပြောတာလည်း ကြည့်ဘီး။

‘ဆရာမ စက်ဘီးတော့ ဘေးမဲ့ပါ ဆရာမရယ်၊ ကျောင်းဆောင်
ဆိုတော့ ပက်ဆပ်မယူပါဘူး’

ကျွန်ုမက စက်ဘီးထုတ်တိုင်း ဇွေးကိုစွဲတွေ ပြောစွား
ကိုချစ်မှန်းက အားပဲနာလို့လား၊ စိတ်ပဲတို့လို့လားတော့ မပြောတော့
ဘူး။ တစ်ခါတော့ ပြောလေရဲ့။

‘ကိုင်းပါဗျာ၊ ဆရာမ ဒီလောက်ဖြစ်နေမှဖြို့ ကျွဲ့ ဇွေး
အဝေး ခေါ်ကြည့်ပါဦးမယ်’တဲ့။

ဇွေးကိုစွဲ အဆောင်လူကြီး တစ်ချို့နဲ့ တိုင်ပင်ကြည့်ပါဦးမယ်
ပြောတာပါ။

*

(၃)

ကျွန်ုမဖြို့ တိုက်ခန်းမှာ သုံးလေးနှစ်နွေ့ပေသိလို့ ဇွေးအစည်း
ခေါ်တာ တစ်ခါမှ မကြုံခဲ့ရပါဘူး။ သည်လိုပဲ ဇွေးတွေနဲ့ ပြို့
သူ အတူယူဉ်တဲ့နေ့ရတာနဲ့ ပြီးခဲ့ရတာပါ။ ဇွေးတွေက ဘယ်ဘူး
သိသွားလို့ သည်ကလေးတော့ ထွက်ခွဲလို့ ဆိုတော့မရှိဘူး။
ပေါက်ထားလို့ ကိုက်ချင်ခဲ့ချင်တဲ့ ဇွေးသားအုပ်မတွေကလည်း
မူးစိတ်ကို မှုံးချုပ်တော့ မရဘူးပါပဲလော့။ ငါးက်ရ လျှို့ရတာ
လုပ်ရတယ်။ ဇွေးထွေများသလောက် နာမည်တွေလည်း ရှိတယ်။
နှုန်းမည်ခေါ်တာ မဟုတ်ရင် မဟုတ်တဲ့ဇွေးက ခေါင်းတော်မင့်
တိုက်အောက်ဘက် မြေညီခန်းတွေရေ့ တာရီးခြေမှာ ရပ်ဝါး
လိုပဲ ရှိတယ်။ တစ်မျိုးက ပလတ်စတစ်မိုးကာစကလေး ဖုံးထားတဲ့
တေားတွေနဲ့ တစ်မျိုးက ဇွေးစာကျွဲးတဲ့ ဇွေးအင်တုံးတွေပါ။ အင်တုံး
အကောင်းတွေ ဘယ်ဟုတ်ပါမလဲ။ ဇွေးစာ အည်ကလေး
ကလေးတွေ တည်ရရှု အင်တုံးကွဲ့ အိုးကွဲ့ ပက်လက်ကလေးတွေ
တယ်။ ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ ဇွေးရှင်က ဘယ်သူရေ့ ဘယ်ဝါရေ့ ဇွေး
ည် တပ်ခေါ်လိုက်ရင်တော့ ဇွေးတွေက သိကြဖြီ။ လျောားထစ်

တွေပေါ် ရှုံးလက်နှစ်ချောင်းဆန့်၊ လက်ပေါ် မေးစေတင်ပြီး အိမ်
ကြရာက တရာ့နဲ့ ပြေးဆင်းကြတေဘာ့တာပဲ။ ဟပ်ထိုးလဲအေး
စားကြ၊ မန်ဖို့ကြ၊ ကိုကြခဲ့ကြ၊ နပမ်းလုံးကြ၊ ပြီးရင်လည်း ၏
သွားကြတာပါပဲ။ ပြီးရင် လျေကားထစ်တွေပေါ် ပြန်တက်သွား
ပြန်ရော်။

ထူးဆန်းတာက သည်တိုက်ခန်းက အခန်းစုမှာနေကြတဲ့ ဘယ်
ချင်း၊ တစ်ရွာတည်း တစ်နယ်တည်းက လာကြသွေးဆိုတော့ တော့
မရှိတော့ တစ်ဦး ဖေးဖေးမမ ရှိကြပါရဲ့။ တစ်ပန့်တစ်မ ရှိကြပါ
ခွေးကိစ္စ ခွေးစာကျေတော့ သည်းမခံတတ်ကြသွား၊ ဆိုပါတော့။ အေး
ဆိုရင် သွေးရယ်လို့ ကျွန်မသိသလောက် ရှိတာမဟုတ်ဘူး။ ဒါးမေး
သူချုပ်တဲ့ ခွေးငါးကောင်လောက်ကို နှေ့ခင်းစာ အမြဲကျွေးလေ့ ရှိတော့
ဒါကို ကျွန်မက သိလို့ရယ် မဟုတ်ဘူး။ မမဲ့ညီး ခွေးစာကျွေးတော့
ကျွန်မ ကျောင်းမသွားရတဲ့ ရက်တွေမှာ အပေါ်ခုံးထပ် ဝရ်တော့
လှမ်းမြင်ရလေ့ ရှိလိုပါ။ မမဲ့ညီး ခွေးစာကျွေးရင် တစ်ခြားခွေး
မပါဘူး၊ သည်ငါးကောင်ပဲ့။ တစ်ခြားခွေးတွေ ဝင်လာမှုံးလို့ ထော်
ရဲ့။ သူ့အရပ်လောက်ရှိတဲ့ အဆရာပင်သား တိုက်ရှုည်းကြီးတစ်
ကိုပြီး စောင့်နေတတ်တယ်။ ကျွန်မက အပေါ်ထပ်က လှမ်းကြော်
မြင်ရတဲ့အခါ တစ်ခါတော့ မမဲ့ညီးကို မေးကြည့်ပြစ်တယ်။

‘မမဲ့ညီးက ခွေးတွေ ဒဏ်တော်ခံတယ်နော်၊ လျှော်
လည်း သည်ငါးကောင်ပဲ့၊ မမဲ့ညီး ခွေးတွေလား’

မမဲ့ညီးက အသံကြားရာ ကျွန်မကို မေးကြည့်ရင်း မဖြတ်
‘ဘယ်က ကျွန်ခွေးတွေရှိမှာတဲ့၊ ခွေးတော့ ရှိဖွေးပါရဲ့ ကား

လိုသပြီး၊ တာရိုးပေါ် ပြေးတဲ့ လိုင်းကားမောင်းတဲ့ ကောင်တွေလော့
သို့သည် မခေါ်ကြသာနဲ့ ကျွန်ခွေးကို တိုက်သွားသာ သေပါရော်
သော် ခွေးငါးကောင်က ကျွဲ့ပဲ သွွှုံးလို့ ကျွေးတဲ့ ခွေးတွေ။
မြှင့်အပေါ် ကောင်းတဲ့ ခွေးတွေ’

‘ဘယ်လို့ ကောင်းတာတဲ့ မမဲ့ညီးရဲ့’

‘ကျို့ မနက် မနက် ကောက်ညွှေးပေါင်း၊ ပဲပြုတ်ရောင်းထွက်ရင်
လင်းသေးဘူး၊ သည်ငါးကောင်က ကျွန်အခန်းဝက်
ခြက်သာနဲ့ ဘယ်ဆဲ ဘယ်မှာ အိမ်အိမ်မှုနဲ့ မသိရပေသိလို့ ကျွဲ့မှု
ရောက်သာနဲ့ ငါးကောင်စလုံး ကျွဲ့ရှုံးက ရောက်နှင့်
ပြုံး၊ မျှော်ကြီးမည်းမည်းထဲ ကျွဲ့ကို တစ်ခြားက ခွေးတွေလိုက်
သာ မရှို့၊ သည်ငါးကောင်က အသေခံကိုက်ကြသွားရယ်၊ မိုးလင်းလို့
တိုက်တဲ့နေရာက ပြန်ကြတေဘာ့ဆိုတော့မှ ပြန်ကြသာ၊ ပြန်တော့လည်း
ပြုံးကို ခိုလှမ်းလှမ်းက ရပ်ကြည့်နေကြသေးသာ’

‘မမဲ့ညီးကို ခွေးတွေက တော်တော် ချစ်ကြတာပါကော်’

‘ချစ်လှည့်ပဲ့ ဆရာမရယ်၊ အိမ်ကလင်းတောင် ခွေးလောက်
ခိုးရှုံးရယ်၊ တစ်ခါတော့ ပြောရသယ်၊ မောင်မင်း ဘယ်နဲ့
သောယူဖို့လို့တဲ့လို့၊ သည်ငါးတွေက ကျွဲ့အပေါ် ကောင်းတော့
ကလည်း ကျွေးသလော်’

‘သည်အချိန်မှာပဲ မိုးသွေးနှစ်တွေ အိုးနဲ့ထည့်လာတဲ့ မဆင့်တဲ့ကဲ့
ပြီး၊ ထွက်လာတယ်။ အိုးထဲက မိုးသွေးနှစ်တွေကို လက်နှုံးရှုပ်
ရင်း၊ တာရိုးခြေမြေပြန်မှာ စီစီရှိရဲ့ လှမ်းတယ်။ ကျွန်မက မိုးသွေး

ဘယ်လို လုံးတာလဲလို့ စပ်စတော့ မီးသွေးမှုနဲ့ ထမရနဲ့ လုံးတာပဲတဲ့
ရှိစေးကလေးထည့်လုံးရင် ပိုကောင်းသတဲ့။ ဒါပါပဲ။ မီးသွေးလုံးသော
တွေ စီလှမ်းပြီးတော့ မမဲ့ညီးကို လှမ်းပြောတယ်။

‘မိည့်၊ ဉာဏ်းခွေး ကိုစွဲပြီးရင် ခွေးဆတ္တ မောင်းထုတ်လိုက်တော့
ငါမယ် အေလေးပွင့်တုန်းလှမ်းရသာ၊ တစ်နှေက ဉာဏ်းခွေးတွေ နှင့်
မီသွေးလုံး အလုံးငါးဆယ်လောက် ဖွာတွေကိုကုန်တယ်၊ ဉာဏ်းတို့
ဖြစ်ရလေအော၊ အီမီမရှိ ခွေးမွေး၊ သည်ကြားထဲက ခွေးကပဲ ထော်
ထက် ကောင်းသယ်ဖြစ်ရသေး၊ ဉာဏ်း နိုက် ခွေးယူပါလား၊ ဘင့်
နှယ့်ကြောင့် ငါမောင် သောင်းစိန် ယူရသာတဲ့’

‘ခွေးယူမလိုပဲတော်ရော့၊ တော်မောင်က ကျေပ်ကို ကြိုက်လှခဲ့
ရဲ့ ဆိုလို့ ဆရာမန်ယ် လင်ယူမှားသာတော့ မပြောနဲ့တော့၊ ယူထဲသူ
လင်မြို့လိုပါတော်၊ တည်မိတဲ့ဘုရား လင်းတနား၊ နားဆိုသလို့
ဆိုက်ကားသာ နှင့်သာ၊ ဒင်းများ သူများဆိုက်ကားလို့ အီမီဖြစ်တဲ့
ပက်ဆပ်ပါသာမှတ်ဘူး၊ ကျေပ် ကောက်ညှင်းပေါင်းခုလိုပေါ့ ဆရာ
နှယ်၊ လူက လူပျော်းလူပေါ့၊ ကျေပ်က လုပ်လုပ်ကလေးရယ်၊ ကောင်း
ကင်လွင့်ချင်နော်သာ’

‘ဉာဏ်း ကောင်းကင်တက်တော့ လူတွေက အောက်မေ့မှာဆုံး
ချိုးစားစုံနဲ့ တို့မြှုန့်တက်စားသယ်လို့’

‘တော် ဘာစကားပြောသာတဲ့၊ ကျေပ်များ ဘာအောက်မေ့လို့
တွေ့လား သည်မှာ တုတ်၊ မဆင့်တဲ့အနဲ့ ခေါင်းရိုက်ခွဲပစ်လိုက်စယ်’

‘ဉာဏ်းက တုတ်၊ ဟုတ်လား ကိုင်းတော်’

မဆင့်တဲ့က အနားက မီးသွေးနှစ်တွေ ထည့်ထားတဲ့ အိုးတို့

နှုတ်ခိုးကကိုင်ပြီး၊ မြေပေါ် ဆောင့်ချလိုက်ကရော့၊ သည်တော့မှ
ခိုးလည်ခွေ ဖင်ကျွေတို့ကို ကိုင်ပြီး ဆတ်ခနဲထတယ်။ တစ်ယောက်က
လွှာအပ်လောက်ရှိတဲ့ တုတ်ပြီးနဲ့၊ တစ်ယောက်က အိုးလည်ခွေ အဆွဲ
လိုက်ပြီးနဲ့၊ အမှုထဲ ကိုယ်ပါ ပါနေတော့ ကျွေနဲ့မလည်း အပေါ်ထပ်
ထနေ့ အော်ရတော့ဘာပါ။ ကျွေမ အော်သံကြောင့် ထင်ပါရဲ့။ ဥက္ကဋ္ဌ
လုပ်တဲ့ ကိုချစ်မှန်းနဲ့ သမီးတွေ ထွက်လေရော့။ ဥက္ကဋ္ဌက ပြီးလာ
ရင်း စကားတစ်ခွန်းပြောလိုက်တော့ တုတ်တစ်ဖက် အိုးလည်ခွေတစ်
က် ကိုင်ထားကြတဲ့ မိန့်မှန်ဖြစ်ယောက် ပြီးသွားကြတယ်။

‘အေး၊ နေရတုန်း သတ်ကြ ပုတ်ကြပော့၊ မနက်ဖြစ် သန်ဘက်
သယ်ရောက်မှန်းမသိတဲ့ဟာတွေ’

မမဲ့ညီးကလည်း သူ့တုတ်ပြီးပစ်ပြီး အခန်းထဲ ဝင်သွားသလို့
ဆင့်တဲ့ကလည်း ကိုင်ထားတဲ့ အိုးလည်ခွေ ကျိုးကို ခွမ်းခနဲ့ ပစ်
ပြီး ဝင်သွားလေရဲ့။ ဥက္ကဋ္ဌ ကိုချစ်မှန်း ပြောလိုက်တဲ့စကား ဆန်း
တယ်လို့တော့ သတိထားမိသား။

(၄)

ကျွန်မတို့ မေတ္တာ တိုက်ခန်းရှေ့တည် တာရိုးပေါ်မှာ ကွမ်းယာ ဆိုင်တစ်ဆိုင် ရှိတယ်။ အဲသည်တန်းကတော့ တစ်ဆိုင်တည်းသော ကွမ်းသာဆိုင်ပါ။ ကွမ်းယာတင် မကပါဘူး၊ ကလေးသရေစာထုတ် တွေ၊ ငါက်ပျောသီးဖီးကြီးတွေ တန်းထိုးပြီး ချိတ်ထားတတ်လေတော့ ရှုကြီး ကလေး ဝယ်စားတတ်ကြတယ်။ ဆိုင်ရှေ့မှာ ခုံတန်းရည်နှစ်လုံး တစ်ပေက်တစ်ချက် ချထားလို့ ထိုင်ရော ဖြစ်ရတယ်။ လိုင်းကားတစ်ခါး တစ်လေ စောင့်ချင်တော့လည်း အဲသည် ခုံတန်းတွေပေါ် ထိုင်ချုပ်ပါ။ တိုက်ခန်းက လူတွေကသာ တစ်ခါတစ်လေမှ ထိုင်ဖြစ်ကြတယ်။ အဲသည် ခုံရည်နှစ်လုံးပေါ်မှာ အမြဲထိုင်တဲ့ လူနှစ်ယောက် ရှိတယ်။ တစ်ယောက်က ကိုပေါ်ရှုနိုင်။ ပမာတရာတ်ကပြား၊ တရာတ်အစ်ခါးလေးတော့ မသိဘူး။ ပမာစကား ကောင်းကောင်း ပြောတတ်တယ်။ အောက်တစ်ယောက်က ကိုပေါ်ရှုနိုင်။ မရှုဝင်။ မရှုဝင်ကလည်း တရာတ်မဟုပါပဲ။ မရှုဝင်က ကျွန်မတို့ ရှေးပမာတွေအခေါ် ဘယားအိမ် ဆိုတဲ့ ပိုက်ဆံအိတ်ကြီးကြီးတစ်လုံး ချိုင်းလွယ်ပြီး သည်ကွမ်းယာဆိုင်မှာ အကျိန်ထိုင်တယ်။

သည်ကွမ်းယာဆိုင်က ကိုပေါ်ကြရန်နဲ့ မရှုဝင်ရဲ့ ရုံးခန်းဆိုလည်း ဟုတ်တယ်။ သတင်းရရှာရကြောင်း ခုံထောက်စခန်း ဆိုတော့လည်း ဟုတ်တယ်။ သည်တိုက်ခန်းတွေမှာ ကိုပေါ်ကြရန်လက်ထဲ ရောက်နေတဲ့ အခန်းတွေ အများကြီး။ လက်ထဲရောက်တယ်ဆိုတာက တိုက်ခန်းနေ ဆိုင်ခွင့် စလစ်ကို မတန်မဆနေားနဲ့ ဖျေးနှစ်တာမျိုး။ အတိုးကြီးကြီးနဲ့ နှစ်ချပ်ပြီး အပေါင်ခံထားတာမျိုးကို ပြောချင်တာပါ။ တရာတ်တွေပေ မယ့် စကားပြောကောင်းကြတယ်။ သူတို့လက်သုံးစကားက ‘မရှုရင် ယူလေ’တဲ့။ မရှုတဲ့သူတွေ စုအနဲ့ နေရာဆိုတော့ ယူရတာပေါ့။ ယုမ်ပြီးဆုရင်တော့ အိမ်ထဲရဲ့ ခြေတက်သလိုသာ အောက်မေ့တော့။ ကျွန်မတို့တောင် ကိုပေါ်ကြရန်တို့ လင်မယားလက်ထဲက သူတို့ပိုင်အခန်း တစ်ခန်းမှာ အခန်းငါးအောက်မေ့တော့။ တစ်လ လေးထောင်၊ တစ်နှစ်စာ ဆေးသောင်းရှစ်ထောင်ပေး၊ သူတို့ စာချုပ်မှာ လက်မှတ်တိုး၊ တက်နေ ရဲပဲ။ လျှပ်စစ်မီးကတော့ မစွဲလေးတစ်မြို့လုံးပျက်တဲ့ ကာလဆိုတော့ အော်မောင်ထဲမေ့ရတာ ကိုယ့်ကိုစွဲ။ ရေကတော့ ရေစက်နဲ့ မောင်းတင်တာ တို့သုံး။ စက်မောင်းသမားကို လခပေးရတာ၊ စက်ပျက်ရင် ပိုင်းပြင်ရ တာမျိုးရှိလေတော့ သည်ကုန်ကျစရိတ်ကို တိုက်ခန်းနေကြသူတွေက စောင့်ကျော် ခံကြရတယ်။

ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ကျွန်မတို့ကလည်း အိမ်ထောင်ကျစဆိုတော့ အေား ကိုစွဲလေးမှ အဆင်ပြေစေတော့ရယ်လို့ ကိုပေါ်ကြရန်တို့ဆီးက အခန်းငါးအောက်မေ့တော့။ တစ်နှစ်မပြည့်ခံငွေတော့ ကိုပေါ်ကြရန်တို့ လင်မယားက တိုက်ခန်းပေါ် ယောင်လို့တောင် တက်မလာကြဘူး။ တိုက်ဝါဘာရိုး ပေါ်က ကွမ်းယာဆိုင်မှာ ထိုင်နေကြတာပဲ။ ဥစွာပုံစံနေကြတဲ့

သိုက်စောင့် လင်မယားလို တစ်တိုက်လုံးကို လျမ်းကြည့်နေကြတာပါ။ သည်လိုနဲ့ တော့သူတောင်သားများ အနွှေ့ရတားကြတဲ့ လို့ ခန်း စလစ်တွေက သူတို့ ပိုက်ဆောင်တို့ထဲ ရောက်ရောက်သွားကြတာ များပြီ။ ပိုက်ဆုံး ဝါးသောင်းလောက် ယူထားမိသူက ဘယ်တော် အတိုး မသတ်နိုင်ဘူး။ ဘယ်တော့မှုလည်း အရင်း မကျေနိုင်တဲ့ သည်လိုနဲ့ တိုးရင်းတွေ ဖွားချင်းတိုင်း ပွားပြီး အခိုန်တန်တော့ ကိုပေါ်ရှိတို့ လင်မယားကို ထိုးအပ်လိုက်ရတာ များပြီ။

တစ်ခါတော့ တာရှိးခြေကို ဆင်းလော့ မရှုဝင်ကို ခွေးတစ်ခေါင်က ကိုက်လိုက်ပါလေရော့။ ခြေဖနောင့်ကို လျမ်းဆွဲလိုက်တော် သည်တိုက်ခန်းရောမှာ ရွေးသည်တွေ သားနေကြတာ၊ ရဟန်နှင့် ဆွမ်းခံကြတော်မှုကြတာ၊ သီလရှင်တွေ အတန်းလိုက် ဆွမ်းဆန်းခံကြတာ၊ သူ့စည်း ကိုယ့်စည်း ဝင်ထွက်နေကြတာ များလုံး ဘယ်သူမှ ခွေးကိုက်ခံရတယ် မရှိခဲ့ဖူးဘူး။ ခွေးတွေများတာလည်း မှန်ပါရဲ့။ ဘယ်ခွေးကမှ သူမိမိး သူကျက်ရယ်လို့ လျည်းလိုတော် မကြည့်ကြတဲ့ကဲ့က အကိုက်ခံလိုက်ရတယ်ဆိုတော့ မရှုဝင် ခွေးကိုယ် ခံရတာက သတင်းဖြစ်ကရော့။ ခက်တာက ခွေးပိုင်ရှင်ကို ပြသယူရှာချင်လိုလည်း မရဘူး။ ဘယ်သူကမှ ခွေးပိုင်ရှင် မဟုတ်ဘူးထို့ သည်လိုပဲ ဟိုကသည်က ရောက်လာကြတဲ့ ခွေးတွေထဲက တစ်ကောင်က ကိုက်လိုက်တာဆိုတော့ ဘယ်ခွေးက ကိုက်လိုက်မှန်းတော် မသလိုက်ကြဘူး ပြောပါတော့။

တိုက်ခန်းက မဂျိုးမဆိုတဲ့မိန္ဒားမ ခွေးကိုက်မှန်းကောင်းတယ်လို့ မရှုဝင်က ငွေနှစ်ရာ ကွမ်းနှစ်ယာနဲ့ သားရတယ်။ မဂျိုးကလည်း

အပါးပါး ခွေးကိုက်လျှော ရောက်လာတယ်ဆိုတော့ မန်းပေးတာ ကျွန်းမ သည်သတင်းကြားလို့ မဂျိုးမကို မေးကြည့်တယ်။ ပိုင်းခုံကို မီးသွေးခဲ့နဲ့ ခွေးမေးကိုရော့ ခုံနှစ်ခုံတို့ပြုတဲ့ မီးသွေးစာနဲ့ ပွုတဲ့လိုက်ရသတဲ့။ ခွေးကိုက်ပြီးစ အလွန်ပူဇ္ဈာတဲ့ ဝေဒနာဟာ မီးသွေးမနဲ့နဲ့ တွေ့တာနဲ့ ချက်ချင်းတာပဲ ဆိုတာလည်းပါရဲ့။

‘ကျွမ်းတို့ ဉာဏ်တွေတော့ သူ့ခွေးနဲ့သူ ခွေးမန်းပျောက်သာပဲ ဆရာ မြို့မှာလို ခွေးအေးတက်တိုးကြသယ် ဘယ်ရှိမှာတုံး။ မြို့က ဘွားတော့ ကျွမ်းတို့ဆေးက စွန်း (စွမ်း) မစွန်း မသိဘူး။ ဆေးစွန်းရင် ဘွားတော့ မစွန်းရင်တော့ ယောင်လာမှာပဲ။ ကျွမ်းတို့ ဆေးမန်းက တော့ ပျောက်သာပဲလေ၊ တလုတ်မတော့ မပြောတတ်ဘူး’

‘ခွေးကိုက်မှန်းတယ်ဆိုတဲ့ စာက ဘယ်လိုတဲ့တဲ့’

‘မပြောရတဲ့ ဆရာမရဲ့ ပြောရင် ဆေးမစွန်းတော့ဘူး။ သည်တာ ကျွမ်းအဘက သင်ပေးလိုက်သာရယ်၊ ကျွမ်းအဘက ခွေးများ လာခဲ့တဲာ၊ အမိမှာ ခွေးမွေးမယ်ဆိုရင် ဆရာမကို သင်ပေးလို့ယ်၊ ခွေးက ခြေသည်းလက်သည်း မည်းရမယ်၊ အခြီးက ပုတ် မြို့ ဖြစ်ရမယ်၊ မျက်ဆံပြူးရမယ်၊ အမွှေးကြောင်ရမယ်၊ နားရှုက်များယ်၊ ကျွမ်းတို့ အဘများ ပြောဖူးသာပါ’

‘ကျွန်းမတို့ တိုက်ခန်းက ခွေးတွေကကော့ ခွေးကောင်းတွေလား’

‘ကျွမ်းပြောတဲ့ ခွေးမျိုး တစ်ကောင်မှ မပါဘူး’

‘ဓရုဝ်မံကတော့ သူ့အိမ်ရောက်လို့ အကိုလိုပေးကူ မဂ္ဂာတဲ့ ပြောတတ်ဘူး။ တစ်ပတ်လောက် လူပျောက်သားရာက ဂုံး သာခိုင်

ခုတန်းရည်ပေါ် ဖြစ်ထိုင်တာပါပဲ။ မရှိုးမ၊ အေးက စွမ်းလို့တဲ့။ အသည်ကတည်းက မရှုဝစ်လည်း ခွေးတွေ တရှုန်းရန်းထေနတဲ့ ကျွန်းတဲ့ တိုက်ခြေကို သိပ်မကပ်ရဲတော့ဘူး။ မရှုဝစ်က တိုက်ခြေ မကော်ပေသိ တိုက်ခန်းစလစ်တွေကတော့ မရှုဝစ်ရဲ ဘယားအိတ်ကြီးထဲ သွားသွား ကပ်ကြတာပါပဲ။

သည်သတင်းတွေကို အဆောင်သာယာရေးကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌကတော် မပေါ်ရွှေက မန်က် မန်က် ကျွန်းမ စက်ဘီးထုတ်တဲ့အောင် ခွေးသတင်းပေးတတ်လို့ သိရတာပါ။ ဥက္ကဋ္ဌခို့ဆိုင်မှာ မန်က် မန်ထိ ရွေးဝယ်သူ၊ အကြွေးယူသူတွေများတတ်တော့ ကျွန်းမ ကျောင်းသွား၍ စက်ဘီးထုတ်ပြုဆိုရင် မိန့်မတစ်ယောက် ဒါမုမဟုတ် အနုတ်ရှိတဲ့ ယောက်းသား တစ်ယောက်ယောက်က တာရှိုးပေါ်အထိ စက်ဘီးထုတ်လို့တိုက်တယ်။ အသည်မန်က တာရှိုးပေါ် တွန်းပိုပေးသူက မသေးလို့ တဲ့။ အပေါ်သွားခေါ်ခေါ် ရှည်ရည်ကြီးနှစ်ချောင်းက အောင် နှုတ်ခင်းပေါ် တင်နေလို့ မသေးလို့ စကားပြောရင် သွားနှစ်ချောင်းထဲ တက်ချည့် ကျချည့်နဲ့ မောင်းထောင်းနေသလို့ ဖြစ်နေတိုက်တယ်။ သဘောကလည်း ကောင်းပါရဲ့။ မသေးလို့က တာရှိုးပေါ်ရောက်ထော် စက်ဘီးကို ဒေါက်ထောက်ပေးတယ်။ ကျွန်းမကိုလည်း စက်ဘီးဆုံးမတက်ခင် ထမ့် နောင်းနောင်း ဝတ်လိုက်ဦးတဲ့။ နောင်းနောင်းဆိုတာ မြှုမြှုလို့ ရပြာတာပါ။

‘မသေးလို့ စက်ဘီးထုတ်နှုံးတာများ သွားလိုက်တာ၊ စက်ဘီးတိုးတတ်တယ်ပေါ့’

‘ကျွဲပ် ဖြူးထဲပွဲရုံးတွေကို ပဲရွေးသွားရင်း စက်ဘီးနှုံးသာ သရာမရှုံး၊ စက်ဘီးစုတ်ပါတော်၊ ဆရာမ စက်ဘီးလို့ ငုက်ဖြီးရည်းမှုတ်ပါဘူး’

ကျွန်းမ စက်ဘီးတံလိပ်က ရှစ်ငါ်တံဆိပ် (Pheasant) ကို ပြောသော်

‘ပဲရွေးတာ ကြာဖြေပေါ့’

‘မန်းလေးရောက်ကတည်းက ပြောပါတော့ ဆရာမရှုံး၊ အခုံအြားလုပ်နေတဲ့ကောင် မုန်းနဲ့ ကျွဲပ်တို့ လင်မယားက အရင်ဆုံး ရောက်တဲ့ဟာကို၊ ကျွဲပ်တို့ ရောက်စကဗောင်းသည်လိုပါပဲ၊ တွေ့သူး ခွေးတွေနဲ့ တစ်စင်တည်းနေရသာပါ၊ ခွေးဆိုသာလည်း လူစားအေားဆိုတော့ လူတွေအေး နေသာပေါ့၊ ကျွဲပ်ဖြင့် ရောက်စကဗောင်လုပ်ပြီး ရွေးထဲလှည့်ရောင်းဖူးသားသာ၊ ရွေးကဲ့တော့ အမဲရှိုး၊ အကျိုးအကြောင်တွေ ရွေးက တောင်းလာပြီး ဆန်ကဲ့နှုန်းဘူးနဲ့ ပုံင်ကျိုးသာပဲ၊ လူစာာက ရွေးမသွားခင်က ချက်ပြီးသား၊ ယောက်းထမင်းထုပ် ထုပ်ပေးရသေးသာဂိုး၊ ရွေးက ပြန်လာသာနဲ့ ခွေးစားကျကျနေကျကျရော၊ ပုံစံပြီးဆိုသာနဲ့ ကျွဲပ်က ယောက်ချို့ကြီးမြှုန်းစားတ်လောက် သောက်သေးတာ၊ ကောင်းလိုက်သာ ဆရာမော်၊ အသလို့ ကျွဲ့ခဲ့တဲ့ မိန့်းမ အခုံ မလုပ်နိုင်တော့ဘူး’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘ရော်၊ ဆရာမနှုပ် လူစားမှ အနိုင်နိုင်၊ ထမင်းကျင်းက နက်ပါဘို့ မှန်ပဲဆုံး အမြှတ်နဲ့ နေမဖြစ်ဘူး၊ တစ်နေကုန် မြှုံးထဲက ပွဲနှုန်းရတာ ခါးကို ချို့ကရော’

တစ်ခါ တစ်ခါတော့ ကျွန်မတိန္ဒာအတူ တိုက်ကြီးတစ်လုံးတည်း
နဲ့ကြတဲ့ နေဖော်နေဖက်တွေအကြောင်း စဉ်းစားကြည့်မိတယ်။ အသာ
လိုလိုပါပဲ။ တော့သူ တောင်သားတွေပါပဲ အနေရှိုးကြတယ်။ သမ္မ
မရော ကောင်းကြတယ်။ ဝမ်းရေးအတွက်ရယ်လို့ တောကနေ မြှုတ်
လာကြပေသိ သူတို့ဘဝန်နည်းအတိုင်း နေကြသူတွေပါ။ တော့သူ
တော့ဟန် မပျောက်ကြသူချည်းပါပဲ။ ယောကျိုးသားတွေလည်း သူ
လိုပဲ။ ကျွန်မတို့ အိမ်မှာ လေးလေးပင်ပင် မ ရမယ့်အလုပ်ချို့
ရောက်ပွောက်လို့ ရောန်ထမ်း၊ သုံးထမ်း တင်ပေးပါ့ြိုး ဆိတ္တာမျိုးကြေား
သူတို့ပဲ အေးတဲ့သူက အေးသလို လုပ်ပေးကြတယ်။ အိမ်က အေး
ဆိုရင် လိုင်းကားတောင် မနီးတော့ပါဘူး။ သူတိန်းတဲ့ ဆိုက်ကား
စီးတော့တာပါ။ တစ်ချို့ အရက်သောက်တတ်ကြတာကလွှဲလို့ ကျွန်း
သီလလေးပါး လုံကြတယ်။ မိန့်းမသားတွေကတော့ ငါးပါးစတု
လုံတယ်လို့တောင် ပြောနိုင်ပါရဲ့။

သူတို့ ဘဝတွေနဲ့အတူ ရှိနေကြတဲ့ နိမ့်ပါးတဲ့ သတ္တဝါတွေ၏
တောင် မေတ္တာသားနိုင်တဲ့ စိတ်မနောဓာတ်ဟာ အဲညွှန် ကောင်း
လိုက်ပုံများ။ ပိုင်းလုံး မြဲလုံ့ဖို့ သည်ခွေးတွေကို သူတို့ ကျွေးခဲ့မွေးခဲ့
တာလည်း မဟုတ်ဘူး။ သူတို့မှာရှိတဲ့ တိုက်ပေါ်နေထိုင်ခွင့် စထုံး
ကလေးကလွှဲလို့ ဘာလက်ခုပ်လက်ကိုင်မှုလည်း ရှိတာမဟုတ်ဘူး
သူတို့အေးလုံးမှာ တူတဲ့ အချက်တစ်ချက်တော့ ရှိတယ်။ အေါ်က
သူတို့အေးလုံး မဟုတ်ရင်တောင် အတော်များများက တိုက်ခန်း၏
နေထိုင်ခွင့် စလစ် (Slip) တွေ ပေါင်ထားကြတာပါ။ သည်လုံး
အုံကြတာများလို့ တိုက်ခန်းပေါ်က ဆင်းပေးရတာတွေ ရှိလာတယ်

တစ်ညော ကျွန်းကပြန်တော့ စက်ဘီးတစ်ဖက်နဲ့ တာ
ပေါ်က အောက်ထိုးဆင်း၊ စက်ဘီးကို မြေညီထပ် လျေကားခြေက
အျော့ အစန်းမှာအပ်၊ ခွေးတွေ တန်းစီအိပ်နဲ့ လျေကားထစ်တွေကို
အွေ့ပျော်က ကသလို ရှုရင်ရင်း တစ်ထစ်ချင်း နှင်းတက်လာတော့
ပေါ်က လူဆင်းလာသုကြားတာနဲ့ ဘေးနား ကပ်ပေးလိုက်တယ်။
မျှကားကွေမှာ ဘွားနဲ့ ပေါ်လာသူက မဖွားစုံ။ ခေါင်းပေါ်မှာ
ဆင်ထုပ်ကြီး တစ်ထပ်၊ လက်မှာ မြှုပ်ရွှေ့အိတ်ကို ထိုးစကြေးချည်
တာက တစ်ဖက်၊ ဘယ်ဘက်လက်မှာတော့ ကြိမ်ခြင်းကြီးတစ်ခြင်း
နှင့်မန်း ဆင်းလာတာပါ။ ကျွန်းမက အထုပ်ကို လုမ်းယူတော့
ခိုး ဆရာမ ကျူးပ်က နိုင်သုယ်ရယ်တဲ့။ ကလေးသုံးပောက်နဲ့ ခွေး
တောင်၊ သုံးကောင်က နောက်ကာ။ မဖွားစုံက လက်နှစ်ဖက်က
အုံနဲ့ ခြင်းကို ဖုတ်ခေါ် ပစ်ချုပ်း ခဏ နားတယ်။

‘ဆရာမရေ သွားပြီနော’

‘ဘယ်တဲ့ မဖွားစုံရဲ့ ရွာပြန်ကြမလိုလား’

‘မဟုတ်ဘူး ဆရာမရေ၊ ကျူးပ်တို့ကို နတ်က နှင့်ခြုံ’

‘ဘယ်လိုန်ချုတာတဲ့၊ ဘယ်သူက နှင့်ချုတာတဲ့’

‘ကျူးပ်တို့ တိုက်ခန်းရကာစကတည်းက ပေါင်ထားတဲ့ စလစ်
အွေ့ပျော်က ဆုံးပြုလေ၊ ကျူးပ်က ကိုပေါ်ကြရှုံးရယ် ခြောက်လာ၊ တစ်နှစ်
အောင့်ပါဆိုသာတောင် မရပါဘူး ဆရာမရယ်’

‘အိုး ဖြစ်ရလေရှင်၊ နေပါ့ြိုး အခုက ဘယ်မှာ နေကြမှာဟုး’

‘ကမ်းနားတာရှိုးနဲ့ လက်ပံပင်ခြေမှာ တဲ့တစ်လုံး ထုံးထားကြ

သယ်၊ တဲကလည်း ကြီးကြီးထိုးလို့ ဖြစ်သာမှုတ်ဘူး၊ သည်ထို့မြဲ
တိုးနေကြရမှာပဲ ခဏတော့”

ကျွန်မက ဘာစကားမှ မပြောနိုင်ခင် ချထားတဲ့ မြွှေမြှင့်
ထုပို့ ကြမ်းခြင်းကြီးကို ကောက်မတယ်။ ကျွန်မက ကလေးသုံး
ကို မှန်ဖိုးပေးတော့ မဖွားစုံက သာရပါတော် တဲ့။

‘နှပါတီး အခုက ဘယ်ကို သွားကြမှာတဲ့’

‘တာရိုးပေါ်မှာ ကျပ်အိမ်သား ဆိုက်ကားနဲ့ စောင့်အုံ
ကိုင်း၊ သွားရော့ မနော့’

ကျွန်မ အပေါ်ထပ် ဆက်မတက်နိုင်သေးဘူး။ ပထမထပ်
တာ ထောင့်က ရပ်ကြည့်မေ့မိတယ်။ မဖွားစုံက တာရိုးမြှေ
တော့ လင်လှပ်သူက အထူပိုး ဆင်းယူတယ်။ ဆိုက်ထပ်
မဖွားစုံတက်တော့မှ မဖွားစုံပေါ် စောင်ထုပ်ကြီး တင်တယ်။
သုံးယောက်က နောက်ခုံမှာ။ ကယ်နိုပ်ယုံပေါ်မှာ ခြင်းစွာနဲ့
ထုပ်။ ဆိုက်ကား ထွက်တော့ မဖွားစုံက ကိုယ်မေ့ခဲ့သကောင်း
မျှခဲ့တဲ့ တိုက်ခန်းဘက် လူညွှေ့လို့တောင် မကြည့်ပါဘူး။ ဇွဲ
ပွဲလေး ဇွေးနှစ်ကောင်က နောက်က တစ်ကောက်ကောက် လို့
လေရဲ့။

(၅)

ကျွန်မတို့မြေသားစု တိုက်ခန်းက ပြေားပြီး မြို့သစ်မှာ အမြဲချက်
သယ်စုနှစ် တစ်စုစာ ရှိခဲ့ပါပြီ။ မြို့သစ်ကနေ တစ်ပတ်တစ်ခါ
ခိုင်ကို သွားတဲ့အခါ မြို့ထဲဘက်ကချည်း သွားကြတာဆိုတော်
အေးတွေဘက် မရောက်ဖြစ်တော့ပါဘူး။ လူသစ်တွေ ရောက်
ခဲ့ဆိုတာလောက်တော့ ကြားပါရဲ့။ ကျွန်တော့ ကျွန်ကြီးမှာ
သယ်သူတွေ ကျွန်လို့၊ ဘယ်သူတွေ ပြေးရှာကြပြီးလို့တော့
ဘူးပါလေ။

အောင်ရှုံးသား ကျွန်မတို့မြေသားအမိန္ဒြာစ်ယောက် အီးမှာ လိုတာလေး
မျှလို့ရှုံးလို့ ဈေးချီကို သွားဖြစ်တယ်။ ဈေးတော်တော် ဝယ်ပြီး
ငါးခြားက်ကလေး ငါးပိုကလေးဝယ်ချင်လို့ ကုန်ရုံတန်းဘက်
တင်တယ်။ ကျွန်မကို မိန့်မတစ်ယောက်က တို့လိုက်တယ် ထင်လို့
ကြည့်လိုက်တော့ ကျွန်မ မြင်မှုးတဲ့မျက်နှား၊ ဘယ်သူများပါလိမ့်။
သုံးဝလာဘာရယ်၊ ဈေးချီကြီးတွေ၊ ဈေးလေက်ကောက်တွေ ဝတ်
ဘရယ်က လွှဲရင် မျက်နှာက မဓုတ်မိစရာ မရှိဘူး။ မပေါ်ဈေး
ခံမှုံး ဘောပင်နဲ့ ‘လွှဲကြီးလက်မှတ်တိုး သုံးထောင်’ လို့ရေးတဲ့

မပေါ်ချွေ။ လွန်ခဲ့တဲ့ ဆယ်နှစ်လောက်က နေခဲ့ဖူးတဲ့ တိုက်ခန္ဓာ ကျွန်မတိုက် စောင့်ရောက်ခဲ့တဲ့ မပေါ်ချွေ။ ဥထ္ထား ကိုချုပ်မှန်းကလေး သောင်သောင်သာသာဖြစ်နေလို့ ဝိုးသာရတယ်။

‘မပေါ်ချွေ ဈေးလာဝယ်တာလား သမီးတွေကောာ’

‘မှတ်မိသားပဲ၊ ကျွမ်းက ဆရာမ မှတ်မိလောက်ဘူး ထင်သမီးတွေ လင်ရကြပြီ၊ ကျွမ်းဖြင့် မြေးတောင် ချိုရပေါ့’

မပေါ်ချွေက လေမပြောင်းပါဘူး။ မပေါ်ချွေကို ကြည့်တော့ ဆိုင်အတွက် ထင်ပါရဲ့။ ငါးမြောက်၊ ငါးမြောက်တွေ ဝယ်ထဲ မနည်းလှဘူး။ ကုန်စုံဆိုင်ကြီး ဖြစ်ရောပေါ်လေ။

‘ဥထ္ထားရော’

‘ကိုချုပ်မှန်းလား အခုလည်း ဥထ္ထားပဲ ဆရာမရော သူက ထဲလာတဲ့လူကြီးတွေနဲ့ ပါတိကျတော့ ဥထ္ထားမြေသယ်၊ ကျွမ်းကလေး ပြောရသယ်၊ မောင်မင်း တစ်သက်လုံး ဥထ္ထား သာလုပ်ဟဲ့လို့’

မပေါ်ချွေနဲ့ တွေ့တုန်း စကားတွေ ပြောဖြစ်ပါရဲ့။ ကျွန်းမာရ်တုန်းက တဲ့ပေါ်က တိုက်ပေါ်တင်တွေ မရှိကြတော့ဘူးတဲ့။ တို့ပေါ်က တဲ့ပေါ် ပြန်ရောက်သွားကြပြီတဲ့။ တိုက်ခန္ဓာ စလစ်ကလေးလက်ထဲဆိုပြီး နေခဲ့ကြရောက ရသလောက်နဲ့ ရောင်းစားပေါင်း မိကြလို့ ဆင်းပေးကြရတာနဲ့ အတိုကြီး မသတ်နိုင်လို့ မဖြစ်စလေး ဖွေနဲ့ အပေါင်ဆုံးရတာနဲ့ တိုက်ပေါ်က ဆင်းပေးကြရတာတွေ မဟုဘူးတဲ့။ သည်လိုပဲ ဖြစ်မှာပေါ်လေ။ မပေါ်ချွေ ပြောပုံတော့ တိုက်ရှားခေါ်တွေလည်း ကျွန်မတို့ နေစကာလို့ မရတော့ဘူးတဲ့။ တို့သုံးလေးသောင်း ဖြစ်ကုန်ကြတဲ့အကြောင်း၊ တိုက်ခန္ဓားအရောင်းအဝေါ

ည်း တစ်ခန်းကို သိန်းမြောက်ဆယ်၊ ခုနှစ်ဆယ် ဖြစ်ကုန်ကြတဲ့ ကြောင်းတွေလည်း ပါရဲ့။ တစ်ခါက တိုက်တန်းလျားပေါ် တရာန်း အနဲ့ကြတဲ့ တဲ့ဓတ်ဘုန်း၊ တကောင်းကွဲ့ ထို့ကြက်တော် ရွာတွေ ရွှေသွားသားတွေ ဘယ်များရောက်ကုန်ကြပါလိမ့်။ မပေါ်ချွေကို ကြည့်မိတယ်။

‘ကျွမ်းတို့ ရွာဘက်က ဟာတွေလား၊ ကိုယ့်ရွာကိုယ်မဖြန့်ကြတော့ ဆရာမရဲ့ ရွာပြန်ရင် သည်ထက်တော်မှာခိုတော့ ကြံ့ရာ တဲ့ထိုး ပြုရပေါ့၊ ဆရာမတို့မှာတုန်းက လူတွေထဲတော့ ကျွမ်းတို့ တစ်ဦးတဲ့’

မပေါ်ချွေက သဘာရိုးနဲ့ ပြောနေတာပေသီ ကျွန်မ စိတ်ထဲမှာ ရာသက်ယန် ဥထ္ထားဆိုတဲ့ ကိုချုပ်မှန်းကို မြင်ယောင်မိတယ်။ မြောက ဘယ်လို ကျွန်မဆောင်းထဲ ဝင်လာတယ် မသိပါဘူး။ ဈေးတွေ သတိရရှိကိုမိတာနဲ့ ဖျော်ခန်းမှာလိုက်မိတယ်။

‘ဒါနဲ့ ဈေးတွေရော မရှိကြတော့ဘူးပေါ့’

‘လူတွေမှ ကစိုးကလျားဟာကို ဆရာမရယ်၊ ဈေးတွေလည်း သောင်းကန်းပေါ့၊ အခု အခန်းဝယ်မှာတုန်းတွေက တိုက်ပေါ် အတက်မခံကြတော့ဘူး၊ ဈေးတွေကလည်း အပါးပါတော်၊ ကျွေးမာရှိတော့ ကျွေးတဲ့ သခင်တွေရောက် လိုက်ကုန်ထင်ပါရဲ့၊ ကြာ အေား ဆရာမရဲ့၊ သေကုန်ကြရောပေါ့၊ ဈေးက သက်တန်းစော် သောင်းရောင်းနေရသာတုံး’

‘မပြောတတ်ပါဘူး မပေါ်ချွေရယ်၊ ဒါဖြင့် တိုက်ခန္ဓားတွေ ဇုံးခို့ ဘယ်သူမှ မမိလိုက်ကြဘူးပေါ့’

‘အကုန် အပေါင်ဆုံးချည်းပဲ၊ တလုတ် ကိုပါရှန်း သူ၏
မရှုဝင်လေ၊ ဆရာမ မှတ်မိမလားတော့ မသိဘူး’

‘မှတ်မိတယ်’

‘အဲသည် မရှုဝင်ရဲ့ ဘယားအီတ်ကြီးထဲ သူတို့ ဇွန်ငါး
တိုက်ခန်း စလစ်တွေ အကုန်ရောက်ကုန်သာပဲ၊ သူတို့ လင်မယ့်
တိုက်ခန်းလိုချင်တော့ ဖြန့်ရောင်းသယ်၊ ဈေးက သူတို့ပါးစပ်ထိုး
ချမ်းသာလိုက်သာမှ ကျူးပတ္တိနားက တိုက်ခန်းစလစ်တွေ သူတို့
မယ့်ချည်း ရကုန်သာလေ’

ကျွန်မမျှကိစိထဲ ကွမ်းယာဆိုင်ရှုက ခုရည်နှစ်လုံးပေါ် နှံ
လုပ်ပြီး ထိုင်ထိုင်နေတတ်တဲ့ ကိုပါက်ရှန်း မရှုဝင်ကို မြင်ယော
တယ်။ ဘယားအီတ် မည်းမည်းကြီးကိုပွဲထားတဲ့ မရှုဝင်ရဲ့ ပုံ
လည်း မမေ့သေးပါဘူး။ တာရှိးကြီးပေါ်ကန် တိုက်ခန်းလှေ
ကြည့်ကြတာများ မောင်းခလုတ်တင်ထားတဲ့ ဤကြတ်ယောင်အောင်
ကြည့်ကြပုံမျိုး။

ဒွာက ပွေးကြီးနဲ့ ပွေးလေးဆိုတဲ့ ဇွေးနှစ်ကောင်ကို ကိုယ့်နှဲ
မြို့ကို အပါ၏လာတယ်ဆိုတဲ့ မဖွားစုံ ပုံပြုတ်ရောင်းပြီး ဘယ်
မသိတဲ့ ဇွေးငါးကောင်ကို ကျွေးမွှေးနေတဲ့ မမဲညို။ ဈေးထဲ
ဆုပ်ရောင်းရင်း ဈေးထဲက အရှိုးအရင်းလေးဓတ္ထဝယ်၊ အော်မှာ အော်
ကျကျွှေး ကျို့ပြီး ဇွေးစာ မကောင်းမှာစုံလို့ ကိုယ်တိုင် တစ်စွဲးလေး
သောက်ကြည့်တတ်တယ်ဆိုတဲ့ မသေးလို့။ သူတို့ တိုက်ခန်းလှေ
မတန်တဆ သိမ်းနေတဲ့ မရှုဝင်ကိုတောင် ဇွေးကိုက်မန်း မန်းလှေ
မကျိုးမှာ။ အားလုံးကို ကျွန်မ အောက်မှုနှစ်တယ်။

၁၄၃

ကျွန်မတို့သားအဲ ဈေးကပြို့လာတဲ့အထူး ကျွန်မရင်ထဲမကောင်း
နှိုက်တော့။ တဲ့တတ်ကုန်းသူ မဖွားစုံ ပြောခဲ့တဲ့ စကားတွေကိုလည်း
သတိရရှု။

‘ကျို့တို့ မိဘများ ပြောဖူးသာတော့ ဈေးက ဘယ်ဘုရင်ဆိုလား
ငိုင်းခိုးလှည့်ရင်း ကျို့တို့ ရွာများရောက်တော့ တဲ့နန်းကြီးထိုးနေသာ့
အဲသာ့ တဲ့တတ်ကုန်း ဖြစ်ရသာ့၊ ဘုရင့်ရောက်ကောင်း ကျွေးတော့
တောင်းကဲတဲ့ ထိုးတော်ကြုံကြုံနေသာ ဘုရင့်ထိုးတော်တဲ့’

တစ်ခါက ဘယ်ဘုရင်မှန်းမသိတဲ့ ဘုရင်တစ်ပါးနဲ့ သမိုင်းနှယ်
တဲ့ ရွာကလေးတွေက ရွာသွေ့တွေ။ အခုကော့ ဘယ်ရောက်ကုန်ကြ
ပါလိမ့်။ ရောက်တဲ့နေရာမှာ ဈေးတွေ တာရန်းရှန်းနဲ့ ကျွေးဟာယ်
အဲဟယ် ရှိအောက်ရောလား။ ဆန်းတော့ မဆန်းပါဘူးလေ။ ကျွန်မရှိ
အွဲလေးမှာ သည်လိုပဲ ပါတော်မူတာတွေ များလှပေါ့။

၂၀၁၄-ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ၊ ဧပြီမြေတော်မရွှေ့မြေး။

* * *

ရုပ်ဂိန်မရဲ့ အရက်အိုး

ခင်ခင်ထူး

ရွှေတိမ်
အစုဝါ
ပန္တာ

ရှိုးဂေါင်မရဲ့ အရက်အိုး

(၁)

အဖ အရက်မူးလာရင် ဂေါင်မ ကျိတ်ပြီး ရယ်ချင်တယ်။ အဖက အရင်မူးလာမှ စကားပြောတာပါ။ နှိမ့်လိုကတော့ သူကြီးက ပြိုတ်စစ်လိုကတော် စကားတစ်ခွန်း မဟာဘူးဆိုတဲ့ လူမျိုးရယ်။ အဖတို့ မူး အရက်သောက်ချင်တာနဲ့ ညနေစောင်း နေဝံချိန်ရောက်ဖို့ရာ အောင့်နေသလိုပါ။ ညနေဘက် ယာတောကပြန်လို့ လူညွှေးဆွဲတဲ့ နား ဖို့ကောင် နားစားကျင်း ခေါင်းတပ်ပေးပြီးရင်း ရွာထဲကို ပြောတော့ အာပဲ။ ရွာထဲဆိုတာက ဦးပျော် အရက်ဆိုင်ကို ပြောတာ။ အရက် သာက် နောက်ကျမှုမှာစိုးလို့ ရေတောင်မချိုးဘူး။ ရေကာလည်း ချိုးချင် ခဲ့အပါမှ ချိုးတာပါ။ ညှစ်ပေနေတဲ့ ချွေးတွေ သံတွေနဲ့ နေချင်နေ ပို့တော့မူး ရှိုးအပေါ့။ တစ်ခါတစ်လေ အမေက ရေများ ချိုးပါ့၌၊ အော်ကိုယ်က ရေကပြင်နဲ့ ပေါက်နေပြီဆိုမှ တစ်မှုတ်တစ်ပလား

ချိုးတော့တာ။ ရေကပြင်နဲ့ဆိတာ အီမေနာက်ဖောက ပန်းကန်၏
သနဆေးတဲ့ နေရာက ဗွက်ပုပ်နဲ့လို့ ပြောတာပါ။ ဒါဆိုရင် အဖော်
အမှေကို ချောတ်တယ်။

‘ငါက ဗွက်ပုပ်နဲ့ နင်က ချင်ဖတ်နဲ့’

တစ်ခါတစ်လေ အမေက အိုးကိုစွဲ၊ အီမေကိုစွဲ၊ စီးပွားရေးထို့
ပြောချင်လို့ တော်နဲ့ ကျေပ် စကားတွေ ပြောကြနဲ့ဆိတော့လည်း အသေး
ပြောချင်မှု ပြောတာ။ တစ်သက်လုံး စကားပြောလာတာဟာ ပြောစွာ
တွေ မကုန်သေးဘူးလားတဲ့။ ညာက် မူးပြီး ပြန်ရင်တော့ မနေက်ထာ
နင်ပြောချင်တဲ့စကားဆိုတာ ဘာတုံးလို့မေးပြီ။ အဲသလို ဆိုပြန်တော့
အမေက ချွဲတ်တယ်။

‘အေးညီ။ နင် ပြောစရာ ရှိခို့’

‘မရှိတော့ဘူး အချိန်မဟုတ် အခါမဟုတ်’

‘ပြောပါဟာ လူဆိုသာ မသေခင်ပြောရသာ နှင့်မလဲ’

‘တော်မူးနေတော့ ပြောလည်း အပိုပဲ မနေက်မှု ပြောမယ်’

‘လင်မယားချင်း စကားပြောသာတောင် အနှစ်ညာ လွှဲနေသေးနှင့်
ကိုပါကော သည်မိန့်မနှစ်’

တစ်ခါတစ်လေ အမေက ပြောတာပေါ့။ ‘တော်၊ မပေါ့နဲ့တဲ့
ကလေးတွေက အရွယ်လားမြောက်ကြတော့မယ်၊ အီမှု စီးပွားရေး
သည်အတိုင်းသွားလို့ မဖြစ်တော့ဘူး’ ဆိုရင် အဖော် ‘သမီးသွား
အတွက်၊ မရှုပါနဲ့ဟာ၊ အရွယ်ရောက်လို့ လင်ရရင် သူတို့လင်စွွဲ
လုပ်ကျွေးကြပါလိမ့်မယ်’ တဲ့။ အဖော် အဲသလိုရယ်။ အဖော် အော်
ကိုသာ စိတ်လို့ လက်ရ စကားမပြောတာပါ။ သမီးအကြီးဖြင့်

‘ဂါင်မ’ ကျတော့ ပြောချင် ပြောပြန်ရော့။ ဂါင်မကိုမှ မဟုတ်ဘူး။
အငယ်မကိုလည်း ပြောချင်ပြောဆုတာ ရှိတယ်။ အငယ်မ နာမည်က
‘ရှုတ်မ’ တဲ့။ ဂါင်မနဲ့ ရှုတ်မဆိုတဲ့ နာမည်တွေကို အဖော် ပေးခဲ့တာ
တဲ့။ ရွာမှာ ကလေးတွေကော်တဲ့ ကစားနည်းတွေထဲမှာ လောက်စာ
လုံးလို့၊ ဖော်တွေလုံးလို့၊ ပေသီးလို့ဟာကို ခပ်လှမ်းလှမ်းက မောကြီးပေါ်
တုတ်နဲ့ခြစ်ထားတဲ့ စည်းကနေ ပစ်ရတဲ့ ကစားနည်းရှိတယ်။ ဆိုပါ
တော့၊ လောက်စာလုံးဆိုရင် သုံးလုံးပူး၊ အပေါ်က တစ်လုံးတင်။
အဲသည် လေးလုံးတစ်တွဲကို တစ်ဖို့ခေါ်တယ်။ ထိပ်ဆုံးက ဖို့ကို
ဂါင်(ခေါင်) ခေါ်တယ်။ သူ့နောက်က ဖို့ကို ရှုတ်ခေါ်တယ်။ နောက်
ဆုံးဖို့ကို ဘိတ်ခေါ်တယ်။ ဖို့တွေ တစ်တန်းကြီး စီထားလို့ ဆိုရင်တော့
ဂါင်နဲ့ ရှုတ်နောက်က ဖို့တွေကို ဘိတ်ရေး၊ ခေါ်ကြတာပါ။ နောက်ဆုံး
ဖို့ကိုဘိတ်။ လေးဖို့ပဲ ရှိရင်တော့ တတိယဖို့က ဘိတ်ရေးပေါ့။ ဂါင်
(ခေါင်) ရှုတ်၊ ဘိတ်ရေး၊ ဘိတ်ပေါ့။

‘အေးညီ။ သမီးချည်း လေးကောင် မွေးစမ်း၊ ငါက သမီးတွေ
ချည်းလို့ချင်သာပျော်၊ ကန်တော့ပွဲ လေးပွဲရ နည်းရော့လား’

‘လေးကောင် မွေးစမ်းဆိုလို့ ရရောလား၊ ကျေပ်က ခွေးမမှ
မဟုတ်သာ’

ကန်တော့ပွဲ လေးပွဲဆိုတာ တစ်ဖက်ယောက်းသေးရှင်ဘက်က
ကန်တော့ပွဲတင်တောင်းရတာကို ပြောတာပါ။ တကယ်လည်း သမီး
ချည်း နှစ်ယောက်မွေးတာပါ။ အကြီးမကို အဖော် ဂါင်မ(ခေါင်မ)
တဲ့။ နောက် မိန့်ကလေးကျေတော့ ရှုတ်မ တဲ့။ သည်မှာတ် အမွှေးရပ်

တော့ ဘိတ်ရှုတစ်ကောင်၊ ဘိတ်တစ်ကောင်မွေးဦး အေးညီရ တဲ့ နှင့်အလုပ် ရှိသာမှတ်လို့၊ ကလေးမွေးတဲ့အလုပ် ရှိတဲ့ဟာတဲ့။ ဒါဆိုရင် အမေက ပြန်ပြောရော။

‘မွေးချင်တိုင်း မွေးရအောင် ကျိုးက ဗျိုင်းမှ မဟုတ်သာ။ တော့ ဟာတော် မွေးပါလား’

‘ရော့ ဟာ၊ ငါမွေးလို့ ဖြစ်ပါမလား နှင့်နယ်’

ဒါကြောင့် ပြောတာ။ အဖောကို ဂေါင်မ ရယ်ချင်တယ်လို့၊ အမျှမှာမည်က ရွာအဆေး ဘိုက်သန်းတဲ့။ နာမည်ရင်းက ဦးသန်းပါး တစ်ခါတုန်းက ရွာမှာ သူ့သူ့ကြီးမွေထားတဲ့လူ သုံးယောက်ရှိခဲ့းတယ်။ အဖော်လည်း ပါသတဲ့။ နောက်တော့ အဖောက သန်းကျွေ ယားလို့ ဆိုပြီး ဘိုက် ညျှပစ်လိုက်တယ်။ ဒါနဲ့ ရွာက အဖောကို ဘိုက်သန်း ခေါ်ကြရော။ အဖောက ဘိုက်သန်းဆိုတဲ့ နာမည်တို့ ကြိုက်တယ်။ ဇာတ်မင်းသား နာမည်ကိုး။ အမျှမှာမည်က ဒေါအေး ညီ။ တစ်ခါတော့ အဖောက အမောကို ပြောတယ်။

‘အေးညီ၍ ငါလည်း သူ့သူ့ကြီးမွေသန်းက ဘိုက်သန်း ဖြစ်ပြီး။ နင်လည်း အေးညီက ညာဘည်း မှည့်ဟာ၊ ဇာတ်မြိုင်ထက ဖြစ်အောင်။ ဇာတ်မင်းသား ဖြစ်ချင်သေးဟာ၊ ဇာတ်ခုံပေါ်တော့ ဇာတ်မင်းသားခများ မယားများသက္ကးဟာ’

‘အေးညီတို့က ဘယ့်နှုပ့်မှ မနေပေါင်တော်၊ တော် ယူနိုင်လို လုပ်ကျေးမိုင်လိုကတော့ ယူစေ မောင်မင်းပဲ့ပါး’

‘မိဖုရားခေါင်ကြီးရယ်၊ နှုမက ယူစေချင်ပေသိ မောင်တော်မှာ တယ်ကြီး မဟန်လျေလေတော့ မဟန်လျေလေတော်မှာ မိဖုရားခေါင်’

ကြီးမှာတော့ ဘာတဲ့လူ၊ ချိတ်တစ်ထပ် ကြွေတစ်ဆို ပိုးကစ်ရစ် ချုပ်တစ်ဆို ချရားပွင့်အပ်ပေါက် ယိုးဒယားယန်းပြောက်ကဲ့သို့ နမ်းလောက်တဲ့ မယ်မဒီ ဘယ်ယန်းချိက လူရမှာတဲ့ နမ်း’

‘ဘာတဲ့ ချရားပွင့်အပ်ပေါက်ဆိုသာ’

‘ချယားပွင့်ဘာ့ကြယ်ထိုးသာကို ပြောသာဟာ’

အဖော့ အမေ အဲသလိုပြောကြတယ်ဆိုတော်က ညာက် အရက် ကလေး ထွေလာမှ ပြောကြတာပါ။ မနက်ခင်းများတော့ အဖောပါးစပ် က စကားတစ်လုံးထွက်နိုရာ ဝေးပါသေးပဲ့။ အဖောက မူးလာရင် စကားတွေ ပေါ်လာသလို သီချင်းတွေဆိုချင် ဆိုတော့တာ။

အဖတို့ အမေတို့က ရွာမှာတော့ ချောင်ချောင်လည်လည် ရှိကြ ပါတယ်။ လျည်းနဲ့ နွားနဲ့ ကျိုကျုပုတ်ကာက်နဲ့ တည်တည်ပဲ နေနိုင်ကြ သူတွေပါ။ ကျိုကျုဆိုသာကို တစ်ချို့က မသိကျေား။ မမြတ်းပေါ် ရှိက်ပတ်ကာပြီး ပပါးထည့်တော့ ‘ကျေ’ ခေါ်သယ်။ ဆင်ခဲ့ပြီး ပုတ်နဲ့ ပပါးထည့်သာက ‘ကျေ’ ခေါ်တယ်။ ပြောသာ ပြောရတာပါ၊ ဂေါင်မနဲ့ ရုတ်မ ညီအစ်မအဖိုရာ တစ်ဖိမ့်တည်းအတူနေပေသိလို့ အဖော့တွေ၊ ရုခဲ့တယ်။ အဖောက မနောက်ပက် လေးနာရီလောက် ယာတော်ကို ထသွားတော့ ဂေါင်မတို့က မနိုးသေးဘူး။ ဂေါင်မတို့ ညီအစ်မက တစ်ရွာမှာ ကျောင်းသွားတက်ကြတာကိုး။ ဂေါင်မတို့ ရွာမှာ မူလတန်း ကျောင်း မရှိဘူး။ နည်းနည်းဝေးတဲ့ ထဖိုများကို ထမင်းထုတ်နဲ့ သွားဘူး။ ဂေါင်မက ဆယ်တစ်နှစ်ဆိုတော့ လေးတန်း၊ လုတ်မက လိုးနှစ် ဆိုတော့ သုံးတန်း။ ညေဖောက် ထဖိုမက လျော့ခေါ်ပြန်ကြရ

တော့ မိုးချုပ်ပြီ။ မိုးချုပ်ရင် အဖက ရွှေမောက်များက ဘုံခိုင် ရောက်ပြီ။ အမက ဘုံခိုင်ဆိတ္ထသာ ဘုံခိုင် ပြောရတာပါ။ ဘာနှင့် မသိတော့ အမောက် မေးကြည့်ရတယ်။

‘ဟဲ၊ ထရေရောင်းသာက ထရေဆိုင်၊ အရက်ရောင်းသာက ဘုံခိုင်ပေါ့’

‘အရက်ဆိုင် မခေါ်ဘဲ ဘာပြုစုံ ဘုံခိုင်ခေါ်ကြသာတဲ့ အမော့’

‘အရက်သမားတွေ သည်တစ်နေရာတည်း ဘုံစစ်နှုန်းထားပြီး အုံကြလို့ ခေါ်သာမောပေါ့အော့’

ပြောသာ ပြောရတာပါ။ အဖောက် အရက်သမားလို့ ပြောနိုင်တော့ ခက်သားပါ။ နေကုန်နဲ့ နွေ့ခန်း ပုဂ္ဂိုးလောင်ကြီးထဲ လုပ်ရတာခိုင်တော့ အလုပ်ပင်ယ်းလို့ နည်းနည်းပါးပါး သောက်တာ့မောပါလေလို့ ဂါင်းတွေးတယ်။ အဖက မိသားစုအဖို့ရာ အလုပ် သိပ်လုပ်တာသိတော့ တစ်ခါတစ်လေ အဖောက် သနားမိတယ်။ အဖက ပေါ်ပေါ်နေတယ် သလို ဘယ်သူ့ကိုမှ ခုံခုံဆဲဆဲ မရှိတူး။ အရက်ရူးလာရင် ပိုပြီးတော် သကောကောင်းသေး မှတ်တာပါ။ မျက်နှာက ပြီးနေတာ အဲသည်အခို့ ပါ။ ဂါင်းမက အရက်က ကောင်းလို့လား အဖော်ဆိုတော့ ‘ဘယ်နှင့် ပြောပါလိမ့်၊ ငါသမီးများတော် အဖက တိုက်လိုက်ချင်သေးသာ ယောက်ဗျားလေးတွေ မဟုတ်လို့’ တဲ့’

ညျာက် အဖ ဘုံခိုင်က ပြန်လာလို့ ထမင်းစားတော့ ရူးထားတဲ့ ထမင်းတွေက အေးနှုန်း။ အချိန်အခါနဲ့ စားတာမဟုတ်တော့ အမက ထပြုပြီး ကျေးတာမျိုး ဘယ်တုန်းကမှ မရှိဖူးဘူး။ အဖော့ ထမင်းရိုင်း နား ထိုင်တာမျိုးလည်း မရှိဘူး။ အဖော့ အရက်နဲ့ မခံနိုင်လို့တဲ့’

‘ဒါင်မ၊ ညည်းအော့ ကို ထမင်းကျေးလိုက်လို့ ပြောရုံပဲ။ ထမင်းက ညွှန်းသားပါ။ ဝါးချုပ်ဆောင်း လုပ်ဆုံးရုံပဲ။ အဖက ပြီးပြီး ပြီးပြီးနဲ့ ထမင်းကျေးက ဟင်းကို ထမင်းနှုန်းကျော်ပါ။ မောက်ချုပ်း လေသံ အီးဆီး မြှုပ်အောင် စားတော့တာပဲ။ ထမင်းတွေက အေးနေတော့ အဖက ရွှေတယ်၊ ထမင်းများ အဲသလောက်ရှုရင် ရွှေ့ကျွဲတ်ကျွဲတ် သူ့တဲ့။ တစ်ခါတစ်လေ တော်တော်လေး မူးလာရင် အိမ်ကပြင်တက် အနဲ့ သမီးရေ ဂါင်းမ၊ အဖ ထမင်းစားတော့မယ် ခြေဆေးရေ ချွဲ့လို့ ပြောတတ်တယ်။’

‘လက်ဆေးရပါ အဖော့၊ မပြောကောင်း ပြောကောင်း’

‘အော့ တိုရှာက လက်သမား ဖိုးကံလို့ ရွဲလှ တစ်စွဲ့ပေါ့ဟဲ့၊ အနဲ့ ဘာဟင်းတဲ့’

‘ဘဲ့ အဖော့’

‘လောကမယ် ဘဲမတွေ့ရှိလို့ အဖ အသက်နဲ့ ခန္ဓာ မြှေသာများ၊ အဲများတော် ကျော်းမာချမ်းသာကြပါစီ မေတ္တာပို့ရသေးများ၊ ဟေးသား ဘဲတွေ ကျော်းမာများ၊ အနိယာဟောနှုန်း၊ အော့ပန္တာ ဟောနှုန်း၊ အော့တို့ အမ အေးညီး အရင်ဘာဝက ဘဲမများ ဖြစ်ခဲ့ရော့လားဟာ အမဲ့ပါပြီး’

အမက အတွင်းခန်းထဲက ကြားရတော့ ထအော်တယ်။ ဘဲ့ပဲ ဘာ့ရေ တဲ့’ ရွာထဲ ဘဲ့စားနိုင်တာ တော်နဲ့ သူကြီးဦးပေါ်က်ရှိသာ ပဲ့၊ အသလို့ ပြောရင် ‘အေး ဟုတ်လောက်သယ်၊ တို့သူကြီးလည်း မြှုပ်လိုက်ရင် ဘဲ့ရှုပ်ပေါ်က်နေသာ’ တဲ့’ ဂါင်းမကတော့ အဖပြော ရုယ်တာပဲ။ သူကြီးက ဝဝလုံးလုံးကြီးကိုး၊ အဖက ပြောသာပြော

တာပါ။ ဘာဟင်းချက်ချက် စားရှာတာပါပဲ။ သားအဖလေးယောက်
တစ်အိုးဆိုပေသိ အင်းထွက်သီးနှံက မိုး၊ လေ ကောင်းပါမှ ထွက်တဲ့
မဟုတ်လား။ မိုး၊ လေ ကောင်းပြန်တော့ ပေါက်ချေး၊ တိုက်စွဲ့
ချေးကောင်းပါမှ ဖြစ်တာကို။ ဆယ့်တစ်နှစ် သမီးဆိုပေသိ ဂေါင်း
နားလည်တယ်။ ဂေါင်းမတိုကလည်း ဘဲချက်နဲ့ လူဖြစ်ရတယ်၌
တောင် ပြောနိုင်ပါရဲ့။ အဖ ပြောလည်း ပြောစရာ။

‘အေးသီး၊ နက်ဖြို့ အမပြောင်းအလဲလေးဖြစ်အောင် ဘဲ့ချက်ဟာ’

‘စိတ်ကူးပြီးသားပါတော်၊ ကတ်သီးကတ်သတ် နှစ်လုံး ကုန်း
လို့’

‘ငါ့ဆိုက နှစ်လုံးပါ ယူချက်ကရောဟာ၊ လောက်သွားအောင်
ဂေါင်းမကတော့ ရယ်တာပဲ။ ဂုတ်မက ကလေးဆိုတော့ ဖော်
ဘာပြောမှန်း သဘာမပေါက်ဘူး။ ဖအေကို ပြောသေးတာပါ။ အောက
ဘာကိုဖွေ ဘဲ့နှစ်လုံး ဂုတ်ထားသာတဲ့ တဲ့။ အေသလို့ရှင် အောက
ရယ်ရော။ အဖက ထမင်းစားပြီးရင် အမလိပ်တဲ့ ပြောင်းဆင်
ကို ဖွာတော့တာပဲ။ ပါးစပ်ကလည်း စကားတွေ ပြောချင်လို့ အမကြောင်း
ရှာတယ်။ ပြောစရာမရှင် သောက်လက်စ ပြောင်းဖက်လိပ်အကြောင်း
ပြောချင် ပြောတယ်။ ရွှေအနောက်က သူကြားလာတာတွေ ပြောချင်
ပြောတယ်။ သူမခံချင်တဲ့စကား ပြန်နေးပြီး ပြောချင် ပြောနေတဲ့
တာလည်း ရှိရဲ့။’

‘အေးသီး၊ တို့ဘူရား လက်ထက်တော်တိုးက ပြောင်းဖွာတဲ့
ဆေးလိပ် ရှိရောလားဟာ’

‘ကျွဲ့ ဘယ်သိပါ့၊ မဟုတ်သာ မေးကရွာမယ်’

‘ခက်ပါကော့ ပြောသာပြောရသာ အေးညိုလိပ်တဲ့ ပြောင်းဖက်
ကောင်းချက်တော့ လွှာကွဲ အာကွဲလိုက်ကရော၊ နှင့်ဟာက
မျိုးဟုတ်ကဲ့လားဟာ၊ ငရှတ်ပင်များ စဉ်းထားရောလား’

ပြောချင်တာက အဖောက်ကြောင်းပါ။ အဖက ဂေါင်းမတို့ အိမ်
င်ရက်သားကျတဲ့အထိ အသက်ရှည်ရှာပါရဲ့။ အရက်တော့ သေ
သိ သောက်သွားတယ် ပြောရမှာပေါ့။ ဒါပေသိ ပြောခဲ့သလို
အဖ အရက်သောက်တာ စိတ်မည်ရတူး။ မသောက်တဲ့အချိန်
ရာကောင်းသလောက် သောက်ရင်တော့ အင်မတန်ပျော်တယ်။
ဒါ့များ အရက်များလို့ ထင်ပါရဲ့ အန်ရော။ အန်တော့ အမက
သိသမား အန်ဖတ်စွဲလိုတဲ့ ဂေါင်းမ လုပ်ပေးလိုက်တဲ့။ ဂေါင်းမပဲ
စို့ပုံး ပဲပြီး ဆေးရတာပေါ့။ အဖက ပြောသေးတာ။

‘ငါ့သမီး မရွှေ့နဲ့ အဖက ပညာရှိ သူတော်ကောင်းရယ်၊ အခု
ဘာတွေက ပညာတွေ အန်သာ၊ နမောချက်များ’ တဲ့လေ။

‘ကျောက်အိုး၊ နှင့်မလည်း မနက် ဆွဲးခံချိန်တောင် ကျော်ပြီ။
သို့ ယာတော့ မရောက်ရသေးဘူး။ အဖွဲ့တုန်းကများ မနက်ဘက်
အောင့် မျက်နှာ ဖြောင့်လိုက်ရတယ်မရှိဘူး။ ဝိုင်ယလေးထားပါမှပေါ့
အောင့်စားရတဲ့ဟူး’

‘ଗୋକୁଳଙ୍କୁ ଆଖିତେଜନିବୁକୁ । କେବଳ କାର୍ଯ୍ୟଙ୍କୁ ମୁଦ୍ରାର୍ଥଙ୍କୁ
କୁଣ୍ଡଳରୁ ପରିଚାରିତ କରିବାକୁ ପରିଚାରିତ କରିବାକୁ ପରିଚାରିତ କରିବାକୁ ।

6

ଅକୁଟା ଗୀର୍ଦ୍ଦିମାନ୍ତର୍ଯ୍ୟକ କୌର୍ଦ୍ଧି ମଣିର୍ଦ୍ଦିମା ଓ ଫୋଣ୍ଡିଂ
ଅର୍ଥ୍ୟ ରେକର୍ଡପିପ୍ରିୟି । ଗୀର୍ଦ୍ଦିମା ଅଧିକମ୍ପଲ୍ୟୁଟର୍ରୁଟାର୍ଟମୁଣ୍ଡ ଅର୍ଥ୍ୟମା ଏହି
କ କ୍ଲିକ୍‌ର୍ରିଷ୍ଟିଟାରେଇ ଆମେ ମନୋପତି ଯବୋବ୍ଦୂତାରେଖାକୁ
ଶ୍ଵାଗ କୌର୍ଦ୍ଧିଅଛିକୁ ଜ୍ଞାନିତାଯି । କୌର୍ଦ୍ଧିଅଛିକାଲମ୍ବନ୍ତି ଲାଙ୍ଘନ୍ତିର୍ବ୍ୟ
ପି । ଜ୍ଞାନିତାକୁ ଉଚ୍ଚାରଣ୍ମାନିତା ମ୍ବାର୍ଦ୍ଧିତାଯି । କୌର୍ଦ୍ଧିଅଛିକା ଜ୍ଞାନିତାକୁ
କୁମର୍ତ୍ତ୍ୱାକୁ ଅଗ୍ରିବ୍ୟାପି । କ୍ଷାଃଅର୍ବନ୍ଦିଃଅବ୍ୟା ଅଲ୍ଲାଅବ୍ୟା ଲ୍ରିଂଗ
ମଣିର୍ଦ୍ଦିମର୍ଦ୍ଦିତିପିଲ୍ୟୁର୍ବ୍ୟାକୁ ଅପ୍ରାଚ୍ୟାନିକାଲ୍ୟକାର୍ଯ୍ୟକୁ କୁମର୍ତ୍ତ୍ୱାକୁ
ର୍ପି । ଯୋଗ୍ଯମଳାଲ୍ୟକୁ ଲ୍ରିଂଗର୍ବ୍ୟାକୁ କୁମର୍ତ୍ତ୍ୱାକୁ କୁମର୍ତ୍ତ୍ୱାକୁ
କୁମର୍ତ୍ତ୍ୱାକୁ କୁମର୍ତ୍ତ୍ୱାକୁ ଅଲ୍ଲାଅବ୍ୟା ଲ୍ରିଂଗର୍ବ୍ୟାକୁ କୁମର୍ତ୍ତ୍ୱାକୁ
ମଣିର୍ଦ୍ଦିମର୍ଦ୍ଦିତିପିଲ୍ୟୁର୍ବ୍ୟାକୁ ଅପ୍ରାଚ୍ୟାନିକାଲ୍ୟକାର୍ଯ୍ୟକୁ କୁମର୍ତ୍ତ୍ୱାକୁ
ଅମେ ଫୋଇଃନ୍ତି ଶ୍ରୀମଦ୍ଭାବପି ଯନ୍ତ୍ରିକ୍ଷିତାକୁ ଅମେଗ ମ୍ବାର୍ଦ୍ଧିତାକୁ
ପିଲ୍ୟାଃ । ଯାଃମାନିକ ମିତରମିତିକାଲମ୍ବନ୍ତି ତାରଣଃଦ୍ଵାଃସ୍ଵରାମାପି
ତାଃ । ମଣିର୍ଦ୍ଦିମକଟା ଲାଗ୍ନମାନିକାଃ । ଲାଙ୍ଘନ୍ତିର୍ବ୍ୟାକୁ ପ୍ରତିପିଲ୍ୟୁର୍ବ୍ୟା
ଅନ୍ତିଃଯ ମନ୍ଦିରଃର୍ବ୍ୟାକୁ କାହାମନାନିକାଃ । ଲାଙ୍ଘନ୍ତି ଶ୍ଵାସକୁ କୁମର୍ତ୍ତ୍ୱାକୁ
କାଂକ କାହାମନାନିକାଃ । କୌର୍ଦ୍ଧିଅଛିକିଃ ଫୋଲ୍ୟୁର୍ବ୍ୟାକୁ

နရောင်းနဝယ် (နွားရောင်း၊ နွားဝယ်) လုပ်ရမယ်လို့ ဆပ်သဖူး ခုံ
မဖျက်နဲ့ ဆပ်သွားဖူးဆိုတဲ့ စကားကြားတော့ ကျောက်အိုးက မလျှော
ပြန်ဘူး။

‘နွားများတော့ ထိပ်ကြာမှာ ဆပ်သွားဖူးပွင့်လို့ အချွန်းကလေးပါ၍
လှသာ ပေါင်မရဲ့၊ ချို့ကျေတော့ကေား ပတ်ကားတဲ့၊ ချို့ထောင်တဲ့၊ ချို့
လက်ပြတဲ့၊ ကြက်တူရွှေးတဲ့၊ ချို့ကုတ်တဲ့၊ ချို့တယ်လူးတဲ့၊ ချို့တူတဲ့၊
ဘယ်ထောင်ညာပဲတဲ့၊ နင်နဲ့ငါ စကားပြောမဖြစ်ပေါင်ဟာ၊ နွား
များလုံခိုရင် နင်က ဘယ်ထောင်၊ ငါက ညာလဲ’

‘တော်စမ်းပါ၊ ငါပြောသာက တစ်ခြား၊ နွားရှင်ထက် ဘူးနဲ့ထဲ
နာမျော့ရှိ၊ လူလုံးချည်းတက်လာပြီး လက်ထက်ပွား မလုပ်ချင်နဲ့’

‘နွားဆိုမှတော့ ထမ်းပိုးတပ်ရင် ရှိနဲ့သာချည်းပေါ့ဟာ၊ နပို့တဲ့
လူရွှေ့၊ နန်က်သေး ဆေးဖက်ဝင်၊ နမတမ်းသားမခင်’

‘ကျောက်အိုး၊ နှင့်မီဘတွေက လက်စသပ်တော့ နပေါ့ အစွဲထုတ်
လိုက်သာပါလားဟဲ့’

‘ရော၊ အဲသာခက်သာပဲ အစွဲထုတ်ချင်လွယ်ပါများ ငါတတ်ပါ့’

‘တော် တော်၊ ကျောက်အိုးရော၊ နပို့အသားမထိုးနဲ့ သွားတော့
ထတော့၊ သူများတွေ ယာကတောင် ပြန်ကြရောမယ်’

မရပါဘူး၊ ကျောက်အိုးက အချိုးကမပြောင်းတော့ အမေပြု
သလို စာရင်းရား ‘တက်ခါး’ ခေါ်ရတော့တာပါ၊ တက်ခါးက အင်
ထည်း မူပါပါရဲ့၊ အလုပ်လည်း မြေပါရဲ့၊ ယာကိစ္စ ကိုင်းကိစ္စလည်း
အိုးတန်းဆန်းခတ် နားလည်းပါရဲ့၊ အရက်သောက်တာက ပြဿနာ
သောက်ကမှ သောက်ကရော၊ တက်ခါးထက် ကောင်းတဲ့လူကလည်း

ဓရိတော့ အရက်ကိစ္စ သည်းခံရတယ်၊ တက်ခါးက ငယ်တော့ မမဂါင်မ
လို့ မမဂါင်မ တဲ့။

‘မမဂါင်မနှင့်၊ ကျော် ဆယ့်လေးနှစ်သားက သောက်တဲ့အရက်
သောင်းခနဲ့ ဖြတ်ဖို့တော့ ခက်သားပဲများ၊ ခင်များတို့အလုပ် မထိခိုက်
နင် ပြီးသာပဲ၊ ကျိုးက အရက်သောက်လို့ လုပ်နိုင်သာ့၊ မမဂါင်မ
သောက်ရှား၊ ကိုကျောက်အိုး အရက်မသောက်လို့ ခါးမကျိုးသာများ၊
ကျိုင်း... မမဂါင်မ မှားလိုက်သာများ၊ လင်ယူကတည်းက အရက်
သမားထဲက ရှာယူရမှာ’

‘အောင်မှာ၊ ခုံဖိန်နဲ့ ထခုတ်ပြန်ရောမယ် သွား၊ နစာကျေးဇူး’

ကျောက်အိုးက ယာခင်းထဲ အလုပ်လုပ်လို့ စာရင်းရားပြီးဆို
ထတော်းက နွားရောင်း နွားဝယ်ရယ်လို့ ထွက်လိုက်တာ မကြာတယ်
ကြာတယ်၊ သေသလား ရှင်သလား မသိရဘူး။ တစ်ခါတော့ တစ်ခင်း
အကားနဲ့ မန်ကျည်းဘုတ်ဆွာဘက်မယ် တွေ့သွားက တွေ့ခဲ့တယ်ကြား
လို့ မောက်စနေမှ မလောရင် အီမာ့မှာ ဆွမ်းသွပ်တော့မယ်လို့ လူကြွဲ
နဲ့ မှားလိုက်ရတယ်။ သည်တော့မှ ကျောက်အိုးက ပိုက်ဆံတွေ့နဲ့
ပြန်လာတယ် ပြောပါတော့။ ပိုက်ဆံကို မဂါင်မကို မအပ်ဘူး။
သောကွဲမ ဒေါအေးညှိကို အပ်လေတော့ ‘ဂါင်မရယ်၊ ငါသမက်
ထည်း တစ်ဖက်က ငွေရှာဖော်သာပါအေး၊ မဆူမအောင်ပါနဲ့’ ဖြစ်က
ရာ့။ ပြန်လာလိုက်၊ ထွက်သွားလိုက်၊ ပျောက်သွားလိုက်ဆိုတဲ့ ကြား
အပဲ မဂါင်မ ကိုယ်ဝန်ရကရော၊ အီမာ့မက်ရတဲ့ လင်တော်မောင်း
ဆွာဘက်အိုးကလည်း တစ်ဆွာတစ်ဆွာ ကူးရင်းသန်းရင်း၊ သောက်ရင်း
အောင်း ကူးလာတယ်ထင်ပါရဲ့။ အရက်သောက်တတ်လားရာ့။ တစ်ခါ

တစ်လေ ဇွာကို နားလာရင်း သုံး၊ လေးရက် နေရသခိုက် အိမ်
အရက်သမားစာရင်းငှား တက်ခါးနဲ့တွဲမီရော်

‘မမဂေါင်မ လင်ရက်ကောင်းပေါ့များ၊ အစ်ကိုကျောက်ဖို့
အရက်များ ကျူပ် နောက်မှလည်း သောက်သေး၊ ကျူပ်ထက်လည်း
ပိုသောက်နိုင်သေး။ သောက်သာမှ နေသာက် (နားသောက်) သော
သာဖူး’

တက်ခါးက အရက်လည်း ကြိုက်ပါရဲ့။ တကယ်တော့ ကြော်
သမား။ အရက်ကလေး မူးအောင်သောက်ပြီး ရတဲ့အခို့ ကြိုက်ပို့ဆို
ကြက်ထိုင်း ပြေားတော့တာပါ။ တစ်ခါတစ်လေ နားစာစဉ်းနေရာ
ထပြီးရန်း ပြေားတယ်။ နားစာကျင်းထဲ နစာထည်း ပဲမှုနှင့်ကျော်လည်း
ဖွဲ့နတ်ထည့် ဓမ္မရာက ဆတဲ့နဲ့ ပျောက်ချင် ပျောက်တော့တာလည်း
ရှိတယ်။ သည်လိုသွားပေသိ သူ့တာဝန်တော့ အပျက်မခဲ့ဘူး။ ဉာဏ်
လို မလေဘူးတော့ မရှိဘူး။ ရန်းမီးခွက်ကြီး ထွန်းပြီး တာဗျာတွေ့
နဲ့ နားစာစဉ်းချင် စဉ်းတတ်လေတော့ မဂေါင်မက ပြောမဖြစ်ပြုဘူး

တစ်ရက်တော့ မဂေါင်မယောက်ရှား ကျောက်အို့နဲ့ အိမ်က စာ၏
ရှား တက်ခါးတို့စွဲစုံယောက် မူးပြီး ပြန်လာကြတယ်။ သောက်ကြတွေ့
ကလည်းအကောင်း၊ ပြန်လာကြတော့လည်းအကောင်း။ အိမ်အောက်
အေး ခုတင်ပေါ်ထိုင်ပြီး စကားတွေ ပြောကြတော့မှ စကားများမှ
ရော်၊ အမှုးသမားတွေရဲ့ ထုံးစံပါလေရယ်လို့ ယောက္ခာမ ခေါ်အောင်
မဂေါင်မတို့က သည်းခံပြီး အိမ်ပေါ်တက်နေကြရော်။ အမှုးသမား
နှစ်ယောက် အောက်ထပ်မှာ ပြောနေကြတဲ့စကားတွေတော့ ကြော်
တာပေါ့လေ။

‘အစ်ကိုပြေားကျောက်အိုးကို မေးမယ် မေးမယ် စကားမရောက်
သေား’

‘ဘာတဲ့ မင်းက ပြောကွဲ’

‘သည်လိုပါ ကျူပ်က ကြက်သမားဆိုတော့ ကြက်မှာတော့
ခြားဆိုသာ အဖြူမှာ အပြာ ဖောက်သယ်ပေါ့များ၊ ဤကြားခေါ်သာ
ဘူး၊ အစ်ကိုတို့ နားကျေတော့ ဤကြားရယ်လိုရှိရောလား၊ ကျူပ်က
သော သိချင်သာ’

‘မင်းသိတဲ့ ကြက်အရောင်တွေ ပြောစမ်းပါပြီး’

‘ခုပါကော်များ ငင်ဗျားနယ် အနက်မွေးပါတော့ ဥပမ်း၊ အဖြူမွေး
ပါတော့ ဖောင်း၊ အတောင်ပြာ ဖောက်တော့ ဤ၊ အပြာနဲ့ အဝါ
အောက်တော့ ဤသူ့ပန်း၊ အပြာမှာ အနီဖောက်တော့ ဤနဲ့၊ ခါးနဲ့
သည်ဆန်းတဲ့ ကြက်တော့ ချိတ်ခေါ်သယ်၊ မီးခီးစွက်တော့ ဤမီးခီး၊
ကြက်မည်းတော့ ကျိုးတဲ့၊ ကြက်ဝါတော့ တုတ်၊ အဖြူခွွှတ်တော့
ရော်ရော်၊ ခါမွေးဝါဖောက်တော့ ကြံ့ခွဲ့၊ ရှိပါသေးကော...’

‘မင်းပြောတဲ့ ဤကြက်က ကြက်အလိုတော့ ဘယ်လိုရှိလိုပဲ့ဗုံး၊
ကြက်ကောင်းလား ကြက်ညွှဲလား’

‘ကောင်းလှချည့်များ၊ ဘာပြောကောင်းမလဲ ဒုပ်ချက်ပြင်းသယ်၊
ဘာင့်သယ်၊ မာသယ်၊ ရင့်သယ်၊ သတ္တိတော့ မစမ်းနဲ့ လူတောင်
အခွပ်ပဲ့များ ကိုင်း...’

‘နားကျေတော့ ဤက အရောင်ကို ပြောသာ မှတ်မှုံးကွဲ စာရင်း
ရှားရ၊ စပယ်ဖြူတို့ ဆတဲ့မွဲတို့ဆိုသာ နေကြောင်တော့ ဖောင်းဆုံးသာ

ကြက်မွေး၊ စွားမွေးကို ပြောသာမဟုတ်ဘူး အရှုံးရဲ ကိုယ်သာ
ကိုယ်ရေကိုပြောသာ ခက်ပါကွာ၊ အသားဖွစ်စိလို့ ပြောသာ’

‘မဟုတ်သာများ၊ ကြက်မှာ အရောင်က အတောင်အလယ်
ပြောသာပါ၊ ကြက်ကိုတော့ အစ်ကိုနားနဲ့ မနှိုင်းနဲ့လေများ၊ လော်
မယ် ကြက်က သတ္တိခဲ့ပဲ၊ ကြက်ထက်များ စွားက သာရရောသာ
မဟုတ်သာ သူရင်းတိုင်ဆိုပြီး စကားမကပဲနဲ့လေများ’

‘အဲမယ် မင်းကလား ငါကို...’

‘ဟုတ်သယ်လေ၊ ကြက်ဆိုသာ အချင်းချင်းတောင် ရှောင်း
မဟုတ်ဘူးရယ်၊ ပိုင်းထဲ မျက်နှာချင်းဆိုင်မိလိုကတော့ ရေကုန်နောက်
ခွင့်သယ်ရှိသာ၊ ခင်များ စွားတွေက ရေကန်ရေခဲ့း တွေ့သယ်ရှိ
လား၊ ကျော်သိသလောက်တော့ မရှိဘူးနော် ကိုယ့်ဆရာ၊ အလယ်
နဖျင်းတွေ့’

‘ကိုင်း၊ ဖျင်းဦးကွာ ဖျင်းဦးကွာ’

ကျောက်ဆိုနဲ့ တက်ပါးတို့ ကြက်နွဲနားကိုစွဲ စကားနိုင်လုံကြောင်း
က ထ နပမ်းလုံးကြတာများ လေးနှစ် သစ်ချောင်းကြီးတွေနဲ့ လုပ်ထား
တဲ့ အေးခုတင်ကြီးတောင် ပြုတ်ထွက်မလား မှတ်ရတယ်။ မဂေါင်း
အပေါ်ထပ်က ပြေးဆင်းလာပြီး ကြက်လည်းတော်၊ စွားလည်းဆောင်း
ပေါ့လို့ အော်ရင်းက ရေတာစ်ပုံးနဲ့ ခွဲလောင်းဆော့မှ ရပ်ကြတော့တယ်
အဲဒါ တစ်နွေကိုစွဲ မဟုတ်ဘူး။ ဉာဏ်တိုင်ရင် အတူတူ ထွက်သွား
တယ်။ ဘယ်မှာဘာယ်လို့ သောက်ကြတယ် မပြောတတ်ဘူး။ ပြု့
တော့လည်း တစ်ယောက် တစ်ယောက် ပခုံးချင်းတိုက်ရင်း ပြန်ကြ
ပဲ။ အေးခုတင်ကြီးပေါ်ရောက်ရင် တက်ပါးက ကြက်ကောင်းကြောင်း

စကဗော်၊ ကျောက်ခိုးက စွားကောင်းကြောင်း ဝင်ကရော့၊ မဂေါင်း
ကလည်း လို့ရမယ်ရ ရေတစ်ပုံး တည်ထားရရော့။

‘တက်ခါး’

‘ပြောများ’

‘မင်းတို့ ကြက်ထဲ တိုက်ကြက်ကောင်းကောင်းတစ်ကောင် အချား
ဆုံး ဘယ်လောက်ပေးရတဲ့း’

‘တက်ယ် ခွင့်လက်ကောင်းပြီဆုံး တန်းဝင်ကြက် နှစ်သိန်းအောက်
ထစ်ပေါ့များ၊ ဘာရတို့မတဲ့း’

‘ဘာရလိမ့်မတဲ့းဆိုတာ ဘာစကားလဲ၊ မင်းက စွားကို စိန်ခေါ်သာ
လား ပေါ့ကောင်း’

‘ခင်များက မေးသာလေ၊ ကျော်ကဖြေသာလေ၊ ကြားထဲမှာ ဘာ
မှာလိုတဲ့း’

‘နှစ်သိန်းလောက်တော့ နကောင်းများဆိုရင် ခွာတာစ်ဖက်ဖို့ရှိသာ
ပါကွာ၊ မယုဉ်ချင်စစ်ပါနဲ့ သူရင်းတိုင်နဲ့ သူရင်းနှားလောက် ကွာ
သယ်ရယ်’

‘ဒါတော့ သတ္တိဝါချင်းမှ မတူတဲ့ဟာကို၊ ခင်များက ညွှန်ကပ်
တပ်သာပဲ’

‘ကပ်သယ်ကွာ၊ ကပ်သယ်ကွာ’

ထိုးကြ ကြိုတ်ကြပြု့တော့ မဂေါင်းမက ဆင်းရပြန်ရော့၊ ရေပုံးနဲ့
ဆောင်းရပြန်ရော့၊ မလောင်းရဘူးဆိုရင် တစ်ပတ် သုံးခါလောက်
ဆောင်းရတယ်။ အချင်းချင်း ထိုးလို့ကြိုတ်လို့ နှုံးကွဲ၊ ကူးကွဲ မရှိပေါ်သိ
အေးခုတင်ပေါ်က ပြုတ်ကျလို့ ထိုပေါ်ကို၊ ခေါင်းပေါ်ကို၊ အကြော

ည်၊ အကြောတင်၊ ရုတ်လည် ရုတ်စောင်း ဖြစ်ရတာက ပိဿာတယ်။
အမ ဒေါအေးညီက တစ်ရက်တော့ မေးတယ်။

‘ဂေါင်မ၊ ညည်းလင်ညည်း ဘယ့်နှယ့် စိတ်ကူးတဲ့’
‘ဘာကိုလဲ အမေရဲ့’

‘အရက် သောက်သာပေါ်အေး ဘာရပိုမ်မတဲ့၊ ယာလည်းလှည့်
မကြည့်၊ ကိုင်းလည်း မျက်စောင်း မထိုး၊ တက်ခါးကလည်း နို့စ
အရက် အသလောက် မသောက်ပေါင်အေး ညည်းလင်နဲ့တဲ့မှ သူက
သူရင်းတိုင် ဖြစ်နေသေး၊ အခုမှ ကြက်နဲ့နား ခွဲပိုမ်ကြပါ
ကောလား၊ ဂေါင်မရဲ့’

‘ရုတ်က ကိုင်ပြီး စွဲင်ပစ်လိုက်ရဲ့ပေါ့ အမေရဲ့၊ နှစ်ယောက်စလုံး
မထူးဘူး၊ ကျူပ်လင်က ညုစ်သာပိဿာ’

ဒေါအေးညီက အသက်ရရှာပါပြီ။ သီလကောင်းလို့ အသက်ရရှုံး
ရပေသီ ယာကိုစွဲ၊ ကိုင်းကိုစွဲတွေမှာ စိတ်မရှိတော့ဘူး။ သားအခိုတော်
တွေ ဘယ်လို့ စားစား၊ လောက်ငန်တာက တစ်ကြောင်း၊ တရား
ကလေးနဲ့ နေချုပ်တော့တာကတစ်ကြောင်း ဆိုတော့ ရွှေ့ဦးက ဆရာ
တော့ ရိုပ်သာကျောင်းမှာ အနေများပြီ။ အမပြောလည်း ပြောစရာ
အဖောလည်း အရက်သောက်ခဲ့တာပါပဲ။ အဖောတုံးကများ မဂေါင်စော့
ပျော်တောင် ပျော်ရသေး။ ရတဲ့လင်ကျေမှ ဖိဟယ်၊ စီးဟယ်၊ အော်
ဟယ်၊ ဟစ်ဟယ်၊ ရိုက်ဟယ်၊ နှယ်ဟယ် မရှိတာကလွှဲရင် နွေ့တစ်ခုံး
အရက်နဲ့ပြီးနေတာ မဟုတ်လား။ သည်သာက်တစ်နှစ် နှစ်နှစ် အရှင်
ဖက်လောတော့ နားရောင်း၊ နားဝယ်ကပြန်ရင် ငွေမပါချော့ဘူး။ ရွှေ့
ကြိုက်နား ဝယ်ပေးလိုက်ရအောင်ကလည်း အရင်းပဲ့ဖို့များလေတော့

နား အရောင်းအဝယ်ကိုစွဲ မလှည့်ဖြစ်အောင် အိမ်မှာ ချောထားရသေးတော့
လေ။ အိမ်မှာ ရှိပြန်တော့ သောက်ပြန်ရော့၊ ထွက်စေဆိုတော့လည်း
အက်း၊ ဝင်စေဆိုတော့လည်း အခက်း၊ ဘယ့်နှယ့်များ လုပ်ရပါ။
အမေကတော့ နားနဲ့ ကြက် ခွဲထားမှ ဖြစ်မှာပါအောင့်း၊ ပြောတာသာ
လွယ်တာလေ။ ကြက်ဆိုတဲ့ တက်ခါး မရှိလို့ကလည်း မဖြစ်ဘူး။
နားဆိုတဲ့ ကျောက်အိုးကလည်း တော်ထားရတဲ့ လင်။ ကျောက်အိုးနဲ့
တက်ခါး မတွဲမိတ္ထုးက တက်ခါးကလည်း သူရင်းငါးဆိုတော့ များ
ရှား သောက်နိုင်တာမဟုတ်ဘူး။ အသာပြောလောက် သောက်နိုင်တာ
တိုး။ ကျောက်အိုးကလည်း နားက်မှ တတ်လာတဲ့ ပညာဆိုတော့
ထန်ဦးက သည်လောက် မမူးလှဘူး ပြောပါတော့။ နှစ်ယောက်တွဲမိ
တော့မှ ကျောက်အိုးပိုက်ဆဲနဲ့ အိုးကြီးခွက်ကြီး သောက်ကြော်ဆိုတော့
သည်နှစ်ယောက် ခွဲမှု တော်မယ်ပေါ့။

‘ကျူပ်တော့ သည်လို့ စဉ်းစားသယ်၊ သူရင်းငါး တက်ခါးကို
အိမ်မှာ မထားတော့ဘူး၊ ယာတော်ထဲ တဲ့ထိုးပြီး အသည်မှာ ထား
သယ်၊ နားကျွေး၊ နားစာစဉ်း၊ အောက်ခြေသိမ်းအလုပ်တော့ အိမ်မှာ
လာလုပ်ရမှာပေါ့’

‘ညည်းလင်ကကော’

‘ကျောက်အိုးကို အပြင်မထွက်ခိုင်းတော့ဘူး၊ အိမ်မှာပဲသောက်စေ
အိမ်နဲ့တော် ထွေတ်ရဲ့ပေါ့ အမေရဲ့ပဲ့’

‘အေးပေါ့အေး တို့အိမ်က အရက်သမား နတ်နှစ်ပါး၊ နတ်ကွန်းစီ
အောက်ပြီး ဆောက်ပြီး ကိုးကွယ်ကြရဲ့ပေါ့’

ကျောက်အိုးက ပြောကြေခကြားဆိုရင် ဘာအလုပ်မှ မရှိဘူး။ ဟို

ယောင်ယောင် သည်ယောင်ယောင်နဲ့ ရွာထဲ မွေးသမျှ နား၊ ချဉ်းသမျှ နား၊ မှန်းသမျှ နား၊ ပုံစံသမျှ နှိုးလင်းက နှိုးချုပ် လိုက်ကြည့်ရင်း ချို့ကာသယ်းအရောင်က ဘယ်သင်း၊ ရွာက ဘယ့်နှယ်၊ သွားက ဘယ်သို့၊ မြေးရည်က ဘယ်ချမ်းသာ သဘောထားပေးတာမျှော့နဲ့ အခိုင်တာ များတယ်။ ထမင်းစားချင်တော့လည်း နားမွေးတဲ့ အိမ်တွေ စားတာများလေတော့ တစ်နှပ်သက်သာရတာ များပြီ။ ညနေနိုးခို့ရင်တော့ အိမ်ရောက်အောင် ပြန်တယ်။ အိမ်မှာ သောက်ရမယ်ဆို ကိုး။ အရက်ကို ဘုံဆိုင်က ဝယ်တာဆိုတော့ ရှားရှုံးပါးပါး မွေးတဲ့ သားဖြစ်သူ ပေါက်ချွန်းက ဝယ်ပေးထားတတ်တယ်။ ပေါက်က အရှုံးကလေးရမယ် မကြံသေးဘူး၊ ဖော့အရက်အဝယ် ဖြစ်ရပြီ။ ပေါက်ချွန်းက ကိုရင်လူတွေကိုတော့ ဖော့ကို အမကောင်းကြောင်းတော့ ကိုတိုင်းပြောလို မအောက် ဝမ်းသာရာ၏

‘အရက် ဘာများ ကောင်းလိုလဲ အဖော် ပူခါးခါးနဲပါ’
 ‘အဲသည် ပူခါးခါးက အရဟာပေါ့က ငါသားရ မင်းနဲ
 အလိုဗျာ၊ အရက်က ပူခါးခါးဆိုသာကို မင်းဘယ်နယ် သိပါလို့

‘သောက်ကြည့်လို့ သိသာပါ အဖော်။ အဖော် အရက်သွေး
ဝယ်ရင် ဘုရားက တစ်စွဲက တစ်စွဲက သောက်ကြည့်တာ ကြော်

‘အဖကျတော့ သောက်ပြီး ကျူပ်ကျမှ မသောက်နဲ့ဆိုလို ရရှိ
သူ အဖရာ အဖလည်း မသောက်ပါနဲ့ပေါ့ဘူး’

‘ອົກປິໄຕເນັດວິທີ ແລະ ອົກປິໄຕເນັດວິທີ ເພື່ອມາຮັດວຽກ ພົມວິທີ ດັ່ງນີ້ແມ່ນຫຼັງຈາກນີ້’

‘အဖသောက်ရင် ကျွမ်းလည်း သောက်မှာပဲဖြာ မပြုအနဲ့ ကျွမ်း
လည်း နံတိနံညပ်ပဲ’

‘သောက်ကွာ ဒွေးမသား နဖိုင်းနကြောင် ဖြစ်မယ့်ကောင်’
သည်လိုက စလိုက်တာ ပေါက်ခွဲန်း လူလားမြှောက်တော့ အရက်
အေးလည်း မြောက်ပြီပြောပါတော့။

(၃)

အမိမှာ အရက်သမားနှစ်ယောက် ဖြစ်ပြီ။ ပေါက်ချွန်းက
တစ်စွဲက် တစ်စွဲက် ဆိတ္တာလောက်နဲ့ ရှုက်တွေများလာတော့ တစ်၏
တစ်နဲ့ ဘယ်နှစ်စွဲက်ရှိမှန်း မသိဘူး။ ပေါက်ချွန်းကလည်း မသောက်၏
မနေ့နှင့်တော့ဘူး။ ဉာဏ်တိုင်ရင် တရာ့ဂေါ်နဲ့ လေချုပ်ပဲ တက်သလိုတို့
ကြိုပဲထိုးသလိုလို ဖြစ်ချင်လာပြီ။ မအောမဂါင်မကတော့ စိတ်ဆင်၏
ရှုပေါ့။ ဖော့ ဘို့ကေသန်းရှိတုန်းက သောက်ခဲ့တာဘူးအသိ။ အော့
အရက်သောက်လာရင်ကို ပျော်ရသေးတာ မဟုတ်လား။ နို့ လင်တွေ
ကောင်းကလည်း အိုးပစ်၊ အိုးပစ်၊ ဉားတာကာ နရောင်းနထပ်လှည့်စွာ
က အရက်ခွဲတာ အဖတ်တင်ပြီး အိမ်ပြန်ရောက်လာပြီ။ သည်အတော်
မဂါင်မ ဘယ်နှစ်မှ နေသေးဘူး။ သားလူပျိုး ပေါက်ချွန်း၏
သောက်လာပြီ ဆိတ္တာကျတော့ အကြောင်းရှိလာပြီ။ ရှင်လူတွေကိုသို့
ဆယ့်သုံးနှစ်က အရိပ်တာကြည့်ကြည့် မွေးရတဲ့သားကိုး။ မဂါင်း
လို့သာ အကြောက်လည်း မငယ်တော့ဘူး။ တစ်ချို့၏
ဂျိုးဂါင်မတော် ခေါကြပေါ့။ ဆံပင်တွေတော် ဖြူလှပေါ့။ ဘွဲ့
တော် သုံးချောင်းလား၊ လေးချောင်းလား ကျိုးပေါ့ပဲဘာ။

အမ ဒေါ်အော် မရှိတော့ကတည်းက ဂျိုးဂါင်မက အိမ်မှာ
တျိုးစောင့်၊ ကြက်နှင့် အဖွားကြီးနေရာယူရပြီ။ အဖွဲ့တုန်းကလည်း
အရက်သောက်တာဆိုတော့ အမောမများ သည်လိုပဲ နေသွားခဲ့ရတယ်။
ဂျိုးဂါင်မကလည်း ဘာထူးလိုတဲ့။ လင်က အရက်သောက်လိုက်တာ
ဆောင်းထလို့၊ အိမ်မှာ လူလိုင်းလုံးကြီးဖြစ်လို့။ ဒါပေမယ့် ဂျိုးဂါင်မက
ဘယ်နှစ်မှ မနေပါဘူး။ မရှိမသေ့စကား လင်စိတ်တော် ဘယ်ဆီ
ရောက်မှန်း မသိဘူး။ ယူထားခိုတဲ့လင် တစ်နဲ့ ထမင်းသုံးနှင် နှုနိုင်
မို့။ အရက် ဝလင်အောင် သောက်နိုင်ဖို့ဆိုတာကလွှဲရင် ခေါင်းထဲ
တစ်ခြား ဘာမှမရှိခဲ့တာ အမှန်း။ ဂျိုးဂါင်မတို့မှာ ညီအစ်မနှစ်ယောက်
မို့တဲ့တာမှာ အငယ်မ ဂုတ်မက ဉာဘုရားပွဲတစ်နှစ်မှာ တစ်ဉာသားနဲ့
လိုက်ပြေးခဲ့ကတည်းက ဉာမြေ ပြန်မကပ်တော့ဘူး။ တစ်ရွှေ ပါသွား
လိုက်တာ အဖေရော အမေရော ဆုံးလို့ သတင်းရောက်တာတော်
ပြန်မလာဘူး။ ဂုတ်မနဲ့ ပတ်သက်လို့ သတင်းကြားရာသွေ့ ဂုတ်မလင်
ကလည်း အရက်သမားတဲ့။ ဉာက လက်သမားဆရာ အောက်ပြည်
ဘက် လက် သမားလိုက်လုပ်ရင်း တွေ့ခဲ့လို့ အကျိုးအကြောင်း ပြော
ပြုလို့ သိရတာပါ။ ဒါပါပဲ။ ဂုတ်မသတင်း နောက်ထပ်လည်း မကြား
ရပါဘူး။ သတင်းပေးခဲ့တဲ့ လက်သမားဆရာတော် အရက်နှဲပဲသော
ကြာပေါ့။

ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ညီမတစ်ယောက်အနေနဲ့ သူရစရာရှိတဲ့အမောတော့
သာတော်းရင် ပေးရှုပေါ့။ ဒါပေသိ မလာပါဘူး။ ဉာကို တစ်ခေါင်း
အံကျင်းတော် လူလုံးလာမဖြတ် လင့်နောက်လိုက်တာတော်းက
ပြောပါတော့။

‘ငါးကျပ်သား၊ တစ်ဆယ်သားပြောမနဲ့၊ သောက်ရင် သောက်သယ်ပြော၊ ငါထိရိုက်ရဲ ကိုင်း၊ အရက်က မင်းဆီလာသာလား မင်းက အရက်ဆီ သွားသာလား’

‘ကိုကုလား ဘုံဆိုင်မှာ တွေ့ကြသာပါဘုရား’

‘ဟယ်၊ နိုက်တဲ့ကောင် အရက်က မင်းပါးစပ်ထဲ အလိုလို ဝင်လာသာလား၊ မင်းက ခွက်ကို ကိုင်ပြီး သောက်သာလား’

‘တပည့်တော်က ခွက်ကိုင်ပြီး သောက်သာပါဘုရား’

‘အေး၊ အဲသာဆီ မသောက်နဲ့လေ ကိုယ်ပြုလို ကိုယ်ဖြစ်ရသာ’

‘မသောက်လို့ မရရှိပါဘုရား၊ မသောက်ရင် လျှောကွေ အာဆွဲယားလာပြီး ဝစ်းထဲက စီစီစီစီနဲ့ အုတဲ့က လူပ်လာသာများ တဲ့ အောက်က အားပြတ်သာ ကြည့်ပါတော့ဘုရား၊ အရက်များ မဝင်ရင်တစ်ကိုယ်လုံး ကတုန်ကယင်ဖြစ်လာပြီး ရင်ခေါင်းထဲက...’

‘ဟဲ့၊ ဂေါင်မ’

‘ဘုရား’

‘ပြန်ကြတော့’

ဆရာတော်က အနားမှာ ထောင်ထားတဲ့ ကြိမ် ထဆွဲတော့မှာ သားအမိ နှစ်ယောက် ဝတ်ဖြည့်ပြီး ထပြန့်ခဲ့ရတယ်။ သားအဖို့ရာ အရက်ပြတ်ပါမယ့်အရေး၊ အထမကြောက်လေထာ့ ရှိုးဂေါင်မက တဖွဲ့တော်တော်ကိုနဲ့၊ တစ်လမ်းလုံး ပေါက်ချွန်းကို ဆူပွဲက်လာတော့ ပေါက်ချွန်းက ရှုက်ပုံရတယ်။ ရှုံးက သုတေသုတ် သုတေသုတ် လျောက်ရင်း လှည့်အော်တယ်။

‘အမေရာ စွာထဲမှာ ရှုက်စရာကြီး’

မအောက် နောက်က ကျိုးအော်တော့မှ လူကြားရော့။

‘ဘယ်အရက်သမားက အရှက်ရှိလို နင်က ရှုက်ရသာတုံး အရက်သမားရဲ့။ မော်း နှင့်ကို နတ်နဲ့ပါတိုက်ဦးမယ်’

ဂိုဏ်ပိုင်မက သားကို မိအောင်လိုက်ပေသိ မမိပါဘူး။ ပေါက်ချွန်း၊ အရက်ချိုင်ဘက် ပြေးတာများတန်းလို့။

ရှိုးအေပါ။ အမှုမြှဖို့လာရင် ကိုယ့်ဆွဲ ကိုယ့်လူကြီးနဲ့ လျော့ရ ပါရ သထေးရတာလောက်နဲ့ ပြီးတာလည်း ရှိုတယ်။ မပြီးလို ဖြူဗုံး ခြောက်ရောက်ရတာလည်း ရှိုတယ်။ လုပ်မကျွေးတဲ့အပြင် အီမံပစ္စည်း ခို့မြှောပါ ဖဲ့ပေးရတော့ ရှိုးရောင်မ ဒုးနဲ့ မျက်ရည် ဖြစ်ရပြီ။

‘အရှင်များ သောက်ကြသာပါပဲ ပေါက်ချွန်ရယ်၊ ငါအဖော်ည်း သောက်သာပါပဲ၊ နှင့်အဖော်ည်း သောက်သာပါပဲ၊ ပြဿနာမရှိ ခဲ့ပါင် ငါသားရယ်၊ ဘယ့်နယ် မင်းကျွမ်း ဘယ်လို နက္ခတ်ဆိုးပါ ရဲလိမ့်။ သည်လိုသာဆို ငါစိတ်ဆင်းရဲသနဲ့ သေလိမ့်မယ်’

‘လူခို့သာ သေမျိုးချည်းပါအမေရာ၊ အမှုတစ်ယောက်တည်း လူလောကထဲ နေခဲ့ချင်လို့ ဖြစ်ပါမလား’

‘ဟဲ့ကောင်ရဲ့၊ လူသူတော်ကောင်းရဲ့ မအေအဖြစ်နဲ့ သေရတာ ဒါကောင်းဘူးလား။ အရှင်သဗား မအေအဖြစ် သေရတော့ ကောင်း ရှုံးလား’

ပေါက်ချွန်းကတောင် ပြန်ဝေါက်နောက်တော့ ရှိုးဂေါင်မ ပါးစပ် ပေါ်ရတာများပြီ။ ဘဝကအကြောင်းပဲလေရယ်လိုပဲ သဘောထားရ ပြီး ဖောင်လည်း မေးခဲ့ပေါ့။ နတ်တွေလည်း မေးခဲ့ပေါ့။ ဖောင်ဆရာ ပြီး၊ နတ်ဝင်သည်တွေ စုပြီး။ နတ်ထွက် ဖောင်ထွက်ကလည်း ပေါ်ယောက် တစ်ယောက် မတူကြဘူး။ အရှင်ပြတ် ဖယောင်းတိုင် ဦးရမယ်ဆိုလို တစ်လတွန်းတော့လည်း ပိုတောင်သောက်လာသေး ပြီး၊ ပေါက်ချွန်းက ကြေသပတေားသားဆိုတော့ မှန်နှစ်နဲ့ ကြော်ပို့ တော်စေလုပ်၊ ဆိုနဲ့ကြော့၊ ဆန်ကောနဲ့ တည်တည်ပပထည်ပြီး၊ အရှင်

(၄)

ရှိုးဂေါင်မအဖွံ့ရာ အီမံမှာ အရှင်သမားနှစ်ယောက်ပြစ်လာတော့ တစ်ခြား စားရေးသောက်ရေး မဟုရဘူး။ အရှင်သမား ဝေယျာဝစ္စထဲ ပုရပြီ။ ဖော်အရောက်သမားက အိုးမှုနှင့် အေးမှုရလို ထို ပါရဲ့။ ဘုံဆိုင် ပြန်ရောက်ပါပြီ။ သားလုပ်တဲ့ ပေါက်ချွန်းက ကထေး မဟုတ်တော့ဘူးဆိုတော့ ဖေား အရှင်ဝယ်ပေးရတဲ့ကိုစွဲ မလုပ် တော့ဘူး။ ပေါက်ချွန်းကိုယ်တိုင်က အရှင်သမား ဖြစ်လာတာတို့ သည်တော့ ဖအေးဦးကျောက်အိုးကလည်း ကတုန်ကယ်နဲ့ ဆိုင်၍ ဘာသာ သွားသောက်နှင့်ပြီ။ သောက်ပြီးရင် ဆွဲထဲက နွားတွေ၏ ချည်တိုင် ချည်ထားတာရော၊ နွားစာကျင်းမှာ စားနေကြတာတော့ လိုက်ကြည့်တော့တာပဲ။ အီမံပေါက်မစွေ့နိုင်လေတော့ နေ့စဉ်ရက်ဆောင်အိုးချင်း လိုက်ကြည့်တာပါ။ ဝါသနာတော့ မဖွံ့ဖြိုးဘူး။

ပေါက်ချွန်းကတော့ အဆွယ်ကလေးရပါပြီဆိုကတည်းက သော် တဲ့အရှင် တစ်နှစ်က နှစ်နှစ်က နှစ်နှစ်က သွားနှစ်၊ သောက်သက်ကသေး ရင့်လာလေ ပြဿနာကို အီမံသယ်လာလပဲ။ ရှိုက်ပွဲ၊ ရန်ပွဲဆိုး

တစ်ပုံလင်းနဲ့အတူ တောင်ရွှေးအရပ် ချထားရင် အရက်ပြတ်တယ်
ပြောကြလို့ သွားချတာ အရက်တောင် ဘယ်သူသောက်သွားမှန်း မသိ
ဘူး၊ ပုလင်းပါ ပျောက်ကရော့။

သည်ကြားထဲက အိမ်မှာ သူရင်းရွားလုပ်ခဲ့ဖူးတဲ့ တက်ခါနဲ့ ငါး
မီကြတော့ ကြက်တောင် ဖက်လိုက်သေး။ ကြက်လောင်းရာက ရှိုးအော်
ရွာက ထွက်ပြီးလို့ ကြက်ကြွေးဆပ်၊ လူရှာခေါ်ရတာကလည်း မျှ
လှပေါ့။ ပြန်ရောက်တော့လည်း တက်ခါးနဲ့ ထွေတာပါပဲ။

‘ကြက်မှား ငါတူရာ နိုင်ချင်ရင် လွယ်လွယ်ကလေးဟာထို့
ကြက်အရောင် ဖြူး၊ နက်၊ ဓား၊ နီး၊ ပြာ ရယ်လိုရှိရင် ကိုယ့်ကြက်
ဘာလဲကြည့်း၊ အရောင်မှားစေနဲ့၊ အဲသာ နေ့နဲ့အခါလိုက်ပြီး တော်
နှစ်၊ သုံး၊ လေး၊ ငါး၊ ကဏ္ဍားချာ ပြေး၊ မင်း၊ ကန်း၊ နိုင်၊ သေခို့
အကွက်ကျေအောင်ချု၊ ဆိုပါတော့ကွာ ကြာသပတေးနဲ့ ညာနေသုံးနှင့်
ကြက်တိုက်ပြီ၊ အကွက်ချလို့ သုံးအကွက်တည့်တည့် လက်ကျေလှည့်ချုံး
ဘာရမလဲ၊ အဖြူး ကန်း၊ အနက် နိုင်၊ အမွဲ သေ၊ အနီး ပြေး၊ အပြုံ
မင်းတဲ့၊ တွေလား ပေါက်ချွန်း၊ အသလိုဒ္ဓာ အနက်နိုင်ဆိုတဲ့အတိုင်း
ကြက်ပြာ၊ ကြက်နက် ရှုံးပြီး တိုက်တော့’

‘မြဲရောလား’

‘မမွဲ ခံနိုင်ရောလားကွာ၊ ငါ့လဆုံး၊ စကားကောင်းပြောသာ
မင်း ငါ့ပေးတဲ့ ကဏ္ဍားစဉ်ချာ၊ ကြက်အရောင်နဲ့ ကဏ္ဍားစဉ် တွေ
ဝှုပစ်၊ တိုက်ကြည့်ကွာ မနိုင်တော့ ဘကြီးကို လာပြာလှည့်း’

‘ဘကြီး တက်ခါးကျတော့ ဘာလို့ မနိုင်တာတဲ့’

‘ရှုံးလိုပေါ့လကွာ’

သည်လိုနဲ့ ကုန်လှပေါ့။ ဂျီးကောင်မက ပေါက်ချွန်းတစ်ကောင်
မိန့်မယူရင်တော့ ကိုယ့်မယား ကိုယ်သားနဲ့တနဲ့ အရက်ပြတ်လောက်
တယ်လို့ တွက်ပြီး ရွာထဲက မိန့်းကလေးရှင်တွေကို နားသွင်းတယ်။
ဒါပေသိ သမီးရှင်တွေက မိဘမျိုးရှိုး၊ အလိုတော့ သဘောမတ္ထရာ
မရှိပေါင်အော့၊ ညည်းသား အရက်ပြတ်ပါစီဆိုတော့ ဂျီးကောင်မ မပြော
သာပြန်ဘူး။ ပေါက်ချွန်းမှာများ ရည်းစားသနာ ရှိုးသလားမေးတော့
သူကတောင် ပြန်ပေါင်နေသား။

‘အမော့ ကိုယ့်ရွာက မိန့်းကလေးတွေ ကျေပ်က ကြိုက်ပါ
မလား။ ကိုယ့်နှုမတွေလို့ မောက်ရတဲ့ဟာကို၊ ကြိုက်ရင် တစ်ခြားရွာက
မိန့်းကလေး ကြိုက်မှာပါ့’

‘အေးပါ၊ တစ်ခြားရွာက မင်းစိတ်ကူးထားသာ ရှိုးရောလားလို့
အမော့ မေးသာ၊ ရှို့ရင် ပေးစားချင်လို့’

‘ကျေပ်ယူတဲ့ မိန့်းကလေးခများ အရက်သမားမယား ဖြစ်မှာပေါ့
အမော့’

သည်လိုနဲ့ ဂျီးကောင်မ လက်လျှော့ခဲ့ရတယ်။ ပေါက်ချွန်း အသက်
အစိတ်လောက်မှာ ဖအကိုကျေက်အိုး တပိုနိုင် တလိုနိုင်ဖြစ်ရာက
ဆုံးကရော့၊ အိမ်မှာ အရက်သမား နှစ်ယောက်ရှိုံးတုန်းက တစ်ကြံ့
ခြွှေ့ကြွေ့ တမေးမေးမေး သည်လိုနေခဲ့တဲ့ ဂျီးကောင်မ လင်သားဆုံး
ဘေးမှ သားကို ပိုန့်မျောလာခဲ့တယ်။ အရက်ဆိုတာက အသက်ရည်
ဆားမှ မဟုတ်တာပဲ။ တော့မှာ ချက်တဲ့အရက် မီးခတ်နဲ့ အတွေ့ရင်
ဆာင် ဟုန်းခနဲ့ ထတောက်မှုတော့ ဘယ်လိုလုပ် လူ့ဝမ်းတွင်း

ကလိုစာတွေက ခံနိုင်မှာတဲ့၊ သားကို ချစ်တဲ့စိတ်၊ သားကို နဲများတဲ့
စိတ် သည့်တော့မှ ပိုပြီး ဗလောင်ဆူလာတယ်တောင် ထင်မိတယ်။

ဖအေဆုံးလို့ နှစ်ခါလည်တော့ ပေါက်ချွန်းနဲ့ ပတ်သက်လို့ သတင်း
တဲ့ ကြားရတယ်။ ပေါက်ချွန်းက ရွာမှာ အရက်မသောက်တော့
ဘူး။ ရွာမှာ ကြက်မတိုက်တော့ဘူး။ ရွာနားက ထိန်ကန်ရွာကြီးမှာ
ထိန်ကန်သူ မိန်းကလေးတစ်ယောက်နဲ့ သံယောဉ် ဖြစ်နေကြတယ်
ဆိတ် သတင်းပါ။ ကောင်းပါလော့။ ဘယ်က မိန်းကလေးပါလို့။
ဘယ်သူသမီးပါလို့။ ထိန်ကန်က သော်သာသူများလေတော့ တော်
သူကြီး သမီးထဲကဖြစ်ရင်တော့ ကောင်းသား။ မဟုတ်သေးပါဘူးလေား
အရေးကြီးတဲ့က ပေါက်ချွန်းကို မဇ္ဈာရှိလို့။ မိဘများကလည်း
သဘောတူဖို့ လိုတာပါ။ ရုပ်ရည် အသင့်အတင့်ရှိရင် ပြီးတေပါဒီ
ရှိုးဂါဌ်မ သတင်းကြားနဲ့ အိပ်မပျော်နိုင်ဘူး။ ပေါက်ချွန်း ပြန်လည့်
မေးတော်လည်း ဟုတ်သလို မဟုတ်သလိုလို့။

‘ဟဲ့ကောင်း ဟုတ်ရင် ဟုတ်သယ်၊ မဟုတ်ရင် မဟုတ်ဘူးမဟြာ
လေ’

- ‘ဘာကိုတဲ့း အမေရ’
- ‘နင် ထိန်ကုန်းမှာ မိန်းကလေးတွေ့နေဆို’
- ‘မိန်းကလေးပဲ ရွာထဲသွား တွေ့သာပေါ့ဗျာ’
- ‘ရည်းအား ပြောသာဟဲ့’

‘အိုဗျား၊ လောကထဲ အရက်ရှိနေမှတော့ မိန်းမက အရက်ထက်
ကောင်းရှုနေရာလား အမေရာ၊ ခက်ပ ဒါပေသီ...’

‘မိတ်ကူးတွေ ရေစွန်မောရပြန်တော့ ရှိုးဂါဌ်မ တလော ပူရဖြို့
ရဲ့၊ ဘယ့်နယ်လုပ်ရပဲ့။ အခုသာ မယူသေးတာကိုး၊ အကြောင်းရှိုလာ

နဲ့ မိန်းမရပါပြီ။ မွေးလာမယ့် ကလေးတွေထဲ သားယောကျားလေး
ပေါ့ဘူး မပြောနိုင်ဘူး မဟုတ်လား၊ ရှိုးဂါဌ်မ တွေ့ရပြီပေါ့။ ရှိုး
ဂါဌ်မ ဘက်ကကြည့်ရင် ဖအေကလည်း အရက်သောက်တယ်။
ငင်ကလည်း အရက်သောက်တယ်။ အခု သားကလည်း သောက်နဲ့
တုန်း။ အောင် မြို့ယောကျားကလေး ပေါ်လာလို့ အသည်ကောင်ပါ
သောက်ရင်ကော်။ အရက်ဆိတ်ဘာ မျိုးရှိုးလိုက်လေသလား။ ရှိုးဂါဌ်မ
အဲ့ည်တော့ ဆုံးဖြတ်လိုက်တယ်။

သည်အိမ်မှာ အရက်ရှိုး သည့်မှာတင် တဲ့မှ ဖြစ်တော့မယ်။
တော်ကလည်း အားမကိုးရဘူး။ ဗေဒအရာ၊ ဓရတ်ဆရာတ်ကလည်း
ဟုတ်လာဘူး။ သည်တော့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အားကိုးမှ ဖြစ်တော့မယ်
ဆုံး သဘောပေါက်လိုက်ပြီး တစ်ညွှန်တော့ ပေါက်ချွန်းကို ခေါ်လိုက်
တယ်။ ပေါက်ချွန်းအနားလာတော့ အရက်နဲ့က ထောင်ထောင်းထလို့။

‘ပေါက်ချွန်း’

‘ဗျာ’

‘အရက်သောက်နေကြသာတော့ ဟုတ်ပါရဲ့ ကောင်းလိုလား’

‘ကောင်းသယ်ရယ်လိုတော့ ဘယ်ဟုတ်ပါမလဲ အမေရ’

‘နဲ့ နင်က မကောင်းဘဲနဲ့ ဘာလို့ သောက်သာတဲ့’

‘ကျော်က ကြိုက်သယ်ရယ်’

‘အေး၊ အမေ စဉ်းစားသယ်၊ ငါသားတစ်ယောက်တည်း အရက်
သောက်ရသာ အဖော်မရှိဘူး၊ အဲတော့ ငါသား ပျင်းမှာပဲ’

‘အရက်ဆိုင် လူတွေ ဖြည့်လိုဗျား၊ ပျင်းစိုးအို့နဲ့တောင် မရှိဘူး
အဲ့နယ်’

‘အိမ်မှာ ပြောသဟု၊ အရင်က နှင့်အဖောကလည်းသောက်ကလည်းသောက်၊ တစ်ယောက် တစ်ယောက် အဖော်ရှိသယ်၊ =
အမ မရှိတော့ အမ အဖော်လုပ်ပေးမယ်’

‘ဘယ်လို အဖော်တဲ့’

‘ငါပါ အရက်သောက်ပေးမယ် ပြောသာ’

‘မဟုတ်သာဗျာ ဘယ်နှင့် အမက အရက်သောက်ရမယ်’

‘မင်းသောက်မှုတော့ ငါမတားနဲ့လေ’

ပေါက်ချွန်းက မအောက် မျက်လုံး မြို့ကြည့်တယ်။ =
ဘယ်လို ဖြစ်တာပါလိမ့်၊ အရက်များ ထန်းလျောက်ရည်နဲ့ မှန်ဖတ် =
ထားတဲ့၊ မှန်လက်ဆောင်းများ မှတ်ရော့လား။ ဂျီးကောင်မက သား =
ကြည့်ပြီး ပြုးမိတယ်။ ပေါက်ချွန်းမျက်နှာက ယုံပုံ မရဘူးကိုး။

(၅)

ဂျီးကောင်မက မြေနက်စေးနဲ့ ဖုတ်ထားတဲ့ အရက်သုံးပုလင်း
လောက် ဆန့်မယ့် ဒိုးကလေးတစ်လုံးဝယ်တယ်။ ဒိုးပေါ်မှာ ထုံးကို
လက်ညွှေ့နဲ့တို့ပြီး ‘ကောင်မ အရက်ဒိုး’လို့ ရေးထားလေတော့ ထုံးမြို့။
အလုံးတွေက ဒိုးမည်းမည်းပေါ်မှာ ထင်းလို့။ အရက်ပုန်းဆိုင်က
အရက်သုံးပုလင်း သွားဝယ်ပြီးထည့်။ အဖုံးကလေး အုပ်ထားလိုက်
တယ်။ ပေါက်ချွန်းက ရွာထဲ တစ်ပတ်လျှင့်ရာကပြန်တော့ ကောင်မ
အရက်ဒိုး ဆိုတာကို တွေ့ရော့။ အဖုံးအသာလုပ်ပြီး အထဲကအရည်
ဘွားကို လက်ညွှေ့နဲ့တို့ပြီး လွှာပေါ်တင်တယ်။ အရက်တွေပါကော်။
အမပြောတုန်းက ပေါက်ချွန်းက မယုံဘူး။ သားအရက်သမားကို
ချင်လို့ နေမှာပါလေလို့ပဲ တွေ်တာကိုး။ အုတော့ တကယ့်ကို
အရက်ဒိုး တည်ထားပါပကောလား။ ဒိုးပေါ်က စာတောင် ရေးထား
လိုက်သေး။

ဂျီးကောင်မက သည်အချိန်ကို ချောင်းနေတာဆိုတော့ ပေါက်ချွန်းရှိ
တုန်း အရက်ဒိုးထဲက အရက်ကို အုန်းမှတ်ခြမ်းခွက်နဲ့ တစိုင်သာ

သာ ခံပဲတယ်။ ဒုတိခနဲက ကျိုက်ချလိုက်တာ လျှောတွေ၊ အာတွေ၊ အူ
ခေါင်းတွေထဲရော မွန်တူသွေးတဲ့ပြီး ဖြီးခနဲ ထွေးထုတ်တယ်။ အရှင်
က ပြင်းတာရော၊ ရှုတာရော၊ သီးတာရော ဆိုတော့ ချောင်းတွေ ဆို
နေတာ အကြောကြီး။ ဝစ်းထဲတောင် မရောက်သေးဘူး အဝင်ဆိုးလှ
ချည့်လားလို့ တွေးမြေပမယ့် ဇွက်ထဲ ကျွန်ုတဲ့တစ်ဝါက် ကျိုက်ချုပြု
ရော။ ခံတွင်းရော၊ လည်ချောင်းရော၊ အုတွေပါ ကျွမ်းသွွှုံးလန်ကရော
အာက်မေ့မိတယ်။ ပိတ်တစ်ဝါက် စဉ်တစ်ဝါက် သောက်မိတာတောင်
ရှိုးဂေါင်မ ခေါင်းတစ်ခေါင်းလုံး ချာချာလသို့။

ပေါက်ချွန်းက ဉားတောင်းမေတဲ့ အရှင်သာက်ချင်စိတ်တော်
ကုန်သွားတော်ဘာပါပဲ။ မအောက် ထူပေးပြီး ရေတစ်ခွက် ခပ်တိုက်
တယ်။ အကျော်တော့ ရှိခေါင်မ အစာဆောင်းတွေ အနဲ့ခြားဖြန့်ပါရော်။
ပေါက်ချွန်းက ပုဆိုးစုတ်တစ်ထည် ယူပြီးသွာ်၊ ရေတစ်ပုံးဆွဲတဲ့ပြီး
ဆေးခြား။

“အမေ၊ ခင်ဗျား ဘာလုပ်သာတုံး”

ପ୍ରକାଶ

ଭ୍ରମ୍ଯୁତାଯି ॥ ଶେବତ୍ତିଲିଙ୍ଗକ୍ଷିଳନ୍ଦ୍ୟ : ତିର୍ଯ୍ୟକ୍ଷିଳନ୍ଦ୍ୟ : ଅଶ୍ରୁପ୍ରତିପିଙ୍ଗ୍ରୂପ : ॥ ୩
ଜୁଗୀ ଶ୍ଵର୍ତ୍ତିଲାର୍ଦ୍ଦମୁଖ : ହିତାପିଵାଲ୍ମୀ ଅଶ୍ରୁରତାଲନ୍ଦ୍ୟ : ପିତାଯି ॥

ନୁଣ୍ଡ ହୋଇବି । ପିଗ୍ନ୍ ଝାନ୍ତି : ଆରଗ୍ନ୍ ଅଛିନ୍ ଫୋଗ୍ନ୍ ରମ୍ ଯନ୍ ଅକ୍ଷିନ୍ ମୁକ୍
ଆମୁଗ୍ର୍ରାଦ୍ ମରୋଗ୍ନ୍ ଫିର୍ଦ୍ଦ ହୋଇବାରେ । ୧୦୩ : ଯେତେ ତାଙ୍ଗୁଟିଙ୍ଗୁଟି ମୁହଁ
ଛବି ହେଲେ ଯଥିବୁବାରେ କୁର୍ରାରୁ । କୁର୍ରାରୁ : ଯତିପିଲାଳିଙ୍ଗୁବାର୍ଦି
ଏଗ୍ରର୍ ରଜ୍ଵେରୁ । ଯଥିବୁବାର୍ଦି ଏଗ୍ରର୍ ଏଗ୍ରର୍ । କାହିଁ କାହିଁ ଦୂରିର୍ବଳି । ଫୋଗ୍ନ୍
ହୋଇବାରୁ ଆରଗ୍ନ୍ ହୋଇବାରୁ ଶ୍ରୀଦେଖିତାଗନ୍ଧି ଯତିର୍ବୁବାର୍ଦି । ଶିରିନ୍ ଏ
ଆରଗ୍ନ୍ ଅଛିଯେତେ ଆରଗ୍ନ୍ ତାତ୍ତ୍ଵକ ଅନ୍ଧାର୍ ମୁହଁ ମୁହଁ କୁର୍ରାରୁ ଆହାରିତାଯି ।
ଶ୍ରୀଦେଖ କାହିଁରେ କାହିଁରେ ପିଲାଳିଙ୍ଗୁବାର୍ଦି । ଆମରେତ୍ତାର୍ ଯନ୍ତ୍ରିତିନ୍ : ଏହି
ହୋଇବାରୁହୋଇବାରୁ । ଅଛିଯେତେ ଆରଗ୍ନ୍ ଏହାର୍ ଏହାର୍ ପଲ୍ଲିର୍ କୁର୍ରାରୁହୋଇବାର୍ଦି । ଆମ
କା ଯଥିବୁବାର୍ଦି । ଆହାରିତାଯି । ମରିବୁବାର୍ଦି । ମାରିଲେବାର୍ଦି ।

‘ဟဲ့ကောင်၊ ဂါရိမ အရက်အိုးထဲက မသောက်နဲ့၊ နှင့်ဟာန်
ခီးသွားသွာက်’

‘ତତ୍ତ୍ଵଗର୍ଦ୍ଧପି ଆମେର ଗ୍ରୂପକ ସ୍ଥାନେବାର୍ଗମଣ୍ଡଳୀପିପା॥ ଆମ ଯଦିଲାଞ୍ଛାତ୍ମିଃଲ୍ଲୀ ଫୋର୍ମିକ୍ରୂପନ୍ତେବାର୍ଯ୍ୟ’

‘ດីហាតិ កាយុទ្វូយុទ្ធដៃនា និងអរក់ និងគោក់ ជីវិតក់’

ပေါက်ချွန်းက ခပ်ပြီးသား အရက်တွေ အိုးထဲ ပြန်ထည့်တယ်။
 အဗျာန်ရကာမှ ပိုတောင်ဆာလာသား။ အဲသည် ညာက ပေါက်ချွန်း
 ပိုင် မရောက်တော့ဘူး။ အမေ အရက်အိုးထဲက အရက်ကို အေမေ
 ပေါ်ပေါ်တော့မှ ခပ်သောက်တာပဲ ရှိတယ်။

သည်လိုနဲ့ သားအမိန္ဒစ်ယောက် အရက်တွေ သောက်ကြတဲ့ အကြောင်း၊ ရှိုးကောင်မက အီမံမှာ အရက်အိုး တည်သောက်နေတဲ့ အကြောင်း ရွာက သိကုန်ကြတယ်။ သိ သိလေ။ ရှိုးကောင်မက အရက်အိုးထဲက အရက်ပြတ်သွားရင် ရှိုးကောင်မ အိုးမပြီး ကိုယ်တိုင် သွားဝယ်တာပဲ။ အပြန်မှာ အရက်အိုးကလေးတောင် ရွှေက်လာလိုက် သေး။ ဉာဏ်တိုင်ရင် သောက်တော့တာပဲ။ သောက်ပြီးတိုင်းလည်း မှာက်တော့တာပဲ။ တစ်ခါတော့ သားကို ပြောလေရဲ့။

‘ပေါက်ချွေး၊ နှင်မိန်းမ မယူနဲ့ အရက်သောက်ပြီးသော အမေ လည်း အရက်သောက်ပြီး သေမယ်၊ နှင်မိန်းမယူလို ကလေးမွေးရင် ယောက်ဗျားကလေးပါမယ်၊ တစ်ယောက်ပါတော့ လောကမှာ အရှင် သမားတစ်ယောက် တိုးမယ်၊ နှစ်ယောက်ပါတော့ နှစ်ယောက်တိုးမယ် မပေါ်ပေါက်သေးတဲ့ အမေမြေးတွေ အရက်သမားအဖြစ်မခဲ့တော့ဘူး၊ အမေနဲ့သားမှာတင် အရက်သံသရာဖြတ်ကြဖို့ ဟုတ်ကဲ့လား၊ ပေးစောင် အမေတစ်ခွက်’

ရှိုးကောင်မ ဆုံးတာ ကြာပြီ။ ပေါက်ချွေးလည်း အရက်ပြတ်တာ ကြာပါပြီ။ အမေ မဆုံးခင်ကလေးကပါပဲ၊ မိန်းမရလို ကလေးအော့ မွေးလိုက်တာ ယောက်ဗျားလေးချည်း လေးယောက်၊ သားတွေကို ကိုရှင် ဝတ်ပေးပြီးတာတောင် ကြာပေါ့။ ပေါက်ချွေးက အမေအရက်အိုး မည်းမည်းကို စင်ကလေးရှိုက်ပြီး အိုးပေါ်တင်ထားဖြစ်လို ဘယ်ကကြို ပြန် အိုးမြှင့်တိုင်း အမေကို သတိရတယ်။ သားကို မအေက အရှင် ဖြတ်ပါ အကြိမ်ကြိမ် ပြောပေသိ ပေါက်ချွေး အရက် မပြတ်ခဲ့ဘူး၊ အမေက ငါပါသောက်မပေါ်ဆိမ့် ဆယ်နှစ်ကျော်ကျော် သောက်ခဲ့ဖို့

အရက် အမေသမားလို တိကန် ဖြတ်ဖြစ်တော့တယ်။ ထူးအန်းတာက ပါက်ချွေး အရက်မသောက်တော့ဘူးဆိတဲ့နောကပြီး ရှိုးကောင်မလည်း သောက်တော့တာပါ။ အိုးကတော့ တည်လျက်ပဲ။

‘အမေရှာ အဲသလိုချည်းလုပ်မောင်တော့ ကျူပ် အရက်မသောက် ဘာ့ဘူးဗျား’

‘ပေါက်ချွေး၊ မင်းမသောက်မှတော့ အမေလည်း မသောက်တော့ ဘူး၊ မင်းသောက်ရင် အမေသောက်မှာပဲ’

‘ကျူပ်မိန်းမ ယူမလိုအမေ’

‘ယူစေတော်၊ နှင်ယူမယ် ငါချွေးမ သားယောက်ဗျားကလေးတွေ အေး မွေးခိုင်းလိုက်စမ်းမယ်’

ပေါက်ချွေး အမေ အသံကို သတိရမိတယ်။

ရွာမှာတော့ သည်သားအမိအကြောင်းက စကားရောက်တိုင်း ကြောရာဖြစ်လို ရှိုးကောင်မရဲ့ အရက်အိုးက လူတာကာ ရွာတာကာက ဘလာပြီး ကြည့်ကြသူတိုင်းကလည်း ပြုးကြ ယ်။ တစ်ယောက်တစ်ပေါက် မှတ်ချက်ဖြေကြတာ အိုးရှိုးဆိုပေသိ ခါးမှာ အရွတ်တန်းမသေးဘူးဆိတာလောက်နဲ့ ပြီးတာများတယ်။ သိတယ် ပေတယ်ပေါ့လေ။ ရွှေးဦး ဆရာတော်ရဲ့ မှတ်ချက်ကိုတော့ ပေါက်ချွေး တစ်သက် မမေ့နိုင်ဘူး။

‘ပေါက်ချွေး၊ နှင့်သားလေးယောက်ကို နှင့်အမရှာဖွေထားတဲ့ အွေကြားနဲ့ ရှင်ပြုရာယ်၊ ဘုရား သားမာတော်တွင်း သွဲတဲ့နှင့်လို သာမဏောရ ပွဲဖွေမြောက်ရာယ်၊ ဒါက မြတ်သေား အိုးလိုကိုပြုသာ၊ ခုတိယကုသိုလ်က မမြင်ရသေးတဲ့ မြေးဘလေး

တွေကို င့်ပြီး နင်အရက်ပြတ်ပါမယ်အကြောင်း ဘူကိုယ်တိုင် အ—
မျှန်းခဲ့ပြီး နင့်ကို ချွေတဲ့ ကုသိလ်၊ တော်ရုံလူ မတွေးစုံဘူး၊ မထု—
ဘူး၊ အခု မင်းအရက်ပြတ်ပြီး၊ မင်းသားလေးယောက်လည်း အနု—
ဆေးဖို့ မင်း စဉ်းစားရပြီးမဟုတ်လား၊ ဒကာမကြီးက ထူးသော ကုသိ—
ပြုသွားသယ် မှတ်ဟဲ့”

အမေ မဂေါင်မ တစ်မလွန်က သာမုခေါ်လောက်ပါရဲ့။

‘ဂေါင်မ အရက်အိုး’

ပေါက်ချွေန်းက အမောက် သတိရတိုင်း အိုးမည်းပေါ်က ဆောင်—
အရက်အိုးဆိုတဲ့ စာလုံးတွေကို ထုံးနဲ့ လိုက်ထပ်တယ်။ လိုက်ထပ်—
လည်း၊ မျက်ရည်ကျမိမဲ့။

* * *

မဂေါက်စံသရက်

စင်စင်လူး

မေနဂါဏ်
သုရာ
ခုခံခွဲထူး

မဂေါက်စံသရက်

သည်နေရာလေးကို အမေကျေး နှေစဉ် ဆက်ဆက်ကြီးလာနေရ
ဘကိုက သယ့်ငါးနှစ်တင်းတင်း ပြည့်ခဲ့ပြီ။ အမေကျေး အသက်
ဆာင်မှ ခုနစ်ဆယ်ကျော်လို့ ရှစ်ဆယ်တွင်းရောက်လာခဲ့ပေါ့။ ခါးကျိုး
ဖုန်း၊ လည်တုန်တုန်နဲ့ တုတ်ကလေးတစ်ချောင်းခွဲပြီး ဟောသည်
သရက်ပင်ကြီးအောက် နှစ်မွန်းမတည်ခင် အရောက်လာခဲ့ရတဲ့ အခေါက်
ပါင်းတောင် မရောက်တော့ဘူး။ လူကအိမ္မာ လက်ခွဲခြင်းကလေးအိမ္မာ
နဲ့ပေမယ့် သရက်ပင်ကြီးအောက် ဝင်လိုက်တိုင်း ရင်ထဲ တန်ငါးတိုး
ခဲ့စားရတဲ့ ဝေဒနာကတော့ မအိမ္မာသော်ဘူး မနေ့တစ်နှစ်တိုးကလိုပဲ။
သယ့်ငါးနှစ်ကြာ ဒဏ်ရာဟောင်းက သွေ့စီမံးရှင်ရှင်တွေ မဖြစ်စကောင်း
ဘတ်လတ်ဆတ်ဆတ်ကြီး ထွက်အန်ကျနေသလိုပါပဲ။

‘အို... မဂေါက်စံရဲ့ အမေလာပြန်ပြီ သမီးရဲ့ အမေဘုရားသံ၊
ဘရားသံများ မကြားလေရောသလားကွယ့်’

သွားမရှိတော့လို့ အတွင်းဘက် ခွက်ဝင်နေတဲ့ နှုတ်ခမ်းလိုင်လို့
ကလေးကြားက မပိုတပိ ထွက်ကျလာတဲ့ လေသံတိုးမျှင်မျှင်ကလေးနဲ့

မဂ္ဂါက်စံကို တနဲ့ရတဲ့ အကြိမ်ပေါင်းကလည်း ဘယ်နည်းတေသာ့
ပါလာတဲ့ သစ်စေးသုတေ ဝါးခြင်းအဲးသိမ်ကလေးကို သရက်ပင်အဲ
ကြီးအောက် ချုပြီး ပယ်ပယ်၊ ယ်နှစ် ထိုင်ချုပိုက်ရတယ်။ ယာ
ကိုင်းထဲက ဖြတ်တိုက်လာတဲ့ သစ်စိမ်းခင်းနှုန္တာရုံးနဲ့ လေအေးပေး
အမေကျေး ရင်ကို ချုပ်းမြေမသွားစေတာအမျှနဲ့ပဲ။ ခေါင်းတင် တာ
ကလေးကိုယူပြီး နားသယ်စပ်က ဇွဲးသွေးကလေးတွေကို သုတေသာ
ဟိုမနီး၊ သည်မနီး ရုံးသုတေသာ့ဆိတ်တဲ့ ဆောခြောက်ခေါင်ခြောက်
မှာ အမေကျေးတစ်ယောက်တည်း။ ခင်လျမ်းလျမ်းက နွားကျော်
တစ်ယောက်တစ်လေကိုတော့ မူးတိမူးနှုန္တာ မြင်နေရပဲ။ သေချာ
ကတော့ ဟောသည် သရက်ပင်ကြီးအောက်ကိုမျှားတော့ အသေချာ
က လွှဲပြီး လူဆိုလို့ တစ်ယောက်မှ လာတတ်တဲ့လက္ခဏာ အိုး
အဝေးရွာက လွည်းတွေ ဘာတွေ ဘုမ္မသိ၊ ဘမသိ နားချုပ် နှုန္တာ
သည်နားရွာတွေကတော့ မလားလို့ဘူး။ အမေကျေးကတော့
ငါးနှစ်လုံးလုံး နေထိုင်မကောင်းတဲ့ရက်ကလွှဲရင် တစ်နှစ်မပြတ်
မပျက် လာရတယ်။ အမေကျေးလာတိုင်း သရက်ပင်ကြီးပေါ်က
ငြက်တွေက တက္ခိုက္ခို တက္ကာက္ကာနဲ့ ကြိုတာတို့ကြတယ်။

‘သတ္တဝါအပေါင်း ြမ်းအေးကြပါစေ၊ ဝိုက္ခွံုံးဝိုတဲ့
သည်ဘာဝ သည်ခန္ဓမာပံ ကင်းရှင်းကြပါစေတော့’

အမောကလေးပြေတော့ အမေကျေးက လက်ခွဲခြင်းပေါ်
ဆိုင်းပူးလူလာတဲ့ ညောင်ချဉ်ချောက်တွေကို မောက်ပေါ်
လိုက်တယ်။ ပြေတော့မှ ခြင်းထဲကပါလာတဲ့ ထမင်းအုပ်ပိုင်း
ကိုသကာခဲ့ကလေးရယ်ကို ပုံထည့်လိုက်တယ်။ သိတိတဲ့ မှန်ပဲ

ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା ବ୍ୟୁମନଙ୍କିଳୁଃ ଫିରିଦିନଗଲେଃ ଗ୍ରୀ ତହାର୍ଦ୍ଦିନଙ୍କ ପୁର୍ବତଥିର୍ଦ୍ଦିଃ
ବରାର୍ଦିନପରିଗ୍ରୀଃ ଗ୍ରୀ ଅନ୍ତର୍ଗତ୍ସ୍ଵରୂପିତାଯିଃ । ତିରାଲମ୍ବନଃ ଆମାର୍ଗ୍ରୋଃ ରୋଗ
ଲାଗୁଥାଏଇତିର୍ଦ୍ଦିଃ ଗ୍ରୀନ୍ତିଷ୍ଟାଗ୍ରୀ ଅଧ୍ୟର୍ବପି । ଗ୍ରୀନ୍ତିତାଗଲମ୍ବନଃ ବରାର୍ଦି
ଦିନଗ୍ରୀଃ ତାତ୍ତତ୍ତଵପରିଗ୍ରୀଃ ଗ୍ରୀ ଦିଗ୍ନତିର୍ଦ୍ଦିଗ୍ରୀ ଶ୍ରାବଣତାମ୍ବିଃ । ତାତ୍ତତ୍ତଵଗ୍ରୀଃ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭାଗବତ
ଶାସନଗ୍ରୀଃ ମୁଗ୍ନାଧ୍ୟାନ ଦେଖିବ୍ରିନ୍ଦିର୍ଦ୍ଦିଃ ଶ୍ରାଵଣାତା । ଅମ୍ବିନ୍ଦିରାଜବଳାର୍ଗ
ଶ୍ରୀଲୋ ।

ပါးစပ်က တတ္ထတိတွတ်ရွတ်ရင်း အမေကျေး ဘုရားကို အာရုံဖြူ
သယ်။ အမေကျေးရဲ့ တရားရွတ်သံဟာ တိတ်ဆိတ်ပြီးသက်နေတဲ့
ခြေထေး၊ အိမ်ဝေး ယာခင်းတွေကြေးမှာ ကွင်းလေနဲ့အတူ အလိုက်သင့်
ပါသွားလေရဲ့။ သရက်ပင်ကြီးကတောင် တရားနာနေသလိုပဲ။ အာရုံ
ချုံ ယဉ်နေသလိုပဲ။ ပြီးလို့။ သရက်ပင်ပေါ်က ကျေးဇူးကိုတွေ့ကလည်း
အမေကျေးရဲ့ ပရိတ်ရွတ်သံကို နာနေကြဟနဲ့တူရဲ့။ ကျိုကြီးကြာကြာ
သံတွေ မပြုကြတော့ဘဲ တိတ်ဆိတ်သွားလိုက်ပုံများ တစ်ကွင်းလုံး
ပြီးလို့။ ကြော်သွန်ခင်းစပ်က ယာကန်သင်းပေါ် ပေါက်နေတဲ့ ထင်းပင်
ခြော်နှင့်ပင်ကတောင် နွဲတိုင်းလိုလို မြင်နေကျေပေမယ့် တူးတူးဆန်းဆတ်း
ပြီး ငြိကြည့်နေကြတယ်။

ଓଟିକେବୁ:ମୁଁ ବାହି:ତାତ୍ତ୍ଵୟୋଗୀ ଶ୍ରୀତାଯି । ଅଣିଗ୍ରହିତା । ୧୦୦
ଯେପରିଦ୍ଵାରା କାଳେ:ଲ୍ଲୀ ରୂପରୂପରୂପକାଳେ: ବନ୍ଧୁକାମାଃପେଣଯି । କାହାରେକୁ

တတ်ရှာဘူး။ မွေးရာပါပေါ့လေ။ မဂ္ဂါက်စံ အပျိုဖွုန်းကလေးဖြစ်လေ။ မအောင်စံခဲ့ခဲ့သူးရှာတယ်။ လောက်ကြီးထဲမှာ ကိုယ့်သွေးသာချုံလို့ တွယ်တာစရာ သည်သမီးကလေး ရှိနေသေးတာနဲ့ ဒေါ်ကျော်တော့ လင်ဆုံးတာကို ဖြေနိုင်ခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်းခဲ့တဲ့ မြေကလေး နဲ့ ကွက်၊ သုံးကွက်ကို သားအမိန့်ဖွံ့ဖြိုးယောက် ထွန်တုံးလည်း တင်နိုင်တယ်။ ထွန်ရေးလည်း ဝင်နိုင်ခဲ့ပါရဲ့။ ကြက်သွှန်ကလေး၊ ပဲကလေး၊ ဝါကလေးများလည်း ခိုက်နိုင်ခဲ့ပါရဲ့။ မနက်လင်းတာနဲ့ ထမင်းနှင့် တစ်လုံးချက်၊ ရေအိုးကလေး၊ ခေါင်းပေါ်ချက်ပြီး ယာခင်းတွေဟထိ ထွက်နေကျော်။ မနက်ခင်း နေကလေးမရင့်ခင် ကြက်သွှန်ခင်းကလေး ပေါင်းလိုက်၊ ရေသွင်းလိုက် လုပ်ကြရတယ်။ ကြည်းတော့ ကုန်းအောင် ခေါင်းဆိုတော့ ရေရှား မိုးရှားပေါ့။ အတောင် လေးငါးဆယ်လောက် နက်တဲ့ ရေတွေ့ဗုံး နှုတ်ခမ်းပဲကြီးထဲကရေကို ဝါးမောင်းတဲ့နဲ့ ငင်္ခြားကြက်သွှန်ခင်းတွေထဲ ရေသွင်းရတယ်။ ဒေါ်ကျော်က ကြက်သွှန်ခင်းဆုံး ရေမြောင်းလိုက်၊ မဂ္ဂါက်စံက ရေမောင်းငင်း၊ တစ်ပုံး နှစ်ပုံး မကပါဘူး ပုံးနှစ်ရာ၊ သုံးရာ။ သမီးကလေး ပင်ပန်းမှာစိုးလို့ ဒေါ်ကျော်က ထားတို့ ပါအောင်ဝတ်ပြီး ရေမောင်းကူင်းတော့ မဂ္ဂါက်စံက ဟအားအေား တားရှာတယ်။

‘အား ပါးပါး...အား အား’

ပါးစပ်က တရားရူး တဝါးဝါး အော်ရင်း လက်ဟန် ခြေဟန် မအောင်ကို ထွန်းဆယ်ပြီး သူ့ရင်းဘတ်ကလေးသူ ပုံတ်ပြတယ်။ သူလုပ်ပါမယ်ပေါ့။ သူလက်မောင်းအိုးတွေကို ယောက်သွေးလေးတစ်ယောက်လို့ ဆုတ်ညွှန် ပြုလိုက်၍ မြတ်ပေါ်ပါပဲ့။ မြတ်ပေါ်ပါပဲ့။ လူချင်းဆွင်တဲ့ မိန့်ကလေး စိတ်ကလေးက သူသူကိုယ်ကိုယ် ရှိစမြဲ ပေါ်တော်လား။

ဆုတ်ညွှန်ပြုလိုက်နဲ့ သူလုပ်တာတ်သွေ့နဲ့ လုပ်ပြသေးတာ။ အမေ့မှာ အား မရှိဘူး။ ကျော်က သန်သန်မာမာကြီး၊ ကျော်ပဲ လုပ်မယ်ဆိုတဲ့ သဘောပေါ့။ မဂ္ဂါက်စံက မအောင်ကြီး အပင်ပန်း အဆင်းရဲ့ ခံလေ ဒေါ်ကျော်က ရင်မကောင်းဖြစ်ရလေပါပဲ။ ဘဝအကျိုးပေး မကောင်းရရှာတဲ့ကြား ပင်ပန်းတာကြီး ရှိလိုက်တာလို့ တွေးမိတယ်။

‘သမီး ဂေါက်စံ ထမင်းစားတော့မလား’

မဂ္ဂါက်စံက နားကလည်း အကြားအာရုံး ခွံအ လေတော့ အားသွားပြီး လက်ကုတ်ပြောမှ သိတာပါ။ ဒေါ်ကျော်က လက်နဲ့ ထမင်းလုတ်ဆုံးတဲ့ ပုံစံမျိုးလုပ်ပြတော့ မဂ္ဂါက်စံက ခေါင်းညီတ်ပြ တယ်။ သူ့လိုက်ကို သူပုတ်ပြတာယ်။ ဆာပြီပေါ့။ သားအမိန့်ဖွံ့ဖြိုးယောက် ကြက်သွှန်ခင်းသား ပေါ်လှမ်းလှမ်းက ထမားပင်ရိပ်သွားပြီး ထမင်းတောင်းကလေးဖွင့် ပါလာတာလေး စားကြတယ်။ စားသောက်ပြီးရင် တော့ သားအမိန့်ဖွံ့ဖြိုးယောက် ပါလာတဲ့ ပုံဆိုးဟောင်း၊ တဘာက်ဟောင်း ကလေး မြေကြီးပေါ်ခင်းပြီး ထမားမြေားပေါ် ခေါင်းအုံလို့ တရေးတမှ အိမ်ပျော်သွားတတ်ကြတာပါပဲ။ နိုးလာတော့ မှုန်းလွှဲသွားပြီး သားအမိန့်ဖွံ့ဖြိုးယောက် နောက်ထပ် ကြက်သွှန်တစ်ခင်း ရေသွင်း။ နေ သားအမိန့်ဖွံ့ဖြိုးယောက်ရဲ့ နှုတ်လုပ်နေကျုံ အလုပ်ပဲ။

သည်တစ်နွေး ကြက်သွှန်ပေါ်ချိန်မှာ ဒေါ်ကျော်က သူ့သမီး ဆင်ပေါ်က်မကလေးကို ကျောက်နိုနားခွဲကလေး ဝယ်ခွဲပေးလိုက်သော့ မဂ္ဂါက်ဆံတစ်ယောက် အတော်ပျော်သွားပုံပါပဲ။ လူချင်းဆွင်တဲ့ မိန့်ကလေး စိတ်ကလေးက သူသူကိုယ်ကိုယ် ရှိစမြဲ ပေါ်တော်လား။

မှန်ချုပ်ပောင်းကလေးထောင်ပြီး ကြည့်လိုက်၊ အားကို စမ်းကြည့်လိုက်
ဟိုတောင်း သည်နဲ့လုပ်လိုက်နဲ့။ ခါတိုင်း မရိုးမယဉ်ကလေး လူတဲ့
မဂါ်ကိုစံက သည်လိုခိုက္ခာ ပြည့်စုံတဲ့အလူ ဖြစ်သွားရှာတယ်။

‘အမှု ပါးပါး အား ရုံး’

မဂါ်ကိုစံက သွေးရှင်ဘတ်ကို ပုတ်ပြုပြီး အိမ်ခြေပေါက်ဝကို လင်
ညီးထိုးပြတယ်။ ပြတော့ လက်တစ်ဘက်နဲ့ အားကပ်ကို ကိုင်ပြု၍
ကျွန်တဲ့ လက်နဲ့ စိုင်းပတ်ပြတယ်။ ဒေါ်ကျေးကတော့ သည်သေး
ဘာကိုဆိုလိုမှန်း သိတယ်။ မဂါ်ကိုစံက ရွာထဲကို လည်ပြီး အားသွေး
ကလေး သွားကြားသီးမယ်ဆိုတော့ ဒေါ်ကျေးက ကျောကျေနှစ်နှစ်
ခေါင်းညီးပြုလိုက်တယ်။ မဂါ်ကိုစံလည်း အိမ်ထဲက တရှုံးထိုး
အပြီး ထွက်သွားတော့တာပဲ။ သွားတာတောင်မှ ရိုးရိုး မဟုတ်ဘူး
ခြေထောက်ကို ဟိုဘာက တစ်ချောင်းထောက်လိုက် သည်ဘက်တော်
ချောင်းထောက်လိုက်နဲ့ ခုန်ခွဲ ခုန်ခွဲ ပြစ်လို့။ ဒေါ်ကျေးက သမီးအပို့
ကို ကြည့်ပြီး ရယ်လိုက်တာများတော့။

‘အရေးမ အပေါ်မ’

အာက်ရာသီအတွက် ကြက်သွားခိုင်းတွေ ထွန်ကြ၊ ထယ်ကြ
နိုက်ကြ၊ ပျိုးကြ လုပ်အပြီး ရွာမှာ တစ်ပတ်လောက် အားကြရတယ်။
ကြက်သွားတွေ အမြစ်တွယ်ပြီးဆိုရင်တော့ ရေလောင်း၊ ပေါင်းသင်
အလုပ်တွေ လိုင်ကြရပြီလို့။ တကယ့်အလုပ်များမယ့် ခေါင်ခိုနှင့်
မှာပဲ ဒေါ်ကျေးတစ်ယောက် သံရှုံးတော့တာပါပဲ။ ဖိန်မပါ ဘာဆပါ၌
အမှာင်ကြီးထဲ ဖောက်ခနဲရွေးဝင်သွားတဲ့ သံချောင်းကြီးက ဒေါးထဲ
ထုတ်ချင်းပေါက်လုံမတတ်ဆိုတော့ ဖျော်ဖျော်ကို လူးမှာရတော့တာပါ။

ခြေဖဝါးထဲ ရူးနှစ်ဝင်နေတဲ့ သံချောင်းကို နှတ်ပုံတဲ့သူတောင် မရှိ
သလောက်။ ရွာလယ်က ကိုမှာဒင်က မျက်စီစုံမြို့တဲ့ပြီး နှတ်ပစ်လိုက်
ဘေး ဧည့်တွေဆိုတာ ဒလဟော။ သွေးစီမံးမျက်ပွက် ထကရော။
အားရှိတဲ့ အဝတ်စုံတဲ့ပို့ပြီး ဒေါ်ကျေးမှာ အော်ဟစ်နေရတော့တာ
ပါ။ တစ်ရက်၊ နှစ်ရက်နေတော့ ခြေထောက်ကြီးက မန်းလိုက်ပြီး
ယောင်ကိုင်းလာလိုက်ပုံများ။ ရွာဦးဆရာတော်က စက်ဘီးဆေးဆရာ
အော်ပြီး မေးခိုင်းဆေးထိုးဖို့ လာပြောတယ်။ ခြေထောက်ဒဏ်ရာထက်
သမီးလေးကို တစ်ယောက်တည်း တော့လွှာတ်ရတာ စိုးမချေတာနဲ့ပဲ
ကြက်သွားကလေး ငါးတောင်း လှမ်းရောင်း ရောင်းလိုက်ရတော့တာပဲ။
လှမ်းရောင်းဆိုတာက ကြက်သွားမပေါ်သေးခင် ပွဲစားရဲ့ ဖြတ်နေ့ဗျားနဲ့
ဈေးကြော်ယူပြီး ကြက်သွားမပေါ်တာနဲ့ ထိုးဆပ်ရတာပါ။ ထက်ဝက်ခေါက်
ရုံး ရုံးတယ် ဆိုပေမယ့် မရှိတဲ့ တော့သူ တောင်သားများ သည်လို့
ဈေးကြရတာကိုး။

ဒေါ်ကျေး အလုပ်မလုပ်နိုင်တော့ မဂါ်ကိုစံတစ်ယောက်တည်း
ကြက်သွားခိုင်းတွေထဲ သွားရတယ်။ မန်က်စောစောကြီးမှာ ရော်မီးခွက်
ပြီး ထွန်းပြီး သနပ်ခါးကျောက်ပြင်ရှု ပြင်ဆင်ဖြီးလိမ်းနေတဲ့ သမီးကို
လှမ်းကြည့်ရင်း ဒေါ်ကျေး သက်ပြင်းချမိတ်တယ်။ ဘယ်စိတ်ကောင်းနိုင်
ပါမလဲ၊ ခါတိုင်း သနပ်ခါးပိုးကြားရှိက်နဲ့ မဂါ်ကိုစံ၊ ခုတော့ မျက်နှား
သွေးတွေ ပြောဟောက်နေအောင် လိမ်းတတ်နေပြီ။ နှတ်ခံမိန့်များ ရဲမေ့
အောင် ဆိုးတတ်နေပြီ။ ကျောက်နှီးနှားဆွဲကလေးကလည်း တရှုံးရှုံး၊
ဆိုတော့ တော်ထဲတောင်ထဲ မိုးမသောက် ကျိုးမနိုးခင် လွှာတ်ရတာ
ဒေါ်ကျေး စိတ်မချု ဖြစ်ရတယ်။ ခြေထောက်ဒဏ်ရာကလည်း ကောင်း

နိုးရာရာ ဆေးပြီးတိန့် တစ်လကျော်ကျော်လောက် ကုပ္ပရတယ်။ ဒေါ်
ရာ နည်းနည်းသက်သာလာပြန့်တာနဲ့ ဒေါကျေး ကြက်သွန်ခင်း ဆင်
တော့တာပါပဲ။ ခါတိုင်း မအော မောင်းငင်မှာ စိုးရှာတဲ့ မဂေါက်စံး
မအော်လက်ကိုဖွံ့ဖြိုး မောင်းငင်နိုင်းတာမျိုး ဖြစ်လာတယ်။ မဂေါက်စံး
က သူရင်ဘတ်ကို ပုတ်ပြု၊ အသက်ပြင်းပြင်းရှုပြုလုပ်ပြီး မောလိုက္ခာ
ထနာ်းပင်အောက် သွားခွေနေတာမျိုးလည်း တစ်ရက်မဟုတ် လုပ်
နေတော့ ဒေါကျေးစိတ်ထဲ တစ်မီးပဲလိုက္ခာတော့ အောက်မေ့သား။ အလုပ်
ပင်ပန်းလိုအော်မှာပေါ့လေလို့ ဖြေတွေ့ရတော့တာပေါ့။ နောက်နဲ့
တော့ မဂေါက်စံးရဲ့ စေဒနာကို ဒေါကျေး နိုဝင်းသွားခဲ့တာပါပဲ။ သူလည်း
ငယ်ရာက် ကြီးလာခဲ့ရသူ မဟုတ်လား။ မဖြစ်ကောင်း မဖြစ်ရနား
လား။ မဟုတ်လောက်ပါဘူး လေလိုလည်း တွေးမိပါရဲ့။

‘ဂေါက်စံး ငါသမီး ဘာဖြစ်လို့လဲ မူးလိုလား’

ဒေါကျေးက နားထင်ကို လက်ညွှေးနဲ့ ထောက်ပြပြီး မူးသလာသို့
ဓေားတော့ မဂေါက်စံးက ဓော်ညွှေးနဲ့ ဓော်ပြုပြတယ်။ ပြတော့ ချုံးခွဲကြီးချုံး
တယ်။ ဒေါကျေး သိလိုက်ပြီး လူ့ကိုစွာ လူ့သဘာဝ ဖြစ်တတ် ပု၍
တတ်တဲ့ သဘားပေမယ့် အလွန်ရိုးရှင်းတဲ့ ရွာကလေးမှာ သည်ကိစ္စာ
သိပ်ကို ကြီးလွန်းနေမယ့် ပြသာနာ။ နှုရာပဲစွဲရတဲ့အဖြစ်မျိုး။ မဂေါက်စံး
ငါတော့ နားခွဲကလေးက လုပ်လို့ နှုတ်ခဲ့နဲ့တွေ့က ပြယ်လို့။ မုန်လို့
နေတဲ့ ဆင်ရိုင်းတစ်ကောင်နဲ့ တွေ့ခဲ့ပြီကော်။ ထန်းပင်ကြီးနှစ်ပင်တော့
သည်သားအမိကို ငွေ့ကြည့်လို့။

မဂေါက်စံးရဲ့ မပေါ့မပါးသတင်းက ရွာထဲမှာ မျိုးဟစ်စရာလိုပဲ၊
ကြက်သွန်မြောင်းထဲက ရေရို့ နေရာအနဲ့ ရောက်သွားတယ်။ မဂေါက်စံး
နှိမ်ပါ့။ တဗြားရှုကောင်းဆိုရင်တော့ ဘာပြဿနာရှိမှုလဲ။ ဘယ်သူနဲ့
ဂါလို့ ဖွင့်ပြောလိုက်ရုပ်ပေါ့။ မဂေါက်စံးကတော့ နားလည်း မကြား၊
စကားလည်း မပြောတတ်။ စာနဲ့ရေးပြန့်ကလည်း စာမတတ်နဲ့ဆိုတော့
တရားခံကို ချက်ချင်းကြီး ဘယ်သိနိုင်ပါမလဲ။ ဒါနဲ့ပဲ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီး
ဘဘိုးထဲ က သူအကြံရသလို လုပ်ကြည့်ရင်တော့ ဖြစ်နိုင်ကောင်းရှုလို
စဉ်းစားဘယ်။

‘က မာဒင် ရွာထဲ လိုက်အော်စစ်းကွာ၊ ရွာထဲ ရှိတဲ့ယောက်း
နှုန်းသမျှ ကနောသူ ငါအိမ်စိုင်းထဲ စုကြလို့ မလာတဲ့ကောင် တရားခံ
လို့’

ညျေရောက်တော့ ဘဘိုးထဲရဲ့ ခြိုင်းကြီးထဲမှာ အောက်လင်းစတ်
ဦးကြီးထွန်းပြီး လူဆင်မောင်း တူချုပ် ထုလိုက်တော့ ယောကျိုးတွေ
စင် မကပါဘူး၊ တုတေသွာလုံး ရှိသွားမှု မတော့ရော၊ ကလေးတွေရော
အုံလို့။ ဒါက တရားရှာတဲ့ ပွဲကိုးး၊ ဘယ်သူလဲ၊ ဘယ်ကောင်လဲ၊
ငါယောကျိုးလား၊ ငါသား ငါတူလား။ သည်လောက် ရက်စက်ယုတ်
ဆတဲ့ကောင်ဟာ ဘယ်သူများပါလိမ့်။ ဒေါကျေးနဲ့ မဂေါက်စံးတို့ သား
အမိလည်း ရောက်နေကြပြီ။ ဘဘိုးထဲတော့ ရွာလုပ်ဗြီးပိုပီ ရှုံး
နှုက်နား နောက်ထားပြီး ပြောရတော့တာပဲ။ မျက်နှာလည်း မကောင်း
ရွားဗူး၊ သူကိုယ်တိုင်က သမီးတွေ့ တစ်ကျိပ်နှစ်ယောက်လောက် ရှိ
သူကိုးး။

‘ကိုင်းဗျာ ကျျပ် ရွာသားတွေ့ကိုလည်း မျက်နှာရော့ ပူပါခဲ့။’

နှီးပေမဲ့ မပြောမပြီး မတိုးမဖြည့်ဆိုသလိုပေါ့။ ဂေါက်စံဆိုတာ ကျော်တိုးမှိုး၊ ကျွမ်းတိုးမလေး မဟုတ်လား၊ တစ်သက်ရုံးက မူးတစ်ဆိုင် မစွမ်းခဲ့ကြတဲ့ သားအမိ ခုလိုဖြစ်လာတော့ ဗျာလည်း မကောင်းဘူး။ သည်တရားခံမမိရင် နောက် သည်ထဲငြင် အကောင့်ရဲတော့မယ်။ ရပ်ရွှေက စောင့်ရှေ့ကြရမယ့်သောာပါ။ ဒုတကာလိုလည်း ပြည့်စုံတဲ့ဘဝ မဟုတ်ရှာရရတဲ့အထဲ စကားမပြောတတ်၊ နားမကြားဆိုတော့ ဖြစ်လာမှတော့ ရင်ဆိုင်ကြရမှာပဲ။ တိုင်တရားတောာင်လည်း မလုပ်ပါဘူး။ တာဝန်ယူရင် ပြီးပါတယ်။ ဒုက္ခို အဉာဏ်အားဖြောတာ၊ စစ်လိုပ်ပေါ်ရင်တော့ ဆောင်တန်းကျော်ကိုစွာမော်၊ တာဝန်ရှိရှိက လူဆောင်ရပ်မပေါ့။ ကျွမ်းလုပ်တာကို လထ်ရင်ပေါ့များ

ဘာဦးထိုက သည်ထက် ရှည်ရည်စေးဝေး ပြောမနေတော့ဘူး။ ယောက်ဗျားတွေကို ဆယ်ယောက်တစ်တွဲ၊ ဆယ်ယောက်တစ်ငါး အောက်လင်း စောင်းရောင်အောက် လာရပ်ပြခိုင်းတယ်။ မဂေါတိုးက ယောက်ဗျားတစ်ယောက်ချင်းကြည့်ပြီး လူချွေးရတာပါ။ ဗျာထဲငြင် ယောက်ဗျား တစ်ယောက်မှ မကျွမ်းဘူး။ အသက်ငယ်ငယ် လူပျို့ပေါ်တန်း အသက်ရှစ်ဆယ်အထိပါတယ်။ မီးရောင်အောက် လာရပ်ပြခိုင်း သူတွေခများ မျက်နှာတော် ဘယ်လိုထားရမှန်းမသိကြပါဘူး။ မစောင်းစံက ဓာတ်ရေးပြုမှပဲ ဟင်းခဲ့ သက်ပြင်းချုပြီး တစ်ဘက်ပြေးထဲငြင် ရတော့တာပါ။ မဂေါက်စံက တရားခံရှာနေတာကိုလည်း သိတယ်။ ဒုတက်က သေချာရတော့မယ်ဆိုတာကိုလည်း သိတယ်။ မျက်ရွှေ့ဆုံး

ဤေးကပဲ၊ အရှက်အခကြာက်တွေကြားကပဲ တရားခံကို ရွှေးပေးနေ မြားတယ်။

‘အား အူး အူး’

ခေါင်းပေါင်းကြီး ခပ်အုပ်အုပ် ဆောင်းထားတဲ့ ကိုဖိုးတုတ် မဂေါက်စံ လက်ညွှန်း ထောက်ထားလိုက်တော့တာပါ။ ဒါဖိုးတုတ်လက်ကို ဆွဲတဲ့ပြီး ဘာဦးထိုအိမ်ထဲ ခေါ်လာတယ်။ ကျွမ်း ပဲ သူတွေကို ပြန်လှုပ်လိုက်တယ်။ မဂေါက်စံရဲ့ ပိုက်လက်သည်ဟာ ဒါဖိုးတုတ်ပဲလို့ အဖြောပါဘူးပြီးနောက် ဗျာရပ်က မဂေါက်စံနဲ့ ဒါဖိုးတုတ်ကို အကြောင်လင်မယားအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုလိုက်ကြရ မြားတာပါ။ ရှိသူမျှနဲ့ မဲ့လာဆောင်ကြတယ်။ ကိုဖိုးတုတ် ဆိုတာက ဒုံးကျင်းကိုးကျောင်း ထန်းသမား။ နောက်တော့ ဒေါကျေးတို့အိမ် အေလးမှာ ကိုဖိုးတုတ်ဟာ အိမ်သားအဖြစ် လှုတစ်ယောက် တိုးလာခဲ့ မြားတာပါ။ ဒါပေမဲ့ လူသာတိုးတာ မေတ္တာတိုးလာတာ မဟုတ်ဘူး။

စကားမပြောတတ်တဲ့ အပျို့နှင့်တွေတ်တွေတ်ပေမယ့် မဂေါက်စံ အတော့ ဗျာတော့လေ ကိုဖိုးတုတ်ကို လင်သားရယ်လို့ ဖြစ်လာမှတော့ အော်ရှာပါတယ်။ ကိုဖိုးတုတ် စားဖိုး သောက်ဖိုး ချက်ပြုတ်ကျွေးမွှေး မြားတာပါ။ ကိုဖိုးတုတ် ရေခါးဖိုး ရေငင်ပေးတယ်။ ကိုဖိုးတုတ် မြားတိုးနေ အယ်ထင်ရင် နင်းနှိပ်ပေးရှာတယ်။ ကိုဖိုးတုတ်ရဲ့ အလုပ်က ခပ်စေးဝေး အိုးတော့ ဗျာတွေမှာ ထန်းချိုင်တဲ့အလုပ်ပါ။ ထန်းတာက်သမားပြောပါဘူး။ နောက်လင်းရင် ထန်းလို့အေး ခါးကြားထိုးပြီး ထွက်သွားလိုက် ပြုလာတော်တယ်။ ညောင် နောင်ရိုက်ရောကျမှု ထန်းရည်မှုးပြီး ပြန်လာတော်တယ်။

နှေ့လယ်စာကို ထန်းရှင်က ကျွေးပေမယ့် ဉာဏ်ကိုတော့ မဂေါ်လှေ့
တို့ အီမီမှာစားတယ်။ ခါတိုင်း သားအမိန့်စွဲပေါ်ကဆေး
ငရီဆားပြားကလေးနဲ့ ပြီးပေမယ့် ကိုဖိုးတုတ်က မစားနိုင်လေသူ
မဂေါ်ကိုစံမှာ တော့ပြန်ဟင်းစာရှာဖွဲ့ပြီး ချက်ရတဲ့အလုပ်ပိုတာတော်
အောင်တင်သေးတယ်။ ကိုဖိုးတုတ်က အရှိနာကောရယ်လို့ တွေ့မှု
နာနာ မရှိဘဲ အောင်လင်းစာတိမီးရောင်အောက် တရားခံရှာယူခဲ့တော်
တော့ စိတ်ကလည်း နာပုံရတယ်။

ဒေါကျေးကတော့ တစ်သက်လုံးက ရူးရူးပေါ်ပေါ် နေလာခဲ့တဲ့
သမီးကလေး လင့်တာဝန်တွေ ပိုလာတာမြင်ရတော့ စိတ်မကောင်းပြီး
ရပြန်တယ်။ မဂေါ်ကိုစံမှာ မပေါ့မပါးကြီးနဲ့ဆိုတော့ သမီးလုပ်ရရှိ
အလုပ်ကို ဒေါကျေးက ဝင်လုပ်ရတယ်။ မမြင်ရသေးတဲ့ မြေးကလေး
မျက်နှာ ရှိသေးတာကိုး။ ဒါပေမဲ့ ကိုဖိုးတုတ်ကတော့ မဂေါ်ကိုစံ
ရှိတယ်တော် မအောက်မေ့ဘူး။ မူးဟယ်၊ ရဲးဟယ်၊ သရိုးဟယ်
လုပ်တော့ ဒေါကျေး ဝင်ပါရပြန်ရော်။

‘ဖိုးတုတ် ငါသမီးမှာ စကားမပြောတတ်တာကတွဲရင် ဘာအပြုံ
မှ မရှိဘူး၊ နှင်ရန်ရှာစရာမလိုဘူးဟဲ့ လူယုတ်မာကောင်’

ကိုဖိုးတုတ်က လူယုတ်မာဆိုတဲ့ စကားကို တော်တော်နာကျွဲ့
သွားတယ်။ ယုတ်မာခဲ့သူပေမယ့် ယုတ်မာတယ်ပြောရင် ဘယ်ကြိုး
ပါမလဲ။

‘ခင်ဗျာသမီး သောက်အ ကို ကျဲ့ရင်က မပေါင်းချင်ဘဲ ပေါင်းချင်
သာကိုးဗျာ’

‘နင် သည်လို မမိုက်ရှင်းနဲ့’

‘ရှင်းတော့ ခင်ဗျားတို့က ဘယ့်နှယ် လုပ်ချင်သေးလိုတဲ့’

သမီးအော့ ဒေါကျေး အော့သွေ့ကိုပြီး ရှိသွေ့အော့ ဝင်လုံးတော့
တာပါပဲ။ သူနားအုံကို ဖျင်းခဲ့ အရှိက်ခံလိုက်ရတော့ ကိုဖိုးတုတ်က
ဒေါကျေးကို တွေ့နဲ့လွှဲစွဲလိုက်တယ်။ သူ့ရောင်း အရှိက်ကြီး ရှုက်နေရ^၁
ရှာတဲ့ မအောက် စောက်လာတော့တာပါပဲ။ ကိုဖိုးတုတ်ရဲ့လက်မောင်းကို ဝင်ပြီး ခွေးဆိုတစ်
ကောင်လို့ မလွှဲတဲ့တော်မဲ့ ကိုက်ဆွဲတယ်။ အဲသည်သေက ကိုဖိုးတုတ်နဲ့
ဒေါကျေးတို့ သားအမိ ရန်ဖြစ်လိုက်၏ သတ်ပိုက်၊ ပုတ်လိုက်ကြတာ
ခွေ့ပွေ့ကြလို့ ရွာကတော့ စိတ်မကောင်းကြဘူးပေါ့။ ကိုဖိုးတုတ်က
သူ့ထန်းလိုးအားယူပြီး ထန်းတော့တွေ့သာက် ထွက်သွားတယ်။ လက်
မောင်းက အသားခို့တာ တစ်ကိုက်စာ ဟောက်ပက်ကြီးနဲ့။

မနောက်လင်းတော့ အီမီမှာ မဂေါ်ကိုစံ မရှိတော့ဘူး။ ရွာထဲမှာလည်း
ရှာလို မရဘူး။ ကြောက်သွန်ခွင်းတွေ့သာက်လည်း မရှိဘူး။ မဂေါ်ကို
များက်သွားတဲ့ သတ်းက အစတော့ စိတ်ဝင်စားစရာ မရှိဘူး။ တစ်ဇာ
ရာရာကို တွောက်သွားတာလောက် ထင်ကြတာပါ။ ဆွဲးခံဝင်ခို့ ရောက်
တော့ ယာခင်းစပ် စွားတွေ့လွှဲတဲ့ စွားကျောင်းသားတစ်ယောက်
ရွာထဲကို ကမူးရှုးထိုး ပြီးဝင်လာတယ်။

‘မြောက်ကုန်းက သရက်ရှိုင်းပင်ကြီးမှာ မဂေါ်ကိုစံ ကြီးထန်းလန်း
ကြီးနဲ့ သေနောက်’

သည်သတ်းက ရွာထဲကို ကစိန်ဆိုင်း ဝင်လာတော့တာပါပဲ။
ဒေါကျေးတစ်ယောက်လည်း မေကြီးပေါ့ ဖိုင်းခဲ့ ပစ်လဲသွေ့ဘူး
တယ်။ ကိုဖိုးတုတ်ကတော့ ထန်းတော့တွေ့ထဲမှာ ထန်းရည်မူးနေ

လောက်ရောပဲ။ ရွှာထဲက လူတွေအားလုံး ဖျိုးဟစ်စရာမလို့
သရက်ကုန်းမှာ စုပြီးသား ဖြစ်သွားတော့တယ်။ မငောက်စကတော့
သရက်ရှင်းပင်ကြီးမှာ ကြိုးတန်းလန်းနဲ့ လူတွေကို နှုတ်ဆက်နာသော်
ပါပဲ။ ခံပဲမဲ့လှစ်းက ထန်းပင်ကြီးနှစ်ပင်ကတော့ လူတွေကို မဲ့ကြော်
လို့။

သည်အဖြစ်အပျက်တွေက ဆယ်လေးငါးနှစ်တော် ကြော့ပါပြီ
လည်ပင်းကြီးကွင်းစွဲပြီး သရက်ပင်ပေါ်က ခုနှစ်ချေသွားတဲ့ မငောက်
စံရဲ အလောင်းကို ကြိုးဖြူတဲ့ပေးမယ့်သွေးတော် နော်းရှာကြရတယ်။
ဒါချိုးက အထုပ်တတ်တယ်လို့ အယူရှိကြတာကို။ အောက် ကိုယ့်အဲ
ကိုယ့်မြော်မှာ ဖြုပ်ရင်လည်း ရွာခိုက်တတ်တယ်လို့ အဲနှစ်ကြတော့
မငောက်စံရဲ အလောင်းကို ရွာနဲ့ တမျှော်တခေါ်ကြိုးဝေးတဲ့ ချောင်းမျိုး
ကလေးကျော်ပြီး သပြုပြုကြရတယ်။ ဘဘိုးထိုက ရွာက ထန်းချွဲ
သမားတွေကို မူးအောင်တိုက်ပြီး သပြုပြုနိုင်းလိုက်တာနဲ့ ကိုခွဲပြီးသွား
ရတာပါ။

မပြီးဘဲ ကျို့နေရစ်တဲ့ကိစ္စကတော့ သည်သရက်ရှင်းပင်ကြီး
အသီး ‘အ’သွားတဲ့ အဖြစ်အပျက်ပါ။ သည့်အရင်က သရက်ရှင်းပင်ကြီး
ပေးမယ့် အသီးတော့ သီးသားတယ်။ အကင်းဘဝကတည်းက လေ၏
လို့ ငါက်စာသော်လို့ ကုန်တာမျိုးတော့ရှိရှိရဲ့။ အခုတော့ သရက်ရှင်း
ပင်ကြီးက သီးကို မသီးတော့တာ။ တော်ထောင်ထဲ အလေကျော်
ပေါက်နေတဲ့ စိုင်ရှင်မဲ့ အရှင်းပင်ကြီးပေးမယ့် သီးချို့တန်းသီး၊ ပွင့်ချို့
တန်း ပွင့်ရာက အခုလို့ မသီးတော့ဘူးဆိုတာကလည်း လူတွေအတွက်
ဘတ်လမ်းဖြစ်လာပြန်တယ်။ မငောက်စံရဲ အသက်မဲ့ ခနာက်ကိုယ်ကြီးထဲ

ရှုက္ခဗျာင်းခြား ရောက်သွားပေမယ့် ဂိဉာဏ်က သရက်ရှင်းပင်ကြီးမှာ
ကပ်ကျွန်းရှစ်ခဲ့သလို ပြောကြတယ်။

‘အဲသာ ကောက်စံ မကျွန်းလိုတဲ့ ကိုယ်ဝန်ကြီးနဲ့ အစိမ်းသောဘုံ
ဆိုတော့ မကောင်းသူ မကောင်းသား ဖြစ်သွားရှာထင်ပါရဲ့။ သရက်
တ်က အသီးတွေ ဘူး စားပစ်တာနေမှာပဲ့၊ သူကျွန်းလိုပဲ သရက်
သီးက သီးမှာ အမယ်လေး မငောက်စံ သရက်ပင်ကြီးနား ယောင်လို့
မှ မသွားကြနဲ့မေ့’

ရွာက သည်လို ပြောကြနဲ့ကြလေတော့ အမကျိုးတစ်ယောက်
သမီးရှိရဲ့ သရက်ပင်ကို ဝတ်မပျက်သွားပြီး အစာကျိုးရတယ်။ ဘူး၊
စာ တရားစာချွေတ်ပြီး အမျှအတန်းမှား ဝေရတယ်။ နေ့စဉ်နေ့တိုင်း
သရက်ပင်က အသီးသီးပြီးလားလို့ မဖြင့်မကန်း မျက်လုံးတွေနဲ့ မေ့
မေ့ ကြည့်ရတယ်။ နှစ်တွေသာကြာရော သရက်သီး မသီးပါဘူး။
ဒါပေမဲ့ သရက်ပင်ကြီးကတော့ မငောက်စံ သရက်ပင်လို့ နာမည်ရသွား
ဆော့တာပါပဲ။

‘ဟော…’

လက်ခွဲခြင်းကလေးခွဲပြီး ပြန်မယ်လုပ်တုန်း အမကျိုးရဲ့ မျက်
လုံးတွေက သရက်ပင်ကိုင်း တစ်ကိုင်းဆီ ရောက်သွားတယ်။ သရက်
တ်းကလေးတွေ တွေ့လိုက်မိလေသလားလို့ မျက်လုံးကို ပွတ်သပ်
ကြည့်မိတယ်။ ဟုတ်ပါကော့၊ သီးကင်း ခံပြုကြီးတွေပါ။ သေချာ
ပါတယ်။ အမကျိုး မျက်လုံး မမှားလောက်ဘူးထင်ပါရဲ့။ မငောက်စံ
ကြိုးခွဲချေသွားတဲ့ကိုင်းမှာ သရက်သီးကလေး သုံးလေးလုံး ဖွံ့ဖြဲ့
ခို့လို့။ အချို့မဟုတ်၊ အခါမဟုတ် သီးနောက်းကို

အမေကျေး မျက်လုံး အခါခါဖွတ်ကြည့်ရင်း ဝစ်းသာလွန်းလို့ ငိုယ်
တာပဲ။

‘မဂေါက်စံ ကျွတ်ပြီ’

မဂေါက်စံ သရက်ပင်ကြီးက သရက်ကင်းတွေ တွေ့ပြီခိုင်း
ကလည်း သတင်းဖြစ်ရတော့တာပေါ့။ ရွာကလည်း ဂါက်စံကအေး
ကျွတ်ရှာဖြူရယ်လို့ ဝစ်းသာကြတယ်။ သည့်ထက် ဝစ်းသာစရာကောင်း
တာက မဂေါက်စံ သေကတည်းက ပျောက်သွားတဲ့ ကိုဖိုးတုတ်တော်
ယောက် ရွာပြန်ရောက်လာတာပါ။ မဂေါက်စံ သရက်ပင်ကြီးနဲ့ သို့
မဆေးတဲ့ အမေကျေးတို့ ကြောက်သွန်းခင်းကလေးထဲမှာ လယ်တွေ၊ အာ
တွေမှား ထွန်းလိုက်လို့။ မောတော့လည်း သရက်ပင်ကြီးအောက် လေ
အပ်လို့။ ထန်းသမားဘဝကို သူ စွန်းလိုက်ပြီ။

မဂေါက်စံ သရက်ပင်ကြီး သီးတော့မှ လူတွေက နားကြ၊ နိုင်
လှည်းတွေ ချွော်ကြ၊ စွားတွေ လုန်ကြ၊ စွားကျောင်းသားတွေ အိုင်ကြ
အောကျေးက သားမက်ရှိရာ ယာတဲ့ကို ထမင်းလာလို့တော့ ထန်းပင်ကြ
တွေက င့်ကြည့်ကြလို့။ မဂေါက်စံ ကျွတ်သွားပြီခိုင်ပေမယ့် မဂေါက်စံ
ရဲ့ နာမည်ကတော့ သရက်ပင်ကြီးနဲ့ တွေ့ပြီး ကျွန်းရစ်ခဲ့လေရဲ့။ လူဇူး
ပါးစပ်ထဲ စွဲသွားပြီခိုင်တော့လည်း ပျောက်ပျောက်သွားဖို့က အခက်သာ
မဟုတ်လား။

၂၀၃ ခုနှစ်၊ မေလ၊ မဟေသံမ္မာ

ရွှေတောင်ပို

ခင်ခေါင်

ရွှေပန်မြန်
အနာဂတ်

ရွှေတောင်ပို့

(၁)

တစ်ရက် အမေအိမ်က ပြန်တော့ မိုးချုပ်စပြုပါဖြူ။ အမေက
အွေလေးမြို့စွန် မြစ်ကမ်းရပ်ကွက်ဖြစ်တဲ့ ရွှေဟိပ်မှာ နေတာပါ။
ကစ်ပတ်တစ်ခါ အမေအိမ်ကို ကျွန်မတို့အဲတဲ့မြို့သစ်က တကန်တက
ဘွားရတာဆိုတော့ လုမ်းတော့လုမ်းတယ်။ အမေအိမ်ကပြန်တိုင်း မြစ်
ကာရိုးပေါ်က ပြန်ရတာဆိုတော့ မြစ်ရှုခင်းကို မြင်ရနေကျေ။ ကျွန်မ
အနီးရာ သည်မြစ်ဘေးရပ်ကွက်မှာ နှစ်ပေါင်း သုံးဆယ်လောက် နေခဲ့
ရသုတေသနတော့ မြစ်မြင်ကွင်းတွေက ရှိုးမယ်ဆို ရှိုးလောက်ပြီဆိုနိုင်ပါဘဲ။
ဒါပေးမဲ့ ကျွန်မမှာတော့ ရှိုးတယ်အီတယ် မရှိပါဘူး။ မြစ်တစ်ဘက်
ကမ်း စစ်ကိုင်းတောင်ရှိုး၊ မင်းဝံတောင်ရှိုး၊ တောင်ရှိုးတန်းပေါ်ဘာ
ဘုရားပုဂ္ဂိုး စေတိတွေ၊ ဉာဏ်ခင်း ခရမ်းသွေးထန်တဲ့ မြစ်မ၊ မြစ်မ
အော်က သံမော်တော်တွေ၊ လက်လျှော်လျောကလေးတွေက လုပ်ခဲ့တိုင်း

လူနေတတ်တာ မဟုတ်လား။ သဘောကြီးတွေက ချော်ဆိပ်မှာ ကော်
လေ့မရှိပါဘူး။ မြောက်ဘက်လုမ်းလှမ်းက ဂါရိနှစ်မှာ ကပ်ကြတာများ
တယ်။ မြောက်ဖျား ကျွဲ့ဖွန်းဘက်မှာတော့ ဝါးဖောင်တွေ အက်ဒေါ်
များရဲ့။ အမေတို့နေတဲ့ ချော်ဆိပ်နဲ့ကပ်လျက်က ရွှေလျော်ဆိပ်မှာတော့
ရှားရှားပါးပါး ဆိုသလို ထင်းလျော်တွေ နိုင်ကျပါ။

သည်နေရာရောက်တိုင်း ဇရာဝတီဆည်းဆာကို ကျွဲ့မှ ဓာတ်ပုံ
ရှိက်နေကျဆိုတော့ ခါတိုင်းလိုပဲ ကင်မရာကိုင်ပြီး ရွှေခင်းရွှေးမှမိတယ်။
မြစ်မနဲ့တာရှိးမေြိကြားမှာ အလျေားကျယ်လှတဲ့ ကွင်းကျယ်ကြီးရှိတယ်။
ဟိုတုန်းကတော့ သစ်လုံးစီးပွားရေး ရှိခဲ့ဖူးတဲ့နေရာပါ။ မြစ်ထဲမှာ
အကြောင်းအမျိုးအပျိုးနဲ့ ရောက်နေတဲ့ ကျွဲ့သစ်အလုံးလိုက်ကြီးတွေကို
ကျွဲ့တစ်ရှည်နဲ့တိုက်ပြီး ရပ်ကွက်ထဲသွေးဗုံး၊ ရပ်ကွက်ထဲက သစ်စက်
တွေက သစ်လုံးကြီး ပါးလေးဘက်ပုတ်ပြီး အိမ်ဆောက်သစ် ဆိုက်စုံ
လိုးလိုက်ကြပုံများ တစ်လုံး၊ တစ်လုံး ဘာမှ မကြာလိုက်ဘူး။ သည်
စီးပွားရေးကိုမြို့ပြီး ကျွဲ့ထောင်သူ၊ သစ်တိုက်သူ၊ သစ်စက်ထောင်သူ၊
လွှာဆရာ စိုင်းဆရာတွေနဲ့ တစ်ရပ်ကွက်လုံး တော်းဒီးသွေ့လို့။ သစ်တွေ
ကလည်း တိုက်မဆုံးဘူး၊ လွှာက်တွေကလည်း အသံမစဲဘူး။

အခုတော့ သည်စီးပွားရေးက မရှိသလောက်ရှိရပို့ပြီး။ သစ်လုံး
တွေ မရှိတော့တာရော၊ လုပ်ရကိုင်ရတာ ကျပ်တည်းလာတာရောဆုံး
ဘူး၊ အရင်က သစ်ကွင်းကြီးက အခုတော့ သဲကွင်းဖြစ်ရပြီး။ သဲစုတ်
မော်တော်တွေ တစ်တော့ထပ်နဲ့ မြစ်သဲ မြစ်ကျောက်မှ လိုချင်ရင်
ချော်ဆိပ်ကိုလာရဲ့ပါပဲ။ ဇရာမ သဲကားကြီးတွေဆုံးတာ သဲစိုအပြည့်နဲ့
တာရှိးပေါ် ရှုန်းတက်လာလိုက်ကြ၊ ကားအခွဲတွေ ဆင်းလာလိုက်ကြနဲ့

ရွှေးကောင်တွေကျလို့။ သည်သဲကွင်းကိုမြို့ပြီး ရွှေးသည်တွေကလည်း
သဲကွင်းထဲ တပ်တန်းထိုးပြီးရောင်းနေကြတာ ကောက်ရာ့ရားပွဲကြီး
ဆွေတော် အဲသလောက် မစည်လောက်ဘူး။ မစွဲလေးမှာ ဘယ်လို့
ရှာတွေကများ အဲသလောက်တော် တိုက်ကြီးတာကြီးတွေ ဆောက်နေ
ကြတာပါလိမ့်။ မိုးလင်က မိုးချုပ် နေစုတ်စုတ် ကန်းဝင်ပါပြီဆိုမှ
အယ်ယ်မီးကြတာဆိုတော့ သဲတင်သဲချုပ်ပြုလိုဖြစ်ဖြစ်၏ ရွှေးရောင်း
ကြလို့ပဲဖြစ်ဖြစ် ဘဝပါးရသူတွေချုပ် ငွေစကြေးစ မြင်ရတာပါပဲ။
ကွင်းထဲမှာ ထမင်းပုံပြင်ဆိုင် (ထမင်းကို တစ်ခါပြင်ပုံပေးတဲ့ဆိုင်)၊
အရောက်တဲ့ဆိပ်စုံဆိုင်၊ သွားရည်စာဆိုင်၊ ကြက်ကြက် ငါးကြက်ဆိုင်၊
ဆက်ဖက်ရည်ဆိုင်၊ ကွမ်းယာဆိုင်ကစလို့ အထိုင်သည်၊ ဗန်းသည်၊
ကွားလှန်းဗည်းတွေဆုံးတာ ပွဲစာတက်လို့။

အဲသည် ဉာဏ်က တာရှိးပို့မှာ ခင်းရောင်းတဲ့ အိုးတွေကို
ဓာတ်ပုံရှိက် ဖြစ်တယ်။ ရာချိန်တဲ့ အိုးရဲ့တွေက မြင်းမြှေတစ်ပိုက်
သ လာတာများတယ်။ ရှုပ်ပိုး၊ နားက်အိုး၊ လှိုင်းတက်အိုး၊ ကတော်
ဆိုတွေအပြင် မြစ်ရှိးတစ်လျော်ကလာတဲ့ စစ်ဂိုင်းအိုး၊ မိုးလှိုးအိုး၊
ချွေကူးအိုး၊ စုလို့။

ကျွန်းမက အိုးသည်နဲ့ အိုးပုံကြီးကို ဓာတ်ပုံရှိက်မယ်ပြင်တော့
ချို့သည်မိန်းမက ထန်းပက်လက်ကုလားထိုင်ပေါ်လိုင်လို့၊ မိန်းမတစ်
သဲကားက မတ်တပ်ရပ်ရင်း အိုးသည်မပုံးတစ်လျော်က ပရှတ်ဆိုတဲ့
အွာတ်ရင်း နိုင်ပေးလို့။ ဆင့်ပုံထားတဲ့ အိုးတွေနဲ့ အိုးသည်း အိုးသည်း
ဘုံးနိုင်ပေးနေတဲ့မိန်းမ။ ဉာဏ်ခင်း အလင်းထဲမှာ သည်ပုံက ဘဂ္ဂန္တာ
ခွဲ့လို့ ရှိက်မိတာပါ။ အခုတော့ ကျွန်းမှာ ဓာတ်ပုံရှိက်တာကို မြင်ကြ

ပုံ မပေါ်ဘူး။ ကျွန်ုမက အရာချေပြီး နှစ်ကျက်၊ သုံးကွက် ရိုက်ယူ၍
နိုင်နေတဲ့ မိန့်မက ကျွန်ုမကို မြင်ပုံရတယ်။

“အယ်တော်၊ ဆရာမ... ဤီးတော်သီလာတာလာ...-
ကျွုပ်ဖြင့် မရောက်ရပေါင် ဆရာမရယ်... နီးရှုံးဝေး... ဤီး
တော် နေကောင်းလား”

မပေါ်ငွေး။ ကျွန်ုမကို ဆရာမခေါ်လိုက်တာက စာရေးဆရာ
ရယ်လို့ ခေါ်လိုက်တဲ့ ဆရာမ မဟုတ်ပါဘူး။ ကျောင်းဆရာမဆိုတဲ့
သဘောဆောင်တဲ့ ဆရာမပါ။ ကျွန်ုမ ရှုံးတန်း၊ ကိုတန်းကျောင်း၍
ဘဝကတည်းက ရပ်ကျက်ထဲမှာ အတူအဲခဲ့ရတဲ့ မပေါ်ငွေး။ အသုံး
လက်ခွဲ့ပဲ့ဗျာ့ မပေါ်ငွေး။ အဖက တစ်ခုခု နိုင်းချင်ရင် ‘ပါော်’ စောင်း
ဆိုဘန်း ချက်ချင်း အိမ်ပေါ်ကိုရောက်လာတဲ့ မပေါ်ငွေး။ ကြော်စွဲပါ၌
နှစ်ပေါင်း သုံးဆယ်လောက်အတွင်းမှာ ရင့်အိမိုးလိုက်တာ။ ကွမ်းသေး
ထားတဲ့ ပါးစပ်ကတော့ မြင်နကျအတိုင်းပါပဲ။ မျက်နှာက ယောက်အောင်
အမ်းပေမယ့် အမှည်းလွန်တဲ့ သဘောသီးလို့ ကျွုံချင်ချင်း။ တင်းတိုင်း၍
မှည့်ခြားကတွေက မျက်နှာပေါ်မှာ ပိုလိုတောင် များလာသလေး
ကျွန်ုမက မပေါ်ငွေး ယောက်း ကိုပုံရစ်ကို သတိရလို့မေးတော့ ဆရာ
အစ်ကို ရှိပါတော်တဲ့။ ကလေးတွေကကော ဆိုတော့ အပေါ် မိန့်
လေး လေးယောက်က လင်တွေ ရကြပြီးတဲ့။ အောက်ယောက်းလေး
သုံးယောက်မှာ တစ်ယောက်က စစ်ထဲမှာ၊ တစ်ယောက်က ရဲထဲ့
တစ်ယောက်က သတင်သဲချုပ်နေသတဲ့။ ကွမ်းရောင်းသေးလားဆိုယူ၍
တရိုးပေါ်က လှို့မြင်နကော ခိုင်ဝေးဝေးက ဈေးဆိုတန်းရှုံးကြိုး
လှို့ပြတယ်။

“သည်ကနေ လှမ်းမြင်နေရတဲ့ လက်ဖက်ရည်ဆိုင် တွေ
လား ဆရာမ... မိန့်ရောင်ခြည်ဆိုတာ... ကျွုံတိုက္ခားများဆိုင်က
သူ့သားက ဆိုင်ပြာ မဟုတ်ဘူး... သည်ဘက်က ဆိုင်နဲ့”
ဆိုင်ပြာဆိုတာက တယ်လီအာ ပါ့နိုင်းစတွေ ကပ်ထားတဲ့ဆိုင်ပါ။

ဆိုင်နဲ့ဆိုတာက အူရှိဒုံးပါ့နိုင်းတွေ ရွှေအောင် ကပ်ထားတဲ့ဆိုင်း။ အော်
ကျယ်ကျယ်ရှိရင် ကြော်ပြာဆိုင်းစတွေကပ်တဲ့ စော်ဆိုတော့ သဲကျုံး
စွဲ့ဗြိုင်းပြန်တဲ့က ကွမ်းယာဆိုင်တွေလည်း မလွှတ်ရပါဘူး။ ပြောသာ
ပြောရတာ။ တစ်ကွင်းလုံးက ဆိုင်တွေအားလုံး ပြောချင်ပြောမယ်၊ နဲ့ချင်
မယ်။ သည်နှစ်မျိုးက မလွှတ်ဘူး။

“အခု ဘယ်မှာ နေကြတဲ့နဲ့ မပေါ်ငွေးရဲ့”

“ကျွုံတို့လည်း ပြောလျားနေရတဲ့နဲ့ပါ ဆရာမရယ်... တဲတစ်
လုံး ထိုးရဲ့အော်ရှာ တုံးများတိုင်ကပ် နေလိုက်ကြတာပဲ... လုပ်စားတာ
အတော့ ကွမ်းယာရောင်းတာ အခိုကပါ... ကျွန်ုတာကတော့ ဘောက်
ပါ... အခုလည်း အိုးသည်က ေတ်ကြောတွေ တက်တယ်ဆိုလို့
လာနိုပ်ပေးတာ... သဲကားတွေ မရှင်းသေးလို့ ထမင်း မချက်ရသေး
ဘူး... သတိရပါ ဆရာမရယ်... ဘကြီးညွှေ့လည်း အောက်မှုတယ်...။
ကျွုံတို့နေယေးပျောက်ကတည်းက ကျွုံတို့မယ် အောက်တည်ရာ
အရား”

“ဘယ်နေရကို ပြောတာတဲ့နဲ့ မပေါ်ငွေးရဲ့”

“ချွေတောင်ပို့လေ... ဆရာမ အဖ ဘကြီးညွှေ့ပေးတဲ့နာမည်...
ကျွုံဖြင့် တောင်ပို့ကုန်း ဖြို့ပါမယ့်အရေး တောင်ပို့နာတ်ကို ပူဇော်ပဲ

သလိုက်ရတာ...နေရာလေးကောင်းတော့ အမေလှရင်က သူ၏
ရိပ်ကျလိုပါတဲ့၊ မလွတ်မကင်းရှိလိုတဲ့...ကျပ်တိုကို မောင်းထူး
လိုက်တာ... အမေလှရင်လည်း လေဘသာကြီးတာ အိစစာ ထူး
ပေါ့ဟာ” ကျွန်းမက မိုးကြီးချုပ်လာလို ပြန်မယ်ဆိုတော့ ထမ္မား
ပုံစတက် ဂွမ်းတစ်ယာ ထုတ်ဝါးရင်းက ဂွမ်းပါးစပ်နဲ့ နှိုင်း
ရှာရဲ့။

“မပေါ်ငွေးရယ်၊ ကလေးတွေလည်း အချေယ်ရောက်လို ထူး
လွတ်ကြရပြီဆိုတော့ လင်ကိုယ်မယားနှစ်ယောက် မပင်ဖော်လောက်
တော့ပါဘူး... အလုပ်ကတော့ ဘယ်သူမဆို လုပ်ရသူချည်းဆုံး

“မလွတ်ဘူး ဆရာမရော...သမီးလေးယောက်မွေးသမျှ မြှင့်
ကျပ်ဆီလာပုံနေတာရယ်... ကျောင်းလည်းမထားနိုင်ဘူး... အ^၁
ထမင်းကြမ်း ကျွေးပြီးတာနဲ့ သဲကွွဲးထဲ ပြေးလွှားနေကြတာပဲ့
ညနေကျမှ ကလေးကောက်ထွက်ရတာရယ်... မြေးက ပေါင်း
မယ်ဆို ကိုယောက်တောင်မှ... ကျပ်ဆီ အဖတ်တင်နေတာက ပဲ့
ယောက်”

မြေးတွေရှိတာယ်ဆိုတော့ ကလေးတွေအဖို့ရာ မုန်ဖိုးပေးခဲ့ပြီး လျှော့
မ စိတ်ထဲ မှတ်မှတ်ရရ ဖြစ်ရတာက မပေါ်ငွေးပြောတဲ့ ရွှေတော်
ဆိုတဲ့ နာမည်ပါ။ ရွှေတော်ပို့ကွမ်းယာဆိုင်ပေါ့။ ကျွန်းမတို့လမ်းထဲ
မူလမထမဆိုလောက်တဲ့ ဂွမ်းယာဆိုင်။ သည်နာမည်နဲ့ သည်ကွဲ
ဆိုင်ကလည်း ရာဇ်ဝင်အူပေါ်ကို။

(၂)

ကျွန်းမတို့ မီးသားစု မြှင့်မြှင့်ရပ်ကွက်ကို
ပြောင်းလာစက သည်ဘက်နှစ်စွဲလို စည်စည်ပင်ပင် မရှိသေးဘူး။
ဟိုတိန်းကများ ရပ်ကွက်ကလေးက လမ်းပေါ်လွှာသူလေးပါးကင်းလိုက်
ပုံများ သူရဲ့ခြောက်မှာတောင်စိုးရတယ်။ ရပ်ကွက်ရဲ့ မြေမျက်နှာသွေး
ပြင်အရ တာရုံးပေါ်က ဖွဲ့ဆင်းလာတဲ့လမ်းက ရပ်ကွက်ကို ထက်ခြစ်း
ခွဲထားတာပါ။ ဘယ်ဘက်က အမြင့် ညာဘက်ကအနိမ့်။ ဘယ်ဘက်
အမြင့်ဆုံးတာက လမ်းနဲ့တစ်ညီတည်းဖြစ်ပြီး ညာဘက်အနိမ့်က လမ်း
ထက်တော်တော်နိမ့်တယ်။ ရွှေက်လိုက်တောင် ပြောလို့ရတယ်။ နှစ်ဖက်
စလုံးမှာ အိမ်ခြေတွေများလှသေးတော့ ကျိုးကျိုးကျွဲကျွဲပဲ့။ လူရှင်းပဲ့
များ ညာဘက် လမ်းမပေါ် ကွပ်ပျစ်ချုပြီး လေသာကြောင်းရယ်လို့
စိတ်ချေလက်ချေ အိပ်ပေရော့။ ကိုယ့်အိမ်ပလုံးလေးတွေထဲ ပူပူလောင်
လောင် မနေကြတော့ဘူးလေ။ လမ်းမပေါ်က လေလည်းရဲ ခြင်လည်း
မရှိ။ ရပ်ကွက်ထဲက မြှင့်းလျည်းတစ်စီးတစ်လေကလွှဲရင် စက်ဘီးအို
တစ်စီးရှိဖို့တောင် မဂျာယ်တဲ့ ခေတ်ဆိုတော့ အင်မတန်ကို အေးအေး
ချမ်းချမ်းရှိတယ်။ ရပ်ကွက်ကို ထက်ခြစ်းခွဲထားတဲ့ လမ်းမကလည်း
ခုလို ကတ္တာရားလမ်း မဟုတ်သေးဘူး။ ကျောက်ပျက် လမ်းကလေး။
လမ်းမဆိုက နှစ်ဖက် အိမ်ကြော်အိမ်ကြော်တွေ ခွဲတွက်တဲ့လမ်းသွယ်
ကလေးတွေကလည်း များသား။ တစ်ချို့လမ်းက ပြောင့်။ တစ်ချို့
လမ်းက အကောက်။

မပေါ်ငွေးရဲ ကိုပုံရစ်က ဘယ်ဆီဘယ်အရပ်က ပြောင်းလာကြ
သလိုတို့တော့ မမှတ်မိတော့ပါဘူး။ သူတို့ ရပ်ကွက်လဲရောက်

လာကတော့ ရေများကမ်းတင်နေကြရင်းက ကွမ်းယာဆိုင်ကဆောင့်စို့ စီစဉ်ကြတော့ မှတ်မိတယ်။ ကွမ်းယာဆိုင်ဖွင့်စရာ အောင် မရှိတော့ လမ်းမက ဖဲဆင်းတဲ့လမ်းသွယ်တစ်လမ်းရှိထိပ်က တော်သို့ အေရာကို စဉ်းစားကြတယ်။ တောင်ပို့က တော်တော်ကြီးတဲ့ တော်သို့ပါ။ အပေါ်ကို ပရိမစ်လို ချွဲနိတက်သွားတဲ့ တောင်ပို့ အောက်ခြောက် ကွမ်းယာဆိုင်လောက်ရှိတာ ဆိုတော့ တောင်ပို့ဖြူးရင် နေရာရမယ် ဒါပေမဲ့ တောင်ပို့ကို မဖြုံးကြဘူး။ ကိုပုံစံက လူအေး။ မပေါ်မြေားမျိုးဖျေားကဲ့။ တစ်ရက် ကျွန်းမ အဖော်ဆီ လင်မယားနှစ်ယောက် အောင် လာကြတယ်။ အဖော့မည်က ဦးညီဆိုတော့ ရပ်ကွေက်က ဘကြီး၏ကြတယ်။

“ဘကြီးညီကို ကျွဲ့ပို့တို့ တိုင်ပင်စရာလေးရှိလို့”

“ပြောသာ”

“ကျွဲ့ပို့လိုလင်မယား ကွမ်းယာခုံကလေး ရှိက်ချင်နေတာ ဘကြီးရဲ့... အေရာကလည်း မရှိဘူး၊ သစ်တို့သစ်စကလည်း မရှိဘူး။ ဝ၎။ ရင်တော့ရပါရဲ့၊ ဝယ်စရာ ပိုက်ဆံကလည်း မရှိဘူး။ လက်သမား ဘာနဲ့ဆိုတော့ ဆိုင်ဆေးသုတေသနများနဲ့ ကွမ်းပစ္စည်းရင်းရမှားနဲ့...”

“အေး...ဘကြီးက ဘာလုပ်ပေးရမှားတဲ့... နှင့်တို့ဟာ မျှော်ပါဘူး”

“တောင်ပို့ဖြူးချင်တာ ဘကြီးရဲ့”

“ဟဲ့... တောင်ပို့ဖြူးချင်တာ ငါက ဘာလုပ်ပေးရမှားတဲ့... ဘယ်တောင်ပို့တဲ့...”

“အမေလှရှင်တို့ အိမ်ထောင့်က လမ်းဝမှာ လူတစ်ရပ်လေသာ

ရှိတဲ့ တောင်ပို့ကြီးလေ ဘကြီး... အဲဒါကို ဖြူးရင် ကွမ်းတစ်ခုစာ အေရာရဂာရော”

“အေးလေ ဖြူးလေ... ဘားသီလွှတ်ကင်းရင် ဖြူးပေါ့... ဘကြီးက ဘာလုပ်ပေးရမှားတဲ့... အေပါ့ဦး ဘကြီးပြောပါ့ဦးမယ်၊ လမ်းထဲ လူဇော်မြေခြကျကျရှိတာ၊ ဘယ်သစ်ပင်ရိုင်ခင်း ရလျက်နဲ့... ဘယ်နှယ့်ကြောင့် တောင်ပို့ဖြူးမှားတဲ့”

“ဒါကတော့ ဘကြီးရယ် ခုရှုတ်မှုနောင်ရှင်း... ငါအိမ်ဝကါယ်၊ ငါသစ်ပင်ရိုင်မရှိနဲ့၊ ဆိုတာတွေက လာကြေးမှာ... ခုကတည်းက တောင်ပို့ဖြူးရှင်းခုတည်းရင် နောင်စကားမများရတော့ဘူးလေ”

“အေးပါ ဘကြီးက မလှရင်ကို ပြောပေးရမှာလား”

“လမ်းထိပ်မှာ ဖာသရှိန်တဲ့တောင်ပို့... သူနဲ့မဆိုင်ပါဘူး... နေသာသပ လေညာက... ဘကြီးကို အကုအညီတောင်းချင်တာက တောင်ပို့နှစ်ကို တောင်ပို့ဖြူးချင်တဲ့အကြောင်း ပြောပေးရပါ”

ကျွဲ့မတို့ မိသားစုကလည်း အနားမှာရှိနေတော့ အဖော်ကို ကြည့်ပြီး ပြီးကြတာပေါ့။ တောင်ပို့နှစ်ကို အဖော် ပြောပေးရမတဲ့။ အဖောကလည်း မျက်နှာပိုးသတ်ထားပုံရဲ့။ မျက်နှာ ဖီးဖီးကိုနဲ့။

“အေး... ဖြူးတော့ နှင့်တို့ ဖြူးကြပေါ့... နှတ်တော့ ဘကြီး ပြောပေးမယ်... မင်းတို့ကလည်း အမွေးတိုင်လေး၊ ဖယောင်းတိုင်လေးတော့ ဆက်လိုက်ကြေး... တောင်းလည်း တောင်းပန်ပေါ့”

“ဟုတ်ကဲ့ ဘကြီး...ကဲ့...မောင်မင်းကြီးသာ မနက်ဖြူးဖြူးတော့ ... ဘကြီးအိမ်နဲ့ဆိုရပြီ”

လင်းမယားနှစ်ယောက် ထိုင်ကန်တော့ကတော့ အဖက ပြီးထဲ
ဆုတွေ ဘာတွေပေးလို့။

“နှင်းတို့က ဘယ်သူတွေတုန်းဟဲ့”

“ပေါင်းနဲ့ ပုရစ်”

“ကိုင်း ကိုင်း ... မောင်ပေါင်းနဲ့ မပုရစ် စိတ်ကြံသမျှ ဖြည့်စွာ
ကပါပေါ်း”

“ကျွ်ပေါင်းရယ်... ယောက်ဗျားက ပုရစ်... ကိုပုရစ်၏
ဘကြီးရယ်... ဘကြီးခိုင်းချင်တာရှိတော့လည်း ခေါ်ခိုင်းပေါ့”

“အေးပျု အေးပျု”

“အကြီး”

“ဟေး”

“ပြောရမှာတော့ အားမာပါရဲ့... ဘကြီးတို့ ငွေတိုးလေး၊ ဘာလေး
ချေးသလား... ကျွ်ပဲ နှစ်ကျွ်ပို့ပေးမှာပါ... အေးစဉ် ဆပ်ဆင်
သွားမှာပေါ်တော့”

“ငွေချေးစရာတော့ ဘကြီး မရှိပေါင်းအေား ကိုင်း... ကိုင်း...
အေးအေး”

မပေါင်းက ဖျိုးဖျိုးဖျော်ဖျော်သလောက် ကိုပုရစ်က မလှပ်
တလျှပ်။ အဲသည်ကတည်းက ကိုပုရစ်နဲ့ မပေါင်းတို့ လင်မယာ
ကျွှမ်းမတို့မိသားစုနဲ့ စခင်တယ်ပြောပါတော့။ မပေါင်းက လမ်းထိုး
က တောင်ပို့ကြီး သံတူရွင်းနဲ့ ဖဲ့ဖဲ့ချမတော့လည်းသူ၊ မြည့်တော့လည်း
သူ၊ ဖယောင်းတိုင်ဆက်၊ အမွှေးတိုင်ဆက်တော့လည်း သူ၊ တောင်ပို့
နှစ်ကို နှုတ်တရွှေ့ တောင်းပန်တော့လည်း သူဆိုတော့ ရပ်ကွက်က

အာဂါန်းမပါကောဆိုတဲ့ အကြည့်နဲ့ကြည့်ကြတယ်။ သည်တောင်ပို့
ကြီး လမ်းဝရှိနေတာ မကြိုက်ကြပေသဲ ဘယ်သူမှ မဖြို့ခဲ့ခဲ့ကြေား
လော့ စိတ်နဲ့တောင် မပြတ်မှားစုံကြေား။ တောင်ပို့ဆိုတာ နတ်ကြီး
တယ်လို့ ယုံကြည့်ကြတဲ့ လူတွေကြားမှာ သည်ကိစ္စက ကိုဇ္ဈိုင်းကိုး။
ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် မပေါင်းတို့ ကွမ်းယာဆိုင်အဖို့ရာ နေရာတစ်နေရာစာ
ကလေးတော့ ဖြစ်လာတာပါပဲ။ ဆိုင်ကလေးက လမ်းမနဲ့လမ်းသွယ်
ထိပ်မှာတော့ လမ်းမဘက်လည်း မထွက်အောင်၊ လမ်းသွယ်လည်း
မပိတ်အောင် လုဆောက်ရတာမျိုးပါ။ ကွမ်းယာဆိုင်အဖိုးက လမ်းဝ
မျက်နှာပေးထားတဲ့ ဒေါ်လှရင်ရဲ့ တံစက်မြိုင်နဲ့ ထိလုပ်ခိုင်ဆိုတော့
ဒေါ်လှရင်နဲ့ မပေါင်း စကားများကြတယ်။

“သည်တို့လင်မယား ဘယ်က ဘယ်လို့ ရောက်လာပြီး တောင်
ပို့ဖြို့ ကွမ်းယာခုံထောင်တာ အရေးမကြီးဘူး... ငါ တံစက်မြိုင်မထိ
စေနဲ့... တောင်ပို့နဲ့နိုက်ရင် ကြားလဲက ငါပါ ပါနေပါမအေ...
လည်းတို့မှ စိတ်ကူးစိတ်ရ ကြံကြံဖုန်းနှင့်”

“အလွတ်ကြီးရယ်... တောင်ပို့နဲ့နဲ့ ဘကြီးညီး တစ်ညာလုံး
စကားပြောပြီးသား... နိုက်စရာအကြောင်း တစ်ချေးသားမှ မရှိဘူး”

ဒေါ်လှရင်က မှဆိုးမပါ။ ကျွှမ်းမတို့ မရောက်ခိုင်ကတည်းက
သည်လမ်းထဲနေလာတာ ကြာပါပြီ။ ရွာအက်ဆိုတော့ သူရွာက ထန်း
လျက်၊ ပေါက်ပေါက်ဆုပ်၊ ပုန်းရည်စတဲ့ အညာစာကလေးတွေ ယူ
ရောင်း။ မြို့က အထည်စကေလေးတွေ ရွာရှိရင်း သုံးဖို့ဖို့ကလေးရှာ
ပြီး လုပ်ကိုင်စားသောက် နေရာသူပါ။ မပေါင်းက ဘကြီးညီးနဲ့
တောင်ပို့နဲ့ စကားပြောပြီးသားဆိုတော့ ဒေါ်လှရင်က ထပ်မပြော

အော်တိဘုရား၊ ကျွန်ုံးအောင်ဘာ ဗျာလဲရှိတဲ့ အော်ပြီးမြှုံးဟန် ဝင်လည်းဖြစ်၊ ရိပ်ကွက်ဘုရား ဂေါပက္ခတ္ထူးကလည်း ဟုတ်ဆိုတော့ လူရှုံးသော လူကြီးသူမရယ်လို့ ရုပ်ကွက်က သဘောထားက တယ်။ မပေါ်ဒွေးတို့ ကျမ်းယာဆိုင်ကလေး တကယ်ဖြစ်လာပြီးတော့ ဆိုင်နာမည်တောင် အဖောက ပေးလိုက်သေး။ ‘ရွှေတောင်လို့’တဲ့။

မပေါ်ဒွေးတို့ လင်မယားက အောက်ဆိုင်တဲ့က အိမ်တစ်ခြမ်းနှင့် နောက်တို့ရယ်လို့ စိတ်ကူးရရင် မှန်ပဲသရေစာ ကလေး၊ ကျမ်းယာကလေး လာလို့တတ်တယ်။ အဖောကို ဘဏြေးညီတဲ့။ အမောကိုတော့ ကြီးတော့မြှုတင်တဲ့။ အမောကိုလည်း ဈေးပြေးထဲ့ ပေးတာချို့ ကုတ်ပြောနဲ့ပေးတာချို့ လုပ်ပေးတတ်လို့ အမောကလည်း ခင်ရှာပါရဲ့။ တစ်ခါတစ်ခါ ကျွန်မတို့ မောင်နှမတစ်တွေရဲ့ အဝတ်တွေ ဒန်မလုံပက်လက်ကြီးထဲ စုထည့်ပြီး မြစ်ဆိပ်သွား လျှော်ပေးချင် လျှော်ပေးတတ်တာလည်း ရှိတာယ်။ မပေါ်ဒွေးက အဝတ်လျှော်ကောင်း သူမှ လျှော်ပြီဆိုရင် အဝတ်တွေက ဖွေးနေတတ်လို့ အမောက ကျွန်မတို့ မောင်နှမတစ်တွေ မြို့တဲ့တောင်တွေ၊ မြင်တောင်တွေ၊ အဖ ဝတ်နေ့ကျ အနေးထည့်ကြီးတွေပါ လျှော်ဆိုင်းတတ်တယ်။ ဈေးဆိုင်ပစ်ပြီး လုပ်ပေးရသကောရယ်လို့လည်း မရှိဘူး။ ကိုယ့်ရစ် ဆိုင်လို့င်ပေးလို့ ကတော့ အရပ်ထဲက ‘ပေါ်ဒွေး တို့အဝတ်တွေလည်း ထည့်ယူသွား လို့’ ဆိုလည်း ယူတယ်။ လျှော်တယ်။ အဝတ်တွေ၊ စောင်တွေ တစ်ဘက်က၊ လျှော်နေတုန်း မြစ်သားက မြို့တွေပေါ့မှာ ဖွုတ်ပြီး၊ လျှော်ပြီးသား အဝတ်တွေ လုမ်းထားရော့။ အကုန်လျှော်ပြီးတာနဲ့ တစ်စက်က ဓမ္မာက်ပြီးသား။ သပ်သပ်ရပ်ရပ် ခေါက်ပြီးသား။ အောက်မှုဖွုတ်တဲ့

ရေစိုလက်စကို လှမ်းထားတုန်း ရေချိုးတယ်၊ ခေါင်းလျှော်တယ်။ အားလုံးပြီဆိုတော့ ယူလာသမျှ အဝတ်တွေ မမှားရဘူး။ ဘယ်အိမ် က ဘယ်အထည်း၊ ဘယ်အိမ်က ဘယ်အဝတ်တွေ တစ်ခါတွေး အပ်တာပဲ။ အိမ်တွေက မှန်ဖိုးရယ်လို့ လျှော်ခွဲတ်ခရယ်လို့ ပေးရင် လည်း ယူတယ်။ မပေးရင်လည်း ဘယ်နှင့်မှ မရဘူး။ အမောက မခံချင်လို့ ညည်းအေး မြစ်ထဲကိုယ်တစ်ပိုင်း ရေစိုမြို့ လျှော်ရွှေပ်ရ တာ မေတ္တရီ မလုပ်နဲ့လေ၊ တန်ရာတန်ကြားတောင်းမှာပေါ့” လို့များ ဆိုရင် မပေါ်ဒွေးကတောင် တရားပြုမေးတာပါ။

“ရှိပါစေ ကြီးတော်ရယ်... ကျူပ်မှာ ဘဝက အဝတ်လျှော်ကဲ ပါတာကိုး... သူတို့ခိုင်းလှ သည်တစ်သက်ပေါ့... ကျူပ်ကတော့ ရေကောင်းစေ မရှိဘူးရယ်... တစ်ချို့အိမ်က ပို့ပေးတာနဲ့ ထောရ် ကိုက်ပါတယ်”

မပေါ်ဒွေးက တကန်တကရယ်လို့ မြစ်ဆိပ်ဘက်သွားပြီး ရေချိုး ချော်းမယ်ရယ်လို့တော့ မရှိဘူး။ အဝတ်လျှော်စရာရှိလို့ မြစ်ဆိပ်ကို ရေရာက်မှ ရေချိုးတယ်။ မပေါ်ဒွေး ရေချိုးထားရင် သိသာပါတယ်။ သနပ်ခါး ပါးကွက်ကြီးနှစ်ဘက် အပြားလိုက်ကြီးကွက်ပြီး ဘီးကျိုးနဲ့ မြစ်ထားတတ်တယ်။ သစ်သားဘီးကြီး ဘီးဆံပတ်ပတ်ပြီး ပန်းပွဲ့င် အောင်ကြီးကို ထိပ်တည့်တည့် ထိုးထားလိုက်တော့တာပဲ။ နှီးမှီးလိုက ကတော့ ရေမချိုး၊ မိုးမချိုး သည်လို့မော်တာပဲ။ ဆံပင်တွေကို သပ်သပ် ရပ်ရပ် ဖီးလို့သင်လို့လည်း မရှိဘူး။ ဆီကလေး လူးတယ်ရယ်လို့ လည်း မရှိဘူး။ ဝတ်ပြီးသား ဝတ်လက်စ အကိုးထားဘီးနဲ့ သုံးလေးရက် ပေါ်တစ်စုတ်နေချင် နေတော့တာ။ ပါးစပ်ထဲ ကျမ်းပလုတ်ကြီးနဲ့အမြဲ

နေလေတော့ သူးတွေကလည်း ကွမ်းချိုးလိုက်ရာက ကတ္ထရာသုတ် ထားသလို မည်။နေတော့တာပါ။ ထမင်းစားပြီး လက်သုတ်တော့ကော ထဘဲနဲ့သုတ်တာပဲ။ နပ်ည့်တော့ကော ထဘဲဖြည့်ဖြီးည့်၊ ပြီးရင် လုံး ဝတ်လိုက်တာပဲ။ ပါးစောင်နှစ်ဘက်က ဒီးကျေစေတဲ့ ကွမ်းရည် အကြောင်းကလည်း မပေါ်ငွေး အမှတ်တဲ့ဆိုပိုလို ဖြစ်နေပါပြီ။ ကိုယ့်ရင် နဲ့ မပေါ်ငွေးတို့က ကွမ်းယာဆိုင်ကလေး သိမ်းပြီးကြေရင် စကားပြောရင် အမောက် လာနှစ်ပေးတက်တာလည်းရှိရှိ။ အဖေက သူ့ကို လာနှစ်ပေး တတ်တဲ့ ကိုယ့်ရင်နဲ့ မပေါ်ငွေးတို့ကို မင်းတို့လာရင် ရေချိုးခဲ့ကြေး လိုမှာတတ်တယ်။ တစ်ခါတော့ အဖေက တောင်ပိုနဲ့တ်နဲ့ မခြားက တပါ။

“ပေါ်ငွေး ညည်းတို့လင်မယား တယ်ညစ်ပတ်ဆို... တောင် ပိုနဲ့တ်က ဘကြီးကို အိပ်မက်ပေးသဗျာ... ညီတော်တို့ ကွမ်းယာဝါး နေတဲ့ဆိုင်ရှင်က ရေတောင်မချိုးဘူးဆိုမှတော့ မကောင်းဘူးတဲ့ ... လင်လည်း ရေမချိုး၊ မယားလည်း ရေမချိုးဆို”

အစ်ပဲ... ကျေပ်က မအသေးလိုထားတော့... ကိုယ့်ရင်ကလည်း မချိုးဘူး ဘကြီးရဲ့... အဲဒါ ဘယ့်နှယ်ဖြစ်မှာတဲ့တဲ့... ကျေပ်ကတော့ ဘာရယ် မဟုတ်ပါဘူး၊ ရေချိုးရမှာ ပျင်းလိုရယ်”

“မပျင်းနဲ့...ရေမှုးချိုးဟဲ့... ညည်းဆိုင်မှာ ဘုရားပဲတော်တစ်ပဲ ပူဇော်... ပန်းရေချမ်း၊ အမွှေးတိုင် နှုတိုင်းကပ်... အကျိုးမပေးတော့ ဘကြီးကိုပြော... ညည်းဆိုင်မှာ နကျယ်များ အီးဖွဲ့ရင်လည်း ဘကြီးလာပြော... နိမိတ်တွေရှိသယ”

“မသိပါဘူး ဘကြီးရယ်... ပြောပါ၌ဦး ဘာလုပ်ဖို့လိုသေးတုန်း ဘကြီးရဲ့”

“ဆိုင်နောက်မှာ ဘုမ္မရာဇာမြစ် လက်တစ်ဝါးလောက်ဖြတ်ပြီး မြှုတ်... ဆိုင်ဝတည်တည်မှာ ထန်းသားတစ်တောင် ဖြတ်ပြီးမြှုတ် အကျိုးပေးလိမ့်မယ်... ထန်းသားမရရင် ထခလက်ပါ... ပြီးရင် သတိရတိုင်း ရေလောင်းပေး ကြားလား”

“ခု ဖြစ်ပြန်ချင်း လုပ်ပါမယ်... ဘုမ္မရာဇာမြစ် ဘယ်ကရပါ”

မပေါ်ငွေးက အဲသည်ကတည်းက ရေချိုး မပျက်တော့ဘူး။

“အဗုံးသာပြောတာ... ရေမချိုးတာက ညည်းအဖေ... ဆောင်း ဥုံးတစ်တွေးဗုံး ချိုးပေါင်တော်”

သည်တစ်ခါ ရယ်ကြတာ ကွန်မတို့ မောင်နှုမ တစ်တွေပါ။ အဖေကလည်း အမေပြာ ပြောစရာကိုး၊ သီတင်းကျော် လပြည့်နဲ့ သာပြီး ရေမချိုးလိုက်တာ တပေါင်းလပြည့်နဲ့ ဆိုက်ဆိုက်ကြီး ရောက် ထချိုးတော့တာလေး။ အဲဒါ နှစ်တိုင်းပဲ။

အဖေက နကျယ်အိမ့်စွဲ နိမိတ်ပြောလိုလား မသိဘူး။ တစ်ရက် အား မပေါ်ငွေးက ရေချိုးချိုး၊ သနပ်ခါးပိန်းကြားရှိက်လိမ်း၊ ပန်းကြီး ဘားပုံင့် ထော်ထော်ကြီးပဲပြီး ကိုတ်မှန့်တစ်လုံ့နဲ့ ရောက်လာတယ်။ အိတ်မှန့်လုံး ကြမ်းပေါ်ချိုး အမောက် ကန်တော့တယ်။

“ကျေပိန်းထဲ နကျယ်အိမ့်တွေ သုံးလေးအိမ့်စွဲမျိုး ဘကြီးသို့ အား ကျေပိန်းအောင်းအဆိုးပြောပါ၌ဦး... တော်သေးတယ် ဘကြီးညီလို့ အထက်လမ်းဆရာ အနားရှိလိုရယ်”

“တော်သေးတာပဲ့ ပေါ်ငွေးရာ... အောက်လမ်းဆရာ မဟုတ်

လို့... ဒါထက်နှုံး... ဘကြီးပြောတဲ့ ဘုမ္မရာဇာမြစ်နဲ့ ထန်သွေး
ကော မြှုပ်ရဲလား”

“ ဘုမ္မရာဇာမြစ်က ပရဆေးဆိုင်မှာ ရှိတယ်ဆိုလို့ ကိုပုဂ္ဂိုလ်၏
ခိုင်းလိုက်တာ နှယ်ချိမြစ်တွေ ဝယ်လာလို့ မထူးဘူးဆိုပြီး မြို့
လိုက်ရတယ်... ထန်းသားကလည်း မရှိပါဘူး ဘကြီးညီရယ်—
ဒါနဲ့အိမ်က ထန်းပက်လက် ကုလားထိုင်က လက်တော်တော်း ဖြေတွေ့
မြှုပ်လိုက်ထားလိုက်တယ်... ရရတော့ သတိရတဲ့အခါ လောင်းပါရဲ့”

“ ကောင်းဟာ... နကျယ်က ဘယ်မှာ အိမ်ဖွဲ့တာတော်း”

“ ခေါင်မှာ တစ်အိမ်... တောင်ဘက်ဆိုင်စွန်းမှာ တစ်အိမ်
ဘကြီးညီ”

“ ကောင်းသဟဲ ပေါင်းမ... ညည်းတိုချမ်းသာဦးမှာ... အောင်
မှာ နကျယ်အိမ်ဖွဲ့တော့ လာတ်ကောင်းရမယ့်... အိမ်စွန်းဆိုင်စွန်း
အိမ်ဖွဲ့တော့ စပါးသန်ရေပါမယ့်”

မပေါင်း ထပြန်တော့ အဖောက အဖောကို မျက်စောင်းထိုးတယ်
ညည်းအဖေ လုပ်တာနဲ့ ပေါင်းတော့ ထမိန့်ကြီးချည်ရတော့ မဘေး
မပေါင်းက တောင်ပိုနှစ် ကြောက်လို့ ထင်ပါရဲ့။ တစ်လလောက်
ရေရှိုးချိုး၊ အဝတ် လတ်လတ်လောကလေးဝတ်၊ ယန်းကြီးတစ်ဦး
ပန်၊ မျက်နှာ သနပ်ခါး ပိန်းကြားနဲ့ နေလိုက်သေးတယ်။ မကြော်
ဘူး နိုဒ်ခိုင်းဟပောင်းပြန်ပေါ်လာရော်၊ အဖောကတော့ ရယ်တာ။
မပေါင်းတို့ လင်မယားကို ချစ်ခင်ရှာပါရဲ့၊ သနားရှာပါရဲ့။ မပေါင်း
တို့ ကွမ်းယာဆိုင်ကလေးက ရောင်းရတယ်ကြားတော့လည်း ဝေါ်
ရှာပါရဲ့။ တစ်ခါတော့ အဖောက ဟင်းတစ်ခွက်လာ့လို့ မပေါင်း

ညည်း ရေမချိုးပြန်ဘူး မဟုတ်လားလို့ မေးတယ်။ မပေါင်းက
ပြန်ဖြေတော့ အဖောကများ မလှုပ်သာဘူး”

“ ဘကြီးညီနှစ်ယ် ကျေပ် စမ်းပြီးပြီး ရေမချိုးတဲ့နေ့များဆိုရင်
ကွမ်းက ပိုရောင်းရသလိုပဲ... ခေါင်းကသန်းလည်း အဲသလိုပဲ...
အရင်က ဘီးစိတ်နဲ့တိုက်တိုက်ချုရင် သန်းဆိုတာ အတွေးလိုက်...
လက်နဲ့ မတုတ်နိုင်လို့ ကျောက်ပျော်ပေါ် သန်းတွေချို့ဗျို့ ပုလင်းနဲ့တောင်
ပြောတ်ရသေး... အခု မလုပ်တော့ဘူး... သန်းပေါ်လေ ကွမ်းရောင်းရ
လဲပဲ”

တစ်ခါများ အဖောက ဘုရားသာက် လမ်းလျှောက်ရင်း မပေါင်း
တို့ ကွမ်းယာဆိုင်ရှုက ပြောတ်တယ်။ မပေါင်းကို မတွေ့ဘူး။ ကွမ်း
သလေးတစ်ယာ ဝါးချင်လို့ ဆိုင်ရှုရပ်ပြီး အနားရှိတဲ့ မိန့်အနှစ်ယောက်
တို့ မေးတယ်။ ဆိုင်ရှု့ပေါင်း ဘယ်သွားတော်းဆိုတော့ မိန့်မှန်း
ယောက်က အိမ်ခက်ပြန်တယ် ဘကြီး၊ ကျေပ်တို့နှစ်ယောက်ကို ဆိုင်
တစ်အောင်သွားလို့ စောင့်နေတာလို့ ဖြေသာတဲ့။ အဖောက အိမ်ပြန်
ချာက်တော့ အမောကို ပြောနေလေရဲ့။

“ မြတ်င မန်က် မန်က် ပေါင်းတို့ကွမ်းယာ ဦးဦးဖျားဖျားလာ
နှုန်း ညည်း ဘကြီး ကွမ်းပြောတ်လိုက်ပြီးလို့ ပြောသို့ကိုတော့... ပြောရဲ့
သွား”

“ ဘယ်လို့ဖြစ်လို့တဲ့”

“ ဘယ်လို့ ဖြစ်ရမှာတဲ့... ပေါင်း ဆိုင်စောင့်ပေးနေတဲ့ ပိန်းမ
သိယောက်က ထဲးအိုးထဲ လက်နှီးကိုပြီး ချိုင်းမွေးတွေ နှုတ်နေလို့ ကို

ကြတာ တဖြတ်ဖြတ်နဲ့ အပြင်အဆိုင်ဗျာ... နှစ်နေကြတာရွာ
ဘယ်ဆိုင်း ဉာဏ်ဘူး ဘယ်ချိုင်း၊ ဉာဏ်း”

မပေါင်း ကွမ်းယာဆိုင်က အသလိုရယ်။

(၃)

ကိုပုရစ်ကတော့ကော် မပေါင်းနဲ့ နတ်ဖက်တဲ့ လင်မယာဆုံး
ပြောရင် မငြင်းသာပါဘူး။ လူက ပိုနိုင်ဖျောက်ဖျောက်ကလေး
မျက်နှာက ဥသ္သာစီးကလေးလောက်ရှိတာ။ ပုဆိုခါးပုံစ ရှည်ရွှေ
ချတတ်ပေမယ့် အကျိုက မဝတ်တာများတယ်။ သူနာမည် ပုရစ်ဆိုတဲ့
အတိုင်း လူတစ်ယောက်ကို ကြည့်ပုံရှိက ပုရစ်တစ်ကောင်လို ရှုံး
ခတ် ပုတ်ခတ်ကြည့်တာ။ ကျွန်ုမတို့ မှတ်မိမာလောက် ကိုပုရစ်ချုံး
ထူးခြားချက်က ဂျပန်စစ်သားတွေဆောင်းတဲ့ နားရွက်နှစ်ဖက်နဲ့ ပိုင်း
စထူထူ ဦးထုပ် အမြဲဆောင်းတာပါ။ နားကာလိုခေါ်တဲ့ နားရွက်အောင်
ကလေးနှစ်ဖက်ကို ချမထားရင် ဒေါင်းပေါ်တင်ပြီးနိုင်စွေ့နဲ့ တွယ်ထား
ရင်ထား၊ မထားရင် နားနှစ်ဖက်ပေါ် ဖုံးထားတတ်လို ရပ်ကွဲပ်း
ဂျပန်ပုရစ်လို့ ခေါ်ကြတယ်။ အရပ်ကလည်း ပုသေးတော့ ရှုံး
ခေါ်ခေါ်၊ ပုရစ်ခေါ်ခေါ် ပုံကပ်မိပါရဲ့။

ကိုပုရစ် ဝါသနာက ကက်ဆက် ဖွင့်တာပါ။ ကျွန်ုမတို့ အခြား
ဝင်စေခေတ်တွေက အိမ်တစ်အိမ်မှာ ကက်ဆက်တစ်လုံး ရှိဖို့ဆုံး
အင်မတဲနဲ့ ခဲယဉ်းပေမယ့် ကိုပုရစ်မှာတော့ ဘက်ထဲရှိခိုးကသေး
တွဲဖွင့်ရတဲ့ ကက်ဆက်တစ်လုံး ရှိတယ်။ ရေဒါယိုနဲ့ တွဲမထား
ကက်ဆက်သက်သက် (only cassette) ဆုံးတဲ့သဘော ထင်ဝါး

အသည်ခေတ်က ခေါ်ကြတာမှာ များသောအားဖြင့်က အနဲ့သီး ကက်
ဆက်ခေါ်ကြတဲ့ ကက်ဆက် မည်းမည်းကလေးပါ။ ကက်ဆက်တိတ်
ခွဲထည့်ဖွင့်ရတဲ့ အသည် ကက်ဆက်မှာ အဖွဲ့ကာမနိတော့ အခွဲစိုး
အလိုက်သနဲ့ တတ်လိုက်ရှုံးပဲ။ ကိုပုရစ်က ကက်ဆက်သဲ့ မထွက်ရင်
မနေတတ်ဘူး။ အသေကလေး စီစီလောင်လောင် ထွက်နေ့ဆုံးတော့
တစ်ခါတစ်ခါ စော်ဘုရှိုးက လျော့လွန်းလို တအီအိနဲ့။ တစ်ခါတစ်ခါ
တော့ မော်တာကြိုးက တင်းလွန်းလိုထင်ပါရဲ့ အသေက တခြားကမ္မာ
တ ရှိလ်သားတစ်ယောက် သီချင်းဆုံးနေသလို ကျေလိုကျေလို့။ သည်လို
ပြစ်နေပြီဆုံးရင် ကွမ်းယာခုံပစ်ပြီး ပုဆိုးဟောင်း တစ်ထည်ဖြန့်ခင်း၊
တစ်ခါဖြော်ပြုင်တော့တာပဲ့။ ကောင်းတဲ့အား ကောင်းသွားတတ်သလို
ဘယ်လိုမှုပြင်မရလို ဆိုင်းရတာလည်း အကြိုးမနည်းတော့ဘူး။ မနက်
ခင်းတော့ တရားခွေတစ်ခွေ ထည့်ဖွင့်တတ်တယ်။ များသောအားဖြင့်
ဟော့ ပရိတ်ဘရားတတ်ပါ။ ပြီးရင်တော့ သီချင်းတွေ ဖွင့်ပြီး ဟာသာ့တ
အောင်တင်ဝင်း၊ ဟာသာ့တထွန်းရင်း၊ ဘုတေားသီန်းတန်း မာမာအေး။
ဆိုင်မှာ ကွမ်းယာဝယ်တွေ အုပြုဆိုးရင်တော့ ပြောခွဲဖွင့်ပြီး ဘီအီးဒီ
အောင်သိုက်၊ ကောလိပ်ဂျင်ဇော်း၊ တို့တင်ငွေး၊ နိုင်လင်း၊ လှကျော်နေ့
ခြုံး၊ ကွမ်းယာဆိုင်ရှုံးက တာလမ်းဘေးမှာ နှစ်တုတ်ထိုင် နားထောင်
ခြုံးတဲ့ လူတွေခိုတာ မနည်းဘူး။ တစ်ခါတစ်လေ ကွမ်းယာကကုန်ပြီး
ခြောတ်မပြီးသေးလို့ အတ်လမ်းဆုံးအောင် ဖွင့်ပေးနေရတာရှိသေး။
ဒါကို ကိုပုရစ်က အင်မတဲနဲ့ ဂုဏ်လုပ်တော့တာ။

“ပုရစ်ရ... မင်းလည်း ဝါသနာပါသက္ကာ၊ တို့လည်း နားထောင်

ရသက္ခာ... ကက်ဆက် အသစ်တစ်လုံးတော့ ဝယ်ပါရောာ ပါ
ကောင်ရဲ”

“သည်ကက်ဆက်က ဒီမိုးထောင်းဦး ဖွေည်းဗျာ... မပစ်ရှုနှုန်း
ရယ်... ကျူးပို့ဘဝ ကျူးလျှောက့်လက်တွန်းလျည်းနဲ့ ရောင်
ကတည်းက ကက်ဆက်... သန္တကကောင်းချက်... အာကမှတ်လို့”

ကိုပုဂ္ဂစ်က လူပုသလောက် စိတ်တို့တတ်လေတော့ တစ်ချွဲ ထိ
စိတ်ဆိုးအောင်စကြတာလည်း ရှိတယ်။

“ပုရစ် ကိုမြတ်းဆိုတဲ့ နှမလက်ပလျှောနေလေတော့ ဖွင့်က္ခာ”

“တဲ့တွေးသိန်းတန်ပါများ... မဟုတ်တာ ပြောရောမယ်”

“ဟုတ်ကဲ့လား... ငါဖြင့် ဟသံတတွန်းရင်ဆိုတဲ့ အောင်ပါ၏
မိုကြိုက်တယ်”

“ဟောများ တလွှဲလုပ်တော့မယ်... အဲဒေါ ရွှေမန်းတင်အောင်
နှစ်ပါးသွားဗျာ... စက်ပါများ”

“ပြောတွေထဲတော့ ရွှေကျိုးညှိရဲ့ မြည့် ချစ်သော ကိုရင်း
မှ နားထောင်ရတာ အရသာရှိတာကွာ”

“မင်း အမေ့လင့် ရွှေကျိုးညှိရမှာလားကွာ... ဘီအိုးသိအင်သို့
၏”

အသလောက် စရိန့်တော့ ကိုပုဂ္ဂစ်က စိတ်မဆိုးသေးဘူး၊ သူတော်
ကာက သီလျက်နဲ့ တလွှဲပြောတာကို တကယ်မသိဘူးထင်လို့ သူတော်
တည်ပေးနေသေးတာပါ။ သူကတည်ပေးလေ စကြသွားက
ရယ်ကြလေ။ သူကပါ လိုက်ရယ်လေ။ ဘယ်လိုဟာမျိုးမှာ စိတ်ဆိုး
တတ်သတုံးဆိုတော့ သူတိတ်ခွဲတွေကို ပုစာတက်အောင် မွေကြတာ

မျိုးး ကွမ်းယာဆိုင်အောက် ချွေတေားတဲ့ ဖိန်ပို့ ရှုက်ထားတာမျိုးး
ကွမ်းယာဆိုင်ခါးထိုးမှာ မဟုတ်ကယ့်တာ ရေးသွားတာမျိုးးဆိုင်တော့
အောင်းတတ်တယ်။

ဖိန်ပို့က်တယ်ဆိုရင် ကိုပုရစ် စီးနေကျ ဖိန်ပို့က ကောင်းလို့
မဟုတ်ဘူးး၊ ဟိုတစ်ခေတ်တွန်းက ပေါ်တဲ့ ဆင်ကြယ်တဲ့ဆိပ်၊ မြင်း
ကြယ်တဲ့ဆိပ်လို့ ရာဘာဖိန်ပါ။ ဖိန်ပို့က ပါးပြီး ပေါ်က်နေအောင်
စီးလေးရှိတယ်။ ဖိန်ပို့က်တစ်းတစ်ယွောက် သဲကြိုးလဲတစ်တာလည်း
အခါခါ။ ဖိန်ပို့၊ သဲကြိုးက တစ်ရောင်စီး၊ တစ်ခါတလေ အဲသည်
သဲကြိုးဗိုးနဲ့မြောလို့ တွယ်ချိန်နဲ့ချိတ်စီးတယ်။ သဲကြိုးနဲ့ခက်စီးတယ်။
ကိုပုဂ္ဂစ် ဖိန်ပို့ဟောင်းကို မြင်တဲ့လူတိုင်းဟာ စုတ်သပ်ကြတယ်။

“ပုရစ် ဖိန်ပို့ကလည်း သူကက်ဆက်လို့ အိမ်ထောင်းဗွဲည်း
နဲ့ တူပါက္ခာ”

“ဘဝမှာ ငါ မဖြစ်ချင်ဆုံးက ပုရစ်ဖိန်... ဒေါ်စိန်ရင် အိမ်က
သောက်ရေအိုး... ဦးကျောက်ခဲ ဝတ်တဲ့တို့ကိုပုံး... ကိုကြိုးအိမ်က
ခွဲ့ပဲ”

ကိုပုရစ် သည်စကားကြားရင် အင်မတန် စိတ်ဆိုးတယ်။ သူ
ဖိန်ပို့က ပါးပြီး ဖနောင့်နေရာက ပေါ်က်နေတာလည်း ဟုတ်ပါရဲ့။
ဒေါ်စိန်ရင်အိမ်မှာ တည်ထားတဲ့ သောက်ရေအိုးက ရော့လိုက်ပြီး
အိုးသားမပေါ်တော့တာလည်း မှန်ပါရဲ့။ ဦးကျောက်ခဲ ဝတ်နေကျ
တို့ကိုပုံးက လက်ဖတ်တွေရိုနေတာ၊ အိတ်တွေ ပြုစတ်နေတာလည်း
လူတော် မြင်မကောင်းတော့တာလည်း ဟုတ်ပါရဲ့။ ကိုကြိုးအိမ်က
ခွဲ့က အပေါ်ယောက်ရေအိုးရှိမယာ ပဲညီစော်

ကလည်း ထောင်းထောင်းထာတာလည်း မှန်ပါရဲ့။ ဒါပေမယ့် အသတ္တိ နိုင်းတာမျိုးကျတော့ မခံချင်ဘူး။ ထဆဲချင် ဆဲတော့တာ။

“အမာ... ငါမီန်များ လာပြီး ရန်ရှာလိုက္ခာ... ငါမီန်ပါးသို့ မကလို ပါက်ပါက်... မင်းတို့ ကြီးတော်တွေသာ ပါးသည်ထင် ပါးပြီး အလယ်က မပေါက်စေနဲ့။”

ကိုပုရစ်က သီချင်းနားထောင်တာ ဝါသနာပါသလို သူ့ပါးသို့ ကလည်း နားရှုတယ် မရှိဘူး။ သီချင်းတ်ပုစ်ပုစ် ညည်းနေတာချည်းပဲ။ ဆိုင်းတိုးလိုးကို ပါးစပ်နဲ့ တရှိုးကျိုး တိုးနေတာလည်း ရှိတယ်။ တစ်ခါတစ်ခါ ကက်ဆက်ပြောတ်ကို ပါးစပ်နဲ့ ခင်းနေတာလည်း အဟုတ်။ ကိုပုရစ်က အုံလယ်နောင်း ဂုဏ်ပိုင်းအတ်ထုတ် တွေဖွင့်ပြီး ရှေ့မင်းသားကြီးတွေရဲ့ အဆိုအင့်တွေကို အရာသာ၊ နား ထောင်နေတ်သေးရဲ့။ မင်းသားကြီးတွေနဲ့ရောပြီး နိုင်းဆွဲ ချုချို့ ချေနေတာလေ။ အဖေက ကိုပုရစ် အိမ်ရောက်လာရင် မြောက်ပေးပြီး ထင်းနှစ်တုံးသုံးတုံး ပါက်ပေးခဲ့စမ်းကွာလို့ ခိုင်းတ်တယ်။

“ပုရစ် မင်းငယ်းယ်က အတ်ထဲများ မင်းသားကခဲ့ဖူးရောလေး ငါတုရှာရာ... ဘကြီးဖြင့် မင်းငါချင်းကွားတော့ မင်းဒ်ရွှေမှန်ကော် မှာ မင်းသားနှင့်တာ သတိရှုတယ်... မင်းဇူ မသေးပါလားကွာ”

ဒါမျိုးဆိုရင် ကိုပုရစ်ရဲ့ ဥသွှေ့သီးလောက်ရှိတဲ့ မျက်နှာလေး၏ တာ ဝင်းသွားတ်တယ်။

“ခက်တာက မင့်အနား ငိုင်းနေတဲ့ကောင်တွေက အနုပညာ နားမလည်တော့ တန်ဖိုးမသိကြဘူး... အပါဉား မင်းဆိုအကျ ငိုချင်းသာတဲ့”

ကိုပုရစ်ကလည်း ရထားတာ ချက်ချင်းထုဆိုတာပဲ။

“အေးနှုံးနှုံးပြောပဲ့ဗျာ့ မာယာခိုက်ကိုလ အုံဟာ့ ငါရှိက်ရင်နာပါလိမ့့် ဒော်ရာအများ အားဟား သို့ ကလောက်တောင် မြို့ပေါက်အောင် ထိုလ်ခြော့လို့ ဟို့ပြောပြီ ပြန့် စွတ်အတင်းသာဖြင့် မလာချင် ငါလင်နဲ့ ကင်းရအောင် အမယ်မင်း ရှင်းကွာလို့သွား အား ဟား”

ဒါမျိုးဆို အဖေက မရယ်ဘူး။ ကောင်းလှချည်လားကွာဆိုတဲ့ မျက်နှာခံထားတ်တယ်။ အဖေက အသလို မျက်နှာခံထားရင် ကွွန်းမ တို့က မနေနိုင်ကြဘူး။ ကွယ်ရာ သွားရပ်ကြတယ်။

အမှုန်က ကိုပုရစ်က အတ်ထုတ်တွေ ဝါသနာပါတာရော၊ မွန်လေးတစ်ပိုင်း အော်ကတာယ်ဆိုလို့အနေရေတွေ မှန်သွေ့ ရောင်အောင် သွားပြီး ကြည့်တတ်တာရော၊ အသခဲ့စက်ထောင်သွေ့တွေက အငါး ဓားရင် လိုက်ဖွင့်တာတွေရောဆိုတော့ မှာက်ပိုင်း အတ်တွေထဲက မင်းသားငိုချင်းတွေ ရချင်တိုင်း ရနေတာပါ။ အဖေက မင်းအတ်ထဲ လိုက်ဖူးသလားကွာ ဆိုလိုက်တော့ အူမြှေးသွားရာက ထင်းတစ်တုံး ပါက်လိုင်း ငိုချင်းတ်ပုစ်ချုလိုင်း လုပ်နေတော့တာပါ။ အဖေက လက်ဖက်ရည်ဝယ်တိုက်ရင် မက်ရေစက်ရေသောက်တယ်။ လက်ဖက်ရည် သောက်ရလို့ကတော့ မထင်းမလားဘူးဆိုတဲ့ အထဲကကိုး။

“မင်း အရည်အချင်းနဲ့များကွာ ဘာပြုလို့ အတ်ထဲက ထွက်လာတို့ ရှုပ်ရဲ့”

“အတ်ထောင်နဲ့၊ ကျူပ်နဲ့ ပြောတ်မင်းသမီးကို ပြုင်းလို့တော့ ကောင်မလေးက ကျူပ်လိုလဲ အ လိုကြော်တယ်... အတ်ထောင်က

ငွေရှိတော့ ဟိုဘက်ပါတာပေါ့ ဘကြီးရာ... ကျွ်ပဲည်း အသည်းကဲ့
တာ အဖတ်တင်ဝေပါ”

“လုပ်စမ်းပါဉ္စီးကွဲ အသည်းကဲ့ နိချင်းတစ်ပုဒ်လောက်”

“မစာနာ××× မည္တာတဲ့ကျူဗိုံးမယား××× တာနောမောင်
ရင်ပတ် ကဲ့အောင်××× အမယ်မင်း အတ်ထောင်နဲ့တဲ့ရက်လေ
ပြား အား ဟာ”

အဖောကတော့ စိတ်မကောင်းတဲ့ပဲ လုပ်နေသေးတာလေ။ နောက်
တော့ မနေနိုင်လိုရှုပ်ရော်ရော်။ အဆရှယ်တော့ ကိုယ့်ရှစ်ကာလည်း လိုက်ရှယ်
တယ်။ နှစ်ယောက်သား အားရပါးရ ရှယ်နေကြတော့ အဖောက ‘မင်္ဂလာ
ဟာကကွယ် အသည်းကဲ့ နိချင်းလည်းဆိုသေးရဲ့ ဘယ်နှယ် ရှယ်ဖြေ
တာတဲ့’ ဆိုတော့ အဖောက-

“ငယ်ငယ်ကတော့ သူ့ခများ ငယ်စိတ်နဲ့ နိချင်မှာပေါ့ဟာ...
ပေါ့ဇ္ဈိုးမနဲ့ ညားမှတော့ ပြောတ်မင်းသမီးဆိုတာ ဘာမှ မဟုတ်
တော့ပဲဘဲ... ဟုတ်ကဲ့ မဟုတ်ဘူးလား”

“အစစ်ပေါ့ ဘကြီးရာ... ပေါ့ဇ္ဈိုးက ကျွ်ပဲတို့ဘာမှ ကွမ်းတော်
ကိုင် ဥစ္စာ”

ကိုယ့်ရှစ်က မျက်နှာခဲ့နဲ့ စကားကျတဲ့အပေါ်မှာ အတည်ပြုအောင်
လို ကျွ်မတို့မှာ ရှယ်လိုက်ရတာ။ အဖောက ကိုယ့်ရှစ်ကို ဆက်စတယ်။

“မင်းတို့ဘွာတွေက လူမှုပိုက်တွေ ထွေက်ဆိုကွဲ ဂျပန်ရ”

“ဘကြီးနှယ် ကျွ်ပဲတို့ဘာက နိုက်သလား မဓမ္မနဲ့... သုံးယောက်
တစ်ယောက်လောက်မှား အခုထိ ကျွ်ပဲက မမှုဖူးရယ်”

“ခြင်းများတော့လည်း ခြင်းသမားကောင်း အင်မတန်ဖွက်တာ
ဘကြီးသိတာပေါ့”

အဖောက အဲ့သလို ဆိုရှိရှိသေး ရွှေခြင်းပွဲမှာ သူကိုယ်တိုင် နှစ်ထပ်
ခြေဖျား အခါန်စာယ်ခတ်ပြလို့ တဲ့ဆိပ်ရဖူးတယ် ဖြစ်ပြန်ရော်။

အဆရော၊ အမေရော ကျွ်မတို့မောင်နှစ်တော်တွေပါ ကိုယ့်ရှစ်ကို
ရော်၊ မပေါ့ဇ္ဈိုးကိုပါ အင်မတန် ချစ်ခင်ကြတယ်။ သဘောသကာ
ယ ကောင်းကြသလောက် အင်မတန် ပေါ့ပေါ့ပါးပါး ရှိကြတာရော်၊
ရှိုးကြတာရော်ကြောင့်ပါ။ မပေါ့ဇ္ဈိုးက အလုပ်တွေ ဖော်ဆက်လုပ်
သလောက် ကိုယ့်ရှစ်ကာလည်း မနိုပါဘူး။ မနက်စောစော လေးနာရီ
လောက် စွေးချို့သာက် ကွမ်းပစ္စည်း ထောက်တာကအစ ထုံးမောက်တာ၊
စွေးရွှေ့ကြသေးတာ၊ ဆိုင်ပတ်နှင့်ကျင် လှည်းတာကျင်းတာ၊ ဆိုင်ခင်းတာ
အကုန်လုပ်တာပဲ။ မပေါ့ဇ္ဈိုးကလည်း မနက်စောစော ထမင်းဟင်း
ထုံးကြပြီး ဆိုင်မှာ တစ်လဲဆိုင်တယ်။ ကိုယ့်ရှစ်က အိမ်ပြို့ မနက်ခင်းတာ
စားပြီးတာနဲ့ ဆိုင်ပြန်ဝင်။ ကိုယ့်ရှစ်ပြို့ရောက်ပြီဆိုတာနဲ့ မပေါ့ဇ္ဈိုးက
ငွေရပ်ပါက်ရုလမ်းမှန်သမျှ အကုန်လိုက်လုပ်တယ်။ ရုပ်ကွက်ထဲ ကလေး
ခါးငါးရိုက်တာ၊ နတ်အုန်းသီးလဲတာ၊ ကန်တော့ပွဲပြုတာ၊ အနိုင်လိုက်တာ
အတ်လျှော့တာကအစ အလျှော်လာဆောင် အိုးကြီးချက်တာအထိ
အကုန်ပါလေ့ရှိတယ်။ ကွမ်းဆိုင်ကာလည်း တော်စားကို ရော်းရသတဲ့
ရပ်ကွက်ထဲ ကွမ်းယာဆိုင်ကာလည်း ပါးရှားသေးတာ ပါမှာပေါ့။

သည်ကြားထဲ မပေါ့ဇ္ဈိုးက မနက်ခင်း ဆိုတော်မှနဲ့တီသုပ်ဆိုင်
ထဲလေး ကျွ်မတို့ အိမ်ရှေ့က ပိတောက်ပင်အောက်မှာ လာဖွင့်သေး
တာပါ။ နေ့လယ်ဘက်ကျတော့ အနှစ်ပေါင်းသာကျတော် လုပ်လိုက်

သေး။ မပေါငြွေးမှာ လက်ဆယ်ချောင်း လက်စွဲပ်ဆယ်ကွင်း ဖြို့ပြီ။ ကိုပုရစ်ကတော့ နာရီ ပြူးပြူး၊ ရီးနဲ့။ နှစ်ကလေးရလာအထူး သမီးလေးယောက် အဖတ်တင်ကြပြီ။ သည်သမီးမိန့်ကလေး အေးယောက်ဆက်တိုက်မွေးတော့ မပေါငြွေးကို အဖောက ရှင်မွေးစွာနှင့် တော့တာပါ။ သမီးလေးယောက်မွေးတော့ ကိုပုရစ်က ကက်ဆင် အတ်လမ်းတွေထက် ကြားဖူးနားဝရှုတဲ့ နာမည်တွေနဲ့ ခေတ်ဆင့်သော မှည့်တာယ်။ အကြီးမက ခင်နွဲဦးဝတော့။ ခုတိယ သမီးက ခင်ဆောင်းစေတဲ့။ တတိယ သမီးက ခင်မိုးဦးကြွေ့တဲ့။ စဝုတ္ထသမီးကျမှတ်စွဲမိုးဆောင်းခင် တဲ့။ မှည့်လို့သာ မှည့်တာပါ။ သည်နာမည်ဓမ္မအထူးသရော်ရှုလို့ ဖအေ ကိုပုရစ်ကကော့ မအေ မပေါငြွေးကလေးဘယ်သမီး ဘယ်သူ ဘယ်နာမည် မခေါ်ကြပါဘူး။ မွေးရင် နာမည်ကောင်းပေးရတယ်ဆိုပြီး မှည့်ကြတာရှိတာပါ။ တကယ်ခေါ်အထူး ဘောက်ဖတ်မတဲ့ ကျိုးအားသီးတဲ့။ ကြွောက်ဖလောင်းတဲ့ ရှုမွေးစုတ်တဲ့။ ကလေးအဆင်ပြင်လိုက်ပြီး ချုစ်စနီးခေါ်ကြရာက တွင်သွားလိုက်တဲ့ နာမည်ရင်းတောင် ပျောက်ကြပြီ။ ရပ်ဂွက်ထဲ အကျိုခံလာလို့ အစွဲ ဓမ္မထည့်ရင် “ဦးပုရစ် ဒေါ်ပေါငြွေးနဲ့ သမီးများဖြစ်ကြတဲ့ မဘောက် ဖတ်မ၊ မကျိုးအားသီး၊ မကြွောက်ဖလောင်း၊ မခုံမွေးစုတ်တို့ ပါသွားကလည်း လုန်တံသာရ နို့ဖွာန်ခု အလှုပူတော်ဓမ္မ နှစ်ရာကျေပါ ခင် များ” လို့ အောင်တာသာ ကြည့်။ အဖောက ဒါကိုကြားတော့ ကိုပုရစ်၏ အလှုပူဓမ္မထည့်တာတော့ ကလေးတွေ နာမည်ရင်းပေးမှပေါ့ ငါတွေ လို့ပြောရင် ကိုပုရစ်က နာမည်ရင်းတွေ မမှတ်မိဘူး ဘကြီးရ ဉာဏ်သုံးပါးပဲ မှတ်မိတော့တယ်။ ဘယ်ကောင်မ ဘယ်နာမည် သတိအေး

တော့တာတဲ့လေ။ မအေက သမီးအကြီးနှစ်ယောက် ကျောင်းအပ် တော့ကော ကျောင်းအပ်ဆရာကြီးကို စာရင်းပေးတော့ အလွယ်စော်တဲ့ နာမည်တွေပဲ ပေးသတဲ့။ ဆရာကြီးက မွေးဘားရင်နဲ့ တိုက်တော့မှ နာမည်ရင်းတွေ ပြန်ပေါ်လာသတဲ့။ မပေါငြွေး အဖောကိုပြောတာ ပို ရယ်ရသေးဘယ်။

“ဘကြီးသို့မယ် ကလေးတွေ နာမည်ရင်း မခေါ်တဲ့... ခေါ်ရင် ကလေးတွေက များကြရော... ဘောက်ဖတ်မတို့၊ ကျိုးအားသီးတို့၊ ကြွောက်ဖလောင်းတို့၊ ခုံမွေးစုတ်တို့ခေါ်မှ ဒေါင်ဒေါင်မြည် ကျိုးမာကြ တာရယ်”

တဲ့လေ။

(၄)

ဂျယ်လို့ထုပ်ဆောင်းထားတဲ့ ကိုပုရစ်နဲ့ ပုံးပွင့်ကြီးဆောင်ထော် ဖို့တတ်တဲ့ မပေါငြွေးတို့ လင်မယား ဓမ္မတောင်ပို့ကြတော်းက စီးပွားရာထိုက်ကြတာ သမီးလေးယောက်တောင် စကားပါ နားကြားအရွယ် ရှိကြပါပြီ။ စီးပွားလည်း ဖြစ်ကြပါရဲ့။ အလုပ်မှန်သော ကျျှေးကျျှေးရှုနဲ့ လုပ်ကြတာလည်း နှစ်ပါရဲ့။ လင်မယားနှစ်ယောက်စလုံးရော့၊ ကလေးလေးယောက်ပါ ဘယ်တုန်းကမှ ပြောင်ပြောင်ရောင်ရောင် မရှိကြဘူး။ ကိုပုရစ်က အကျိုးမဝတ်သလို မပေါငြွေးကလည်း တစ်ပတ်တစ်ခါ အနိုင်နိုင်လဲတဲ့ အဝတ်အစာနဲ့ ပါပဲ။ ကိုပုရစ်က အပို စီးပွားရေးရယ်လို့ လက်တောက်ခဲ့ ထောင်

ထားတယ်။ ကြွေ့ခံ တောင်ထားတယ်။ တစ်ခါတလေ သူ့ဆိုင်ရှု
ကြက်ဆိုင်းတော် ရှိလိုက်သေး။

ဖောက်သည်တွေကတော့ ဈေးတောင်ပိုက္ခဲးယာဆိုင်က ကွန်း
တစ်ထဲဖို့ ခါးပုံစတဲထည့်ပြီး တစ်ယာပြီးတစ်ယာ ထဲတို့လိုက်ကြ
ကွမ်းရည်တွေ အချင်လေးမျက်နှာကို ဖွဲ့စီးခဲ့ တွေးလိုက်ကြနဲ့ ဈေးတောင်
ပို့ကွမ်းယာဆိုင် ပတ်လည်မှာ ကွမ်းတံတွေးကွက်တွေဆိုတာ မြင်
မကောင်းဘူး။ သည်ကြားထဲက ပြွေ့သမားများ ထဲ့စဲ ပါးစပ်က
အော်ကြတာရှိသေး။

“ဖြစ်းကွာ... ဖြုလိုက်စမ်းကွာ”

ကြွေ့ပွင့်တွေ ပက်လက်ကျေအောင် ပါးစမ်က ခေါ်ကြတာပါ။
သည်လိုတွေများလာတော့ ကပ်လျက်အိမ်က အမေလှရှင်က ကြောစာဌာ
မခဲ့နိုင်တော့ဘူး ထင်ပါရဲ့။ ခဏာခဏ ထပ္ပါတယ်။ ပွဲက်လည်း
ပွဲက်တွဲ့နဲ့ ခဏပါပဲ။ ကြောတော့ အမေလှရှင်က သူ့အိမ်ရှေ့စွဲက်ပြီး
ဖြေကြစ်းဟေး ဖြေကြစ်းဟေးလို့ အော်ရော့။ အောက်ဆက်တဲ့ စာမျက်
နှာကတော့ မပေါ်ပြေးနဲ့ ရန်ဖြစ်ကြတာပါပဲ။ ကြွေ့ပိုင်း၊ လက်တောင်
ခုံပိုင်းက အဲသလို ရန်ဖြစ်ကြတွေ့နဲ့ ခဏနားတာပဲ ရှိတယ်။ ပြီးရှင်
အလျှိုအလျှို ဖြိန်စကြတာပါ။ အမေလှရှင်က တစ်ရက်တော့ အမေသိ
ရောက်လာတယ်။

“ကိုမောင်ညီး တော်ဖြိုတဲ့တောင်ပို့က ပြဿနာတောင်ပို့ပါကော်
... ကျော်မှာ အိပ်ကောင်းခြင်း မအိပ်ရဲ့ စားကောင်းခြင်း မစားရဲ့ ...
ကြာရင် ကျော်က ခုနစ်စဉ်တိုက်တော့မှာဖော်”

“အလို ဘယ့်နှယ်တွေ့း မလှရှင်ရဲ့... တောင်ပို့ ကျော်ကလည်း

မဖြုပါလားများ ခင်ဗျားနှယ်... ဆိုင်ရာလူကြီးတွေ့နဲ့ ပြောပါရော
လား... ဂျုပ်လင်မယား ကျော်လည်း ခေါ်ပြောပါပြီးမယ်... အခက
ဘယ့်နှယ်ဖြစ်ဖော်လို့တဲ့း”

“ဘာလူကြီးမှ မပြောဘူး... ကျော်များ နှယ်နှယ်ရရ မှတ်လို
... မနက်ဖြို့ ကန်တော့ပွဲတစ်ပွဲထိုးပြီး ဒင်းတို့ကို မောင်းချုပ်
အေးမယ်... ဒင်းတို့ ခုက္ခမရောက်တော့ပြော”

“ရော်များ သူ့စီးပွား ကိုယ့်စီးပွား မကြောင်း မစည်ရာ...
မလုပ်ကောင်းတာ မလုပ်ပါနဲ့များ... ကျော်ပြောပါပြီးမယ်”

အဖောက အမေလှရှင် ဖြန့်တော့ မပေါ်ပြေးတို့ လင်မယားကို
ခေါ်ခိုင်းတယ်။ ကိုပုရစ်က မရှိဘူး။ မပေါ်ပြေးတစ်ယောက်တည်း
ထားရင်လျားကြို့နဲ့ ရောက်လာတယ်။ ရင်ပတ်က မကြော်ဖွောကို လက်
တစ်ဖက်က ကြေးတွဲ့လို့ အဖေားစို့ စက္ခာဗုံကန်တော့နဲ့ ထုပ်လာတဲ့
ကွမ်းထုပ်ကလေးလည်းပါရဲ့။

“ပေါ်ပြေးမ၊ နင်တို့ ကွမ်းယာဆိုင်က ဇဲ့တစ်ခုဝေး ပွဲတ်လော
ခုံကိုနေဆို... ကိုယ့်စီးပွားလုပ်တဲ့အော် ဓားဘီကို မထိခိုက်စေနဲ့လေ
ငါ့တူမရဲ့... မလှရှင်က ညည်းတို့လွှာနဲ့လာလို့ ကန်တော့ပွဲထိုးမလို့တဲ့
လာပြောတယ်”

“ဘာ ကန်တော့ပွဲလဲ ဘကြီး”

“မပြောတတ်ပေါင်းများ... နင်တို့ကို ခုနစ်စဉ် တိုက်မယ်ပြုံး
တာပဲ”

“ခုနစ်စဉ် တိုက်မယ်ဆိုတာ ဘာပြောတာတုန်း ဘကြီးရဲ့”

“မပြောတတ်ပေါင်ဗျာ... နင်တိုကို ထိခိုက်အောင် လုပ်မယ့် သဘော ထင်ပါရဲ့”

“အော့... အမေလှုရင်ကို လူကြီးမို့ သည်းခံနေတာ ဘကြီးခဲ့ သူက ခုနှစ်စဉ်တိုက်ရင် ကျေပ်က ဆယ့်လေးတို့တိုက်ရဲ့ပေါ့။ အောင် လူရင်က ဖော်ဂန်၊ ကျေပ်က ဖော်ဂန်က်... ဘယ်သူက တိမ်ညွှန်းထဲ နိုင်မလဲ ဘကြီး စောင့်သာကြည့်”

“အလို နင်တိုက် တိမ်ညွှန်တောင် တက်စားနိုင်ကြရေးလား... ဘကြီးမို့ တိမ်ညွှန်တစ်ဆုပ်လောက် ယူခဲ့ကြစမ်း... သင့်မြတ်အောင် နေကုမ္ပဏီ... မလူရင်က မလွန်ဘူး၊ နင်တို့လွန်တာနေမှာ... သင့် မြင်မှုပေါ့အော့”

နောက်တစ်နောက်တော့ အမေလှုရင်က သူ့အိမ်ရွှေ၊ ကုလားထိုင် ဟောင်းတစ်လုံးချုပြီး ကန်တော့ပွဲတစ်ပွဲ ပြေးပြေးကြီးတင်လိုက်လို့ အမေလှုရင် အိမ်ဝါဒ ကန်တော့ပွဲရောက်လာတော့ မပေါ်ငွေးကလည်း သူ့ကွမ်းယာဆိုင်သားမှာ ခုံတန်းရှည်ချုပြီး ကန်တော့ပွဲနှစ်ပွဲ ဖီးဖီးကြုံတင်လို့။ ဘယ်နတ် ဘယ်အော်ကို တင်ကြမှန်းမသိပေမယ့် ကန်တော့ ပွဲ သုံးပွဲကတော့ လမ်းသားမှာ ထင်းထင်းကြီး။ ကြာတော့ ကန်တော့ ပွဲသုံးပွဲသာ ခြောက်ကုန်တယ်။ မပေါ်ငွေးနဲ့ အမေလှုရင်တို့ တိုက်ခြဲ့က ဘယ့်နှယ်မှ မဖော်ဘူး။ လက်တော်ကိုခံက တရောက်ရောက် ကြွေ့ခဲ့က တဖောက်ဖျောက်ပါဝဲ။

အမေလှုရင်က ကန်တော့ပွဲနဲ့တိုက်တော့လည်း မနိုင်တော့ အိမ်ရှုံးတွေကြုံပြီး ငရှုတ်သီးသြော်တိုက်တော့တာပါ။ ငရှုတ်သြော်ဆိုတော့ ကြွေ့သမားတွေ၊ လက်တော်ကိုခံသမားတွေ မခံနိုင်ကြဘူး။ ပြီးအော

ရော့။ ဒါပေမယ့် သည်တိုက်စစ်ကလည်း ကြာကြာမခံပါဘူး။ အမေလှုရင်ကိုယ်တိုင် သူ့ပြည့်စုံနဲ့ သူ ရင်ကျပ်လာလို့ ဆေးတောင်ကုရသေး သတဲ့။ သည်လိုလိုတော့ ကြွေ့စိုင်း၊ ကြာက်စိုင်း၊ လက်တော်ကိုစိုင်း က တစ်စတ်စံ ပြန်ပေါ်လာပြန်ရော့။ အမေလှုရင်က တိုက်စစ်ပြောင်း ပြန်တယ်။ ဘယ်က၊ ဘယ်က မောင်းတစ်လုံး ရားပြီး အိမ်ဝါချိတ်၊ ကပ်လျက်ကွမ်းယာဆိုင်က ခုံရင်ပူရင် သူက မောင်းကြီးတူရှုံး ထ ထ ထုသတဲ့။ ဒါ သူ့ကို ချွဲမှန်းသိတော့ မပေါ်ငွေးကလည်း ကြားစည် တစ်လုံး ဓမ္မာရုံကရားပြီး တာတိန်တိန်ထဲတယ်။ ကြားစည်သုံးနဲ့ မောင်းသဲ တစ်လှည့်စီ ထဲနေကြတော့ ရပ်ကွက်က မခံနိုင်ပြန်လို့ ကြားစည် လည်းတော်၊ မောင်းလည်းတော် လုပ်ကြရတယ်။

သည်ပြဿနာက ဆက်ပြီး ကြီးတွေးမလာနိုင်တော့ပါဘူး။ အမေလှုရင်အိမ်က လမ်းမပေါ်ရောက်နေလို့ နောက်ကို လေးပေလောက် ဆုတ်ပေးရသလို လမ်းသွယ်အဝမှာ ဆောက်ထားတဲ့ မပေါ်ငွေးကွမ်းယာဆိုင်လည်း လမ်းသွယ်ချွဲတာနဲ့မလွတ်လို့ ဖယ်ပေးရမယ့် အခြေအနေဆိုက်လာနဲ့တယ်။ လမ်းတွေချွဲ့၊ လမ်းတွေပြောနဲ့၊ ထုံးတွေသုတ်ခုံတဲ့တစ်ခေတ်မှာ ကြားစည်နဲ့ မောင်းရန်မဖြစ်အေးတော့ဘူး၊ ဆိုပါနဲ့ ခဲ့။ အမေလှုရင်က သူ့အိမ်ကုပ်ကလေး နောက်ဆုတ်ပေးလိုက်ရတာ ပြဿနာမရှိပေသဲ တောင်ပို့ ဖြေပြီး နေရာယူထားတဲ့ ရွှေတောင်ပို့ ကွမ်းယာဆိုင် ဖယ်ပေးရတာမှာတော့ ပြဿနာရှိပြီး။

လမ်းချေအလုပ်စီးဆွဲ လာနိုက်တဲ့တစ်ရက်၊ မပေါ်ငွေးတစ်ယောက်၊ အဖော်ဆီ ပြီးလာတယ်။ မျက်ရည်တွေလည်း ကျလို့။

“ဘကြီးညီး ကယ်ပါဦး... ကျေပ်တို့ဆိုင်ကလေး အလုပ်စီးရောက်

လာလိုဖယ်ပေးရမတဲ့... ဒီတစ်ခါတော့ အကျိုးနည်းပါဖြီ ဘုရားရယ်... ဒါ ဘယ်သူမှ မဟုတ်ဘူး အမေလှရင်လုပ်တာ ကျင် ဘုရားတယ်”

“ဟဲ သူအိမ်ကုပ်ကလေးတောင် ခမျာ မုဆိုးမ ဆုတ်ပေးရတဲ့ ကော ပေါ်ငွေးမရဲ့... ညည်းက လင်နဲ့သားနဲ့... ဟိုခမျာ ထို့မှ ရောက်တော့မပေါ့... လူကြီးသူမကို မဟုတ်တာ မပြောမိနေ့... ငရဲကြီးတယ်”

“တစ်ရပ်ကွက်လုံး အလုပ်မီးလာနိုက်ခံရလို့ နောက်ဆုတ်လေးတာက သပ်သပ်၊ ကျျ်ပိုင်အောက် အဖွားကြီးကိုယ်တိုင် သပ်ပေါ်ကဲအင်းမြှုပ်တာက သပ်သပ်... မြင်တဲ့လူက အပ်ချမတ်ချ ဘုရားတော် ကိုင်း...”

“ဘာအင်းတဲ့တုန်း... ရှာရှာဖွေဖွေ”

“ဘာ အင်းဆိုလား”

တကယ်လည်း လမ်းတွေချုတော့ မလွှတ်သူတွေက မလွှတ်သလို ဆုတ်ပေးရတယ်။ လမ်းမကဖဲ့ဆင်းတဲ့ လမ်းသွယ်ကလေးဆုံးလည်း မလွှတ်ပါဘူး။ ကိုယ့်ရှစ်၊ မပေါ်ငွေးတို့ရဲ့ ချွေတောင်ပို့လည်း မလွှတ်တော့ဘူး။ ဆိုင်ကို ယောက်ဘူးသား လေးငါးသယ်ယောက်းအလုံးလိုက်မ၊ ချွေကြပေမယ့် ဘယ် ဒီမိရင်ကမှ သူပုံ့ပို့ကို လက်းဘူး။ သည်တော့ အဖေကပဲ မနောက်ခင်း မပေါ်ငွေး အသုတ်ရောင်းကဲ ကျွန်းမတို့ အိမ်ရှုံးကို ကွမ်းယာဆိုင် ရောက်လာတယ် ပြောပါတော့ အဖေက လူ တရာန်းရုန်းတော့ အဖြစ်မခဲ့ဘူး။ ကွမ်းယာကလွှဲလို့ တော်း လူအုံးသုံး ကိစ္စတွေ စွင့်မပြုဘူး။ ကွမ်းယာဆိုင်ရှုံး ခုံတိုး

စည်းကုံးကြီး

ရဘူး၊ ခုံတိုးခုံရင် လူနိမိတို့ပါ။ ကွမ်းယာဝယ်ချဉ်း သက်သက်ခို့ဆုတ် ဝယ်ပြီးဖြုန်ကြရုပေါ့။ သည်လိုခိုတော့ မပေါ်ငွေး ဘာမှ မပြောဘူး။ ကိုယ့်ရှစ်က ကြောတော့ ပျင်းလာပုံရတယ်။ ဆိုင်ကို ညျှော်း သန်းခေါင် မရွှေ့သွားလိုက်တာ မနောက်လင်းတော့ မြစ်စောင်းတာရှိုးထိပ်ရောက်ကြရော့။ မြစ်စောင်းတာရှိုးထိပ်မှာတော့ လွှတ်လွှတ်လပ်လပ် အော်နှင့် ဆူနှင့် ဆဲနှင့် ကြတာဂိုး။

မြစ်စောင်းရောက်ကြပေမယ့် လင်မယားနှစ်ယောက်စလုံး ကျွန်းမတို့အိမ်ကို အသွားအလာဆုတ် မပျောက်ကြပါဘူး။ အားရင်အားကြောသလို ခါတိုင်းလိုပဲ လာလွှုပ်ပေးကြပါရဲ့။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်းမတို့အိမ်နဲ့ ဝေးသွားပြုဆိုတော့ တော်ရုံကို မကြေားရတော့ဘူး။ ကြောတော့ အလာအသွားလည်း ကျဲကြပါပြီ။

(၅)

ကိုယ့်ရှစ်နဲ့ မပေါ်ငွေးတို့ လင်းမယားအကြောင်းရယ်လို့ အခုက္ခာမရေးတဲ့အထိ ထူးဆုံးတာ မပါသေးဘူး။ လင်မယားနှစ်ယောက်ကွမ်းရောင်းတယ်။ သမ္မတအာမို့ လုပ်ကိုင်စားလို့ရတာ လုပ်စားကြတယ်။ ချွေစငွေစကလေးနဲ့ နေနှင့်ကြတယ်။ စိတ်ရင်း ကောင်းကြတယ်။ ကုည်းစရာရှိတော့ ကုည်းတယ်။ တစ်ခါတစ်ခါ လင်မယားနှစ်ယောက်စလုံး အုတုတုတုနိုင်တာကလွှဲလို့ သဘောမနာ ကောင်းကြတယ်။ လင်က နိုင်ကွက်ပေါ်လို့ မယားကို ငါးကိုတဲ့အခါ ငါးကို သလို့ မယားက နိုင်ကွက်ပေါ်ဖြုန်တော့ လင်ကို ရစရာ မရှိအောင်ပြောတာတွေတော့လည်း လင်မယား သဘာဝ ရှိကြုံဗုံးပေါ်လော့။

ကိုပုဂ္ဂစ်က အဝေးမှာနေတဲ့ ဘူး၊ မအောင်ကို လူ**ဖြေါနီ**၊ ပိုက်ဆံပေးနေတဲ့အကြောင်း၊ ဘယ် မိန့်မကိုတော့ ခေါင်းယန်တဲ့ကလစ် ဝယ်ပေးတဲ့ အကြောင်း၊ အရက်ကလေး ဖွံ့ဖြိုးပွံ့ဖွံ့ဖြိုး သောက်ချင်လာတဲ့ အကြောင်း၊ ရွှေလက်စွပ်တစ်ကွင်းပျောက်တာ ကိုပုဂ္ဂစ်ကို သံသယ ရှိတဲ့အကြောင်း မပေါ်ပွဲက အမွှေကို နှိပ်ဆုံးရင်း လာတိုင်တတ်သလို ကိုပုဂ္ဂစ်ကလည်း စွဲပို့ချက်အမျိုးမျိုးနဲ့ လာလာတိုင်တတ်တယ်။ သိစ် အရေး**ကြီး**တာတွေတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ လင်မယားချင်း ဖက်ရှုန်းနေရာတဲ့ ဘဝက တစ်ဆင့်တက်လာကာမှ ကတော်ကာဆ ဖြစ်လာတာတွေ ရှိလာလေတော့ မပေါ်ပွဲက အမေလှရင် အင်းချုပို့သာ သည်လိုဖြစ်ရ တယ်လို့ တရားသေခွဲနှင့်လည်း ရပါခဲ့။ အမိကကတော့ အကျိုးမေးတဲ့ နေရာက ဖယ်ပေးရတာကို မခံချင်တာပါ။

သည်လိုနဲ့ ကျွန်ုမတိုနဲ့ ထွေတဲ့အခါတွေ၊ မတွေတဲ့အခါ မတွေတဲ့ တဖြည်းဖြည်း ဝေးသွားလိုက်တာ ဘူးတို့လင်မယား တာရိုးခြေကော် ဟိုရွှေသည်ရွှေ ရွှေ ရွှေနောကြရတယ်လို့ **ကြားရတာကလွှဲရင်** မဆုံး ဖြစ်သော်လောက် ရှိလာတယ်ပြောပါတော့။ တစ်ချို့က ဘူးတို့ လင်မယား သည်နားတစ်ပိုက်မှာ မရှိကြတော့ဘဲ လက်ရွေးရွာဘက်မှာသို့ လို့ တစ်ချို့က နေပူဇာဘက်မှာလိုလို ပြောကြပေမယ့် မသေချာပါဘူး။

နှစ်ချို့ကြပြီးမှ တစ်ရက်တော့ မနိုက်စောစော လက်ဖက်ရည် တစ်ထပ်၊ အိုကြာကွေးနှစ်ချောင်းနဲ့ မပေါ်ပွဲ၊ ကျွန်ုမတို့ အိမ်ဝ ရောထိ လာတယ်။ အဖော့၊ အမေကို လက်ဖက်ရည်မှန်ပိုရင်း ကုသိုလ်လာ ယူတာတဲ့။ မတွေရတာလည်း **ကြားလို့တဲ့**။

အဖော့ “ပေါ်ပွဲမှ ညည်းတို့ ဘယ်ပျောက်သွားကြတာတွဲ”

ဆိုတော့ ချမ်းသာရတဲ့းကုန်းဘက်မှာတဲ့။ ရွှေတောင်ပို့ ကွမ်းယာဆိုင် ကတော့ ဖွင့်တူန်း ဉားလိပ်အရွှေးလိပ်း မနက်ခင်းသမီးအခြားး မကို ကွမ်းယာဆိုင်ရွှေပြီး လုပ်ခလက်ငင်းရတဲ့ ပဲရွှေးသနရွေးလိုက် ချင်တော့လည်း လိုက်သတဲ့။

“ဟိုကောင် ဂျပန်ပုဂ္ဂစ်ကောဟဲ့”

“ဘကြီးသို့ တဲ့ **ပြန်ရောက်လာပြီး**...မောင်မင်းကြီးသားက ကျွုပ်တို့သားအမိတွေကို မပြောမဆိုပစ်သွားလိုက်တာ သုံးနှစ်တင်းတင်းကြာတယ်... ဘယ်သွားသွားလည်းမသိုး... အကျိုးအကြောင်းလည်း စာစ်ခြောင်း ပေတစ်ခြောင်းမလာ... ရုတ်တရက် ပျောက်သွားတာကောဘကြီးရဲ့... ကျွုပ်ကတဲ့ ကနာ်းတော့ မယားငယ် ယူပြေးတယ် မှတ်တာပေါ့... အဝတ်တစ်ထည် ကိုယ်တစ်ခုနဲ့ ပျောက်သွားတာဆိုတော့ လူပဲလုပ်လေသလား အဖေားပဲ ခံရလေသလား၊ တစ်နှစ်ကနှစ်နှစ် ပြန်မလာတော့ ကျွုပ်က မဖြစ်ချေဘူးဆုံးပွဲများသွားတယ်... ဒင်းအတွက်တော့ မပူပါဘူး... လင်မရှိတော့လည်း ပေါ်ပွဲမ စေချွေးမရှိပေါင်... သမီးလေးကောင်နဲ့ သည်လိုလုပ်စားနေတာပဲ”

“နှင့် ယောကျိုးက ဘယ်သွားတာတဲ့တဲ့”

“ဘတ်ထဲ ပါသွားတာတဲ့... အောင်မြင့်စိန် ဘတ်ထဲလေ... ဘကြီးတို့ဘူးပွဲတောင် တစ်နှစ်ရွားလိုက်သေးတာကော... အသံချွေးက် မီးစက်ကိုင် လုပ်ရမယ် လိုက်မလားဆိုတော့ လိုက်မယူဆိုပြီး ပါသွားတာတဲ့... ဘတ်ထဲပျော်လို့တဲ့... အိမ်အကြောင်းကြားရင် လာခေါ်မှာစီးလို့ ကျွုပ်တိုနဲ့ အဆက်အသွယ်မလုပ်တာတဲ့”

“အလို ဘယ့်နယ်ကောင်တုန်း... အခါကာ ဘယ်လိုပြန်လာတတဲ့”

“အခါက ဖျားပြီးပြန်လာတာလေ... လူက နို့ပျသေးသေးက အိမ်ပြန်ရောက်လာတော့ အိမ်မြှောင်လောက် ရှိတော့တယ်... လူက လည်း ရယ်လိုက်ထိလိုက်နဲ့ပါ ဘကြီးရယ်... ပယောဂဆရာနဲ့ ပြည့်မှာပါ”

အဒါပါပါပါ။ လက်ဖက်ရည်တစ်ထုပ်၊ အိကြာကွေးနှစ်ချောင်းနဲ့ လာကန်တော့ပြီးကတည်းက မပေါင်း ပျောက်သွားလိုက်တာ နှစ်ထွေ သာကြာရော့။ ကျွန်းမတို့လည်း အချေယ်ရောက်၊ ရပ်ကွက်ကလည်း ဟိုတုန်းကဆို မဟုတ်တော့ဘဲ တစ်နှေ့တွေးဗျာပ်ကလုံးကိုလည်း ခုံပျောင်းတဲ့လူကပြောင်း၊ ရောင်းတဲ့လူကရောင်းနဲ့ မရှိဖြတ်တော့သလောက်ပါပဲ။ ရူသစ်တွေ့ တစ်ဖွဲ့မြှောက်လာကြရာက အင် မတန် စည်ကားတဲ့ ရပ်ကွက်ကြီး ဖြစ်ရပြီ။ လမ်းထဲမှာ ကွမ်းယာဆိုင် ဆိုတာ နှစ်အိမ်ကြားတစ်ဆိုင်ဆိုသလို ပွာစာတက်လို့။ တစ်ခါတစ်ခါ ကွမ်းကလေးမြှေ့တတ်တဲ့ အဖေကတောင် ဘယ်ကွမ်းယာ ဘယ်လို ကောင်းကောင်း ငါတူဂျာနဲ့ပျော်ကွမ်းက အချိုးပြုသကွလို့ သတိတရ ပြောတတ်ရှာပါပဲ။ အမေကတော့ လူတွေ့တော် ဘယ်ရောက်ကြမှုနဲ့ မသိဘဲနဲ့ ကွမ်းတော့ မမျှော်နဲ့တော့တဲ့”

တစ်ရက် ကျွန်းမကျောင်းသွားကာနဲ့ လူတစ်ယောက် အိမ်ပေါက် ဝမှာ အထုပ်ကလေးတစ်ထုပ်နဲ့ရပ်နေလို့ ကြည့်လိုက်တော့ အဖေမျှော် နေတဲ့ ကိုပုဂ္ဂစ်ရယ်။ အမေနဲ့အဖေဖွံ့ဖြိုး မန္တလေးမြို့ရည်နှစ်ထုပ်ကိုင်လိုက်

လို့။ လူကတော့ နို့ထက် ကျွဲ့လို့သွားလိုက်တာ။ အကျိုဝတ်မထား ပေမယ့် ပုံချို့ပေါ်မှာတော့ တင်ထားရဲ့။ ဂျယ်ဆောင်းဦးထုပ်ကလည်း နားချက်နှစ်ဖက်ပေါ် ဖတ်လတ်ကြီးကျလျှက်ပါပဲ။

“မင်း သုံးနှစ်သုံးဝါ ပျောက်သွားဆို ငါတူရဲ့... ခက်တဲ့ကောင် ကွာ... ကိုယ့်သားမယား မပြောမဆို ပစ်မသွားရဘူးကွာ... ပေါင်း ခမျာ မင်းအတွက် ဆွမ်းသွတ်ရ အမျှဝေရနဲ့”

“ပေါင်းမလည်း ပျောက်သွားတာ သုံးနှစ်ရှိပေါ်ဟာ... ဘယ် ပျောက်သွားမှန်းမသိတော့ တစ်ယောက်ယောက်နဲ့များ ပါသွားသလား လို့ တွေးသေးတယ်... နောက်တော့ မဟုတ်ပါဘူး ဘကြီးရာ”

“မိန့်မတစ်ယောက် ကိုယ့်အိမ်ကိုယ့်ယာက သုံးနှစ်ပျောက်သွား ဘာ အဆင်းပါလားကွာ... မင့်မယားက ဘယ်သွားတာတဲ့တဲ့”

“ဘကြီးတူမ အတ်ဝါသနာကြီးတာ ဘကြီးသိသားပဲ... တစ် ခါတော့ ကျွဲ့ပတို့ အရမေတ့ ရပ်ကွက်မယ် အောင်လာကတော့ အတ်ထဲက ထမင်းချက် လူလိုတယ်ဆိုလို ဘာမပြော၊ ညာမပြော ဆိုရှိသွားတာ အတ်ထဲသုံးနှစ်ကြာတယ်... သမီးလေးကောင်နဲ့ ကျွဲ့ ဖြင့် ဖတ်ဖတ်မောလိုပါ ဘကြီးရာ... ကျွဲ့ပလည်း ဝဋ်ဖြန့်လည်တာ ပါပဲ”

ဂုံပုဂ္ဂစ်နဲ့ ပေါင်းတို့နှစ်ယောက်က အတ်ပဲ အင်မတန်ကြိုက် တာ အမှန်ပဲ။ ဒါကို ကျွန်းမပြောမ သုတိအကြောင်း ပိုပြည့်စုံမှာပါ။ အသည်းခေတ်တွေက ကျွန်းမတို့ မန္တလေးရပ်ကွက် ဘုရားဖွဲ့တွေမှာ နှစ်စဉ် အတ်ကြီးတွေ ထည့်လေ့ရှိကြတယ်။ မန္တလေး အောင်းညားသွား နှင့်သုံးသံ့သံ့ မစဲခဲ့ကြတဲ့ ခေတ်ကိုး။ အတ်ပဲကြည့်တဲ့ ငင်းစင်ကို

မဲဖောက်ရောင်းခဲ့ရင် အေရာကောင်း လိုချင်သူတွေချည်းဆိုတော့ မင်းစင် မဲဖောက်မယ့်နေ့ဆိုရင် ဖွဲ့ကြိုက်သူတွေဆိုတာ အလုပ်တောင် မသင့် ကြတော့ဘူး။ မဲဖောက်မယ့် ဘုရားအာရုံခံတန်ဆောင်းမှာ လူတွေပြည့် လို့။ အုံကြီးခဲ့ကြီး တိုးကြရှုကြ၊ အော်ကြဟာစ်ကြ၊ ကုတ်ကြဖြေ ဆိုတော့ သည်တာဝန်ကို လူမှန်ခံပြီး ယူကြရတာမျိုးပါ။ အဖော ဘုရားပါပက္ခလူဗြားပေမယ့် သည်ကိစ္စမျိုးတော့ အဖောည်း မတတ် နိုင်ပါဘူး။ သည်တော့ ယုံကြည့်ရတဲ့ ကိုပုဂ္ဂစ်ကို တာဝန်ပေးတာ များတော်။ ကိုပုဂ္ဂစ်လောက်များတော့ မိန့်မာရ်က တက်စိတ္တာနဲ့ ပြု အေရာတော့တာလေ။ ပြားကာမှ ပြားရော၊ ကိုပုဂ္ဂစ်ကလည်း ပွဲလက်မှတ် တာဝန်ခံလုပ်ရတာ သိပ်ရက်လုပ်တာပါ။ မပေါ်ဓမ္မာကော ပွဲအောင်း ဆောက်ပါပြီဆိုကတော်းက ကွမ်းယာဆိုင်ကလေး ပွဲခင်းစပ်ပွဲပြီးအဲ ပြီ။ အတ်က နှစ်ည့်ကလေ့ရှိတော့ နှစ်ည့်စလုံး ကွမ်းယာဆိုင်ထဲကအေ လင်မယားနှစ်ယောက် နီးလင်းဖွဲ့ကြည့်တာပဲ။ ဆောင်းတွင်း အတ်ပွဲ ရာသီရောက်ရင် ကွမ်းယာခုံလေးတစ်လုံးနဲ့ ပွဲတကာလှည့်ရောင်းရ တာကိုက သူတို့စီးပွားရိုး။ လာကတဲ့ အတ်သူအတ်သား၊ မင်းသား မင်းသမီးကစလို့ ကားလိပ်ဆွဲ၊ မီးထိုးမကျို့ သူတို့လင်မယားနဲ့ ခင်ကြမင်ကြတာချည်းပဲ။ သည်တော့ ခင်မင်လက်စလေည်းရှိ ဝါသနာ လည်းပါဆိုတော့ အတ်ထဲ စုတ်ခနဲ့ လိုက်သွားတယ်ဆိုတာ ဆန်းတယ် လို့ မဆိုနိုင်ဘူး။ လင်နဲ့ ကလေးတွေ ပစ်ပြီးလိုက်သွားတဲ့ မပေါ်ဓမ္မာ ကိုပုဂ္ဂစ်က ရောက်ရာအရှင်က ပြန်သာလာခဲ့၊ ပြန်မပေါင်းမရှိဘူး။ သူတုန်းကလည်း သည်လိုပဲ လိုက်သွားခဲ့တာ မဟုတ်လား။

“အခုံတော့ ဘကြီးတို့ရပ်ကွက်ထဲ ပြန်ပြောင်းတော့မယ် ဘကြီး ချော်ဆိုပါက ကျော်တို့လင်မယားနဲ့ အကျိုးပေးတယ်ရယ်”

“ဆိုင်က ဘယ်နား ကပ်ဖွဲ့မှာတဲ့”

“အမလှရင် အီမဲ ရှားမယ် စိတ်ကူးတယ်... ကျော်တို့စောင်ပို အေရာကလေးနဲ့ ကပ်လျက်ဆိုတော့ ကျော်တို့ကို အကျိုးပေးပြီးမှာပါ... အမလှရင်ကလည်း ခနေခါ အချယ်ရလို့ မထူးနိုင်မထူးနိုင်ဆိုတော့ ရှားမယ်ထင်ပါရဲ့”

“မရှုရင်က မင်းတို့ ကစွဲကလျားဖြစ်အောင် အင်းမြှုပ်ဆိုကဲ့”

“သူ့အိမ်သူတော့ အင်းမမြှုပ်လောက်ပါဘူး ဘကြီးရဲ့”

ကိုပုဂ္ဂစ်ပြန်သွားတော့ အဖော သူတို့လင်မယားအကြောင်း ပြေ ဖြေနေသေးတာပါ။

“ဂျုပ်တို့ ပေါ်ဓမ္မာတို့လည်း အခုထိ ဘဝမတည်မိကြရာသေး ဘူး... သူတို့ကို နိုင်တော်ပို့နေရာကလေးက အကျိုးပေးတယ်လို ဒြဲလမ်းနေရာတယ်... အေးလေ လူတွေလည်း တော်ပို့မဲကြောက်နိုင်၊ အင်းမကြောက်နိုင် အဆင်ပြရမှာ သောင်းဘင်းခတ်သလို စိတ်တစ်ဝင်၊ င်တစ်ဝင်ကဲ အေကြရတဲ့ဘဝတွေကိုးကွယ့်”

(၆)

နောက်တော့ ကျွန်းမလည်း ကိုယ့်အိုးကိုယ့်အိမ်နဲ့ပြုပြီး မစွဲလေး မြှုံသစ်ဘက်ကို ရောက်ကြလေတော့ ကိုပုဂ္ဂစ်၊ မပေါ်ဓမ္မာတို့၊ မဆေ ကြတော့ဘူး။ အဖောည်း ဆုံးရှုပါပြီ။ အမပြောပုံတော့ သူတို့ လင်မယား အမလှရင်နဲ့ စစ်ပြောစီးရေး စာချုပ်ချုပ်ပြီး အွှန်မတို့

ရပ်ကွက်ထဲ ရှားနေကြသေးသတဲ့။ အနာက်တော့ ကျမ်းယာဆိုင်ဆွဲများလို ရပ်ကွက်ထဲက ထင်သလောက်မရောင်းရတဲ့နဲ့ သဲကွင်းထဲ သွားဖွင့်ကြသတဲ့။ လင်မယားနှစ်ယောက် သုံးနှစ်စီလောက် ကွဲကြေးပြန်နာက်တော့ ကလေးသုံးယောက် ထပ်မွဲးကြသတဲ့။ အတ်လိုပြောရင် ရှေ့ပိုင်းမွဲးက လေးယောက်၊ ဟင်းမိုင်းပေးပြီးမှ နွေးတာ သုံးယောက် ပေါ့ဆိုလို အမေ့စကားကို ကျွန်းမဲ ပြီးမိသေးတယ်။ ဟင်ဖိုင်း (half time) ဆိုတာ အတ်ကတဲ့အခါ ဉာဏ်ယူ အားလပ်ချိန်ပေးတော်းပြောတာပါ။ သဲကွင်းနဲ့ အမေတ္တရပ်ကွက်ဆိုတာ တကယ်တော့ တော်းတစ်လမ်းစာ ခြားတာပါ။ တစ်ခုတော့ ရှိတာပေါ့လေ။ လူတိုင်းက အချိန်ရှိသွေ့ ကျင့်ယာက်ရှားပြီး ဗားနေကြရတော့ တစ်ယောက် တော်းယောက် ပို့တုန်းကလို မကူးလူးဖြစ်ကြတော့တာလည်း အပြစ်မျိုး သာဖူးပေါ့။

တစ်ခါတော့ အမေ့အိမ်ကအပြန် တာရှိးထိပ်များ ခကာနားရင် သဲကွင်းထဲ လှမ်းကြည့်နေမိတယ်။ သကားတွေဆင်းတဲ့ လမ်းအတိုင်း သဲကွင်းဆိုင်းထဲ ကျွန်းမဲ လျှောက်လာခဲ့တယ်။ မပေါ့ငွေး တစ်ခါကပြော့ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ဘက် လျှောက်ခဲ့တာပါ။ ကျွန်းမရောက်သွားစေဘဲ မပေါ့ငွေးက ပိုက်ဆောင်းကလေးတွေ တစ်ခုကြပ်ချင်းရော့။ ကိုယ့်စွဲ က ပုံဆိုးဟေားတစ်ထောင်းပြီး သူ့ အန်းသီးကက်ဆက်ကလေးတို့ ပြင်လို့။ သူတို့မြင်ရတာ အမေပြောသလို ဘဝရဲရှေ့တစ်ပိုင်း ကြော်တော့ ဟပ်ဖိုင်းခကာနား၊ အခုတ်ခါး အောက်ပိုင်းအတ်ထုတ် ကော်ကြသလိုပဲ့။ လူတွေကလည်း နေကြရှာပါပြီ။

လင်မယားနှစ်ယောက် ကျွန်းမဲကိုမြင်တော့ ဘယ်လိုမှ ထင်မထားရှိ

နဲ့တူပါရဲ့၊ အဲညှသွားကြတယ်။ အောက်တော့ ဝမ်းသာအားရှား၊ အရင် လိုပါပဲ့၊ မပေါ့ငွေးက ကျမ်းမလုပ်နဲ့။ ကိုယ့်စွဲက ဂျပန်နားရွက်ဖို့ ဦး ထုပ်ဟောင်းနဲ့။ ကိုယ့်စွဲကို ကျွန်းမဲက ကက်ဆက်အသစ်များ ဝယ်ပါ ဦးတော့လိုနိုင်တော့ ‘ဒါက အိမ်ထောင်းဦး ပစ္စည်းဆရာများတဲ့’ သည် တက်ဆက်ကလေးကိုလို့ ဘယ်သူကပြောပြာ သည်လိုဖြေတတ်တာ ကို ကျွန်းမသိလို့စတာပါ။ သည်တစ်ခါပြောတော့ကို ကျွန်းမ မရယ်ရက်တဲ့ အပြင် စိတ်ထဲ မကောင်းလိုက်ပုံမှားတော့။ တစ်ခါက မပေါ့ငွေး လက်ဆယ်ချောင်း၊ တစ်ချောင်းတစ်ကွင်း လက်ဖွံ့ဖွဲ့တွေလည်း မရှိရှာ ကြတော့ပါဘူး။ သမီးတွေက မွေးတဲ့ မြေးကလေးတွေဆိုတာလည်း အတွေ့ရဘူး။ သဲကွင်းထဲ ပြေးလွှားနေကြတာ များလား။ မေးကြည့် တော့ မအေးတွေသီး ပြန်ပို့လိုက်တာကြာပြီတဲ့။ အရှင်ဗျား တယ်လိုဖို့ အဗုံတ်တံတိပ် ဖို့နှင့် စတွေးပေါ်များ ကပ်တားတဲ့ ကျမ်းယာဆိုင် နှုံးစည်းမှာတော့ မြင်းလွှားနေကျွေးမှုပြားဆိုင်းဘုတ်ကလေး ချိတ်လို့။ ‘ရွှေတောင်း’ ကျမ်းယာဆိုင်တဲ့။ မပေါ့ငွေးက အန်းကပ်လျက် လက် ချုပ်ရည်ဆိုင်က လက်ဖက်ရည်တစ်ခုက်မှာပြီး တိုက်နေသေးတာပါ။

အနာက်ဘက် စစ်ကိုင်းတောင်းရှိုးတန်းမှာ နေတစ်ခြမ်းငါတ်တော့ ကျွန်းမလည်း ပြန်ဖို့ပြင်ရတယ်။ လင်မယားနှစ်ယောက်စလို့ ဆိုင်ပစ် ဦး ကျွန်းမကို တာရှိးပေါ်အထိ လိုက်ပို့ကြပဲ့။ ကိုယ့်စွဲက ရှေ့နှစ်အတွက် သူတို့လင်မယားနဲ့ စီးပွားရေးခို့ချက်ကို ပြောနေသေးတာပါ။

“သည်နှစ် ကျွန်းပို့ ရပ်ကွက်ဘရားပဲ့ အတ်ပါတယ် ဆရာ့... ပွဲလာကြည့်လွှုည့်ဦး... ရွှေလင်းအောင်၊ ငွေလင်းအောင် အတ် အောင်... ကျွန်းတို့လင်မယား အတ်ပြန်တော့လိုက်ဘူးကြမှာ... ကျွေး

က အသံချစ်ကို မီးစက်ကိုင်မယ် တာဝန်ခံပေါ့ဆရာမရယ်... ပါ၏
က ထမင်းချက်... သည်တစ်ခါတော့ နှစ်ယောက်စလုံး လိုက်ကြနာ...
အောက်ထောင်က ခေါ်လိုရယ်”

‘ရွှေတော်ပိုဂွမ်းယာဆိုင်ကကော’ ဆိုတော့ ဆိုင်ကို သဲထမ်းတဲ့
အယ်ဆုံးကောင်နဲ့ ထားခဲ့မှာတဲ့။ ဘယ်ဘဝစရာက်ရောက် သည်ဆိုင်
တော့ မဖြေတ်ဘူးတဲ့။ အကျိုးပေးလိုတဲ့။

ကျွန်မ တာရိုးပေါ်ရောက်တော့ တောင်စွဲယုံမှာ မှုကွယ်ပြီ။ အထောက်
ထက် ဆိုရင်တော့ မင်းမျက်သင့်သူ ရာဇဝတ်သားကိုသတ်ဖို့ ပါးကွယ်
အာဏာသားတို့ ဓားကိုင်ခိုန်ပေါ့။

